

Śmiertelne zderzenie z kombajnem

Renault zderzyło się czołowo z kombajnem John Deere. Za chwilę w maszynę rolniczą uderzyło jeszcze BMW. 29-letni kierowca Renault zginął na miejscu.

str. 3

Biometanowni w Krupem nie będzie. Inwestor wycofał się

str. 12

Podzielniki

odpowiedź na pytania
i obawy mieszkańców

str. 7

MAPA wymierania

str. 4

Tego dnia telefony w powiecie włodawskim przestały działać

Ministerialne pomiary kontra rzeczywistość

str. 14

OPAL

CHEŁM
KOLEJOWA

- Groszek Lew
- Groszek Ogień
- Węgiel orzech
- kostka, pellet
lużem i workowany

tel. 780 723 400

„NESS” WÓJTOWICZ ODDZIAŁ KOLEJOWA

OKRĘGOWA STACJA KONTROLI POJAZDÓW „DAPEX”

DAPEX

- badania techniczne
- przeglądy rejestracyjne
- wszystkich rodzajów pojazdów
- serwis tachografów cyfrowych

Zapraszamy pn.-pt. 7-20, sob. 7-15
Chełm, ul. Rampa Brzeska 25
tel. 082 564 36 59 www.dapex.pl

PRZYJAZNY SKŁAD OPAŁU

Chełm, ul. Podgórze 36
tel. 887 50 51 50

WĘGIEL
ODSIEWANY PRZED ZAŁADUNKIEM
niskie ceny!

Nowość PELLET
MOŻLIWOŚĆ ZAPŁATY KARTĄ

TRANSPORT - RATY - WORKOWANIE

SKŁAD OPAŁU

Chełm, ul. Piwna 1 (plac Browaru)
☎ 609 393 770

**WĘGIEL
PELLET**

TRANSPORT - RATY - WORKOWANIE

22-151 Janów, Mickiewicza 87

SKŁAD OPAŁU

PLATNOŚĆ KARTA, RATY NA DOWÓD
WĘGIEL LUŻEM I WWORKOWANY, PRZESIANY
I PRZESORTOWANY PRZED ZAŁADUNKIEM,
USŁUGA ROZŁADUNKU, TRANSPORT

691-88-82-88

ORZECH, GROSZEK, KOSTKA,
EKO GROSZEK, PELLET, MIAŁ,
BRYKIET TORFOWY

KUPUJ BEZ WYCHODZENIA Z DOMU

BLUE CAR

UWAGA ROLNICY!

**PRZEGŁĄDY
MOBILNE
POJAZDÓW ROLNICZYCH**

BADANIA NA MIEJSCU
W TWOJEJ MIEJSCOWOŚCI

886 209 550
82 569 90 69

nowytydzien.pl

skład opału BORYS

- opał śląski i importowany
- sprzedaż ratalna
- płatność kartą i gotówką
- bezpłatny załadunek
- workowanie węgla
- drzewo • pellet drzewny
- usługi transportowe 3,5t
- zamówienia telefoniczne

BORYS
najlepszy opał w Chełmie
ul. Kolejowa 45A
22-100 Chełm
pon.-pt. 7-16, sob. 7-12:30 ☎ 82 565 59 23, 500 089 196

Beta-Prim

DOSTAWY GAZU

Zamów GAZ
82 565 42 43;
82 565 02 11

Uwaga!!!
Co 6 butla
50 % taniej

95 zł

* dostawa do domu GRATIS www.betaprim.pl CZYNNE CODZIENNE

STACJA KONTROLI POJAZDÓW

Chełm, Aleja 3 Maja 18a
obok Kauflandu
tel. 887 888 884, 82 56 56 836

handbud

RAZEM
BUDUJEMY
PRZYSZŁOŚĆ

Włodawa - al. J. Piłsudskiego
43 - 78 m²

82 57 21 256 510 084 144

BETON TOWAROWY Z POMPY

- WYROBY BETONOWE
- BLACHY NA DACH
- STOLARKA PCV I AL, P. POŻ.

ZAKŁAD PRODUKCYJNY
ul. Graniczna 9
22-200 Włodawa
tel. 82 57 23 627, kom. 508 264 297

handbud

BETON TOWAROWY
PREFABRYKACJA
SCHODY

INNE ELEMENTY
BETONOWE

PIASKI
22-230 WOLA UHRUSKA

STROPY BETONOWE

handbud.pl 82 59 16 777 517 012 007

OKRĘGOWA STACJA KONTROLI POJAZDÓW BLUE CAR

- badania techniczne
- przeglądy rejestracyjne
- wszystkich typów pojazdów

Chełm, ul. Podgórze 23
pn. - pt. 7⁰⁰ - 20⁰⁰, sob. 7⁰⁰.15⁰⁰
tel. 82 569 90 69

ŚP. MARIANNA BERNACKA

zmarła dnia 2 października 2026 r.
w wieku 92 lat

Uroczystość pogrzebowa

odprawiona zostanie w Kaplicy Cmentarza Komunalnego
w Chełmie przy ulicy Mościckiego

dnia 7 października 2026 r. (środa) o godz. 10⁰⁰

o czym zawiadamia
pogrążona w smutku i żałobie
Rodzina

Pani Barbarze Wiszniewskiej
wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają

dyrekcja, nauczyciele i pracownicy
II Liceum Ogólnokształcącego
im. gen. Gustawa Orlicz-Dreszera
w Chełmie

Pani Żanecie Nafalskiej
wyraży szczerego i głębokiego współczucia
oraz słowa wsparcia w trudnych chwilach po śmierci

Mamy

składają

dyrekcja, nauczyciele i pracownicy
II Liceum Ogólnokształcącego
im. gen. Gustawa Orlicz-Dreszera
w Chełmie

Pani Renacie Józwiak
pracownik PANS w Chełmie

wyraży głębokiego współczucia i słowa otuchy
z powodu śmierci

Męża

składają

Rektor i Senat
Państwowej Akademii
Nauk Stosowanych
w Chełmie
oraz
Koleżanki i Koledzy
z uczelni

Odeszli

CHEŁM

i POWIAT CHEŁMSKI

Marianna Bernacka, 92 lata

Michał Stopa, 37 lat

Zofia Strycharczuk, 86 lat

Helena Dziedzic, 96 lat

Zbigniew Organiściuk, 67 lat

Krystyna Czernecka, 84 lata

Andrzej Józwiak, 66 lat

Łukasz Porębski, 33 lata

Daniela Frej, 90 lat

Zofia Pągowska, 77 lat

Stefania Korniejuk, 93 lata

Danut Hołub, 78 lat

Zenon Koszelny, 85 lat

Marzena Walczuk, 60 lat

Jadwiga Trochumiuk, 68 lat

Kazimiera Pilarska, 88 lat

KRASNYSTAW
i POWIAT KRASNOSTAWSKI

Janusz Wiesław Szawara, 64 lata

Zofia Teresa Burak, 84 lata

Janina Basa, 96 lat

Mariusz Szymański, 63 lata

Halina Zańko, 78 lat

Maria Jakubczak, 84 lata

WŁODAWA
i POWIAT WŁODAWSKI

Wanda Krzymowska, lat 82

Hanna Walk, lat 70

Maria Trochimiuk z d. Karpiuk, lat 78

Stanisław Kryjak, lat 79

Henryk Grzeluk, 77 lat

Zygmunt Jasiński, 89 lat

Jadwiga Kędzierska, 85 lat

RADIO TAXI

FINO
196-22

ROK ZAŁOŻENIA 1991

Pobierz aplikację

ZAMÓW TAXI

605 102 222 znajdź nas na Facebooku
www.finotaxi.pl

Chełmski Dom Pogrzebowy Firma Łukowiec

USŁUGI CAŁODOBOWE BEZGOTÓWKOWE

Wypłacamy Zasiłki Pogrzebowe ZUS i KRUS przed Pogrzebem

Organizujemy pogrzeby na wszystkich cmentarzach
i zajmujemy się transportem międzynarodowym zmarłych.
Przeprowadzamy kremacje w ciągu kilku godzin.
Posiadamy własną kaplicę i chłodnię.

Dopasujemy się do indywidualnych oczekiwań,
potrzeb i możliwości finansowych Klientów.

Chełm, ul. Szpitalna 49
tel. 82 564 36 07 kom. 602 469 287
www.chelmskidompogrzebowy.pl

Roman Łukasiewicz

USŁUGI POGRZEBOWE

Wola Uhruska
ul. Chełmska 18

tel. 697 718 454
724 718 454
CAŁODOBOWO

Chełm
ul. Ceramiczna 6A

e-mail: romexluk@interia.pl

Dyżur całodobowy
502 791 454
82 566 40 53

KOMPLEKS
Zakład Usług Pogrzebowych

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE NA TERENIE POLSKI I ZA GRANICĄ

Chełm, ul. Hrubieszowska 4 (przy USC)
Rejowiec Fabryczny, ul. Dworcowa 4

NOWY TYDZIEŃ. TYGODNIK LOKALNY Ukazuje się w poniedziałki na terenie powiatów: chełmskiego, krasnostawskiego i włodawskiego

WYDAWCA: Grupa Medialna ITM Sp. z o.o. ul. Bramowa 6, 20-111 Lublin, Prezes zarządu - Marcin Futyma

REDAGUJE ZESPÓŁ: redaktor naczelny - Marcin Futyma, zastępca redaktora naczelnego - Piotr Morlewski; dziennikarze - Bogumił Fura, Magdalena Hawryluk,
Karol Garbac, Katarzyna Głaz, Bogumił Mikulski

DZIAŁ REKLAM I OGŁOSZEŃ: Bożena Weremko - kierownik

DRUK: ZPR Media S.A., ul. Jubilerska 10a, 04-190 Warszawa

Redakcja / Biuro reklam i ogłoszeń: 22-100 Chełm, ul. Lwowska 14 (II p.) tel. 82 565 44 44

/redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam/

PRENUMERATA realizowana przez POCZTĘ POLSKĄ S.A.:

Zamówienia prenumeraty „Nowego Tygodnia” można składać

- na stronie internetowej: prenumerata.poczta-polska.pl
- w każdym urzędzie pocztowym lub u listonosza.

PRENUMERATA realizowana przez GARMOND PRESS:

Zamówienia na prenumeratę można składać przez stronę internetową www.poczta.pl z odbiorem w wybranej placówce pocztowej. Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerataprasy@poczta.pl lub dzwoniąc pod numer 12 422 14 85 w dni powszednie w godzinach 8-18. Koszty połączenia według taryfy operatora.

Informacja dla Ogłoszeniodawców (osób fizycznych) i Uczestników konkursów

Administratorem Państwa danych osobowych jest Grupa Medialna ITM Sp. z o.o. (adres: ul. Bramowa 6, 20-111 Lublin). Podanie danych osobowych jest dobrowolne. Celem przetwarzania danych osobowych jest realizacja świadczeń przez Administratora usług oraz cele marketingowe. Podstawą przetwarzania danych osobowych jest zgoda osoby, której dane dotyczą. Odbiorcami danych osobowych mogą być podmioty współpracujące z administratorem. Osoba, której dane osobowe dotyczą, ma prawo wycofania zgody w dowolnym momencie. Dane osobowe będą przetwarzane przez czas niezbędny do realizacji celu, w jakim są przetwarzane. Osoba, której dane osobowe dotyczą, ma prawo do żądania od Administratora dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo przenoszenia danych osobowych oraz prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Szczegóły zamieszczone są w Polityce prywatności na stronie internetowej - www.nowytydzien.pl

SIEDLISZCZE. 29-latek zginął na miejscu Śmiertelne zderzenie z kombajnem

Tragiczny wypadek w Siedliszczu. Na drodze powiatowej osobowe Renault zderzyło się czołowo z kombajnem John Deere. Za chwilę w maszynę rolniczą uderzyło jeszcze BMW. 29-letni kierowca Renault zginął na miejscu. Pozostali uczestnicy wypadku nie odnieśli obrażeń.

Do tragedii doszło w sobotę, 3 października, przed godz. 16.30, na drodze powiatowej w terenie niezabudowanym. Jak wynika ze wstępnych ustaleń policjantów, 29-latek kierujący Renault na łuku drogi zjechał na przeciwny pas ruchu. Wprost na nadjeżdżający z przeciwną kabiną marki John Deere, za którego kierownicą siedział 31-latek. Chwilę później na maszynę rolniczą najechało BMW jadące za Renault. Kierujący nim 30-latek uderzył w koło kombajnu. Dla 29-latka z Renault wypadek zakończył się tragicznie. Mężczyzna

poniósł śmierć na miejscu. Kierowcy kombajnu i BMW nie doznali obrażeń. Badanie alkomatem wykazało, że obaj byli trzeźwi. Od każdego z nich pobrano jednak krew do dalszych badań.

Podczas sprawdzania danych uczestników zdarzenia policjanci odkryli, że 30-letni kierowca BMW miał aktualny sądowy zakaz prowadzenia pojazdów. Za jego złamanie grozi kara nawet do 5 lat pozbawienia wolności.

Na miejscu wypadku pracowali policjanci pod nadzorem prokuratora. Decyzją śledczych ciało 29-latka zostało zabezpieczone do sekcji zwłok. Chełmscy funkcjonariusze, pod nadzorem prokuratury, wyjaśniają okoliczności tragedii.

Policja apeluje do kierowców o ostrożność i zdjęcie nogi z gazu. Chwila nieuwagi na drodze może mieć nieodwracalne skutki. (reb)

GMINA SIEDLISZCZE. Honda uderzyła w drzewo Pasażerka zginęła na miejscu

Tragicznie zakończyła się nocna jazda drogą krajową nr 12 w Kamionce w gminie Siedliszcze. Honda zjechała z drogi i z dużą siłą uderzyła w drzewo. 60-letnia pasażerka samochodu zginęła, a kierowca z poważnymi obrażeniami trafił do szpitala.

Do wypadku doszło około godz. 1 w nocy. Jak wynika ze wstępnych ustaleń policjantów, 58-letni kierowca Hondy jechał w kierunku Chełma. Na prostym odcinku drogi stracił panowanie nad samochodem, zjechał na drugą stronę jezdni, a następnie na pobocze. Tam auto uderzyło w drzewo.

W samochodzie znajdowała się również 60-letnia pasażerka. Kobieta doznała poważnych obrażeń i mimo prowadzonej akcji ratunkowej zmarła na miejscu.

Strażacy przy użyciu narzędzi hydraulicznych uwolnili z rozbitego auta kierowcę. Mężczyzna był przytomny, ale odniósł poważne obrażenia. Został

zabrany do szpitala. Na miejscu przez kilka godzin pracowali policjanci, strażacy i ratownicy medyczni. Czynności procesowe prowadzone były pod nadzorem prokuratora. Decyzją prokuratora ciało 60-latki zostało zabezpieczone do badań sekcyjnych.

Okoliczności wypadku są wyjaśniane.

(reb, fot. KMP Chełm)

Śmiertelny wypadek w Rudolfinie

Dramat rozegrał się w piątkowe południe na drodze w Rudolfinie. 43-letni mężczyzna jadący skuterką przewrócił się na jezdni. Mimo reanimacji jego życia nie udało się uratować. Początkowo pojawiły się informacje, że jedynym przyczyną wypadku był błąd kierowcy. Policja ustala, jak doszło do tragedii.

Do wypadku doszło 2 października, przed godz. 13.00 na lokalnej drodze prowadzącej w kierunku Pławanic. Na miejsce wezwano strażaków, ratowników medycznych i policjantów.

Ze wstępnych ustaleń wynika, że 43-latek na łuku drogi stracił panowanie nad skuterką. Mężczyzna upadł na jezdnię. Ratownicy podjęli resuscytację kręgowo-oddechową, ale pomimo ich wysiłków nie udało się przywrócić mu funkcji życiowych.

Policjanci z Chełma prowadzą postępowanie, które ma wyjaśnić dokładny przebieg i przyczyny wypadku. Czynności odbywają się pod nadzorem prokuratora. Na razie nie wiadomo, co doprowadziło do utraty panowania nad jednośladem. (reb)

K4T DEVELOPER

TYLKO W PAŹDZIERNIKU

RABATY

500 zł/m²

Via Polaniecka

MIESZKANIA 29-64 m² | 736 357 737 | www.k4t.pl

Tylko w październiku wszystkie mieszkania 3- i 4- pokojowe tańsze o 500 zł/m²! ZAPRASZAMY!

HURTOWNIA ELEKTRYCZNA

ARNÓ

Krasnystaw, ul. Miodowa 3, tel. 82 576 67 89

INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE

- Inwertery
- Panele
- Akcesoria

energia ze słońca

CZYSTE POWIETRZE

- DOCIEPLANIE BUDYNKÓW
- MALOWANIE ELEWACJI
- PIECE C.O.
- OKNA

Firma lokalna

SPEC-BUD tel. 607 452 099

Biuro Usług Turystycznych KRYSTYNA jest w Chełmie tylko jedno!

Siedziba: Chełm, ul. Lwowska 13A - (naprzeciwko dawnego pawilonu Chrobry)

K Krystyna BIURO USŁUG TURYSTYCZNYCH

- Wczasy i wycieczki zagraniczne, duży wybór w ciągłej sprzedaży
- Promocje - zima 2026/2027 i lato 2027
- Wczasy krajowe
- Kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży
- Bilety autokarowe, samolotowe i promowe komunikacji międzynarodowej

Oferty na najnowszej stronie www.krystyna.info

Szczegóły w Biurze KRYSTYNA - Chełm, ul. Lwowska 13A (naprzeciwko pawilonu Chrobry) od poniedziałku do piątku od godz. 9:00 do 17:00 w soboty od godz. 10:00 do 14:00 lub pod nr telefonu 82 565 46 37, e-mail biuro@krystyna.info tel. 82 565 46 37

Dla naszych Klientów oferujemy bezpłatne miejsce parkingowe vis a vis biura

KASY I DRUKARKI FISKALNE

ELZAB 1969

POSNET • NOVITUS • INNOVA

TYLKO U NAS! SERWIS FABRYCZNY ELZAB

- Tanie
- Proste
- Małe
- Niezawodne
- Gwarancja

certifikat podpisu elektronicznego

BO PLAN Chełm, ul. ORLICZ-DRESZERA 5 tel. 82 565 31 91 www.boxplan.pl

POWIAT CHEŁMSKI. Chcą sprawdzić procedury i nadzór nad placówką

Nadzwyczajna sesji po nagraniu z DPS

Sprawa nagrania z Domu Pomocy Społecznej w Nowinach trafi na forum Rady Powiatu Chełmskiego. Sześciu radnych opozycji złożyło wniosek o zwołanie nadzwyczajnej sesji. Chcą wiedzieć m.in., kiedy władze powiatu dowiedziały się o filmie, jakie działania podjęto po jego ujawnieniu, czy sprawdzono bezpieczeństwo pozostałych mieszkańców i jak w ostatnich latach wyglądał nadzór nad placówką.

Wniosek wpłynął do Starostwa Powiatowego w Chełmie 28 września. Podpisało go sześciu radnych, czyli liczba wystarczająca do uruchomienia trybu przewidzianego w ustawie o samorządzie powiatowym. Zgodnie z art. 15 ust. 7, na wniosek co najmniej jednej czwartej ustawowego składu rady przewodniczący ma obowiązek zwołać sesję na dzień przypadają-

cy w ciągu siedmiu dni od złożenia wniosku.

Powodem jest materiał opublikowany 24 września przez Wirtualną Polskę. Na krótkim nagraniu z DPS w Nowinach widać nagą podopieczną siedzącą na łóżku bez materaca, z nogami unieruchomionymi pasami. Dyrekcja placówki potwierdziła dziennikarzom WP, że nagrana kobieta jest mieszkanką domu, ale zaznaczyła, że okoliczności zdarzenia wymagają wyjaśnienia.

Radni we wniosku podkreślają, że nie chcą przesądzać odpowiedzialności żadnej osoby ani ostatecznej kwalifikacji zdarzenia. Ich zdaniem sytuacja jest jednak na tyle poważna, że Rada Powiatu powinna otrzymać pełną informację i skorzystać ze swojej funkcji kontrolnej.

Kiedy starostwo dowiedziało się o nagraniu?

Jednym z głównych punktów propo-

nowanej sesji ma być informacja starosty chełmskiego dotycząca całego przebiegu sprawy - od momentu uzyskania wiedzy o nagraniu, przez podjęte działania, zabezpieczenie mieszkańców i dowodów, po ewentualne zawiadomienie odpowiednich instytucji.

Radni chcą też wiedzieć, jakie natychmiastowe działania podjęto wobec mieszkanki widocznej na filmie oraz pozostałych podopiecznych DPS. Pytają m.in. o ocenę ich obecnego bezpieczeństwa, wyeliminowanie ryzyka powtórzenia podobnej sytuacji oraz ochronę osób, które mogłyby zgłaszać nieprawidłowości.

Osobny blok pytań ma dotyczyć Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, które sprawuje nadzór nad DPS. Radni chcą informacji o kontrolach prowadzonych od 2020 roku, wcześniejszych skargach i sygnałach, sposobie sprawdzania stosowania przymusu bezpośredniego, wyda-

wanych zaleceniach oraz działaniach podjętych już po ujawnieniu filmu.

Pytania do dyrekcji DPS

Na sesję radni chcą zaprosić także dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Nowinach. Oczekują wyjaśnień dotyczących okoliczności samego zdarzenia, procedur stosowania i dokumentowania przymusu bezpośredniego, dostępu do pasów i kluczy, obsady nocnych dyżurów oraz szkoleń personelu.

Radni chcą również, aby Zarząd Powiatu przedstawił, w jaki sposób sprawował nadzór organizacyjny nad DPS, jak reagował na wcześniejsze kontrole i sygnały oraz czy obecny system nadzoru uznaje za skuteczny.

Czy zawiadomiono policję lub prokuraturę?

Kolejne pytania dotyczą tego, czy i kiedy o sprawie zawiadomiono policję, prokuraturę, wojewodę lub instytucje zajmujące się ochroną praw człowieka

i praw mieszkańców domów pomocy społecznej. Radni chcą też poznać aktualny stan ewentualnie prowadzonych czynności.

W programie proponowanej sesji znalazła się ponadto opinia prawna dotycząca zasad stosowania przymusu bezpośredniego w DPS oraz zakresu odpowiedzialności i kompetencji dyrekcji placówki, PCPR, starosty, Zarządu Powiatu i samej Rady Powiatu.

Wnioskodawcy zwracają uwagę także na wcześniejszą informację, według której od 2020 roku do PCPR miała wpłynąć jedna skarga dotycząca mieszkanki DPS w Nowinach, a przeprowadzone postępowanie nie potwierdziło zawartych w niej zarzutów. Chcą wiedzieć, czego skarga dotyczyła, w jaki sposób była badana i jakie ustalenia oraz zalecenia z niej wynikały.

Radni zaznaczają przy tym, że nie chodzi im o wydawanie wyroku na podstawie samego nagrania. Chcą ustalić, co wydarzyło się w placówce, czy zastosowane środki miały podstawę prawną, czy zostały prawidłowo udokumentowane i czy po ujawnieniu filmu zrobiono wszystko, by zapewnić bezpieczeństwo mieszkańcom DPS. **(reb)**

Dramatyczna prognoza. To największe z czekających nas wyzwań, a wciąż niemal nieobecny w publicznej debacie

Mapa wymierania

Polska się kurczy, a prognozy demograficzne dla naszego regionu są o wiele bardziej niepokojące od średniej krajowej. Według szacunków Głównego Urzędu Statystycznego większość gmin powiatu chełmskiego w ciągu najbliższych trzech dekad straci znaczną część mieszkańców, a Dubienka ma się „skurczyć” o ponad 55 proc. Jedną z nielicznych gmin w kraju, dla których prognozowany jest wzrost liczby mieszkańców, jest gmina Chełm.

Dane mówiące o tym, że ludność Polski liczy ok. 38 mln są już nieaktualne. Z danych GUS wynika, że w końcu czerwca 2026 r. liczba ludności Polski liczyła ok. 37, 243 mln osób, tj. o ok. 159 tys. mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku oraz o ok. 90 tys. mniej niż w końcu 2025 r. Portal Business Insider, analizując dane GUS dla poszczególnych gmin, przygotował „Wielką mapę wymierania Polski”. Z prognoz wynika, że w 2060 roku liczba mieszkańców kraju może spaść do niewiele ponad 28 mln.

W powiecie chełmskim największy procentowy spadek prognozowany

jest dla gminy Dubienka. Obecnie mieszka tam niespełna 2 tys. osób. Według prognozy GUS w 2060 roku pozostanie ich zaledwie 856. Oznacza to spadek o ponad 55 proc. Duże ubytki prognozowane są także w innych gminach. Liczba mieszkańców miasta Rejowiec Fabryczny ma zmniejszyć się o 44,90 proc., gminy Żmudź o 46,11 proc., Wierzbicy o 42,97 proc., Wojsławic o 42,68 proc., Sawina o 42,58 proc., Rudy-Huty o 42,58 proc., a gminy Rejowiec Fabryczny o 40,35 proc.

Również miasto Chełm ma znaleźć się wśród samorządów, które w ciągu najbliższych dekad znacząco się wyludnią. Według przedstawionych danych liczba mieszkańców miasta ma spaść

z 55 001 w 2026 roku do 32 490 w 2060 roku. Oznaczałoby to ubytek o 40,93 proc. Dla porównania, w Zamościu liczba mieszkańców ma zmniejszyć się z 56 381 do 35 700, czyli o 36,68 proc.

Na tle pozostałych samorządów

powiatu szczególnie wyróżnia się gmina Chełm. Jako jedyna w powiecie ma według prognozy zwiększyć liczbę mieszkańców. Z 15 969 osób w 2026 roku populacja ma wzrosnąć do 18 649 w 2060 roku, czyli o 16,78 proc.

Pozostałe prognozy przedstawiają się następująco:

Białopole – prognozowana liczba mieszkańców w 2026 r. - 2.691; prognozowana liczba mieszkańców w 2060 r. - 1 812	Gmina Rejowiec Fabryczny – 3 839; 2 290
Gmina Chełm – 15 969; 18 649	Rejowiec – 5 874; 3 956
Dorohusk – 5 718; 3 902	Ruda-Huta – 3 967; 2 278
Dubienka – 1 938; 856	Sawin – 4 923; 2 827
Kamień – 4 075; 3 473	Siedliszcze – 6 286; 4 702
Leśniowice – 3 124; 1 974	Wierzbica – 4 494; 2 563
Miasto Rejowiec Fabryczny - 3 871, 2 133	Wojsławice – 3 229; 1 851
	Żmudź – 2 568; 1 384. (opr. w)

WÓLKA TARNOWSKA. Strażacy użyli specjalnej lancy i kamer termowizyjnych

Pożar sadzy w kominie

Do groźnej sytuacji doszło w środowy wieczór, 30 września, w Wólce Tarnowskiej w gminie Wierzbica. W jednym z bloków mieszkalnych zapaliła się sadza w przewodzie kominowym. Na miejsce skierowano trzy zastępy straży pożarnej.

Zgłoszenie wpłynęło około godz. 19.36. Strażacy przystąpili do gaszenia palącej się sadzy. Użyli specjalnej lancy kominowej. Udroznili też przewód kominowy, a do lokalizowa-

nia kolejnych zarzewi ognia wykorzystali kamery termowizyjne.

Po zakończeniu akcji gaśniczej sprawdzono również mieszkania w budynku. Strażacy użyli detektora wielogazowego, aby wykluczyć obecność tlenku węgla.

W działaniach uczestniczyły zastępy OSP KSRG Wierzbica, JRG 2 Chełm oraz OSP Busówno.

Strażacy przypominają o konieczności regularnych kontroli stanu technicznego przewodów kominowych. W przypadku pożaru sadzy należy natychmiast powiadomić służby, dzwoniąc pod numer alarmowy 112.

(reb, fot. OSP Wierzbica)

REGION. Białe plamy coraz groźniejsze

Poza zasięgiem... również alarmów

Dotąd brak zasięgu telefonii komórkowej i internetu w wielu naszych miejscowościach oznaczał głównie nerwy związane z problemami z wykonaniem połączenia czy jego jakością. Dziś sprawa staje się o wiele poważniejsza, bo dotyczy już bezpieczeństwa - do części mieszkańców Alerty RCB o zagrożeniu atakami z powietrza nie docierają w ogóle albo przychodzą z opóźnieniem. Być może to w końcu spowoduje, że urzędy i operatorzy podejmą konkretne działania, by zapewnić mieszkańcom normalny zasięg przez całą dobę.

Problem z zasięgiem telefonii komórkowej i internetu w wielu naszych miejscowościach, zwłaszcza położonych w pobliżu granicy, „Nowy Tydzień” podejmował już kilkakrotnie. Po sygnałach mieszkańców interweniowaliśmy w tej sprawie u operatorów telefonii komórkowej, wskazując miejsca, w których sygnał jest bardzo słaby albo praktycznie go nie ma. Efekty tych działań były jednak żadne. Operatorzy odpowiadali nam, że problemy są przejściowe, nie otrzymują w tej sprawie skarg od klientów, a każdy może złożyć reklamację, która zostanie rozpatrzona indywidualnie.

Ostatnio w sprawie problemów z zasięgiem zaczęli interweniować również nasi samorządowcy, i to w znacznie poważniejszym kontekście - coraz częstszych rosyjskich ataków na zachodnią Ukrainę i ostrzegających o zagrożeniu Alertów RCB, które albo w ogóle nie docierają do mieszkańców najbardziej zagrożonych terenów przygranicznych, albo docierają długo po fakcie, gdy nagle pojawia się sygnał.

W lipcu br. starosta włodawski **Mariusz Zańko**, w imieniu samorządów powiatu włodawskiego, zwrócił się w tej sprawie do ministra cyfryzacji **Krzysztofa Gawkowskiego**. Wskazywał na niestabilny zasięg, całkowite zaniki sygnału, problemy z internetem mobilnym, a także automatyczne przełączanie telefonów na sieci ukraińskie i białoruskie. Podkreślał, że nie jest to wyłącznie kwestia wygody mieszkańców, ale że w powiecie granicznym zarówno z Ukrainą, jak i Białorusią sprawna łączność ma również znaczenie dla bezpieczeństwa.

Starosta nie ograniczył się do ogólnego apelu o poprawę zasięgu. Wniósł o zbadanie rzeczywistej jakości sygnału na terenie całego powiatu, podjęcie rozmów z operatorami i likwidację białych plam oraz o objęcie terenów przygranicznych rządowymi programami rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej.

Odpowiedź Ministerstwa Cyfryzacji dotarła do starostwa **28 września**. Wynika z niej, że wcześniej ani resort, ani Urząd Komunikacji Elektronicznej nie prowadziły na terenie powiatu włodawskiego pomiarów jakości zasięgu telefonii komórkowej. Dopiero po zgłoszeniu problemu UKE przeprowadził 12 i 13 sierpnia pomiary na terenie gmin Włodawa, Hanna, Hańsk, Wola Uhruska i Wyrki.

Ich wyniki nie potwierdziły jednak jednoznacznie skali problemu zgłaszanego przez mieszkańców. W kilku miejscowościach odnotowano nawet stuprocentową skuteczność wykonywania połączeń głosowych. Sam UKE zastrzegł jednak, że pomiary były prowadzone w konkretnych miejscach i czasie, dlatego nie potwierdzają dostępności usług w każdym punkcie badanego obszaru, szczególnie wewnątrz budynków, ani nie wykluczają problemów zgłaszanych przez miesz-

kańców. Resort zapowiedział dalsze wystąpienia do operatorów, ale tak naprawdę w odpowiedzi zabrakło konkretów, które mogłyby szybko poprawić sytuację.

I tu rzeczywistość dopisała najbardziej wymowny komentarz. Dokładnie tego samego dnia, **28 września**, w związku z kolejnym rosyjskim atakiem powietrznym Rządowe Centrum Bezpieczeństwa wysłało mieszkańcom województwa lubelskiego alert o zagrożeniu atakiem z powietrza. W regionie uruchomiono syreny. Rosyjski dron uderzył kilkaset metrów od przejścia granicznego w Dorohusku. Tymczasem właśnie wtedy w rejonie Włodawy ponownie pojawiły się poważne problemy z działaniem sieci komórkowych. Do części mieszkańców alerty RCB w ogóle nie dotarły. Jedni żartują, że całe szczęście, bo alerty wprowadzają tylko zamieszanie i tak naprawdę nie wiadomo, co wtedy zrobić, ale sprawa jest poważna i rząd powinien się tym pilnie zająć.

Pisze również radny

W sprawie braku zasięgu telefonii komórkowej, a w konsekwencji także opóźnień w otrzymywaniu Alertów RCB, w ostatnich dniach interweniował również radny gminy Dorohusk **Krzystian Wingert**. Skierował wniosek o poprawę zasięgu do prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, wojewody lubelskiego oraz ministra cyfryzacji.

Radny zwrócił uwagę, że szczególnie trudna sytuacja występuje w miejscowościach położonych bezpośrednio przy granicy polsko-ukraińskiej i w rejonie przejścia Dorohusk-Jagodzina. Jak napisał, podczas kolejnych sytuacji związanych z zagrożeniem po stronie ukraińskiej komunikaty ostrzegawcze docierały do części mieszkańców dopiero po kilku lub kilkunastu minutach, a inni nie otrzymywali ich w tym czasie w ogóle.

Wingert domaga się przeprowadzenia rzeczywistych pomiarów zasięgu w terenie, analizy infrastruktury telekomunikacyjnej oraz podjęcia konkretnych działań wobec operatorów. Chce również, by sprawdzono możliwość budowy nowych albo rozbudowy istniejących stacji bazowych.

Przez lata brak zasięgu traktowano przede wszystkim jako uciążliwość, a kolejne zgłoszenia mieszkańców nie przynosiły żadnej poprawy. Dziś, przy kolejnych alarmach związanych z wojną za wschodnią granicą, sprawa nabrała o wiele poważniejszego wymiaru - bezpieczeństwa.

Być może dopiero ten argument sprawi, że zamiast kolejnych pomiarów pojawiają się wreszcie konkretne inwestycje poprawiające zasięg.

Red.

CHEŁM. Już pod nowym adresem

Bank BNP Paribas zaprasza na Lwowską

Od ubiegłego piątku, 2 października, Centrum Klienta Banku BNP Paribas w Chełmie działa w nowej lokalizacji, przy ul. Lwowskiej 79a. Po wielu latach placówka przy ul. Połanieckiej 19 została zamknięta. Przedstawiciele Banku BNP Paribas zapewniają, że dla klientów przeprowadzka korzystnie przełoży się na poprawę warunków obsługi klientów.

Nowa siedziba znajduje się zaledwie kilkaset metrów od dotychczasowej. Do placówki przy ul. Lwowskiej przeniesiono również bankomaty. Jak wyjaśniają przedstawiciele Banku BNP Paribas, powodem przeprowadzki była przede wszystkim

chęć poprawy warunków placówki dla lepszych doświadczeń klientów.

– Chcemy, aby kontakt z bankiem odbywał się w przestrzeni odpowiadającej współczesnym standardom – zarówno pod względem funkcjonalności, jak i jakości samego wnętrza. Nowa siedziba została przygotowana z myślą o potrzebach naszych klientów. Zależało nam na stworzeniu miejsca nowoczesnego, komfortowego i przyjaznego, które zapewni odpowiedni warunki do spokojnej i profesjonalnej obsługi. Istotnym elementem jest również większa intymność podczas rozmów dotyczących finansów i indywidualnych potrzeb klientów. Przeniesienie placówki jest więc kolejnym

Na klientów odwiedzających w piątek nową siedzibę Banku BNP Paribas przy ul. Lwowskiej 79a czekał poczęstunek.

krokiem w podnoszeniu standardu naszych usług. Chcemy, aby wysoka jakość obsługi znajdowała odzwierciedlenie nie tylko w kompetencjach naszych pracowników, ale również w przestrzeni, w której spotykamy się z klientami – mówi Adrianna Smętkowska, dyrektor placówki.

Bank zapewnia jednocześnie, że przeprowadzka nie wiąże się ze zmianą

zakresu usług, godzin pracy ani liczby pracowników. W nowej siedzibie nadal prowadzona będzie obsługa kasowa.

– Zależało nam na tym, aby zmiana siedziby była dla klientów zmianą wyłącznie pozytywną. Klienci nadal będą mogli korzystać ze znanych im usług i spotkać się z tym samym zespołem, ale w nowej, bardziej komfortowej i nowoczesnej przestrzeni. Sama prze-

prowadzka nie będzie więc wiązała się z żadnymi negatywnymi konsekwencjami dla klientów. Przeciwnie – chcemy, aby nowa lokalizacja i standard placówki przełożyły się na jeszcze lepsze doświadczenia podczas wizyt w naszym centrum Klienta. To połączenie ciągłości obsługi z poprawą warunków, w jakich jest ona świadczona – dodaje A. Smętkowska. (w)

Rejowiec Fabryczny po referendum

Mieszkańcy zdecydowali

W minioną niedzielę, 4 października, w Rejowcu Fabrycznym odbyło się referendum w sprawie odwołania burmistrza Gabriela Adamca. Głosowanie zakończyło się już po zamknięciu tego wydania. Dokładne wyniki i frekwencję podamy w przyszłym numerze.

- Decyzja o referendum dojrzewała przez dłuższy czas i nie była reakcją na jedno wydarzenie. Od miesięcy obserwujemy narastanie napięć między władzami miasta a częścią mieszkańców. Mamy zastrzeżenia do sposobu prowadzenia dialogu z mieszkańcami, decyzji kadrowych, stagnacji w mieście oraz atmosfery, w której zadawanie pytań jest odbierane jako opowiadanie się po jednej ze stron konfliktu. Najważniejsze z pytań dotyczą przyszłości miasta. Po ponad dwóch latach obecnej kadencji mieszkańcy powinni zobaczyć wyraźne efekty pracy władz: nowe przedsięwzięcia, przygotowane projekty i skutecznie pozyskane pieniądze. Tymczasem trudno wskazać inwestycje, które byłyby od początku pomysłem obecnych władz i pokazywały nowy kierunek rozwoju

Rejowca Fabrycznego - mówili inicjatorzy.

Spore emocje wywołała też sama kampania. W mediach społecznościowych i na plakatach pojawiały się apele zarówno o udział w głosowaniu, jak i o pozostanie w domu. Przeciwnicy referendum przekonywali, że samo pojawienie się w lokalu będzie oznaczało opowiedzenie się za odwołaniem burmistrza. „Referendum nie jest anonimowe jak pisać inicjatorzy w swoich ulotkach i na plakatach, zachęcając do pójścia do urn. Przecież wiadomo, że każda osoba, która przyjdzie do lokalu wyborczego, będzie za odwołaniem burmistrza miasta” - przekonywali.

Z kolei inicjatorzy wskazywali, że w kampanię angażują się niektórzy radni popierający burmistrza oraz osoby kierujące miejskimi jednostkami. Pytali, czy wykorzystywane są do tego stanowiska, czas pracy lub publiczne zasoby. Do redakcji docierały też sygnały, że część mieszkańców może obawiać się udziału w referendum, m.in. z powodu możliwych konsekwencji zawodowych. O tę kwestię pytaliśmy burmistrza, ale nie odpowiedział.

Przeciwnicy referendum przekonywali także, że za inicjatywą referendalną stoją

osoby od lat aktywne w lokalnej polityce, którym zależy na odsunięciu obecnego burmistrza. Pojawiały się też sugestie dotyczące nieprawidłowości z wcześniejszych lat. „Ludzie, którzy stoją za tym referendum, to starzy wyjadacze polityczni, którym się pali grunt pod nogami. Dla nich to być albo nie być” - czytamy w jednym z wpisów. Padło też stwierdzenie: „Niedługo co niektórzy będą musieli się tłumaczyć”.

„Jeżeli poprzednia władza łamała prawo, że wydawała pieniądze albo pozostawiała sprawy wymagające odpowiedzialności - prosimy o dokumenty i powiadomienia właściwych organów. My w żaden sposób nie jesteśmy związani z poprzednią władzą. Interesuje nas obecna władza z tej banalnej przyczyny, że to ona obecnie władzę sprawuje” - ripostowali inicjatorzy referendum.

O ważności referendum decydowała nie tylko liczba głosów, ale również frekwencja. W Rejowcu Fabrycznym musiało wziąć w nim udział co najmniej 1152 mieszkańców, czyli trzy piąte liczby osób, które uczestniczyły w wyborze burmistrza w 2024 roku. Dokładne wyniki podamy w kolejnym numerze i na naszej stronie internetowej. (w)

Przygotowywał się do podpalenia jednego z magazynów celnych w Chełmie.

Za wykonanie zadania otrzymał około 1,4 tys. zł w kryptowalutach

Białorusin skazany za planowanie dywersji

Rok temu pisaliśmy o zatrzymaniu przez ABW obywatela Białorusi, który miał przygotowywać akt dywersji w Chełmie. Śledczy ustalili, że mężczyzna filmował jeden z magazynów celnych i przekazywał informacje osobie, która zleciła mu wykonanie zadania. Teraz zapadł wyrok w tej sprawie.

Według ustaleń śledczych 28-letni Białorusin przygotowywał się do podpalenia jednego z magazynów celnych w Chełmie. Miał nagrać obiekt, a następnie przekazać zleceniodawcy film oraz informacje dotyczące magazynu. Za wykonanie zadania otrzymał wynagrodzenie w kryptowalutach o wartości około 1,4 tys. zł.

Śledczy zakwalifikowali jego działania jako przygotowanie aktu dywersji na rzecz obcego wywiadu przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej. Do kontaktów oraz przekazywania poleceń wykorzystywany miał być komunikator Telegram.

Mężczyzna został zatrzymany przez ABW 13 sierpnia ubiegłego roku. Od

tamtej pory przebywał w areszcie. Służby informowały wówczas, że planowany akt dywersji został wykryty i udaremniony jeszcze na etapie przygotowań.

Rozprawa, która odbyła się 28 września przed Sądem Okręgowym w Lublinie, była niejawną. Sąd uznał, że ze względu na ważny interes państwa sprawa nie może być rozpoznawana publicznie. Vitali S. został skazany na łączną karę 3 lat i 6 miesięcy więzienia. Sąd orzekł również pozbawienie go praw publicznych na dziewięć lat oraz grzywnę w wysokości 1,5 tys. zł. Wyrok nie jest prawomocny.

Białorusin odpowiadał również za posiadanie narkotyków. (reb)

Podzielniki

- odpowiedź na pytania i obawy mieszkańców

Temat podzielników kosztów ogrzewania pojawił się już w dwóch poprzednich numerach naszej gazety. W pierwszym informowaliśmy o planowanym montażu urządzeń, w kolejnym przedstawiliśmy pytania i obawy mieszkańców, którzy pamiętają wcześniejsze doświadczenia z podzielnikami. Ten artykuł jest odpowiedzią Chełmskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na te wątpliwości i wyjaśnieniem, jak obecny system będzie działał.

Podzielniki to część większej zmiany

Wprowadzenie podzielników nie jest pojedynczą, oderwaną od innych działań decyzją. Od wielu lat ChSM prowadzi działania remontowe i inwestycyjne mające na celu ograniczenie zużycia energii cieplnej. Jest to zgodne z polityką krajową w zakresie transformacji energetycznej. Całość zasobów została poddana termomodernizacji: docieplono ściany budynków i stropodachy, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową. Wymiennikownie grupowe sukcesywnie zastępowane są własnymi węzłami kompaktowymi dla każdego budynku. Inwestycje w OZE, montaż zaworów podpiłonowych i szereg innych działań skutkują mniejszym zapotrzebowaniem na ciepło i oszczędnościami. Wprowadzenie podzielników kosztów ze zdalnym odczytem to kolejny niezbędny element modernizacji systemu zarządzania energią ciepłą, wynikający ze zmian legislacyjnych - wyjaśnia Ewa Jaszczuk, prezes ChSM.

Jest on przeznaczony dla „starego” budownictwa, w którym nie można zastosować ciepłomierzy. Dlatego w nowych inwestycjach funkcjonują ciepłomierze lokalowe, a w pozostałych - podzielniki kosztów. Mają one zachęcać do racjonalnego korzystania z ciepła i ograniczać jego niepotrzebne zużycie. Ich stosowanie wynika również z obowiązujących przepisów, które nakładają na właścicieli i zarządców budynków określone obowiązki w zakresie wyposażenia lokali w urządzenia umożliwiające indywidualne rozliczanie kosztów ogrzewania.

- Wszystkie te działania prowadzone są dla energooszczędności, bo energia jest droga - mówi Maciej Cieślak, zastępca prezesa ChSM ds. technicznych. Jak podkreśla, działania te mają w efekcie ograniczać zapotrzebowanie na energię i koszty ogrzewania ponoszone przez mieszkańców. Przepisy przewidują również możliwość nałożenia przez Prezesa Urzędu Regulacji

Energetyki kary pieniężnej w przypadku naruszenia obowiązków dotyczących wyposażenia lokali w urządzenia umożliwiające rozliczanie kosztów ciepła.

Jak wyjaśnia Cieślak, przed montażem podzielników dla każdego budynku ChSM wykonano odrębną analizę technicznej możliwości i opłacalności ich zastosowania. Analizy przygotowali niezależni, zewnętrzni audytorzy energetyczni, uwzględniając m.in. przewidywane oszczędności energii oraz koszty dzierżawy, montażu i eksploatacji urządzeń. Wyniki analiz potwierdziły techniczną możliwość i ekonomiczną zasadność zastosowania podzielników. Mieszkańcy mogą zapoznać się z analizą dotyczącą ich budynku w siedzibie ChSM przy ul. Lwowskiej 51.

Decyzja o wprowadzeniu rozliczania kosztów energii cieplnej na potrzeby centralnego ogrzewania przy zastosowaniu podzielników kosztów posiadających funkcję zdalnego odczytu dla zasobów ChSM została podjęta przez Walne Zgromadzenie ChSM uchwałą nr 19/2022 z 5 lipca 2022 r. Rozwiązanie to jest zatem oparte nie tylko na obowiązujących przepisach prawa, ale również na decyzji najwyższego organu Spółdzielni - tłumaczy Cieślak.

Czy będzie tak jak dawniej?

To pytanie pojawiało się najczęściej. Wielu mieszkańców pamięta poprzedni system i wysokie dopłaty.

- Nie wracamy do tego, co było wcześniej. To był inny system, inna firma, inny regulamin i inne zasady odczytu. Pamiętajmy również, że w tamtym czasie większość budynków nie była docieplona, nie były również docieplone stropodachy, funkcjonowały węzły grupowe. Największa skala działań remontowo-inwestycyjnych ukierunkowanych na energooszczędność miała miejsce w ostatnich 15 latach - mówi Ewa Jaszczuk.

Obecne rozwiązanie funkcjonuje już od 2020 roku w 19 budynkach na osiedlach XXX-lecia, Słonecznym i Śródmieście. W tych budynkach po zastosowaniu podzielników zużycie ciepła spadło co najmniej o 15-20 proc. Nie ma tam zjawiska dużych różnic w rozliczeniach poszczególnych mieszkań.

Montaż i rozliczenie kosztów ogrzewania przy zastosowaniu podzielników kosztów ze zdalnym odczytem powierzono firmie wyłonionej w postępowaniu przetargowym. Nowy system to nowoczesne rozwiązanie - urządzenia umożliwiają zdalny odczyt bez konieczności wchodzenia do mieszkań i mają elektroniczne zabezpieczenie przed próbą manipulacji lub demonta-

żu. Mieszkańcy nie muszą udostępniać mieszkań podczas odczytu, bo dane z urządzeń są odczytywane drogą radiową. Mamy do czynienia z rozwiązaniem stosowanym w zdecydowanej większości spółdzielni w Polsce, wykorzystującym sprawdzoną technologię, a nie z czymś eksperymentalnym - wyjaśnia Maciej Cieślak.

Regulamin spółdzielni odpowiada zmianom ustawowym, które mają obowiązywać od nowego roku i wprowadzają obowiązek rozliczenia części kosztów zmiennych z m. Zgodnie z obowiązującym regulaminem i wynikającymi z niego proporcjami podziału kosztów zmiennych rozliczane są budynki opomiarowane kilka lat temu. System ten sprawdza się, a te budynki mają najniższe koszty w zasobach. Dla mieszkań o mniej korzystnym położeniu, np. na parterze, ostatnim piętrze lub w mieszkaniach szczytowych, zastosowane są współczynniki korygujące. Uwzględniają one różnice w warunkach cieplnych poszczególnych mieszkań i pozwalają na sprawiedliwe rozliczenie kosztów ogrzewania. Dodatkowo obowiązują współczynniki mocy cieplnej grzejników, które są związane z konkretnym grzejnikiem i jego parametrami - ustalone indywidualnie na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji grzejników.

Spółdzielnia zachęca do kontaktu z działem technicznym ChSM, gdzie można uzyskać wszelkie informacje na temat montażu i działania podzielników.

Po co więc podzielniki?

Najprościej mówiąc: żeby ograniczać marnowanie ciepła i lepiej powiązać część kosztów z faktycznym korzystaniem z ogrzewania.

Jeżeli mieszkańcy zużywają mniej ciepła, zmniejsza się zapotrzebowanie całego budynku, a tym samym koszt zakupu energii cieplnej. Doświadczenia budynków, w których podzielniki działają od 2020 roku, pokazują właśnie taki efekt.

Podzielniki są więc jednym z elementów szerszej transformacji energetycznej, która w ChSM trwa już od wielu lat. Docieplenia, nowa stolarka okienna i drzwiowa, modernizacja węzłów, regulacja instalacji, inwestycje w OZE i ograniczanie zużycia energii mają wspólny cel - zużywać mniej ciepła i ograniczać związane z nim koszty.

- Jako ChSM od wielu lat zmniejszamy zapotrzebowanie na energię i moc zamówioną, aby nasi mieszkańcy ponosili jak najmniejsze koszty z tytułu centralnego ogrzewania - podsumowuje Maciej Cieślak. Rd

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY
W CHEŁMIE

ŚWIATOWY
DZIEŃ
Zdrowia
PSYCHICZNEGO

*Zadbaj o siebie -
bo jesteś ważny!*

RAZEM TWORZYMYS
przestrzeń wsparcia i zrozumienia

Zadanie finansowane ze środków Urzędu Miasta Chełm
w ramach Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego
w Mieście Chełm

DEKORACJE
NA WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH
HURTOWNIA
Wiązanki
i bukiety nagrobne
Kompozycje kwiatowe
w obciążonych donicach.
Była Gielda Towarowa PKS
ul. Hutnicza 17 (zielone namioty)
wjazd za stacją paliw.
Czynne od 8:00 do 17:00
tel. 506 601 809
BARDZO DUŻY WYBÓR
NISKIE CENY

UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY RYTM

CHEŁM

Taniec dla dzieci i młodzieży

www.taniecchelm.pl

tel. 512553359

Wyszła z mieszkania, mogła pojechać do Krakowa

Zaginęła 15-latka z Okuninki

Włodawscy policjanci poszukują 15-letniej Poliny Kochmar, mieszkanki gminy Włodawa. Dziewczyna wyszła z mieszkania w Okunince w piątek, 2 października, około godz. 6.30. Miała pojechać do Włodawy, a stamtąd prawdopodobnie komunikacją publiczną w nieznanym kierunku. Policja nie wyklucza, że mogła udać się do Krakowa.

Od chwili wyjścia z domu kontakt z nastolatką się urwał. Funkcjonariusze apelują do wszystkich, którzy mogą wiedzieć, gdzie przebywa zaginiona, o pilny kontakt.

Polina ma około 149 cm wzrostu i waży około 50 kg. Ma długie, proste, blond włosy sięgające pasa. W dniu zaginięcia była ubrana w krótką czarną kurtkę, szare spodnie sportowe i beżowe buty sportowe.

Każda informacja może pomóc w odnalezieniu dziewczyny. Osoby, które ją widziały lub wiedzą, gdzie może przeby-

wać, proszone są o kontakt z najbliższą jednostką policji, pod numerem alarmowym 112 lub bezpośrednio z Komendą Powiatową Policji we Włodawie pod numerem 47 813 22 10.

(reb, fot. Policja Włodawa)

REJOWIEC FABRYCZNY

Trochę to trwało, ale się udało. Pieniądze na koncie

Blisko 87 tys. zł zebranych podczas sierpniowej akcji charytatywnej dla 21-letniego Jakuba Kozioła trafiło już na jego subkonto prowadzone przez Fundację Cancer Fighters. 29 września organizatorzy przekazali całą zebraną kwotę - 86 798,64 zł.

23 sierpnia mieszkańcy Rejowca Fabrycznego licznie uczestniczyli w festynie charytatywnym, z którego dochód miał pomóc Jakubowi Koziołowi w walce ze złośliwym nowotworem. Były mecze, licytacje i zbiórka do puszek. Ostatecznie, po doliczeniu zbiorów prowadzonych m.in. w SOSW w Dorohusku, podczas festynów osiedlowych, dożynek w Rejowcu i w Studio DM, zebrano 86 798,64 zł.

Przez kilka tygodni pieniądze nie były jednak widoczne na subkoncie Kuby. Zaczęli o to pytać nasi Czytelnicy.

- Ludzie przyszli na festyn specjalnie dla Kuby. Każdy wrzucił tyle, ile mógł, niektórzy po kilkaset złotych. Mamy prawo wiedzieć, dlaczego Kuba jeszcze

nie ma tych pieniędzy i kiedy zostaną przekazane. Takie sytuacje podważają zaufanie do zbiorów - mówili mieszkańcy.

Organizatorzy tłumaczyli w internecie, że nie mogli wcześniej przekazać pieniędzy bez wymaganej dokumentacji. 29 września poinformowali, że otrzymali podpisane porozumienie z Fundacją Cancer Fighters i wykonali przelew całej zebranej kwoty.

„Chcemy więc jasno wyjaśnić: pieniądze nie mogły zostać przekazane bez odpowiedniej dokumentacji. Jako organizator zbiórki publicznej musieliśmy zadbać o jej prawidłowe i transparentne

rozliczenie. Zgodnie z ustawą organizator sporządza zarówno sprawozdanie z przeprowadzonej zbiórki, jak i sprawozdanie ze sposobu rozdysponowania zebranych środków. Dlatego czekaliśmy na podpisanie porozumienia, które potwierdza sposób przekazania pieniędzy oraz ich przeznaczenie” - przekazano na stronie Stowarzyszenia „Wiara”

Zbiórka na leczenie Kuby cały czas trwa. Można ją wspomóc na stronie pomagam.cancerfighters.pl/zbiorka/jakub-koziol/. Do zebrania środków na lek brakuje niespełna 300 tys. zł.

(w)

Zaufanie i bezpieczeństwo

seris konsalnet seris.pl

Chełm, ul. Wojsławicka 10 D
+48 662 165 541

BISKO - DOM I OGRÓD

Chełm, ul. Rampa Brzeska 27, tel./fax 82 565 62 51

Zapraszamy
codziennie 7³⁰ - 18³⁰
w soboty 8⁰⁰ - 16⁰⁰

Wrzosa

W SPRZEDAŻY m.in.:

- drzewka owocowe
- cebulki kwiatowe
- winorośle, borówki, truskawki
- róże

Chryzantemy

Wiązanki

Znicze

W OFERCIE ZADUSZKOWEJ:

- oryginalne kompozycje kwiatowe - sztuczne kwiaty i dodatki
- znicze i wkłady (przy zakupie pełnych opakowań zniżki)
- wrzosa, wrzośce, chryzantemy
- laweczki cementarne

Znajdź nas na:
Bisko-Dom-i-Ogród

www.bisko.pl

Jesień w ogrodzie

Czas sadzenia

Jesień to jedna z najlepszych pór roku na rozpoczęcie prac ogrodowych związanych z sadzeniem nowych roślin. Chłodniejsze powietrze, wilgotna gleba i brak upałów tworzą warunki, w których drzewa i krzewy owocowe oraz rośliny ozdobne wyjątkowo dobrze się przyjmują. To właśnie teraz korzenie mogą spokojnie rozwijać się przed nadejściem zimy, a posadzone rośliny ruszają pełną siłą wiosną, szybko budując nowe pędy i liście.

Jeśli marzysz o własnych jabłkach, gruszkach, malinach czy borówkach — październik i listopad to idealny moment, by zainwestować trochę czasu i pracy, wybrać się do sklepu ogrodniczego i zakupić sadzonki, które przy odpowiedniej pielęgnacji oraz ochronie przed chorobami i szkodnikami, będą co roku obficie owocować.

W sprzedaży coraz częściej możemy spotkać stare odmiany drzew owocowych. Dlaczego wracają do łask? Szczególnie ze względu na ich intensywny smak i aromat. Szeroko stosowane są przez kucharzy, zarówno amatorów, jak i profesjonalistów, idealne do wyrobu powideł, przecierów, soków, win i nalewek. Po drugie — ze względu na wytrzymałość tych drzew, ponieważ w większości nie straszą im mrozy czy choroby.

Stare odmiany jabłoni

- **Koszela** — jedna z najstarszych polskich odmian jabłoni, o słodkich i soczystych owocach.
- **Malinowa Oberlandzka** — jabłko o intensywnie malinowym aromacie, idealne do jedzenia na surowo.
- **Kronselka** — jabłko świetne do suszenia i przetworów.
- **Stare letnie odmiany jabłoni**, takie jak **Papierówka**, dostarczają owoców już na początku lata.

Stare odmiany gruszy

- **Klapsa Faworytka** — słodka, soczysta grusza, idealna do jedzenia na surowo.
- **Konferencja** — angielska odmiana jesienna, bardzo plenna, o wydłużonych, smacznych owocach.
- **Bonkreta Williamsa** - klasyczna odmiana jesienna o mocno aromatycznym, małym miąższu.

Stare odmiany czereśni

- **Büttnera Czerwona** - niemiecka odmiana z końca XVIII wieku. Ma żółtoczzerwone, słodkie owoce. Dojrzewa w środkowej porze.
- **Burlat** — jedna z najstarszych polskich odmian, doskonała na przetwory.

Stare odmiany śliw

- **Węgierka Zwykła** — tradycyjna, niezawodna odmiana o ciemnofioletowych owocach pokrytych woskowym nalotem; jej mięsisty miąższ i łatwość oddzielania pestki czynią ją najlepszym wyborem na tradycyjne powidła.
- **Renkloda Ulena** — stara, francuska odmiana o dużych, żółtych i bardzo słodkich owocach dojrzewających na przełomie sierpnia i września.
- **Renkloda Althana** — znana odmiana o dużych, kulistych owocach o purpurowoczerwonej skórce i niezwykle smacznym, soczystym miąższu.
- **Brzaskwiniowa Jerolimka** (Wczesna Brzaskwiniowa) — rodzi duże, owalne owoce o czerwonomiodowym rumieńcu i charakterystycznym, winno-słodkim smaku.

Coraz częściej w polskich ogrodach pojawia się intrygujące drzewo owocowe

— jabłoniogrusza, czyli inaczej **grusza azjatycka** (nashi). Jeśli marzysz o owocach w kształcie jabłka, chrupiącym miąższu i egzotycznej odmianie drzewa w swoim sadzie lub ogrodzie, warto przyjrzeć się, czy nashi sprawdzi się u Ciebie. Aby grusza azjatycka dobrze rosła i plonowała w polskich warunkach, trzeba zwrócić uwagę na kilka kluczowych kwestii związanych ze stanowiskiem i glebą. Po pierwsze: **nasłonecznienie i osłonięcie**. Drzewa preferują miejsca ciepłe, słoneczne, dobrze wyeksponowane, wolne od silnych wiatrów oraz przymrozów wiosennych. Prawidłowa pielęgnacja gruszy azjatyckiej to kolejny element, który zapewni zdrowe drzewo i obfite plony. W pierwszym okresie po posadzeniu szczególnie **ważne jest regularne podlewanie**, by korzenie dobrze przyjęły się w glebie.

Z czasem drzewo staje się bardziej odporne, ale w okresach suszy nadal wymaga uwagi. Plonowanie może nastąpić już po 2-3 latach od posadzenia, zwłaszcza przy dobrym przygotowaniu i pielęgnacji. Owoce nashi dobrze się przechowują — niektóre odmiany mogą zachować jakość nawet przez 3-4 miesiące w chłodni.

Jesień to pora roku, która wszystkim nam kojarzy się z przebarwiającymi się liśćmi, krótszymi dniami i deszczem. Najbardziej widoczne zmiany można zaobserwować oczywiście w naszych ogrodach — gdzie większość roślin liściastych szykuje się już do wypoczynku. Drzewa i krzewy powoli tracą liście, po to aby w końcu całkowicie je zrzucić. Zanim jednak całkiem огоłocą zachwycając nas farią barw — doskonałych połączeń pomarańcz, czerwieni, czy purpury. Istnieje wiele gatunków roślin, które swoje piękno pokazują dopiero jesienią.

Sumak octowiec

Jest to małe drzewo lub krzew, o nieco egzotycznym pokroju. Korona niska, parasolowata wygląda bardzo ciekawie. Sumak ma długie, pierzaste liście, które jesienią przybierają kolor żółty, pomarańczowy i czerwony. Sumak jest drzewem, które zdobią nie tylko jesienią przebarwiające się liście, ale również kwiatostany — czerwono bordowe grona pojawiają się wiosną, i pozostają na roślinie nawet po przyszłego roku. Sumak ma bardzo małe wymagania — rośnie niemal na każdej glebie, dobrze radzi sobie z zanieczyszczonym powietrzem. Decydując się na jego prowadzenie do ogrodu musimy wiedzieć, że uznawany jest za roślinę ekspansywną.

Rajska jabłoń

Rajskie jabłonie to małe, niewysokie gatunki drzew, które cenione są ze względu na bardzo efektowne, obfite wiosenne kwitnienie, oraz malowniczo wyglądające, drobne jabłuszka — które długo utrzymują się na gałęziach. Rajska jabłoń może mieć wiele odmian — znajdziemy takie o barwnych wiosną liściach, o różnym wybarwieniu liści, czy kwiatów, a także owocach w barwie czerwonej, purpurowej, żółtej czy jabłuszka z rumieńcem. Jedno jest pewne — jabłuszka wiszą na drzewie jeszcze długo po opadnięciu liści, a tym samym są doskonałą dekoracją jesiennego, a nawet zimowego ogrodu. Stanowią także doskonałą stołówkę dla wielu ptaków.

Pięknotka Bodiniera

Pięknotka Bodiniera to gatunek krzewu ozdobnego, którego walory dekoracyjne możemy podziwiać dopiero jesienią. Pięknotka owocuje bowiem bardzo obficie, a jej

liczne owoce, są zebrane w grona i mają unikatowy **fioletowy kolor**. Pięknotka sprawdzi się więc w ogrodzie, w którym brakuje malowniczych akcentów jesienną porą. Pięknotka powinna mieć zapewnione do wrzosa miejsce ciepłe, słoneczne, osłonięte — może bowiem przemarzać. Gleba żyzna, zatrzymująca wilgoć, zasłona kompostem przed posadzeniem. Roślina będzie wymagała przycinania a także nawożenia od 2 roku po posadzeniu.

Ognik szkarłatny

Ognik szkarłatny (*Pyracantha coccinea*) to jeden z najbardziej efektownych, zimozielonych krzewów, jakie możemy posadzić w przydomowym ogrodzie. Jesienią i zimą, gdy większość roślin traci liście i popada w uśpienie, ognik dosłownie „płonie” setkami jaskrawych owoców w odcieniach czerwieni, pomarańczy i żółci. Ze względu na ostre, sztywne ciernie roślina tworzy gęstą barierę nie do przejścia, pełniąc funkcję naturalnego ogrodzenia obronnego.

Zanim posadzisz rośliny, zastanów się, które z nich przetrwają niskie temperatury. Najlepiej dokładnie przeanalizować wymagania rozwojowe poszczególnych odmian.

Nie zapomnij, aby zadbać o właściwe pH gleby. Jeżeli okaże się, że podłoże nie spełnia wymagań, możesz podwyższyć odczyn za pomocą nawozów wapniowych (np. kredy nawozowej czy mączki wapiennej). Ogrodnicy bardzo często wybierają środki, które dodatkowo zawierają magnez.

Sadzenie drzew i krzewów wcale nie jest trudne. Wystarczy tylko pamiętać o naszych wskazówkach, aby wiosną cieszyć się z obfitych plonów.

Katarzyna Hajduk
BISKO - Dom i Ogród

POWIAT CHEŁMSKI

Wsparcie nie wszędzie jednakowe

Azbest będzie znikał z dachów

Eternit przez najbliższe lata ma stopniowo zniknąć z dachów domów i budynków w powiecie chełmskim. Gminy, które przystąpiły do projektu „Lubelskie bez azbestu”, zostały zakwalifikowane do jego realizacji. Oznacza to pomoc w usuwaniu, odbiorze, transporcie i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest. Zakres wsparcia nie wszędzie będzie jednak identyczny.

Projekt realizuje Województwo Lubelskie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Jego całkowita wartość to ponad 78,1 mln zł, z czego ponad 66,4 mln zł pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W powiecie chełmskim do programu przystąpiły gminy: Białopole, gmina Chełm, Dorohusk, Dubienka, Kamień, Leśniowice, Rejowiec, gmina Rejowiec Fabryczny, miasto Rejowiec Fabryczny, Ruda-Huta, Sawin, Siedliszcze, Wierzbica, Wojsławice i Żmudź.

Mieszkańcy składali wnioski i zgłaszali miejsca, w których znajduje się eternit. Zgodnie z regulaminem do wsparcia mogą być kwalifikowane zarówno odpady azbestowe już zdjęte i składowane na posesji, jak również pokrycia dachowe i elementy elewacji wymagające jeszcze demontażu. Po pozytywnej weryfikacji zgłoszeń powstały listy podstawowe i rezerwowe dla poszczególnych gmin.

Nie wszędzie tak samo

Różnice pojawiają się przede wszystkim w tym, co mieszkańcy zgłaszali i w jaki sposób poszczególne gminy przygotowywały się do programu.

W Dorohusku tegoroczny nabór obejmował zarówno odbiór i transport wcześniej zdemontowanego azbestu, jak też demontaż pokryć dachowych i elementów elewacji, a następnie wywóz i unieszkodliwienie odpadów.

Podobne możliwości przewiduje regulamin całego programu. Nie oznacza to jednak, że w każdej gminie każdy zakwalifikowany mieszkaniec otrzyma identyczny zakres pomocy. Zależy to od rodzaju zgłoszenia, stanu materiału i miejsca, w którym znajduje się azbest.

W Sawinie wcześniej zbierano m.in. informacje o już zdemontowanych płytach przygotowanych do odbioru. Dlatego w części przypadków pomoc będzie polegała przede wszystkim na zabranie eternitu z posesji i jego unieszkodliwieniu, a nie na zdejmowaniu go z dachu.

Także formularze programu przewidują możliwość zmiany zgłoszenia z demontażu na sam odbiór, jeżeli właściciel wcześniej usunął azbest z budynku.

Setki ton do usunięcia

Skala gminach jest różna duża. Ruda-Huta szacowała wcześniej, że dzięki udziałowi w projekcie z jej terenu może zostać usuniętych około 600 ton azbestu. Tam program ma być realizowany w latach 2026-2027.

Leśniowice zaplanowały udział w projekcie na lata 2026-2029 i zabezpieczyły na ten cel 60 tys. zł wkładu własnego. Wierzbica również formalnie przystąpiła do partnerskiego projektu i prowadziła nabór mieszkańców.

Najbardziej widoczny efekt powinien pojawić się dopiero w kolejnych miesiącach, kiedy firmy zaczną zdejmować eternit z zakwalifikowanych budynków i odbierać płyty już zalegające na posesjach.

(reb)

CHEŁM. Wielka drogowa inwestycja

Przebieg obwodnicy południowej

Radosław Wnuk, wiceprezydent Chełma zapoznał radnych z przebiegiem obwodnicy południowej miasta. Początek blisko 7,5 km trasy zaplanowano w rejonie ul. Podgórze i Kumowej Doliny, a koniec na ul. Hrubieszowskiej.

O tym, że podczas komisji Rady Miasta Chełm (25 września) **Radosław Wnuk**, wiceprezydent Chełma, przedstawił informacje dotyczącą planowanej południowej obwodnicy, informowaliśmy w poprzednim wydaniu „Nowego Tygodnia”. Chełmscy radni otrzymali garść konkretnych dotyczących kosztów i finansowania inwestycji, harmonogramu prac, wykupu gruntów. Do wykupienia jest około 8,5 ha tj. 110 prywatnych działek, do wyburzenia 7 domów mieszkalnych i 4 budynki gospodarcze. Prace projektowe miałyby się rozpocząć w 2027 r., w latach 2028-2029 trwałaby realizacja inwestycji, która miałaby potrwać do końca 2029 r. Dla mieszkańców kluczowy jest przebieg obwodnicy, który szczegółowo omówił wiceprezydent Wnuk, prezentując radnym mapę z trasą planowanej obwodnicy.

- Znajdujemy się wzdłuż ulicy Podgórze i tutaj widzimy amfiteatr Kumowej Doliny, a nasza budowa obwodnicy południowej rozpoczyna się rondem turbinowym ze zjazdem w stronę południową - oznajmił wiceprezydent Wnuk. - Wjazd do Kumowej Doliny będzie musiał być zrealizowany po części Lasów Państwowych, wszystkie te czynności związane z wycinką czy to drzew, czy krzaków są ujęte w raporcie oddziaływania na środowisko i to jest przedmiotem procedowania. Nie ma mowy o tym, że sobie coś samowolnie wytniemy, jakakolwiek zieleni. Następnie, idąc w stronę południową, obwodnica ma przekroić dwa razy po jednym pasie w każdym kierunku, z obu stron są przewidziane ciągi pieszo-rowerowe. Docierając do ulicy Zawadówka po raz kolejny widzimy zaplanowane rondo turbinowe i tutaj mamy naszą zajeżdżnię. Być może, że ten zjazd na etapie projektowania będzie musiał być trochę przebudowany. Dalej zbliżamy się w kierunku południowym, tu po części jesteśmy na obszarze gminy Chełm i tutaj mamy kilka budynków do likwidacji. Następnie, jadąc drogą tą w stronę południową mijamy osiedle Zachód, zbliżając się do następnego ronda - tu umożliwiamy komunikację z ulicą Majdan, budując nowe rondo, a także łącząc planowaną obwodnicę z ulicą Szarych Szeregów, bo duża część mieszkańców osiedla może się wtedy poruszać. Zmierzając dalej w kierunku bardziej wschodnim niż południowym, poruszamy się terenem na razie niezagospodarowanym, mniej więcej pośrodku tego odcinka zaplanowane jest miejsce, gdzie kierowcy będą mogli zawrócić, ewentualnie wjechać w drogi serwisowe. Następnie zbliżamy się do jednostki wojskowej, tu planowany jest zjazd. Jestem umówiony z zastępcą dowódcy garnizonu Chełm, by uzgodnić dokładnie warunki i miejsce włączenia obwodnicy do jednostki. Ze względu na to, że pożyczka, o którą się ubiega-

my wskazuje to jako jeden z warunków. Czasy są, jakie są, a garnizon Chełm powinien mieć możliwość komunikacji samochodowej zarówno w kierunku Lublina, jak i Hrubieszowa. Dalej, jesteśmy przy ulicy Trubakowskiej, Piwnej i Majdan i tu jest planowane połączenie ulicy Trubakowskiej z Majdanem i duże rondo turbinowe i tu też część wyburzeń. Wjeżdżamy na wiadukt. Wiadukt nad torami kolejowymi linii numer 7 Warszawa - granica państwa, Warszawa - Dorohusk - tutaj oczywiście PKP nam stawia duże wymagania co do realizacji tego wiaduktu. Łącznie z koniecznością pozostawienia rezerwy na nowy dodatkowy tor, ale jesteśmy w trakcie kończenia tej koncepcji. Wszystkie te wymagania musimy spełnić: likwidacja przejazdu wzdłuż ulicy Złotej prawdopodobnie będzie miała miejsce ze względu na to, że ta nieruchomość będzie miała bezpośredni dostęp od ulicy Trubakowskiej. Poruszając się dalej w stronę południową, mamy ulicę Metalową, zjeżdżamy z wiaduktu, by z powrotem znaleźć na poziomie istniejącego gruntu, tu mamy rzekę Janówkę i przepust. Zbliżyliśmy się do skrzyżowania Metalowej, Ogrodowej, dalej Metalowa i tu już nowoprojektowana ulica, ponowne rondo turbinowe i wzdłuż śladu przewidzianego planem zagospodarowania przestrzennego zmierzamy ku południowemu wschodowi aż do ulicy Pszennej. Ulica Pszenna nie będzie miała przejazdu przez obwodnicę, więc będzie z jednej i z drugiej strony zaślepiona ze względu na to, że nie planujemy tak wielkiej ilości skrzyżowań. Tu mamy rzekę Uherkę, ścieżki rowerowe, most nad Uherką i skomunikowanie ścieżek rowerowych z ciągami rowerowymi i pieszo-rowerowymi wzdłuż obwodnicy południowej. Dalej wjeżdżamy na ulicę 15-tego Sierpnia - tu będzie też skrzyżowanie dla autobusów. Wiemy, że mamy wybudowaną pętlę autobusową i ulicą 15-tego Sierpnia zbliżamy się do ulicy Lwowskiej - rondo turbinowe i ulicą 15-tego Sierpnia po istniejącym śladzie - będzie to zmodyfikowane oczywiście - będą zjazdy do bloków z dróg serwisowych i skrzyżowanie z sygnalizacją

światłą na wysokości Vendo Parku po to, by przejść do ronda biskoptowego. To rondo biskoptowe ma na celu umożliwienie obsługi komunikacyjnej mieszkańców, którzy zamieszkują obszar od ulicy Hrubieszowskiej głównie, też może nawet za Hrubieszowską do cmentarza ze względu na to, że gdybyśmy pozostawili rondo tylko na ulicy Wojsławickiej z 15-tego Sierpnia to automatycznie powstałaby nam zamknięta droga. Byłoby to uciążliwe przede wszystkim dla mieszkańców ulicy Wojsławickiej i dla wszystkich, którzy chcieliby się dostać do Lublina, a także katastrofalne w skutkach dla ulicy Reytana. Wiemy, jak ta droga wygląda, ona jest przewidziana do przebudowy, ale ona nie jest przewidziana do obsługi tak dużego ruchu. Tu z dróg serwisowych planowane zjazdy do parkingów przy cmentarzu i tutaj nie mamy już przejazdu w poprzek obwodnicy wzdłuż ulicy Emilii Plater czy też ulicy Artura Grottgera. Następnie omijamy centrum handlowe Wschód, do tej pory można było to tak nazywać, ale już Exbud nie jest w większości właścicielem tego terenu i zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego docieramy do skrzyżowania drogi 844 czyli ulicy Hrubieszowskiej z planowaną obwodnicą południową miasta. To, że w omawianym miejscu są drzewa, to nie znaczy, że my wycinamy las czy wchodzimy we własność Lasów Państwowych. To są po prostu niepowycinane czy pozostawione same sobie tereny, które są własnością osób prywatnych. Plan zagospodarowania przestrzennego od pięćdziesięciu lat przewidywał tutaj drogę. Na początku lat dwutysięcznych tu jeszcze były tory kolejowe, które były pozostałością dawnej bocznicy kolejowej, obsługującej dawne szpital i składnicę wojskową. Dzisiaj w planie zagospodarowania przestrzennego przebieg dawnej linii kolejowej został wykorzystany po to, żeby ta obwodnica południowa została skomunikowana aż z drogą krajową nr 12. Oczywiście jest to pieśń przyszłości i wymaga to odpowiednich środków finansowych.

(opr. mo)

Sprzedam działkę 2300 m² z budynkiem o pow. 407 m² plus piwnice

z przeznaczeniem na działalność produkcyjną bądź pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną do 3 kondygnacji (możliwa adaptacja budynku). Nieruchomość położona jest w Pokrówcze przy ul. Gminnej

tel. 605 547 720

PIWNICE OGRODOWE BUNKRY SZAMBA ZBIORNIKI NA WODĘ DESZCZOWĄ

• Sprzedaż • Transport • Montaż • Kompleksowe roboty ziemne

Piwnice ogrodowe typu „Loch”

produkt zastrzeżony

SZAMBA - zbiorniki:

5, 10, 12, 15 tysięcy litrów

NOR-KAM

www.nor-kam.pl

tel. 602 337 580

Energia, która napędza lokalne społeczności – wpływ farm wiatrowych na rozwój polskich gmin

Kiedy myślimy o farmach wiatrowych, często widzimy wysokie turbiny obracające się na horyzoncie. Choć kojarzone są przede wszystkim z produkcją energii elektrycznej, w rzeczywistości ich znaczenie dla lokalnych społeczności jest znacznie szersze. Przynoszą konkretne dochody do lokalnych budżetów, wspierają rozwój infrastruktury i wspomagają lokalne inicjatywy społeczne. W skali kraju zaś wzmacniają bezpieczeństwo energetyczne, uniezależniając nas od zewnętrznych dostaw surowców. Profity płynące z energetyki wiatrowej są wieloaspektowe.

Korzyści dla gmin

Farmy wiatrowe pomagają gminom rozwijać się szybciej i stabilniej. W jaki sposób? Przede wszystkim poprzez wpływy z podatku – każda turbina wiatrowa zasila gminny budżet nawet kilkuset tysiącami złotych rocznie, w formie podatku od inwestycji, których wysokość zależy m.in. od wartości i parametrów danej inwestycji. Pieniądze te wracają do mieszkańców przykładowo w postaci inwestycji w infrastrukturę, edukację czy ochronę zdrowia.

– W naszej gminie udało się wyremontować remizę i świetlicę wiejską. Dzięki temu, że farma wiatrowa powstała u nas – gmina ma czym dysponować. Żadne środki się nie zmarnowały – mówi pan Jarosław Lipka, mieszkaniec Pniewnika w gminie Korytnica.

Ponadto, wielu inwestorów farm wiatrowych chce być **dobrymi sąsiadami** i oferuje programy współpracy z lokalnymi społecznościami, w tym fundusze na rozwój regionalnych inicjatyw, kół gospodyń wiejskich czy ekologiczne projekty edukacyjne dla dzieci i młodzieży.

Wpływ wiatraków na zdrowie

Gdy mowa o dobrym sąsiedztwie, gmina ma czasami wątpliwości, czy zaakceptować inwestora planującego energetykę wiatrową – obawia się hałasu i możliwego wpływu na zdrowie.

O to mieszkańcy pytają najczęściej. Co jest słuszne, bo rozwój powinien iść w parze z troską o zdrowie. Wyniki badań Polskiej Akademii Nauk z 2022 r., opisane w raporcie pt. Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka nie potwierdzają jednak, aby dźwięk generowany przez farmy wiatrowe czy sama obecność turbin w bliskiej odległości, miały negatywny wpływ na zdrowie ludzi i zwierząt, w tym gospodarskich, domowych i dzikich.

Naukowcy z PAN-u w swoim raporcie wyliczają, że dźwięk turbiny w odległości 300–500 metrów to około 40 decybeli – tyle, co cicha rozmowa czy szum drzew. Kwestie poziomu dźwięków na poziomie krajowym reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z 4 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczal-

nych poziomów hałasu w środowisku. Zgodnie z tym rozporządzeniem w porze nocnej dopuszczalne poziomy hałas dla zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej wynosi 40 decybeli, natomiast dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, a także zagrodowej wynosi 45 decybeli.

Wniosek o wydanie decyzji środowiskowej, który poprzedza zgodę gminy na inwestycję, zawiera obowiązkową analizę hałasu, która nie może wykazywać przekroczeń dopuszczalnych wartości. Inwestorzy za każdym razem są zobowiązani do wykonywania pomiarów i ewentualnie dostosować działanie turbin tak, aby spełnić te normy.

Zielona energia a wartość nieruchomości

Wpływ farm wiatrowych na wartość nieruchomości jest tematem licznych badań i analiz rynkowych. Wbrew popularnym opiniom, obecność turbin nie musi oznaczać spadku wartości działek czy domów. Na ceny nieruchomości wpływa bowiem wiele czynników, w tym przede wszystkim lokalizacja, dostęp do infrastruktury, sytuacja gospodarcza oraz tempo rozwoju danej gminy.

Potwierdzają to wyniki opublikowanego w 2026 roku raportu „**Analiza wpływu lokalizacji turbin wiatrowych na wartość nieruchomości gruntowych w Polsce**”, przygotowanego przez Cenatorium i Inplus Energetyka. Badanie objęło **ponad 46 tys. rzeczywistych transakcji rynkowych z lat 2014–2025**, przeprowadzonych na terenie 26 gmin. Analizie poddano zarówno grunty rolne, jak i działki przeznaczone pod zabudowę jednorodziną, porównując nieruchomości położone w sąsiedztwie 230 turbin wiatrowych z obszarami kontrolnymi znajdującymi się w tych samych gminach.

Wyniki wskazują, że **w badanej próbie obecność turbin wiatrowych nie powodowała systematycznego spadku wartości gruntów**. Autorzy raportu podkreślają, że o cenach nieruchomości w większym stopniu decy-

dują lokalne uwarunkowania – m.in. atrakcyjność położenia, dostęp do infrastruktury oraz rozwój danej gminy.

Ze względu na specyfikę instalacji, jaką jest turbina wiatrowa, jej obecność nie stanowi bariery ani ograniczenia dla rozwoju działalności gospodarczej na sąsiadujących działkach. Turbiny wiatrowe nie blokują ani nie utrudniają realizacji inwestycji rolniczych czy przemysłowych, ponieważ nie ingerują w funkcje produkcyjne tych terenów ani nie zmieniają ich podstawowego przeznaczenia. Dzięki temu właściciele i użytkownicy sąsiednich działek mogą swobodnie kontynuować lub rozwijać swoją działalność, nie doświadczając negatywnych skutków wynikających z lokalizacji turbiny.

Farmy wiatrowe i wzrost bezpieczeństwa energetycznego Polski

Farmy wiatrowe wzmacniają nasze bezpieczeństwo – szczególnie teraz, gdy niepewność na rynkach energetycznych jest duża. Turbiny wiatrowe nie potrzebują importowanych surowców. Wiatr mamy „na miejscu”, a energia z niego jest czysta, lokalna i przewidywalna. Dobrze rozlokowane farmy odciążają sieć, ograniczają straty przesyłowe i zwiększają odporność energetyczną całego kraju.

Kryzys energetyczny z 2022 roku, będący skutkiem destabilizacji geopolitycznej i przerwania łańcuchów dostaw surowców energetycznych z Rosji, ujawnił strukturalne słabości wielu europejskich systemów energetycznych. Polska, podobnie jak inne kraje regionu, doświadczyła gwałtownego wzrostu cen węgla, gazu, a co za tym idzie energii elektrycznej. Ceny na rynku hurtowym wzrosły nawet czterokrotnie w porównaniu z poprzednim rokiem.

W tym kontekście wartość odnawialnych źródeł energii, w szczególności farm wiatrowych, wzrosła nie tylko ze względów środowiskowych, ale przede wszystkim strategicznych. Turbiny wiatrowe korzystają z lokalnie dostępnego zasobu – wiatru – i nie wymagają importu surowców. Dzięki temu wytwarzana energia jest także odporna na szantaż surowcowy, niestabilność cen paliw kopalnych czy ograniczenia logistyczne. Co więcej, wiatr jako źródło energii jest niewyczerpalny. Dla Polski, która przez lata opierała się w dużym stopniu na imporcie gazu i węgla, rozwój lokalnych źródeł odnawialnych stał się nie tylko opcją, ale koniecznością.

Farmy wiatrowe to nie tylko technologia. To współpraca, rozwój, wsparcie i przyszłość. To dowód na to, że zielona energia może i powinna iść w parze z lokalnym dobrem. A wszystko to zaczyna się od rozmowy, szacunku i wspólnego działania.

GMINA KRASNYSTAW

Biometanowni w Krupem nie będzie. Inwestor wycofał się

Część mieszkańców Krupego nie dała się przekonać, że planowana w Krupem biometanownia nie będzie zagrażać ich zdrowiu czy komfortowi życia. Mimo że do inwestycji przekonywał wójt gminy Krasnystaw Wojciech Kowalczyk, protesty nie ustały i ostatecznie inwestor sam z niej zrezygnował.

Przypomnijmy. W drugiej połowie 2025 r. w gminie Krasnystaw pojawił się inwestor chcący w Krupem, na działkach nr 187 i 188, postawić biometanownię. Chodziło o spółkę Galia Krasnystaw, której beneficjentem rzeczywistym jest francuski biznesmen Jacques Veyrat.

W październiku 2025 roku firma złożyła do wójta gminy Krasnystaw wniosek o uchwalenie zintegrowanego planu inwestycyjnego dla terenu w Krupem. Pod koniec listopada 2025 roku Rada Gminy Krasnystaw wyraziła zgodę na przystąpienie do sporządzenia ZPI.

Inwestycja była jednak dopiero na bardzo wczesnym etapie. Wojciech Kowalczyk, wójt gminy Krasnystaw, przekonywał, że biometanownia może przynieść mieszkańcom i gminie wiele korzyści. Wskazywał na nowe miejsca pracy, dodatkowe dochody rolników i gminy oraz zagospodarowanie rolniczych substratów. Wójt twierdził też, że zakład, ze względu na swoją lokalizację, nie powinien być uciążliwy dla

mieszkańców. Planowano budowę dróg dojazdowych prowadzących w taki sposób, aby samochody dostarczające substraty omijały zabudowę mieszkaniową. Jednym z argumentów za inwestycją miało być także wykorzystanie ciepła odpadowego.

- Ponadto, w ramach umowy dodatkowej, inwestor będzie zobligowany do udostępnienia ciepła odpadowego na potrzeby lokalnej społeczności. Zamierzamy zaprojektować i wybudować sieć ciepłowniczą, która umożliwi mieszkańcom podłączenie się do taniego, stabilnego i ekologicznie czystego źródła ciepła - zapowiadał wójt.

Kowalczyk przekonywał też, że dzięki przyjmowaniu gnojowicy i obornika

przez zakład rolnicy nie musieliby wywozić ich na pola. W jego ocenie mogłoby to ograniczyć uciążliwości odorowe, a jednocześnie poprawić sytuację finansową gospodarstw.

Pomysł nie spodobał się części mieszkańców Krupego. Po naszej publikacji na temat planowanej inwestycji w styczniu 2026 r. skontaktował się z nami mieszkaniec tej miejscowości, który organizował protest przeciwko budowie biometanowni. Pod akcją „Zaniepokojonych mieszkańców Krupego” podpisało się 175 osób. Mieszkańcy sprzeciwiali się budowie zakładu w sąsiedztwie domów. Wskazywali m.in. na obawy związane ze smrodem, hałasem, ruchem ciężarówek, możli-

wym spadkiem wartości nieruchomości oraz ryzykiem zanieczyszczenia wód gruntowych. W piśmie skierowanym do władz gminy mieszkańcy domagali się reakcji i publicznej debaty na temat planowanej inwestycji. Protestujących poparła część gminnych radnych. Wójt studził emocje. Zwracał uwagę, że możliwa jest zmiana lokalizacji planowanej inwestycji, tak by powstała jeszcze dalej od zabudowań. Nic to jednak nie dało.

Kilka dni temu Wojciech Kowalczyk poinformował nas, że wobec niekończącego się protestu części mieszkańców Krupego spółka Galia Krasnystaw sama wycofała się z planowanej inwestycji. **(kg)**

KRASNYSTAW. Miasto przekazało działki

Bliżej społecznych szeregowców na Rońsku

Kolejny krok w kierunku budowy mieszkań w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej w Krasnymstawie. Miasto przekazało spółce SIM Lubelskie działki na Rońsku Kolonii. To blisko 3,44 ha terenu, na którym ma powstać nowe osiedle mieszkaniowe.

W poniedziałek, 28 września, w Krasnostawskim Domu Kultury odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników SIM Lubelskie. Obradom przewodniczył burmistrz Krasnostawu **Daniel Miciuła**. W spotkaniu

uczestniczyli również przedstawiciele samorządów należących do spółki oraz Krajowego Zasobu Nieruchomości. Najważniejsza dla Krasnegostawu była decyzja dotycząca miejskich gruntów. Zgromadzenie wyraziło zgodę na przejęcie przez SIM Lubelskie działek nr 251/2 i 252, położonych w obrębie ewidencyjnym Rońsko Kolonia. Ich łączna powierzchnia wynosi blisko 3,44 ha. Grunty zostaną wniesione przez miasto do spółki w formie aportu.

- To niezwykle ważny krok, który przybliży nas do realizacji jednego z najatrakcyjniejszych osiedli w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej

w Polsce. Konsekwentnie pokonujemy niezbędne procedury administracyjne i formalnie wnosimy aportem działkę pod tę kluczową inwestycję. Pozwolenie na budowę znajduje się już na ostatniej prostej. Jesteśmy pełni optymizmu i liczymy, że spółka wkrótce zawnioskuje o niezbędne środki, by płynnie przejść do fazy realizacji i rozpocząć prace budowlane - mówi burmistrz Daniel Miciuła.

W ramach SIM w Krasnymstawie przy ul. Borowej ma powstać w sumie 104 mieszkania w zabudowie szeregowej, wykończone pod klucz, z czego 6 lokali zostanie w pełni przystosowa-

nych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na osiedlu będzie również budynek o funkcji usługowej, strefy rekreacyjne dla mieszkańców oraz dedykowane parkingi.

Podczas spotkania podjęto również uchwały dotyczące poszerzenia składu SIM Lubelskie. Do spółki dołączyły miasto Zamość oraz gmina Czemierniki. **(kg)**

GORZKÓW

Radny zrezygnował z mandatu. Będą wybory uzupełniające

W Radzie Gminy Gorzków zwolniło się jedno miejsce. Kamil Stępień zrezygnował z mandatu, a Komisarz Wyborczy w Chełmie stwierdził jego wygaśnięcie. Mieszkańcy okręgu nr 13 (Baranica, Felicjan, Bogusław) wybiorą nowego przedstawiciela w wyborach uzupełniających zaplanowanych na 29 listopada.

Komisarz Wyborczy w Chełmie Katarzyna Zawisłak postanowieniem z 10 września stwierdziła wygaśnięcie mandatu radnego gminy Gorzków **Kamila Stępnia**. Radny został wybrany w okręgu wyborczym nr 13 z listy nr 14 - KWW Radosława Parki. Na początku września radny pisemnie zrezygnował z mandatu. Nieoficjalnie udało się nam ustalić, że radny znalazł nową pracę, a to kolidowałoby ze sprawowaniem przez niego mandatu. W związku z tym komisarz zarządził już wybory uzupełniające. Mieszkańcy wsi Baranica, Felicjan i Bogusław do urn pójść ponownie w niedzielę, 29 listopada.

Kandydaci na radnych mogą być

zgłaszani do 26 października. Wcześniej, do 5 października, komitety wyborcze muszą zawiadomić Komisarza Wyborczego w Chełmie o swoim utworzeniu i zamiarze zgłaszania kandydatów. Do 16 listopada Gminna Komisja Wyborcza w Gorzkowie poda do publicznej wiadomości zarejestrowane listy kandydatów. Kampania wyborcza zakończy się 27 listopada o północy. Dwa dni później mieszkańcy okręgu zdecydują, kto zajmie zwolnione miejsce w Radzie Gminy Gorzków.

W wyborach samorządowych z 2024 r. w okręgu nr 13, obejmującym trzy wsie: Baranicę, Felicjan i Bogusław, o mandat radnego walczyło aż sześć osób. Obok **Kamila Stępnia**, który otrzymał 48 głosów, byli to: **Alicja Ilczuk** (KWW Ewy Nieścior) - 39 głosów, **Jolanta Stasieczek** (Trzecia Droga) - 26 głosów, **Adam Chachaj** (KWW Edwarda Wypycha) - 25 głosów, **Marian Grudzień** (KWW Marka Ilczuka) - 20 głosów oraz **Adrianna Stasieczek** (KWW Roberta Smęta) - 8 głosów. **(kg)**

SIENNICA RÓŻANA. Orlik odzyska formę

Dobra wiadomość zwłaszcza dla młodych mieszkańców gminy Siennica Różana. Kompleks sportowy „Moje Boisko - Orlik 2012” zostanie zmodernizowany. Gmina otrzymała na ten cel dofinansowanie pokrywające połowę planowanej wartości robót.

Kilka dni temu w Łukowie przedstawiciele kilkunastu samorządów z terenu województwa lubelskiego

odebrali z rąk ministra sportu i turystyki Jakuba Rutnickiego promesy na modernizację kompleksów sportowych Orlik, powstałych jeszcze w ramach programu „Moje Boisko - Orlik 2012”. Dofinansowanie trafi m.in. do jednej gminy z powiatu krasnostawskiego - Siennicy Różanej. Promesę z rąk ministra w imieniu wójta **Leszka Proskury** odebrała **Magdalena Łoza**, kierownik USC w Siennicy Różanej.

Siennicki Orlik, z którego przez lata korzystały nie tylko dzieci i młodzież

ze szkół z terenu gminy, ale też kluby sportowe, np. Znicz, podupadł i dziś wymaga remontu. Ten ma kosztować ok. 800 tys. zł, a Siennica Różana na ten cel otrzymała 379 tys. zł z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, którym dysponuje Ministerstwo Sportu i Turystyki. Inwestycja ma objąć m.in. wymianę nawierzchni boisk, wyrównanie podłoża, montaż nowych piłkochwyty oraz wymianę oświetlenia na energooszczędne. **(kg)**

KRASNYSTAW. Dodatkowy angielski dla uczniów

Ponad 800 tysięcy złotych unijnego dofinansowania pozyskało Miasto Krasnystaw na projekt „Angielski Plus”, dzięki któremu uczniowie dwóch szkół podstawowych będą mogli korzystać z dodatkowych zajęć z języka angielskiego, obozów językowych i nowoczesnych narzędzi do nauki.

W poniedziałek, 28 września, w Lubelskim Centrum Konferencyjnym marszałek Jarosław Stawiarski wręczył 48 umów o dofinansowanie projektów w ramach programu „Skuteczna edu-

kacja” z Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027. W imieniu burmistrza Krasnegostawu **Daniela Miciuły** dokument odebrała skarbnik miasta **Patrycja Zdybel**. Projekt „Angielski Plus” obejmie w Krasnymstawie PSP nr 1 oraz PSP nr 5. Z bezpłatnego wsparcia skorzysta 466 uczniów oraz pięciu nauczycieli języka angielskiego. Całkowita wartość przedsięwzięcia wynosi 815 tys. zł, z czego 725 tys. zł stanowi dofinansowanie unijne. Dzięki temu przez najbliższe dwa lata szkolne uczniowie Jedyńki i Piątki będą mogli uczestniczyć m.in. w dodatkowych zajęciach językowych prowadzonych w małych grupach.

Zaplanowano również obozy językowe, których jednym z celów będzie przełamanie bariery w mówieniu po angielsku. Szkoły zostaną także wyposażone w nowoczesne narzędzia cyfrowe i rozwiązania pozwalające lepiej dostosować naukę do potrzeb poszczególnych uczniów. Pieniądze przeznaczone również na nauczycieli. Pięciu anglistów zostanie objętych szkoleniami dotyczącymi wykorzystywania nowoczesnych technik i narzędzi w nauczaniu języka angielskiego.

Miasto Krasnystaw jest jedynym samorządem z powiatu krasnostawskiego, który bierze udział w projekcie. **(kg)**

GMINA WOLA UHRUSKA

Powstanie miejsce ukrycia i magazyn ochrony ludności

Pod ziemią schronienie dla 150 osób

Gmina Wola Uhruska zrobiła kolejny krok w kierunku budowy obiektu, który ma zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców w sytuacjach kryzysowych. Samorząd wybrał firmę, która przygotowuje dokumentację projektowo-kosztorysową podziemnego miejsca ukrycia dla co najmniej 150 osób oraz magazynu zasobów ochrony ludności.

Gmina Wola Uhruska rozstrzygnęła postępowanie dotyczące opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji pod nazwą „Budowa miejsca ukrycia i magazynu w Woli Uhruskiej”. Za przygotowanie dokumentacji odpowiadać będzie firma Projektowanie Architektoniczno-Konstrukcyjne i Obsługa Inwestycji Mateusz Gołąb z Włodawy. Jej oferta opiewa na niespełna 150 tys. zł. Planowany obiekt ma pełnić dwie ważne funkcje. Pod ziemią znajdzie się miejsce ukrycia kategorii U-1, które ma zapewnić schronienie co najmniej 150 osobom. Projekt musi uwzględniać między innymi niez-

leżne źródło zasilania awaryjnego, sanitariaty oraz dodatkowe wyjście, które będzie znajdowało się poza strefą potencjalnego zgruzowania. Nad częścią podziemną zaplanowano natomiast stalowy budynek magazynowy o powierzchni około 300 metrów kwadratowych. Będzie przeznaczony do przechowywania sprzętu, materiałów i wyposażenia potrzebnego w sytuacjach kryzysowych. Wójt **Jacek Kozyra** podkreśla, że inwestycja nie jest związana wyłącznie z jednym konkretnym zagrożeniem. - Chodzi o stworzenie zaplecza, które w przyszłości może zostać wykorzystane podczas różnych sytuacji wymagających ochrony mieszkańców - mówi. - Bezpieczeństwo mieszkańców musi być przygotowane nie tylko na spokojne czasy, ale również na sytuacje kryzysowe, których nie zawsze jesteśmy w stanie przewidzieć. Nowy obiekt będzie ważnym elementem systemu ochrony ludności w naszej gminie. Z jednej strony zapewni możliwość bezpiecznego ukrycia dla mieszkańców, z drugiej stworzy miejsce do przechowywania sprzętu i zasobów, które mogą być potrzebne podczas awarii,

kłęsk żywiołowych czy innych zagrożeń. Chcemy, aby Wola Uhruska była przygotowana i miała własne zaplecze do reagowania w sytuacjach kryzysowych. Istotne jest również to, gdzie stanie magazyn. Planujemy go w miejscu starej hali sportowej, która nie nadaje się już do remontu, więc zostanie rozebrana - dodaje wójt.

Inwestycja jest przygotowywana w oparciu o przepisy ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. W ostatnich latach kwestie związane z przygotowaniem samorządów na sytuacje kryzysowe zyskały na znaczeniu. Jednym z elementów tych przygotowań jest właśnie tworzenie miejsc, w których mieszkańcy mogą znaleźć bezpieczne schronienie oraz gromadzenie niezbędnych zasobów. Wybrany projektant ma 30 dni od podpisania umowy na przedstawienie wstępnej koncepcji obiektu. Cała dokumentacja projektowo-kosztorysowa ma być gotowa do 28 grudnia 2026 roku. Dopiero po przygotowaniu dokumentacji i uzyskaniu niezbędnych decyzji będzie można przejść do kolejnego etapu, czyli realizacji samej inwestycji. **(bm)**

Skażenie w gminie Urszulin

Kilka tysięcy osób bez wody

Mieszkańcy kilkunastu miejscowości w gminie Urszulin zostali poinformowani o skażeniu wody. W próbkach pobranych z wodociągu Wola Wereszczyńska wykryto enterokoki kałowe. Sanepid uznał, że woda nie nadaje się do spożycia ani do większości codziennych zastosowań.

Komunikat w tej sprawie został opublikowany w środę (30 września) przez Urząd Gminy Urszulin. Jak wynika z informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włodawie, problem dotyczy Wodociągu Zbiorowego Zaopatrzenia Wola Wereszczyńska. Z sieci tej korzysta około 3500 mieszkańców. Zanieczyszczenie obejmuje znaczny obszar gminy. Woda dostarczana z tego ujęcia trafia do mieszkańców Urszulina, Woli Wereszczyńskiej, Wólki Wytyckiej, Wytyczna, Zabrodzia, Grabniaka, Sumina, Nowego Załucza, Starego Załucza, Babska, Dębowca, Jamnik, Kozubaty, Łomnicy, Michałowa, Zawadówki oraz Wiązowca. Powodem wydania

ostrzeżenia było wykrycie w próbkach wody enterokoków kałowych. Są to bakterie, których obecność w wodzie przeznaczonej do spożycia jest sygnałem zanieczyszczenia mikrobiologicznego i może oznaczać zagrożenie dla zdrowia. Do czasu wydania kolejnego komunikatu mieszkańcy objętych ostrzeżeniem miejscowości nie powinni korzystać z wody z sieci do picia, przygotowywania napojów i posiłków, mycia owoców i warzyw, przygotowywania lodu ani mycia naczyń. Woda nie powinna być również wykorzystywana do mycia ciała. Nie należy używać jej także do prac związanych z przygotowywaniem żywności. Zgodnie z przekazanymi zaleceniami skażona woda może być wykorzystywana wyłącznie do splukiwania toalet. Szczególną ostrożność powinny zachować osoby najbardziej narażone na skutki zakażeń, w tym małe dzieci, osoby starsze oraz osoby z obniżoną odpornością.

Gmina organizuje wodę dla mieszkańców

W związku z sytuacją Gminny Zakład

Usług Komunalnych w Urszulinie uruchomił punkty, w których mieszkańcy mogą zaopatrywać się w wodę. Woda z ujęcia Wereszczyn dostępna jest z hydrantów przy OSP Wereszczyn, przy nieruchomości nr 40, oraz przy OSP Andrzejów, przy nieruchomości nr 50A.

Od 1 października od godziny 7.30 mieszkańcy mogą również odbierać wodę konfekcjonowaną w butelkach w punkcie dystrybucji zorganizowanym w Gminnym Zakładzie Usług Komunalnych przy ul. Szkolnej 17 w Urszulinie.

Na obecnym etapie nie ma informacji wskazującej, co było bezpośrednią przyczyną pojawienia się enterokoków kałowych w wodzie. Najważniejsze jest obecnie zabezpieczenie mieszkańców w wodę oraz przeprowadzenie dalszych badań i działań przez służby odpowiedzialne za jakość wody. - W poniedziałek lub wtorek gmina pobierze kolejne próbki - mówi **Adam Panasiuk**, wójt Urszulina. - To samo robi sanepid. Jeśli chlorowanie, które wykonaliśmy przyniesie efekt, woda zostanie warunkowo dopuszczona do spożycia - dodaje wójt. **(bm)**

Zmiana we włodawskim KRUS

Jest nowa kierownik

Włodawska Placówka Terenowa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ma nowego szefa. Stanowisko kierownika objęła Marzena Anisiewicz-Cykier. Będzie odpowiadała za pracę placówki, z której na co dzień korzystają rolnicy z całego powiatu włodawskiego.

Zmiana na kierowniczym stanowisku nastąpiła od pierwszego października. Marzena Anisiewicz-Cykier zastąpi-

ła Honoratę Słomiany, która wcześniej kierowała włodawską placówką, a w ostatnim czasie objęła stanowisko

wicedyrektora Poleskiego Parku Narodowego w Urszulinie. Dla mieszkańców powiatu nie jest to mała zmiana. KRUS zajmuje się sprawami, które dla rolników mają bardzo konkretne znaczenie. Chodzi przede wszystkim o ubezpieczenie społeczne, emerytury i renty, świadczenia wypadkowe oraz sprawy związane z codziennym funkcjonowaniem gospodarstw. Do tej pory Anisiewicz-Cykier pracowała m.in. w Służbie Więziennej i w wojsku. **(bm)**

INFORMACJA

Zgodnie z art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.

o gospodarce nieruchomościami

(Dz. U. z 2026 r. poz. 399 ze zm.) informuję, że na tablicy ogłoszeń mieszczącej się w budynku Urzędu Gminy Włodawa został wywieszony na okres 21 dni (poczynając od 05.10.2026r.)

wykaz nieruchomości przeznaczonej do dzierżawy.

Wójt Gminy Włodawa

Włodawski Sanepid organizuje wystawę

Zanim grzyb trafi do koszyka

Jesienny spacer po lesie może zakończyć się pełnym koszykiem, ale nie każdy znaleziony grzyb powinien trafić na stół. Jak odróżnić gatunki jadalne od trujących i na co zwracać uwagę podczas grzybobrania? Tego będzie można dowiedzieć się podczas wystawy organizowanej przez włodawski Sanepid.

W piątek (9 października) przy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włodawie będzie można z bliska przyjrzeć się różnym gatunkom grzybów. Wystawa „Poznaj grzyby, unikniesz zatrucia” potrwa od godziny 10 do 14. Wydarzenie przygotowano w ramach akcji „Bezpieczne grzybobranie”. Organizatorzy chcą przypomnieć, że w lesie ostrożność jest równie ważna jak doświadczenie. Jeden niepozorny okaz pomyłony z jadalnym gatunkiem może okazać się śmiertelnym. Na wystawie będzie można zobaczyć grzyby jadalne, niejadalne oraz trujące. Uczestnicy poznają ich cechy, które mogą pomóc w prawidłowym rozpoznaniu. - To cenna lekcja nie tylko dla osób, które dopiero zaczynają chodzić po lesie z koszykiem. Także doświadczeni grzybiarze powinni zachować czujność.

Niektóre gatunki są do siebie bardzo podobne, a ich rozpoznanie na podstawie jednego szczegółu może być mylące. Szczegółnej ostrożności wymagają młode owocniki. Ich wygląd może być jeszcze na tyle niecharakterystyczny, że prawidłowe oznaczenie gatunku staje się trudniejsze - mówi **Mariusz Januszko**, dyrektor włodawskiego Sanepidu.

Podczas grzybobrania najlepiej kierować się jedną zasadą: jeśli nie mamy pewności, co znaleźliśmy, zostawmy grzyb w lesie. Nie warto ryzykować zdrowiem dla kilku dodatkowych okazów. Sanepid przypomina również o podstawowych zasadach samego zbierania. Grzyby powinny być transportowane w przewiewnych koszykach lub innych pojemnikach zapewniających dostęp powietrza. Plastikowa reklamówka nie jest dobrym miejscem na leśne zbiory. Nie należy także zbierać grzybów w bezpośrednim sąsiedztwie ruchliwych dróg czy miejsc, w których mogą być narażone na działanie zanieczyszczeń.

Wystawie będą towarzyszyły stoiska przygotowane przez zaproszone instytucje. Ich tematyka będzie związana z grzybami, lasami oraz ochroną przyrody. Odbędzie się ona w piątek (**9 października**) w godzinach **10.00-14.00** przy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włodawie przy al. Józefa Piłsudskiego 66. **(bm)**

WŁODAWA

Stare długi kulą u nogi

Leczenie szpitala

Włodawski szpital spłaca zobowiązania zaciągnięte w poprzednich latach. Od 2025 r. do końca września 2026 r. SPZOZ uregulował zobowiązania w wysokości blisko 17,8 mln zł. Powiat Włodawski przeznaczył niemal 11 mln zł na pomoc placówce.

Sytuacja finansowa SPZOZ we Włodawie wymaga konsekwentnych działań naprawczych. Rok 2024 r. zakończył stratą w wysokości 8 957 285,89 zł. W 2025 roku strata wyniosła 3 304 506,63 zł. Ze sprawozdania z wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2026 r. wynika, że wynik finansowy szpitala wyniósł -455 569,70 zł.

Miliony na spłatę wcześniejszych zobowiązań

Od stycznia do września 2026 r. SPZOZ we Włodawie obsłużył zadłużenie na łączną kwotę 7 165 735,19 zł. We wrześniu szpital zakończył spłatę układu ratального z Urzędem Skarbowym dotyczącego zobowiązań z października 2023 roku. W 2026 roku na ten cel przeznaczono 124 176 zł. Szpital spłacił również 4 102 017,86 zł kapitału pożyczki dla instytucji finansowej oraz 2 170 949,33 zł odsetek. Kolejne 768 592 zł przeznaczono na spłatę układu ratального wobec ZUS. Na 30 września 2026 r. saldo zobowiązań z tytułu pożyczek wobec instytucji finansującej wynosiło 34 157 396,61 zł, natomiast zobowiązania objęte układem ratalnym z ZUS wyniosły 4 981 091,29 zł.

Powiat: ratowanie szpitala jednym z najważniejszych zadań

W procesie stabilizacji sytuacji SPZOZ istotną rolę odgrywa Powiat Włodawski jako organ tworzący szpital. W ostatnim czasie samorząd przeznaczył na pomoc dla SPZOZ niemal 11 mln zł, z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań zaciągniętych w poprzednich latach. Zaangażowanie powiatu oznacza nie tylko przekazywanie środków finansowych. To również bieżąca praca nad rozwiązaniami, które mają pozwolić szpitalowi funkcjonować i stopniowo ograniczać obciążenie historycznym zadłużeniem.

Dużą część tych działań koordynuje starosta **Mariusz Zańko**. Dla obecnych władz Powiatu zabezpieczenie przyszłości SPZOZ i utrzymanie szpitala jako najważniejszej placówki medycznej w powiecie jest jednym z najistotniejszych zadań samorządu.

Prawie 18 mln zł spłaconych zobowiązań

Skala spłat pokazuje, że znaczna część wysiłku finansowego szpitala

w ostatnich miesiącach związana jest nie tylko z bieżącą działalnością, ale także z regulowaniem zobowiązań powstałych w poprzednich latach. Od 2025 r. do 30 września 2026 r. SPZOZ we Włodawie spłacił zobowiązania zaciągnięte w poprzednich latach w łącznej kwocie 17 767 234,81 zł.

- Porządkowanie finansów szpitala to proces, który wymaga czasu, konsekwencji i odpowiedzialności. Spłacamy zobowiązania, które powstały w poprzednich latach, jednocześnie musząc zapewnić normalne funkcjonowanie szpitala i bezpieczeństwo pacjentów. Każda spłacona rata zmniejsza obciążenie placówki i daje większą możliwość koncentrowania się na jej podstawowej działalności, czyli leczeniu mieszkańców - mówi **Artur Szczupakowski**, dyrektor SPZOZ we Włodawie.

Dodatkowe obciążenie - sprawy dotyczące dodatków covidowych

Finanse szpitala zostały w tym roku dodatkowo obciążone prawomocnymi wyrokami sądowymi dotyczącymi dodatków covidowych niewypłaconych części pracowników. Sprawy dotyczą decyzji podejmowanych jeszcze w 2022 r. przez ówczesną dyrekcję placówki. Sądy przyznały pracownikom środki, których wcześniej im odmówiono. Łączna wartość zasądzonych kosztów wyniosła 389 448,35 zł.

- To dla nas bardzo duże obciążenie. Mamy świadomość, że są to zobowiązania, które musimy uregulować, choć dotyczą decyzji i sytuacji sprzed kilku lat. Przy tak trudnej sytuacji finansowej każda dodatkowa, nieplanowana kwota ma znaczenie. Dlatego tym bardziej istotne jest systematyczne zmniejszanie zadłużenia i racjonalne gospodarowanie środkami, którymi dysponuje szpital - podkreśla dyrektor.

Dane pokazują więc z jednej strony skalę problemów, z jakimi nadal mierzy się Włodawski szpital, z drugiej zaś - poziom zobowiązań, które zostały już uregulowane. Sam SPZOZ od 2025 roku spłacił blisko 17,8 mln zł zobowiązań z poprzednich lat, a dodatkowo wsparcie Powiatu Włodawskiego sięgnęło niemal 11 mln zł.

Proces wychodzenia z zadłużenia pozostaje jednym z najważniejszych wyzwań dla SPZOZ we Włodawie. Jego powodzenie będzie zależało zarówno od dalszej pracy dyrekcji i załogi, jak i od konsekwentnego wsparcia organu tworzącego. Szpital powoli widzi „światło w tunelu”. Złą wiadomością są plany Ministerstwa Zdrowia zakładające ograniczenie niektórych sfer działalności szpitala generujących przychody. Plany te zakładają m.in. rezygnację z części świadczeń ortopedycznych czy urologicznych. (pk)

Ministerialne pomiary kontra rzeczywistość

Tego dnia telefony w powiecie włodawskim przestały działać

28 września Starostwo Powiatowe we Włodawie otrzymało odpowiedź Ministerstwa Cyfryzacji dotyczącą problemów z zasięgiem telefonii komórkowej i internetu w powiecie. Była to reakcja na pismo i apel starosty Włodawskiego Mariusza Zańki, który w imieniu mieszkańców gmin powiatu zwrócił uwagę na problemy z łącznością i konieczność poprawy zasięgu na terenach przygranicznych.

Interwencja starosty przyniosła konkretną reakcję. Ministerstwo zleciło UKE przeprowadzenie pomiarów jakości usług, a w odpowiedzi poinformowało również o dalszych działaniach wobec operatorów.

Co znamienne, właśnie tego dnia doszło do poważnej awarii sieci komórkowej. Przez znaczną część dnia abonenci Plusa i Play mieli problemy z wykonywaniem połączeń, a telefony

często automatycznie logowały się do sieci białoruskich.

Dla mieszkańców oznaczało to nie tylko brak możliwości normalnego kontaktowania się, ale także ryzyko naliczenia opłat za korzystanie z zagranicznego roamingu.

Problem miał również wymiar bezpieczeństwa. Tego samego dnia we Włodawie zawyły syreny alarmowe, a mieszkańcy trzykrotnie otrzymywali SMS-owe alerty. Oczywiście komunikaty docierały tylko do osób, które w danym momencie miały działającą łączność. W sytuacji alarmowej brak dostępu do sieci może więc oznaczać, że część mieszkańców po prostu nie otrzyma ważnego ostrzeżenia.

Tymczasem Ministerstwo powołuje się w piśmie na pomiary UKE przeprowadzone 12-13 sierpnia. Wynika z nich m.in., że w kilku miejscowościach odnotowano stuprocentową skuteczność połączeń głosowych. UKE zastrzega jednak, że były to pomiary wykona-

ne w konkretnych miejscach i czasie i nie potwierdzają dostępności usług w każdym miejscu powiatu, szczególnie wewnątrz budynków. Co więcej, urząd wyraźnie zaznaczył, że wyniki nie wykluczają problemów zgłaszanych przez mieszkańców.

To pokazuje, że pojedyncze ministerialne pomiary nie muszą oddawać rzeczywistej sytuacji, z jaką mieszkańcy spotykają się na co dzień. Problem z zasięgiem na terenach przygranicznych pozostaje realny, a ministerstwo przyznaje, że przedstawione działania nie wyczerpują potrzeb powiatu.

Dodatkowym problemem jest automatyczne przełączanie telefonów na sieci zagraniczne. UKE na razie nie przewiduje regulacyjnego ograniczenia takiego logowania, zalecając użytkownikom odpowiednie ustawienia telefonów.

Jedno jest pewne: mieszkańcy potrzebują działającej telefonii, a nie tylko dobrego wyniku w tabeli z pomiarów. (pk)

GMINA URSZULIN. PGE rozpoczyna inwestycję

Prąd popłynie pod ziemią

W Urszulinie rozpoczyna się ważna inwestycja związana z modernizacją sieci elektroenergetycznej. Pod koniec września przedstawiciele PGE przekazali wykonawcy plac budowy. Prace obejmą ulice Lubelską i Modrzewiową.

W spotkaniu uczestniczyli zastępca dyrektora Oddziału Chełmskiego PGE **Marcin Karpiuk**, wójt gminy Urszulin **Adam Panasiuk** oraz jego zastępca **Leszek Dejneka**. Inwestycja zakłada rozbiorę istniejącej, naziemnej sieci elektroenergetycznej i wykonanie w jej miejsce nowej sieci prowadzonej pod ziemią. Powstanie również nowa stacja transformatorowa. Zostanie ona zlokalizowana w rejonie nowego parkingu przy ulicy Modrzewiowej. Prace mają zakończyć się do końca stycznia 2027 roku. -Modernizacja sieci będzie miała znaczenie nie tylko dla obecnych mieszkańców Urszulina, ale również dla dalszego rozwoju naszej miejscowości. Nowa infrastruktura poprawi stabilność dostaw energii i pozwoli na uzyskanie większej mocy przyłączeniowej. W przyszłości może to ułatwić realizację kolejnych inwestycji oraz przyłączanie nowych odbiorców - mówi Panasiuk. - Ważne jest również to, że inwestycja PGE została skoordynowana z innymi pracami prowadzonymi w Urszulinie. Gmina przygotowała dokumentację projektową, w której uwzględniono między innymi usunięcie kolizji z planowaną infrastrukturą oraz wykonanie niezbędnych włączeń oświetlenia. Ma to szczególne znaczenie w związku z prowadzoną równocześnie budową ciągów pieszych i rowerowych przy drodze krajowej nr 82 - dodaje wójt.

Nowa sieć energetyczna poprawi więc nie tylko bezpieczeństwo i niezawodność dostaw prądu. Zmieni się także wygląd ulic Lubelskiej i Modrzewiowej. Znikną napowietrzne przewody, a infrastruktura energetyczna zostanie uporządkowana i dostosowana do współczesnych potrzeb. Samorząd liczy również na to, że wykonana inwestycja będzie kolejnym krokiem w modernizacji sieci energetycznej na terenie Urszulina oraz w okolicznych miejscowościach. To ważne z punktu widzenia mieszkańców, przedsiębiorców i planowanych w przyszłości inwestycji. (bm)

KRASNYSTAW

Szpital zadbał o otoczenie

Otoczenie szpitala w Krasnymstawie zmienia się nie do poznania. Na niezagospodarowanych dotąd fragmentach terenu pojawiły się drzewa, krzewy, rabaty i ławki. To efekt projektu „Zielona Przestrzeń SPZOZ w Krasnymstawie”.

Prace objęły łącznie 2775 mkw. terenów zielonych przy ul. Sobieskiego 4, Głowackiego 3 oraz Okrzei 17. Posadzono 30 drzew i 150 krzewów. Wybrano m.in. gatunki atrakcyjne dla owadów zapylających i wspierające lokalną bioróżnorodność. Wokół szpitala wykonano także rabaty retencyjne i około 320 mkw. przepuszczalnych nawierzchni. Dzięki temu woda opadowa może być zatrzymywana w miejscu, w którym spadła, a większa część terenu pozostaje biologicznie czynna. W parku przy SP ZOZ zamontowano też osiem ławek. Nowa zieleń ma również prak-

tyczne znaczenie. Ma ograniczać nagrzewanie się terenu podczas upałów i poprawiać mikroklimat. Ma być też miejscem, w którym pacjenci, ich rodziny i pracownicy będą mogli na chwilę usiąść i odpocząć.

Zadanie pochłonęło 89,5 tys. zł. Połowę tej kwoty, czyli 44 750 zł, stanowiło dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

- Realizacja projektu „Zielona Przestrzeń SPZOZ w Krasnymstawie” to nie koniec, lecz początek dalszych działań na rzecz zagospodarowania terenów zielonych wokół szpitala - mówi **Zbigniew Widomski**, dyrektor krasnostawskiej placówki. - W miarę pozyskiwania dostępnych środków zewnętrznych będziemy sukcesywnie zagospodarowywać kolejne tereny poprzez nasadzenia rodzimych drzew i krzewów oraz tworzenie nowych, przyjaznych przestrzeni zielonych - dodaje. (kg)

GMINA RUDNIK

Koniec z ubytkami i przerwami

Hydrofornia w przebudowie

Ruszyła przebudowa hydroforni i ujęcia wody w Joaninie. Obiekt i urządzenia, które w dużej części są już zużyte i przestarzałe, zostaną gruntownie zmodernizowane. Inwestycja ma kosztować ponad 2,3 mln zł, z czego nieco ponad 1,5 mln zł stanowi unijne dofinansowanie.

O konieczności modernizacji hydroforni w Joaninie władze gminy Rudnik informowały już w 2024 roku. Wówczas podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowej inwestycji. Samorząd wskazywał, że znajdujące się tam obiekty i urządzenia są w znacznym stopniu zużyte i przestarzałe. Przygotowany projekt miał umożliwić gminie ubieganie się o zewnętrzne pieniądze na realizację inwestycji. I udało się. Gmina pozyskała na ten cel ponad 1,5 mln zł z Funduszy Europejskich.

Kilka dni temu prace ruszyły. Wykonawcą jest wyłoniona w przetargu firma Zakład Usługi Wodno-Kanalizacyjne Emil

Majewski z Lublina.

- Zakres inwestycji obejmuje m.in. remont istniejących budynków i zbiorników, modernizację studni, wymianę ogrodzenia oraz instalacji. W ramach prac zamontowana zostanie także instalacja fotowoltaiczna, a teren obiektu zyska nowe oświetlenie i system monitoringu - informuje gmina.

Hydrofornia w Joaninie zaopatruje w wodę sporą część mieszkańców gminy Rudnik. Inwestycja ma sprawić, że nie będą oni narażeni na przerwy w jej dostawach, a także na ubytki wody z sieci. (kg)

KRASNYSTAW. Artystyczna uczta

Vivaldi i Niemen zabrzmią w kościele

Stowarzyszenie „Gloria Vitae” zaprasza na koncert „Piękno Muzyki. Cztery pory roku”, który odbędzie się 11 października w kościele pw. Trójcy Przenajświętszej w Krasnymstawie. Start - godz. 18.00. „Nowy Tydzień” jest patronem medialnym wydarzenia.

Na koncercie będzie można usłyszeć jedno z najpiękniejszych i najbardziej rozpoznawalnych dzieł muzyki barokowej - „Cztery pory roku” Antonio Vivaldiego. - To wyjątkowe dzieło, składające się z czterech koncertów skrzypcowych, zachwyca bogactwem środków muzycz-

nych, niezwykłą ekspresją, lekkością i melodyjnością. Pozwala słuchaczowi przeżywać różnorodne emocje, od radości i zachwytu po zadumę i refleksję - podkreśla **Andrzej Leńczuk**, prezes stowarzyszenia „Gloria Vitae”, organizator wydarzenia.

W programie znajdzie się również utwór „Wspomnienie” Czesława Niemena, nawiązujący do jesieni oraz motywu miłości, który stanowić będzie muzyczne dopełnienie prezentowanego dzieła.

- Połączenie tematyki pór roku, piękna przyrody i uczuć człowieka stworzy spójną i nastrojową opowieść muzyczną - zapewnia były krasnostawski starosta.

Koncert ma również wymiar edukacyjny i popularyzatorski - przybliży publiczności twórczość Antonio Vivaldiego oraz bogactwo muzyki barokowej, pokazując, że dzieła powstałe przed wiekami nadal zachwycają współczesnych odbiorców swoją świeżością, emocjonalnością i pięknem. Organizatorzy chcą, by wydarzenie integrowało mieszkańców oraz środowiska artystyczne i muzyczne powiatu krasnostawskiego.

Koncert adresowany jest do różnych grup wiekowych - młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów. Przewidywana liczba uczestników to ok. 300 osób. „Nowy Tydzień” jest patronem medialnym wydarzenia. (kg)

KRASNYSTAW. Pomysły na miasto dla młodych

Dwa dni w Hajnówce spędzili członkowie Młodzieżowej Rady Miasta Krasnostaw mijającej kadencji i Młodzieżowej Rady Powiatu w Krasnymstawie. Była wymiana doświadczeń, warsztaty i rozmowy o tym, jak sprawić, by Krasnostaw był bardziej przyjazny młodym mieszkańcom.

Wyjazd zorganizowało Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Krasnostaw PLUS”. W warsztatach uczestniczyli młodzi radni Krasnegostawu i powiatu krasnostawskiego oraz młodzi mieszkańcy Hajnówki. - To były dwa intensywne dni wypełnione spotkaniami, rozmowami i pracą warsztatową. Przedstawiciele poszczególnych rad opowiedzieli o swojej działalności, zaprezentowali najważniejsze inicjatywy, dotychczasowe osiągnięcia, sposób funkcjonowania rad oraz działania podejmowane na rzecz młodzieży - opowiada **Marcin Wilkołazki**, opiekun Młodzieżowej Rady Miasta Krasnostaw.

Jednym z najważniejszych punktów była debata. Młodzież wspólnie zastanawiała się, czego potrzebują młodzi mieszkańcy i jakie rozwiązania można wprowadzić w Krasnymstawie. Rozmawiano m.in. o transporcie publicznym, nowych technologiach i koncepcji Smart City, kulturze, sporcie, edukacji oraz pomysły na budżet młodzieżowy. Pojawiło się też pytanie, co zrobić, żeby młodzi ludzie chcieli zostać w

Krasnymstawie albo po zakończeniu nauki do niego wracać. Szczególnie zainteresowało młodych radnych z Krasnegostawu tzw. Młodzieżowe Miejsce Aktywności Lokalnej w Hajnówce. To przestrzeń, w której młodzi ludzie mogą się spotykać, działać i realizować własne pomysły. Rozwiązanie stało się inspiracją do rozmów o możliwości stworzenia podobnego miejsca w Krasnymstawie. (kg)

GMINA KRASNYSTAW

Sery z Krupego krajową perłą

Dorota i Jerzy Moń, prowadzący w Krupem gospodarstwo „Sery z ziołami”, odebrali w Poznaniu statuetkę „Perła 2026” w konkursie „Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów”.

„Sery z ziołami” **Doroty i Jerzego Moniów** z Krupego wyróżniono za Ser Dojrzewający Krupski.

- To dla nas naprawdę coś więcej niż sama nagroda - napisali na swojej stronie internetowej państwo Moń. - Takie konkursy są potrzebne. Pokazują, że warto robić rzeczy po swojemu, na małą skalę, z dobrych produktów, bez drogi na skróty. Że gospodarstwa, małe serownie i lokalni producenci mają swoje miejsce i że nasze regionalne smaki warto zachowywać, przekazywać dalej i po prostu doceniać - dodają.

To już kolejne wyróżnienie dla „Serów

z ziołami” z Krupego.

- Nasz ser powstaje od początku do końca u nas, w gospodarstwie ekologicznym, z mleka od naszych zwierząt, w naszej małej serowni. To codzienna

praca, czas, cierpliwość i dużo serca. Dlatego ta Perła cieszy nas podwójnie. Jest takim małym potwierdzeniem, że to, co robimy, ma sens - podsumowują producenci sera. (kg)

CHEŁM. Uciążliwości remontu jeszcze potrwać Fabryczna i Przemysłowa mają być gotowe do końca października

Trwa przebudowa ulic Fabrycznej i Przemysłowej w Chełmie. W związku z robotami została zamknięta dla ruchu samochodowego ul. Przemysłowa na odcinku od ul. Fabrycznej do ul. Rolniczej. Planowany termin zakończenia robót to koniec października.

W ubiegłym roku chełmski ratusz dostał 20 270 135,22 zł na przebudowę i rozbudowę ul. Fabrycznej oraz przebudowę ul. Przemysłowej wraz

z infrastrukturą towarzyszącą. W listopadzie ub.r. wybrano w przetargu wykonawcę zadania. To spółka Pref-Bet z gminy Rejowiec Fabryczny, której oferta opiewała na 19,7 mln zł. Przetarg rozstrzygnięto jesienią ubiegłego roku i przewidywano, że inwestycja zakończy się w lipcu br., ale na to nie było szans. Kancelaria Prezydenta Chełma wyjaśniała, że z uwagi na szczególnie trudny okres zimowy (styczeń – luty) roboty budowlane nie mogły być realizowane. Ostatecznie prace rozpoczęły się w połowie maja br. Od 22

września br. zamknięto dla ruchu samochodowego ul. Przemysłowa na odcinku od ul. Fabrycznej do ul. Rolniczej. Dojazd mieszkańców do posesji oraz dojazd dla służb ratowniczych będzie zapewniony.

- Utrudnienia związane są z prowadzonymi robotami drogowymi, obejmującymi m.in. rozbiórkę istniejącej nawierzchni i podbudów, wykonanie nowej podbudowy oraz ułożenie nowej nawierzchni asfaltowej – informują chełmscy urzędnicy. - Zgodnie z planowanym harmonogramem za-

mknięcie odcinka ul. Przemysłowej potrwa do końca października 2026 r.

Prosimy kierowców o uwzględnienie utrudnień w planowaniu przejazdu oraz korzystanie z alternatywnych tras.

Całe zadanie obejmuje przebudowę 2 910 metrów dróg, 2 294 metrów chodnika i 2 864 metrów ścieżki rowerowej, wykonanie kanalizacji deszczowej, oświetlenie ulic (w tym oświetlenie dedykowane na przejściach dla pieszych) i przystanki autobusowe z zatokami. **(mo)**

CHEŁMSKIE Dochody samorządów pod kreską Przed gminami chudy rok?

Niewiele samorządów może liczyć w przyszłym roku na realny wzrost dochodów. Z symulacji Ministerstwa Finansów wynika, że wśród 15 gmin powiatu chełmskiego aż 9 będzie miało wzrost dochodów własnych niższy od prognozowanej inflacji. W przypadku miasta i gminy Rejowiec Fabryczny oraz Dubienki dochody z PIT i CIT będą nawet niższe niż w tym roku.

Ministerstwo Finansów przedstawiło samorządom roboczą symulację dochodów na 2027 rok. Dokument został udostępniony wcześniej, na prośbę korporacji

samorządowych. Resort zastrzegł jednocześnie, że podane kwoty mają charakter poglądowy i nie są jeszcze ostateczne.

W skali kraju sytuacja wygląda na pierwszy rzut oka całkiem dobrze. Jak informuje Serwis Samorządowy PAP, w przyszłym roku dochody samorządów z udziału w PIT wyniosą 205,8 mld zł, a więc o ponad 12,7 mld zł (6,6 proc.) więcej niż w tym roku. Z tytułu subwencji do samorządów trafi 53,2 mld zł, czyli o 2,7 mld zł (5,3 proc.) więcej niż w 2026 r. Najwyższy procentowy wzrost odnotuje CIT należny - jego kwota zwiększy się o 8,1 proc. (o 2,2 mld zł) do poziomu 29,7 mld zł.

Problem w tym, że wzrost nie rozłoży się równomiernie. Według MF 609 samo-

rządów, w tym aż 565 gmin, będzie miało w 2027 roku wzrost dochodów niższy niż prognozowana inflacja na poziomie 2,8 proc. Oznacza to realny spadek wartości tych dochodów. Resort jako główną przyczynę wskazuje spadek potrzeb oświatowych ustalanych na podstawie algorytmu. Dotyczy to blisko 500 jednostek i ma być związane przede wszystkim ze zmniejszającą się liczbą uczniów oraz zmianami demograficznymi.

W powiecie chełmskim problem ten może być szczególnie widoczny. W grupie gmin, których nominalny wzrost dochodów w przyszłym roku ma być niższy niż 2,8 proc., znalazło się dziewięć z piętnastu gmin powiatu. Są to: Dubienka, Leśniowice, Rejowiec Fabryczny, Ruda-Huta, Sawin, Siedliszcze, Wierzbica i Żmudź, a także miasto Rejowiec Fabryczny. W trzech samorządach prognozowane dochody z PIT, CIT i subwencji będą wręcz niższe niż

w 2026 roku. W przypadku miasta Rejowiec Fabryczny ma to być 97,41 proc. tegorocznego poziomu, gminy Dubienka - 97,24 proc., a gminy Rejowiec Fabryczny - 99,10 proc.

Resort Finansów dostrzega problem. W prezentacji zaproponowano, aby najslabszym jednostkom zapewnić wzrost dochodów na 2027 na poziomie co najmniej 3 proc. pieniędzmi z rezerwy subwencyjnej. Jeżeli takie rozwiązanie zostanie zastosowane, dochody gmin powiatu chełmskiego z PIT, CIT i subwencji przedstawiałyby się następująco:

- **Miasto Rejowiec Fabryczny** - 16,11 mln zł, wzrost o 945,3 tys. zł (nominalny wzrost procentowy 6,23%)
- **Białopole** - 12,95 mln zł, wzrost o 815,1 tys. zł (6,72%)
- **Chełm** - 69,31 mln zł, wzrost o 3,52 mln zł (5,35%)
- **Dorohusk** - 23,66 mln zł, wzrost o 2,02 mln zł (9,33%)

- **Dubienka** - 9,80 mln zł, wzrost o 325,8 tys. zł (3,44%)
- **Kamień** - 21,44 mln zł, wzrost o 934,6 tys. zł (4,56%)
- **Leśniowice** - 15,71 mln zł, wzrost o 267,8 tys. zł (1,73%)
- **Rejowiec** - 24,21 mln zł, wzrost o 1,42 mln zł (6,23%)
- **Rejowiec Fabryczny** - 19,48 mln zł, wzrost o 631,9 tys. zł (3,35%)
- **Ruda-Huta** - 17,80 mln zł, wzrost o 644,2 tys. zł (3,75%)
- **Sawin** - 24,85 mln zł, wzrost o 639,3 tys. zł (2,64%)
- **Siedliszcze** - 27,80 mln zł, wzrost o 1,95 mln zł (7,54%)
- **Wierzbica** - 22,01 mln zł, wzrost o 1,83 mln zł (9,07%)
- **Wojślawice** - 13,65 mln zł, wzrost o 1,13 mln zł (9,03%)
- **Żmudź** - 12,55 mln zł, wzrost o 665,9 tys. zł (5,60%)

(w)

Dochody gmin powiatu włodawskiego Wyryki zdecydowanym liderem

Jak na tle Polski wypadają samorządy lokalne z powiatu włodawskiego? Najwyższe dochody w przeliczeniu na mieszkańca odnotowały Wyryki, natomiast na drugim końcu zestawienia znalazło się miasto Włodawa.

Z danych GUS dotyczących dochodów budżetów gmin wynika, że w 2024 roku zdecydowanym liderem wśród gmin powiatu włodawskiego były Wyryki. Dochody budżetu w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły tam 12 153,25 zł, co dało gminie 116. miejsce w Polsce.

- Kolejne miejsca zajęły:
- **Hanna** - 9490,83 zł (594. miejsce),
 - **Urszulín** - 9159,52 zł (699.),
 - **Stary Brus** - 8837,45 zł (871.),
 - **Hańsk** - 8650,16 zł (947.),
 - **Wola Uhruska** - 8469,02 zł (1051.),
 - **gmina wiejska Włodawa** - 8194,13 zł (1221.).

Najniższy wynik w powiecie odnotowało miasto **Włodawa** - 6759,27 zł na mieszkańca, co dało 2201. miejsce w kraju na wszystkie 2477 gminy w Polsce.

Kleszczów na szczycie, Kraśnik na końcu

Dla porównania, w ogólnopolskim zestawieniu zdecydowanie wyróżniał się Kleszczów. Dochody budżetu tej gminy w 2024 roku wyniosły około 39,4 tys. zł na mieszkańca.

Na drugim końcu zestawienia znalazł się Kraśnik, z dochodami na poziomie około 5,5 tys. zł na mieszkańca. Dane dotyczące miasta wskazują na 5625 zł w 2024 r.

Warto jednak podkreślić, że dochody budżetu gminy w przeliczeniu na mieszkańca nie oznaczają zarobków ani poziomu zamożności mieszkańców. Jest to wskaźnik opisujący sytuację finansową samorządu. GUS uwzględnia w tej kategorii m.in. dochody podatkowe i inne wpływy budżetowe.

W powiecie włodawskim różnica między liderem - Wyrykami - a miejscą Włodawą wyniosła 5393,98 zł na mieszkańca.

Dane pokazują więc wyraźne zróżnicowanie możliwości finansowych poszczególnych samorządów, choć sama wysokość dochodów nie przesądza jeszcze o poziomie życia mieszkańców czy jakości świadczonych usług. **(pk)**

GMINA REJOWIEC FABRYCZNY Linia blokuje działki

Mieszkańcy Kaniego-Stacji chcieliby usunięcia napowietrznej linii średniego napięcia, która biegnie przez osiedle domków jednorodzinnych. Proszą też o wcześniejsze włączenie ulicznych lamp przy drodze z Liszna na dworzec. Wójt deklaruje rozmowy z PGE i rozważenie zmian w oświetleniu, ale jednocześnie przypomina, że każda dodatkowa usługa oznacza dla gminy wyższe rachunki. Tym bardziej że samorząd już spodziewa się wzrostu cen prądu i opału.

Sprawa linii została poruszona podczas sesji Rady Gminy. Radna **Edyta Pozaroszczuk-Rybińska** zwróciła uwagę, że przebiegająca przez osiedle domów jednorodzinnych napowietrzna linia średniego napięcia ogranicza możliwości zagospodarowania wielu działek. Mieszkańcy chcieliby, aby sieć została usunięta, a w jej miejsce powstała linia w ziemi.

Wójt **Zdzisław Krupa** zapowiedział, że gmina ponownie zwróci się w tej sprawie do PGE.

- Wyślemy to jeszcze raz jako interpelację z sesji Rady Gminy do PGE. Rozmawiałem z dyrektorem zakładu. Ustaliliśmy, że zaprosimy go na teren

gminy, aby było wiadomo, że to nie jest nie wiadomo jaki odcinek sieci - mówił wójt.

Jak podkreślił, przykładem możliwości rozwiązania problemu jest odcinek sieci przebudowany przy okazji modernizacji drogi w Kanie-Stacji.

- Ta część przebudowana, która została zrealizowana przy przebudowie drogi w Kanie-Stacji, pokazuje, że nie są to niewyobrażalne koszty. Mieszkańcy są żywo zainteresowani, aby tę linię zlikwidować, a tam są drogi gminne, którymi też można poprowadzić kabel ziemny. Miejmy nadzieję, że uda się to ustalić z PGE - dodał.

W ciemnościach na dworzec

Podczas sesji pojawił się również temat oświetlenia ulicznego w Kanie-Stacji. W związku z coraz późniejszym wschodem słońca mieszkańcy proszą o wcześniejsze włączanie latarni przy drodze z Liszna na stację. Ich zdaniem światła powinny zapalać się już około godz. 4.

Wójt wyjaśnił, że obecnie oświetlenie na terenie gminy jest ustawione tak, aby latarnie włączały się około godz. 5. Zmiana godzin świecenia oznaczałaby jednak dodatkowe koszty.

- Pierwszy pociąg odjeżdża o 4.22 więc nie wiem, czy pół godziny uratuje sytuację. Można zrobić to punktowo.

Jeżeli byłaby to tylko linia od Liszna na stację, wymagałoby to przestawienia tylko dwóch liczników. Możemy to rozważyć, ale zapewne zaraz pojawią się kolejne wnioski, a to będzie oznaczać dodatkowe koszty - wyjaśniał wójt Krupa.

Droższy prąd, węgiel i olej

Koszty są dla gminy szczególnie istotne, bo samorząd spodziewa się wzrostu wydatków na energię i ogrzewanie. Jak informował wójt, dotychczasowa umowa na dostawy energii elektrycznej była korzystna. W 2026 roku gmina płaciła niespełna 60 gr za kWh, podczas gdy obecna propozycja zakładu energetycznego wynosi około 70 gr. Do tego dochodzą opłaty przesyłowe.

- Należy się więc liczyć z następnym wzrostem kosztów utrzymania - zaznaczył.

Droższy może być również opał. Gmina częściowo zabezpieczyła już węgiel dla szkoły w Lisznie i ośrodka zdrowia, ale w trakcie sezonu będzie musiała go dokupować, ponieważ nie ma możliwości zgromadzenia większych zapasów w kotłowni.

- Jeśli chodzi o węgiel i olej opałowy, wzrost cen też niestety jest nieunikniony. Dla szkoły w Lisznie część węgla już zakupiliśmy i dla ośrodka zdrowia, natomiast w trakcie sezonu też będziemy musieli dokupywać. Gaz ziemny, wiadomo, ceny są regulowane. Natomiast olej opałowy to wielka niewiadoma. Na pewno będzie bardzo drogi - mówił wójt. **(w)**

CHEŁM. Jeszcze wiele formalności zanim ruszy nowa placówka

Dyrektor COM już na stanowisku

Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne przy ul. Browarnej w Chełmie ma wkrótce rozpocząć działalność, oferując dzienny i całonocowy pobyt dla osób z niepełnosprawnościami. Wybrano już dyrektora placówki, ale zanim placówka rozpocznie działalność potrzeba jeszcze wielu czasochłonnnych formalności. Pozostaje też kwestia transportu uczestników do COM, o zapewnienie którego apelują działacze na rzecz osób niepełnosprawnych.

Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne przy ul. ul. Browarnej w Chełmie wkrótce ma być miejscem pobytu dziennego i całonocowej opieki dla niepełnosprawnych Chełmian. Centrum przeznaczone jest dla 20 podopiecznych. Po sześciu zakończonych fiaskiem konkursach na dyrektora COM w Chełmie w siódmym wyłoniono w końcu szefa tej nowej placówki. To **Andrzej Wróbel** z Uhruska (powiat włodawski). Wygrana w tym konkursie oznaczała dla Andrzeja Wróbla transfer z Włodawy, gdzie dotąd był dyrektorem Dziennego Domu Opieki „Senior +”. Andrzej Wróbel rozpoczął pracę jako dyrektor COM w Chełmie 21 września br.

- Rozpoczęcie działalności Centrum Opiekuńczo-Mieszkального nastąpi po zakończeniu wszystkich formalności niezbędnych do bezpiecznego i prawidłowego przyjęcia osób z niepełnosprawnościami - informuje Kancelaria Prezydenta Chełma. - Obejmują one m.in. zatrudnienie głównego księgo-

wego, którego wyłonienie odbywa się w drodze konkursu na stanowisko urzędnicze, uruchomienie i przygotowanie niezbędnej bazy elektronicznej, zawarcie umów z dostawcami mediów, opracowanie regulaminu organizacyjnego, regulaminu wynagradzania i regulaminu pracy, a także ubezpieczenie budynku. Są to procedury, które wymagają czasu, składania odpowiednich wniosków oraz oczekiwania na wydanie niezbędnych decyzji. Miastu zależy, aby w momencie rozpoczęcia pobytu przez pierwszych uczestników wszystkie elementy funkcjonowania placówki były odpowiednio przygotowane i zapewniały wsparcie, pomoc oraz opiekę na możliwie najwyższym poziomie, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników oraz ich opiekunów faktycznych i prawnych.

Pozostaje jeszcze kwestia transportu do COM dla przyszłych podopiecznych, o utworzenie którego postulują do samorządowców osoby niepełnosprawne, ich opiekunowie i społecznicy.

Chełmscy urzędnicy informują, że w tej sprawie prowadzone są rozmowy.

- Ostateczne rozwiązania w tym zakresie będą podejmowane przez dyrektora COM po rozpoczęciu funkcjonowania placówki i rozpoznaniu potrzeb jej uczestników - informuje Kancelaria Prezydenta Chełma. - Rekrutacja do Centrum Opiekuńczo-Mieszkального prowadzona jest w trybie ciągłym. Wnioski o przyjęcie do placówki można składać w Departamencie Spraw Obywatelskich. (mo)

CHEŁM. MPGK szuka wykonawcy Zamknięcie odorów coraz bliżej

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami z końcem września Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Chełmie ogłosiło przetarg na hermetyzację dwóch reaktorów biologicznych w miejskiej oczyszczalni ścieków. Inwestycja ma ograniczyć emisję nieprzyjemnych zapachów. Jej koszt szacowany jest na kilka milionów złotych.

Problem fetoru w Chełmie wraca szczególnie w cieplejszych miesiącach. Mieszkańcy różnych części miasta skarżą się na uciążliwe zapachy, wskazując jako uch główne źródło oczyszczalnię ścieków. MPGK w poprzednich latach próbowało ograniczać problem m.in. poprzez wymianę filtrów, stosowanie barier zamgławiających, czyszczenie sieci kanalizacyjnej czy dozowanie bakterii do ścieków. Zapowiadano też większą inwestycję, która ma ograniczyć emisję odorów. Teraz

spółka chce ją zrealizować. Przedmiotem ogłoszonego przetargu jest „Przebudowa oczyszczalni ścieków polegająca na hermetyzacji reaktorów KBR/1 i KBR/2 wraz z dezodoryzacją odprowadzanego powietrza”. Zakres inwestycji obejmuje zabudowę (hermetyzację) reaktorów biologicznych oczyszczalni ścieków wraz z systemem dezodoryzacji odprowadzanego powietrza, co ma na celu ograniczenie emisji odorów do otoczenia oraz poprawę warunków pracy instalacji zgodnie z aktualnymi standardami ochrony środowiska.

Zadanie obejmie także wykonanie niezbędnych przyłączy, prób, rozruchów instalacji i badań. Na oferty potencjalnych wykonawców MPGK czeka do 14 października. Inwestycja ma być realizowana w latach 2026–2027, a jej finansowanie pochodzić będzie z pożyczki udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. (w)

CHEŁM. Radni dali zielone światło

Trzy plany, trzy cele

Na ostatniej sesji chełmscy radni oprócz na zgody na rozpoczęcie prac nad zmianą miejscowego planu w obrębie 3 (Włodawska - Podgórze) pod magazyny energii zgodzili się również na rozpoczęcie prac nad trzema miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dotyczą one terenów przy ul. Wolności, w rejonie ulic Rampa Brzeska-Okszowska oraz Włodawska-Krańcowa-Podgórze. Wśród planowanych zmian są m.in. stworzenie podstaw pod strefę gospodarczą oraz wyznaczenie miejsca pod schronisko i przyszłe grzebowisko dla zwierząt.

Pierwszy z obszarów obejmuje działkę przy ul. Wolności, z budynkiem Żłobka „Słoneczko”. Obowiązujący od 2001 roku plan przewiduje tam m.in. usługi zdrowia, placówkę opieki nad małym dzieckiem, zabudowę wielorodzinną i tereny sportowe. Miasto chce zmienić zapisy tak, aby możliwe było szersze wykorzystanie terenu na cele związane z opieką.

- Chcemy tam pozostawić funkcję związane z opieką, ale nie tylko nad małymi dziećmi - wyjaśniono na komisjach rady miasta.

Drugi plan dotyczy rejonu ulic Rampa Brzeska i Okszowska. Obejmuje teren, dla którego obowiązują obecnie różne ustalenia planistyczne. Po przyjęciu w czerwcu tego roku planu ogólnego miasta konieczne jest ich uporządkowanie i dostosowanie do nowych kierunków rozwoju. Miasto chce stworzyć tam strefę przemysłową, usługową i magazynową, która ma umożliwić rozwój działalności gospodarczej. Radny **Łukasz Krzywicki** pytał, czy nowe zapisy mogą dopuścić działalność związaną z gospodarką odpadami, w tym zakład termicznego przetwarzania odpadów.

Urzędnicy tłumaczyli, że na tym etapie nie określono jeszcze szczegółowego profilu przyszłych inwestycji. Zastrzegli jednak, że preferowany ma być kierunek, który wyklucza działalność znacząco oddziałującą na środowisko.

- Na ten moment nie mamy jeszcze szczegółowych kierunków. Dopiero będziemy wyłaniać wykonawcę realizacji tego planu. Zachęcam do udziału w konsultacjach społecznych, bo na tym etapie będziemy mogli wyłuskać te rzeczy, które nam nie odpowiadają - wyjaśniali urzędnicy.

Trzeci plan obejmuje około 59 ha w rejonie ulic Włodawska-Krańcowa-Podgórze. Obecnie teren objęty jest zapisami kilku planów uchwalanych

w różnych latach, przewidujących m.in. tereny rolne, infrastrukturę elektroenergetyczną, zabudowę jednorodzinną oraz schronisko dla zwierząt. Nowy plan ma uporządkować te ustalenia i określić zasady zagospodarowania obszaru.

Najważniejszym celem jest wskazanie terenu pod przyszłe schronisko i grzebowisko dla zwierząt. Radny Wojciech Wójcik pytał, czy w tym rejonie nie jest planowana również działalność uciążliwa dla mieszkańców, np. wytwórnia mas bitumicznych.

Urzędnicy zapewnili, że takiej inwestycji w tym miejscu nie będzie.

- Głównym celem przystąpienia jest określenie obszaru związanego z budową przyszłego schroniska dla zwierząt i grzebowiska - zapewnili.

Procedura planistyczna ma potrwać około 15 miesięcy. Dopiero po uchwaleniu planu miasto będzie mogło rozpocząć rozmowy z właścicielami gruntów dotyczące ich ewentualnego wykupu na cel publiczny.

Radny Sebastian Bielecki pytał natomiast o planowaną inwestycję mieszkaniową przy ul. Włodawskiej. Urzędnicy wyjaśnili, że sprawa jest nadal procedowana. Projekt wymagał zmian po negatywnej opinii straży pożarnej i po ich wprowadzeniu ma zostać ponownie skierowany do uzgodnień i opiniowania. (w)

CHEŁM. Inwestorzy pytają, miasto zmienia plan

Sześć hektarów pod magazyny energii

Około 6 hektarów w północno-zachodniej części Chełma może zostać przeznaczonych pod magazyny energii. Na ostatniej sesji radni zgodzili się na rozpoczęcie prac nad zmianą miejscowego planu. Ratusz przyznaje, że taką inwestycją w mieście zainteresowały się już konkretne podmioty.

Teren obejmuje działkę nr 1 oraz część działki nr 3 w obrębie ewidencyjnym nr 3, na zachód od ul. Włodawskiej i na północ od ul. Podgórze. Obecnie obowiązujące plany przewidują tam m.in. użytki rolne bez prawa zabudowy oraz tereny rolnicze związane z przebiegiem linii elektroenergetycznej. Nowy plan ma umożliwić lokalizację magazynów energii wraz z potrzebną infrastrukturą. Przy jego sporządzaniu mają zostać uwzględnione m.in. istniejące zagospodarowanie, układ komunikacyjny, uwarunkowania środowiskowe i sąsiednie tereny.

- Skoro mówimy o magazynach energii, to pewnie mamy już jakieś potencjalne oferty w tym temacie? - pytał radny **Longin Bożeński**.

Wiceprezydent **Radosław Wnuk** potwierdził, że zainteresowanie jest.

- Pojawiły się podmioty, które chciałyby realizować takie przedsię-

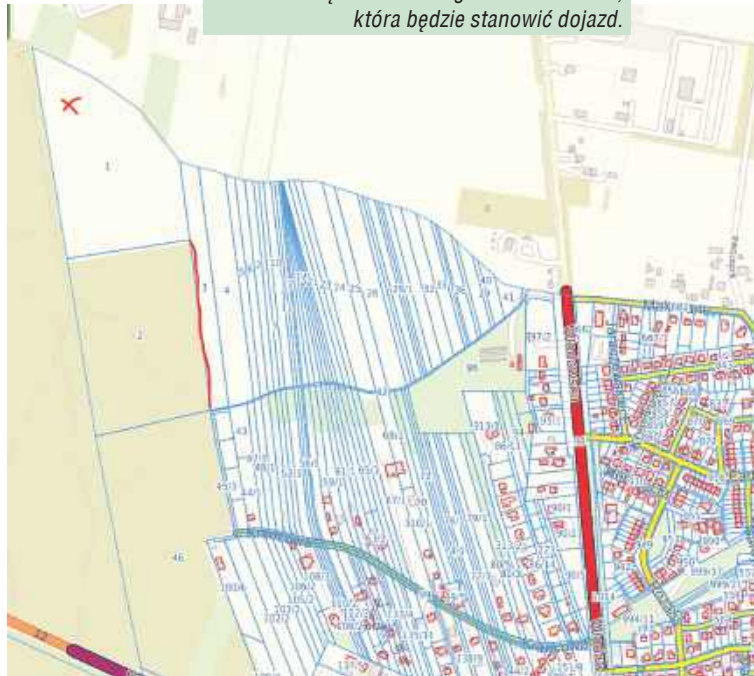
wzięcie na terenie miasta. Wychodząc im naprzeciw, podjęliśmy inicjatywę, aby przeprowadzić procedurę, która w przyszłości umożliwi taką budowę - wyjaśniał.

Radny **Sebastian Bielecki** dopytywał o koszty sporządzenia planu i o to, czy ewentualny inwestor będzie

w nich partycypował.

- Miasto ponosi koszty przygotowania dokumentacji, natomiast pojawienie się inwestora i budowa infrastruktury wiąże się z przychodami, które wielokrotnie przewyższają te wydatki - odpowiedział **Radosław Wnuk**. (w)

Teren pod magazyny energii obejmuje działkę nr 1 oraz fragment działki nr 3, która będzie stanowić dojazd.

KRASNYSTAW Pożegnanie zasłużonego strażaka

30 września asp. sztab. Mariusz Dobosz pożegnał się z mundurem Państwowej Straży Pożarnej i przeszedł na zasłużoną emeryturę. W Komendzie Powiatowej PSP w Krasnymstawie odbyła się uroczysta zbiórka poświęcona jego odejściu ze służby.

Mariusz Dobosz rozpoczął pracę w straży pożarnej w 1995 roku jako kadet Szkoły Aspirantów PSP w Krakowie. Po ukończeniu szkoły, 1 kwietnia 1997 roku, został skierowany do służby w Komendzie Rejonowej PSP, a następnie Komendzie Powiatowej PSP w Krasnymstawie. Przez lata przechodził kolejne szczeble strażackiej służby. Był specjalistą-ratownikiem, dowódcą zastępu, dowódcą sekcji i zastępcą dowódcy zmiany.

Od 1 marca 2010 roku pracował jako dyżurny operacyjny w Stanowisku Kierowania Komendanta Powiatowego. Łącznie w mundurze spędził 31 lat i 1 miesiąc.

- Przez cały ten czas dał się poznać jako zdyscyplinowany i oddany funkcjonariusz, a przede wszystkim jako życzliwy kolega. Wielokrotnie wyróżniany i odznaczany między innymi: Złotym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa”, Brązowym Medalem „Zasłużony dla Ochrony Przeciwpożarowej” oraz Srebrnym Medalem „Za Długoletnią Służbę” - mówi **Tomasz Wesołowski**, oficer prasowy krasnostawskich strażaków. - Koledze Mariuszowi składamy serdeczne podziękowania za wieloletnią służbę oraz życzymy zdrowia i wszelkiej pomyślności na nowym etapie życia. (kg)

RUDNIK Strażacy z Mościsk z nowym wozem

Przy remizie OSP w Mościskach (gmina Rudnik) zorganizowano uroczystość przekazania druhom nowego wozu bojowego.

Kluczowym momentem uroczystości było wręczenie kluczyków do wozu przez wójta gminy Rudnik **Pawła Kucharczyka** prezesowi Ochotniczej Straży Pożarnej Mościska **Pawła Kalitę**. Przekazany lekki samochód strażacki Opel Vivaro zastąpił w jednostce wysłużony pojazd marki

Lublin. Tradycyjnego poświęcenia wozu dokonał ks. **Marcin Pawelczak**, który życzył strażakom ochotnikom bezpiecznych powrotów z każdej akcji. Poczęstunek przygotowały panie z Koła Gospodyń Wiejskich „Na Kogutku”. W uroczystości uczestniczyli m.in. zastępca komendanta kowiatowego PSP w Krasnymstawie st. bryg. **Paweł Belniak**, sekretarz gminy **Stanisław Repeć**, przewodniczący rady gminy Rudnik **Marek Kiełbus**, radny **Andrzej Prokop**, a także druhowie z OSP Kaszuby, OSP Suche Lipie, OSP Płonka i OSP Rudnik. (kg)

ŁOPIENNIK GÓRNY

Połączeni kulturą po raz piętnasty

38 zespołów, kapel i solistów wystąpiło podczas XV Festiwalu Ludowego „Łączy Nas Kultura”, który odbył się w Łopienniku Nadzeczny. Jury wyłoniło najlepszych wykonawców w czterech kategoriach.

Wśród dziecięcych solistów zwyciężyła **Zuzanna Kuśmierzak** z PSP Łopiennik Nadzeczny. Drugie miejsce zajęła **Maja Kowalczyk**, a trzecie **Ada Górniak** - obie również z PSP Łopiennik Nadzeczny. Wyróżnienia otrzymali **Aleksandra Kasprzak** i **Adrian Karluk** z PSP Łopiennik Nadzeczny. W kategorii solistów dorosłych pierwsze miejsce

zdołała **Emilia Gryniuk** z SOK Leśniewice. Druga była **Klaudia Kowalska** (startowała indywidualnie), a trzecia **Maria Kociuba** z GOK w Pawłowie. Wyróżnienia trafiły do **Anny Pieczykolan** i **Elżbiety Skrajnowskiej** z GOK Łopiennik oraz **Izabeli Kruczyńskiej-Mordak** z GOKiR w Siedliszczu. W rywalizacji zespołów śpiewających zwyciężyli Wójtowanie z Krasnobrodzkiego Domu Kultury. Drugie miejsce zajęły Kukałki z GOK Nielisz, a trzecie Radość z GOK Pawłów. Wyróżniono zespoły Remedium z GOK Białopole oraz Ale Fajnie z GOK Nielisz. Najlepszą kapelą ludową okazali się Cukrowniacy z GCK w Krasnymstawie z siedzibą w Siennicy Na-

dołej. Drugie miejsce przypadło Zespołowi Podzamcze z Mełgwi, a trzecie Łopieńskiej Nucie z GOK Łopiennik. Wyróżnienia otrzymały Uroczysko z KDK Krasnostaw i KGW Leśniczanki z SOK Leśniewice. Przyznano również dwie nagrody specjalne. Nagrodę wójta gminy Łopiennik Górny otrzymał zespół Kumowianki, a nagrodę dyrektora GOK Łopiennik Górny - zespół Polesie.

Współorganizatorami festiwalu były Starostwo Powiatowe w Krasnymstawie oraz Urząd Gminy w Łopienniku Górnym. Za przygotowanie i przebieg imprezy odpowiadał **Dariusz Zawada**, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Łopienniku. (kg)

ŻÓŁKIEWKA

MAN dla ochotników z Chłaniowa

Strażacy z OSP Chłaniów w gminie Żółkiewka już mogą korzystać z nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego. Kilka dni temu odbyło się jego uroczyste przekazanie i poświęcenie.

Do OSP w Chłaniowie trafił samochód ratowniczo-gaśniczy marki MAN z zabudową Ziegler. - To używany, ale solidny i sprawdzony pojazd, który wzmocni potencjał naszej straży i przetoży się na jeszcze większe bezpieczeństwo

mieszkańców - mówi **Jacek Lis**, wójt Żółkiewki.

Zakup o wartości 140 tys. zł został w całości sfinansowany ze środków własnych gminy Żółkiewka. Uroczystego przekazania wozu dokonał sam wójt Lis. Pojazd poświęcił ks. **Jerzy Koma**. Nowy pojazd nie jest jeszcze w pełni wyposażony. Strażacy przyznają, że części sprzętu brakuje. Jednostka ma sukcesywnie doposażać wóz, aby był jak najlepiej przygotowany do wyjazdów i niesienia pomocy potrzebującym. (kg)

WŁODAWA. Najzdolniejsi uczniowie nagrodzeni Stypendiami Burmistrza

(21 września) W Urzędzie Miejskim we Włodawie odbyło się wręczenie stypendiów dla uczniów wyróżniających się osiągnięciami naukowymi, artystycznymi i sportowymi.

Przyznane stypendia są nie tylko nagrodą za dotychczasową pracę, ale również zachętą do dalszego rozwi-

jania pasji i podejmowania kolejnych wyzwań.

W uroczystości uczestniczyli burmistrz Włodawy Wiesław Muszyński, przewodnicząca Rady Miejskiej we Włodawie Renata Kapelko oraz radny Rady Miejskiej Roman Stanilewicz. Młodym stypendystom gratulowali również dyrektorzy włodawskich szkół: Anna Szczepkowska-Kirsner, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3, Wiesław

Symoniuk, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2, oraz Paweł Łobacz, dyrektor Szkoły Muzycznej we Włodawie.

Najliczniejszą grupę stanowili stypendyści za osiągnięcia naukowe. Wśród wyróżnionych znaleźli się uczniowie SP nr 2: Zofia Michalczyk, Alicja Janowska, Aleksandra Litaszewska, Alicja Rosa, Liliana Markowska, Julia Bajuk, Hanna Telepko, Kaja Orzeszko, Mikołaj Piotrowski, Alexander Czerski, Józefina

Kozłowska, Laura Parczewska, Amelia Piędzio, Filip Kozłowski, Jakub Jawicz, Daria Nowak, Larysa Czerska, Julia Drzewiczuk, Zofia Dados i Iga Wysocka.

Stypendia naukowe otrzymali również uczniowie SP nr 3: Maksymilian Popko, Marcel Przeworski, Emilia Bareja, Anna Tokarska, Franciszek Przeworski, Konstanty Wszendyrówny, Paweł Wiatrowski, Jakub Borowski i Sandra Winniczuk.

Wyróżnienia trafiły także do młodych artystów. Za swoje osiągnięcia docenieni zostali uczniowie Szkoły Muzycznej - Liliana Markowska, Tomasz Drozd, Zuzanna Otów i Alicja Senkowska, a także Blanka Tomaszewska i Maksymilian Popko ze SP nr 3.

W gronie stypendystów znaleźli się również młodzi sportowcy. Ze SP nr 2 wyróżnieni zostali Karol Łukaszczuk, Maciej Tureniec i Daria Nowak, natomiast ze SP nr 3 - Vanessa Chaciołka, Kacper Kończal i Zofia Szmiedt.

- Serdecznie gratuluję wszystkim stypendystom. Wasze sukcesy są najlepszym dowodem na to, że warto rozwijać swoje zainteresowania, pracować nad własnymi umiejętnościami i nie bać się podejmowania nowych wyzwań. Jestem przekonany, że dzisiejsze wyróżnienia będą dla Was dodatkową motywacją do dalszego rozwoju i osiągania kolejnych sukcesów – mówił podczas uroczystości burmistrz W. Muszyński.

Stypendia są również wyrazem uznania dla rodziców i nauczycieli. (pk)

Kolejny mural ozdobił Włodawę Polesie na ścianie bloku przy Przechodniej

(30 września) Włodawa wzbogaciła się o kolejne wielkoformatowe malowidło. Przy ul. Przechodniej 20 uroczystie odsłonięto mural inspirowany tradycją, kulturą i krajobrazem Polesia.

Nowy mural przedstawiał parę w tradycyjnych strojach ludowych, umieszczoną na tle charakterystycznego nadbużańskiego krajobrazu. Barwna kompozycja nawiązywała do lokalnego dziedzictwa, historii i kultury regionu, zamieniając zwykłą ścianę bloku w wielkoformatową opowieść o Polesiu.

W uroczystym odsłonięciu uczestniczyli m.in. starosta włodawski Mariusz Zańko, radni oraz mieszkańcy Włodawy. Spotkanie uświetnił występ dzieci i młodzieży z Młodzieżowego Domu Kultury. Była również okazja do rozmów i wspólnego spotkania miesz-

kańców bloku oraz okolicznych ulic.

Starosta Mariusz Zańko zwrócił uwagę, że mimo trudnych problemów, z którymi mierzy się obecnie powiat, nie można zapominać o kulturze, edukacji i młodym pokoleniu.

- Powiat stoi dziś przed wieloma poważnymi problemami i wyzwaniem, wśród których jest również trudna sytuacja włodawskiego szpitala. To jednak nie oznacza, że możemy zapominać o kulturze, edukacji i młodym pokoleniu. Wręcz przeciwnie - chcemy nadal wspierać nasze jednostki kultury i oświaty, w tym Młodzieżowy Dom Kultury, bo inwestowanie w dzieci i młodzież oraz w nasze lokalne dziedzictwo jest równie ważne dla przyszłości powiatu - powiedział starosta.

Nowy mural dołączył do coraz liczniejszej galerii wielkoformatowych obrazów obecnych w przestrzeni Włodawy. Jest

ich już najprawdopodobniej dziewięć. Każdy z nich nie tylko ubarwia miejską przestrzeń, ale również nawiązuje do historii, tradycji i wielokulturowego dziedzictwa miasta i Polesia.

Mural przy ul. Przechodniej 20

powstał dzięki współpracy i wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, Wipasz S.A., Stowarzyszenia Polesie Włodawskie oraz Powiatu Włodawskiego.

Kolejna ściana włodawskiego bloku

stała się więc nie tylko elementem miejskiego krajobrazu, ale również barwną wizytówką regionu i przypomnieniem o jego kulturowych korzeniach. Już mówi się o następnym - ku pamięci Jana Pawła II. (pk)

GMINA WŁODAWA. Kanalizacja na Nowej

Kolejna inwestycja poprawiająca infrastrukturę techniczną w gminie Włodawa wchodzi właśnie w fazę realizacji. W środę (30 września) podpisana została umowa na budowę kanalizacji grawitacyjnej wraz z przebudową sieci wodociągowej przy ulicy Nowej w Orchówku.

Umowę z firmą TRES BUD Usługi Ogólnobudowlane Mateusz Treska podpisał wójt gminy Włodawa Dariusz Semeniuk. W spotkaniu uczestniczyła również zastępca wójta Anna Czajka. Zakres prac jest spory. - W Orchówku powstanie około 585 metrów nowej sieci kanalizacyjnej - tłumaczy Semeniuk. - Przebudowany zostanie również odcinek sieci wodociągowej o długości około 172 metrów. W ramach zadania wykonane zostaną także studzienki kanalizacyjne, hydranty, przyłącza oraz pozostałe elementy potrzebne do praw-

idłowego funkcjonowania obu sieci. Dla mieszkańców ulicy Nowej oznacza to przede wszystkim poprawę warunków korzystania z infrastruktury. Nowa kanalizacja pozwoli uporządkować gospodarkę ściekową w tej części Orchówka i stworzy możliwość korzystania z nowoczesnej sieci kanalizacyjnej. Przebudowa wodociągu ma z kolei poprawić jego stan techniczny oraz niezawodność. Inwestycja będzie miała znaczenie także dla dalszego rozwoju tej części miejscowości. Modernizacja podziemnej infrastruktury pozwoli uporządkować istniejącą sieć i poprawić jej funkcjonowanie - dodaje wójt. To kolejny etap prac związanych z poprawą infrastruktury w gminie Włodawa. Jak podkreśla wójt, inwestycja przy ulicy Nowej jest ważna zarówno z punktu widzenia obecnych mieszkańców, jak i dalszego rozwoju Orchówka. Wartość podpisanej umowy wynosi 423 157,91 zł brutto. Wykonawca ma dwa miesiące na realizację całego zadania. (bm)

OSP Sobibór kupi nowy wóz

Ochotnicza Straż Pożarna w Sobiborze będzie miała nowszy samochód ratowniczo-gaśniczy. W ubiegłym tygodniu podpisana została umowa pomiędzy gminą Włodawa a jednostką na przekazanie dotacji w wysokości 117 tys. zł. Pieniądze zostaną przeznaczone na zakup nowego pojazdu.

Samochód ma kosztować 235 tys. zł. Drugą połowę potrzebnej kwoty druhowie z Sobiboru zdobyli własnymi staraniami. Wśród źródeł finansowania znalazły się między innymi różnego rodzaju zbiórki prowadzone przez jednostkę. To pokazuje, jak dużą aktywnością może pochwalić się OSP Sobibór. Druhowie nie ograniczają swojej działalności tylko do wyjazdów do pożarów, wypadków czy innych zdarzeń. Jednostka od lat angażuje

się również w życie lokalnej społeczności i stawia na rozwój swoich członków. Ważną częścią OSP Sobibór jest Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza. Jej członkowie biorą udział w zawodach i konkursach, zdobywając kolejne doświadczenia. Młodzi druhowie wykorzystują również media społecznościowe, aby docierać do mieszkańców z ważnymi informacjami. Przygotowują między innymi filmy dotyczące odpowiedzialnego zachowania oraz zasad udzielania pierwszej pomocy. - Zakup samochodu będzie kolejnym etapem rozwoju jednostki. Nowszy pojazd pozwoli sprawniej reagować na wezwania i lepiej przygotować druhowo do działań ratowniczych. Skorzystają na tym nie tylko strażacy, ale przede wszystkim mieszkańcy Sobiboru i całej gminy Włodawa - cieszy się wójt Dariusz Semeniuk. Umowę ze strony gminy parafował właśnie on. Towarzyszyła mu zastępca Anna Czajka. OSP Sobibór reprezentował prezes Arkadiusz Szarpak.

DOROHUSK. Szykują plan dla terminalu w Okopach

Niespokojna granica nie zniweczy planów na inwestycje

Ostatnie rosyjskie ataki tuż po ukraińskiej stronie granicy pokazały, jak blisko Dorohuska jest dziś wojna. Nie zatrzymało to jednak przygotowań do kolejnej dużej inwestycji przy przejściu granicznym. Rada Gminy Dorohusk zdecydowała o rozpoczęciu prac nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla terenów terminalu samochodowego w Okopach. To kolejny formalny krok związany z przygotowaniem obszaru pod przyszłą inwestycję.

Sprawą radni zajęli się podczas sesji 24 września. W porządku obrad znalazła się uchwała dotycząca przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla

terenów terminalu samochodowego położonego w obrębie ewidencyjnym Okopy.

Sam terminal nie jest nowym pomysłem. Przygotowania do inwestycji prowadzi Lubelski Zarząd Obsługi Przejść Granicznych. W tym roku rozstrzygnięto m.in. postępowanie dotyczące opracowania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Zmiana planistyczna po stronie gminy ma umożliwić odpowiednie przeznaczenie terenu i określić zasady jego przyszłego zagospodarowania. Na tym etapie nie oznacza jeszcze rozpoczęcia budowy terminala.

Decyzja zapadła w szczególnym momencie. Zaledwie kilkanaście dni wcześniej rosyjski dron uderzył po ukraińskiej stronie około 800 metrów od polskiej granicy, a przejście Dorohusk

- Jagodzin zostało czasowo zamknięte. Po kolejnych rosyjskich atakach przejścia graniczne z Ukrainą, w tym Dorohusk, zostały postawione w stan podwyższonej gotowości, a na miejscu pojawiło się wojsko.

Mimo tej sytuacji przygotowania do zagospodarowania terenów przy granicy są kontynuowane. To o tyle istotne, że Dorohusk pozostaje jednym z głównych przejść dla ciężkiego transportu drogowego między Polską a Ukrainą. Obecnie odprawiane są tam przede wszystkim pojazdy ciężarowe powyżej 7,5 tony.

Lokalizacja terminalu w Okopach jest więc bezpośrednio związana z obsługą ruchu samochodowego przy przejściu Dorohusk - Jagodzin. Dopiero kolejne etapy przygotowań pokażą jednak, kiedy inwestycja będzie mogła wejść w fazę realizacji. **(reb)**

LEŚNIEWICE. Sesja Rady Gminy

0 wypadkach na roli, petycji i wodociągach

Rada Gminy Leśniewice przystąpiła na wniosek urzędników i dołożyła prawie 600 tys. zł do modernizacji sieci wodociągowej. Radni odrzucili też petycję jednego z mieszkańców dotyczącą poszerzenia drogi dojazdowej do leśniewickiej podstawówki. Podczas sesji rozmawiano także o wypadkach na roli.

Jednym z głównych punktów ostatniej sesji było uchwalenie zmian budżetowych. Wśród nich było dołożenie 593 tys. zł do dobiegającego już końca zadania polegającego na modernizacji sieci wodociągowej w gminie Leśniewice.

- To z konieczności wykonania dodatkowych robót, które wynikły w trakcie realizacji inwestycji i rozbieżności między stanem faktycznym a danymi przyjętymi w dokumentacji projektowej - tłumaczyła **Lucyna Sak**, skarbnik gminy Leśniewice. - Wprowadzenie przedmiotowych zmian jest niezbędne do prawidłowej realizacji zadania oraz zapewnienia właściwego funkcjonowania przebudowanej sieci wodociągowej, w szczególności zachowania wymaganych parametrów hydraulicznych, zapewnienia odpowiedniej wydajności sieci.

Kolejna ze zmian budżetowych dotyczyła m.in. wprowadzenia nowego projektu pod nazwą „Szlak Morsa – produkt turystyczny gmin Malowicznego Wschodu”, zakładającego modernizację i rozwój infrastruktury nad zalewem Maczuły oraz budowę tężni solankowej w Majdanie Leśniewskim. Zadanie ma być realizowane w tym i przyszłym roku.

Zarówno zmiany w budżecie, jak i wieloletniej prognozie finansowej leśniewiccy radni przyjęli jednogłośnie. Wyслушали też informacji przedstawionych przez przedstawiciela chełmskiej Placówki Terenowej KRUS, który omawiał m.in. wypadki na roli. Chełmski KRUS odnotował w tym roku wzrost zgłoszeń dotyczących wypadków w gospodarstwach rolnych (w poprzednich latach tendencja ta była odwrotna – wypadków na roli było mniej). W przypadku gminy Leśniewice (gdzie na koniec 2025 r. było 475 ubezpieczonych rolników) zarówno w ubiegłym, jak i w tym roku były po trzy wypadki na roli tj.: uderzenie młotkiem w palec, uraz kolana podczas wyprowadzania konia, zgłoszenie zawału, które nie uznano za wypadek na roli, uraz barku i łuku brwiowego podczas dojenia krów, uraz kciuka dłoni podczas pracy szlifierką kątową, uraz wielonarządowy po upadku z drabiny. Przed-

stawiciel chełmskiej placówki KRUS przypomniał leśniewickim radnym i sołtysom, że wypadki na roli należy zgłaszać niezwłocznie, najlepiej do 14 dni od zdarzenia, przybliżając procedury dotyczące wypłat jednorazowych odszkodowań.

Rada Gminy Leśniewice podczas sesji rozpatrywała też petycję dotyczącą przebudowy drogi dojazdowej do budynku Szkoły Podstawowej w Leśniewicach. Autor petycji wskazywał na potrzebę poszerzenia tej drogi do co najmniej 5 m wraz z poboczem utwardzonym o szerokości co najmniej 0,75 m. Swoją postulat argumentował względami bezpieczeństwa dzieci. Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Leśniewice na początku sierpnia br. analizowała petycję, ale nie wykazała potrzeby poszerzenia drogi. Radni komisji uznali, że stan techniczny jezdni jest dobry. Argumentowali, że w ubiegłym roku wykonano poszerzenie wjazdu z drogi powiatowej oraz utwardzono pobocze na łuku drogi poprzez uzupełnienie kostką brukową i asfaltem, co poprawiło warunki przejazdu i bezpieczeństwo ruchu. Komisja skarg zawnioskowała w projekcie uchwały do Rady Gminy Leśniewice o nieuwzględnianie petycji i leśniewiccy radni jednogłośnie na to przystali. **(mo)**

KANIE-STACJA. Można się bawić

Stary plac zabaw w nowej odsłonie

Dobiegły końca prace związane z rozbudową placu zabaw w Kaniem-Stacji. Mieszkańcy, a przede wszystkim najmłodszy, zyskali nowe miejsce do zabawy i aktywnego spędzania czasu.

Plac został wyposażony w szereg nowych urządzeń. Są wśród nich

m.in. huśtawki, bujaki, ścianka wspinaczkowa, przepłotnia linowa oraz lokomotywa z wagonem. Najmłodsi mają do dyspozycji także rozbudowany zestaw zabawowy z wieżami, pomostami linowymi i wiszącymi oraz kilkoma rodzajami zjeżdżałni. Nie zabrakło tunelu, tzw. kociego garba i drabinki poziomej.

Inwestycja została zrealizowana w ramach projektu „Infrastruktura rekreacyjna dla mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny”, dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Rozbudowa placu zabaw kosztowała ok. 101 tys. zł. **(w)**

DUBIENKA. Urząd gminy do remontu

Plan ogólny do poprawki

Wojewoda uchylił plan ogólny gminy Dubienka. Nie wiąże się to z dodatkowymi kosztami ani powtarzaniem całej procedury. W tym samym czasie trwa etapami remont budynku urzędu, który - delikatnie mówiąc - najlepsze lata ma już za sobą.

proc., zostało uchylone przez wojewodę z różnych względów formalnych czy proceduralnych - dodaje **Michał Kosiński**, wójt Dubienki.

Urząd czeka remont

Mieszkańcy zwracają uwagę na kiepski stan budynku Urzędu Gminy. Obiekt wymaga poważnego remontu. Część prac właśnie trwa. - Odnowiliśmy już kominy a do końca roku planujemy części więźby i całe pokrycie dachu. Przeznaczaliśmy na to 360 tys. zł z funduszu sołeckiego. Mamy także gotowy projekt kompleksowej termomodernizacji urzędu. Złożyliśmy już wniosek do urzędu marszałkowskiego i czekamy na jego rozpatrzenie. Gra jest warta świeczki, bo zakłada dofinansowanie 90 proc. kosztów remontu - przyznaje M. Kosiński.

Stan budynku trudno uznać za reprezentacyjny dla siedziby gminy, a niegdyś nawet miasteczka. Na elewacji widać upływ czasu, a przy wejściu tynki syją się.

W ostatnim czasie gmina pozyskała również około 280 tys. zł na działania związane z dostępnością dla osób z niepełnosprawnościami. Pieniądze mają zostać wykorzystane m.in. na wyznaczenie miejsc parkingowych, dostosowanie łazienek i wymianę części stolarki drzwiowej wewnątrz urzędu. Jeżeli gmina dostanie dofinansowanie, to w przyszłym roku wygląd całego urzędu zdecydowanie się zmieni. **(reb)**

Podatki i opłaty sprawdzą bez wychodzenia z domu

Gmina Chełm uruchomiła nowe eBOM

Mieszkańcy gminy Chełm mogą już przez internet sprawdzić swoje podatki i inne należności wobec samorządu, pobrać decyzję i dokonać płatności. Gmina uruchomiła nową wersję Elektronicznego Biura Obsługi Mieszkańca. Osoby, które korzystały ze starego systemu eNależności, muszą jednak założyć konto od nowa.

Nowe Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańca ma ograniczyć konieczność wizyt w urzędzie przy najprostszych sprawach związanych z podatkami i opłatami.

Po rejestracji i zalogowaniu miesz-

kaniec może wejść w zakładkę „Podatki i opłaty”, gdzie znajdzie przypisane do siebie należności. System umożliwia również pobranie decyzji wymiarowej oraz uregulowanie zobowiązań przez internet.

Zmiana jest istotna dla osób, które korzystały już z wcześniejszego serwisu eNależności. Dotychczasowe konta nie zostały przeniesione, dlatego użytkownicy muszą ponownie przejść rejestrację. - Trzeba to zrobić jednorazowo poprzez profil zaufany, a potem korzystać tak jak z poprzedniego systemu - mówią urzędnicy z gminy Chełm.

Dla mieszkańców oznacza to, że część spraw, które dotąd wymagały wizyty w Pokrówce albo przynajmniej kontaktu z urzędem, będzie można załatwić z domu. **(reb)**

WOJSŁAWICE. Postawili na doświadczenie Nowa sekretarz gminy

Gmina Wojsławice rozstrzygnęła konkurs na stanowisko sekretarza. Funkcję obejmie Anna Misiura, która ma 38 lat doświadczenia w administracji i wcześniej była m.in. sekretarzem Miasta Chełm oraz Starostwa Powiatowego w Hrubieszowie. Pracę w Wojsławicach rozpocznie 1 października.

Jak informowaliśmy, kilka tygodni temu z Urzędem Gminy Wojsławice rozstała się dotychczasowa sekretarz **Agnieszka Waleczek**. Zapytany o powód wójt **Bartłomiej Szajner** wyjaśniał, że ma wobec swoich pracowników wysokie wymagania i oczekiwania, a pani sekretarz ich nie spełniła. Rozwiązanie umowy nastąpiło za porozumieniem stron. Gmina ogłosiła wówczas nabór na stanowisko sekretarza. Wpłynęła tylko jedna oferta.

Kandydatką była **Anna Misiura**, która po rozmowie rekrutacyjnej została wybrana na stanowisko.

- Pani **Anna Misiura** ma 38-letnie doświadczenie w pracy urzędniczej. Była m.in. sekretarzem Miasta Chełm i Starostwa Powiatowego w Hrubieszowie. Jej doświadczenie bardzo nam się przyda. Potrzebujemy dodatkowej osoby, aby uporządkować i wyprostować pewne sprawy - mówi wójt **Bartłomiej Szajner**.

Nowa sekretarz zostanie zatrudniona na 3/4 etatu i na czas określony. Wójt nie wyklucza, że po zakończeniu tej umowy stanowisko obejmie ktoś z obecnych pracowników urzędu, najprawdopodobniej jeden z kierowników.

- Zastanawialiśmy się, czy damy radę bez sekretarza, ale doszliśmy do wniosku, że taka osoba będzie potrzebna - mówi **Bartłomiej Szajner**. (w)

Nowa sekretarz gminy Kamień Konkurs wygrała Urszula Grzeszczak

Po roku wakatu na stanowisku sekretarza gminy Kamień przeprowadzono konkurs na to stanowisko. Wygrała go Urszula Grzeszczak, która dotąd w Urzędzie Gminy Kamień była kierownikiem referatu oświaty i pełnomocnikiem ds. ochrony informacji niejawnych.

Dokładnie rok temu na emeryturę odeszła **Beata Taras**, sekretarz gminy Kamień, jedna z najbardziej doświadczonych urzędniczek tej gminy. Od tamtej pory stanowisko sekretarza nie było obsadzone. Żaden z pracowników Urzędu Gminy Kamień nie spełniał wtedy niezbędnych do pełnienia tej funkcji wymogów formalnych, w tym m.in. co najmniej 2-letniego stażu pracy na stanowisku kierowniczym. We wrześniu br. ogłoszono konkurs na stanowisko sekretarza gminy Kamień. Wśród wymagań niezbędnych były m.in. wykształcenie wyższe, co najmniej czteroletni staż pracy na stanowisku urzędniczym, w tym co najmniej dwuletni staż pracy na kierowniczym stanowisku urzędniczym,

brak przynależności do partii politycznych. Zainteresowani mogli składać aplikacje do 28 września br. Wpłynęło ich dwie. Konkurs przeprowadzono 30 września. W skład komisji konkursowej weszli urzędnicy: skarbnik gminy Kamień **Irena Jagiełło** (przewodnicząca komisji), inspektor **Maciej Surma** (zastępca przewodniczącej komisji), inspektor **Honorata Porzycka** (sekretarz komisji). Na sekretarza gminy Kamień wybrano **Urszulę Grzeszczak**, pracownika samorządowego z ponad 20-letnim stażem. W 2008 r. ukończyła studia na kierunku prawo na UMCS w Lublinie. Do dnia rozstrzygnięcia konkursu zajmowała stanowisko kierownika referatu oświaty UG Kamień. Zakres jej obowiązków obejmował naliczanie wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych, rozliczenia podatków i składek ZUS, obsługę Pracowniczych Planów Kapitałowych, współpracę z Urzędem Pracy, pomoc materialną dla uczniów, prowadzenie ewidencji i przygotowanie dokumentacji na potrzeby księgowości, analiz i sprawozdawczości. U. Grzeszczak pełni też funkcję Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych. (red)

GMINA LEŚNIEWICE. Rodzina straciła w pożarze dorobek życia W ostatniej chwili uciekli z płomieni

Rodzice i troje dzieci z Pliskowa-Kolonii w środku nocy uciekali przez okno z płonącego domu. W pożarze stracili dorobek życia. Leśniowiccy urzędnicy uruchomili zbiórkę na rzecz pogorzelców – na ich nowy dom. Każda wpłata ma ogromne znaczenie.

Pożar domu w Pliskowie-Kolonii wybuchł w niedzielę (28 września) późnym wieczorem, około godziny 23:00, gdy domownicy już spali. Na szczęście, obudzili się w porę. Wejście do domu stało już w płomieniach, więc rodzina - rodzice i troje dzieci - ucieka-

li przez okno. W ten sposób uratowali swoje życie. Od razu wezwano służby ratunkowe. Na miejscu zjawili się dwaj zastępy strażaków z JRG nr 1 w Chełmie, trzy zastępy OSP KSRG Leśniowice i jeden zastęp druhów z OSP Plisków. Strażacy natychmiast przystąpili do akcji gaśniczej. Dzięki ich sprawnym działaniom pożar został opanowany. Budynek jest jednak totalną ruiną, nadającą się do rozbioru. Spłonęło całe wyposażenie domu, dorobek życia rodziny.

- Przeżywamy dziś niewyobrażalną tragedię, która dotknęła pięćosobową rodzinę - rodziców oraz trójkę dzieci - poinformowała w poniedziałkowy poranek

Joanna Jabłońska, wójt gminy Leśniowice. - W wyniku pożaru stracili dach nad głową i dorobek całego życia. Jako Wójt Gminy byłam na miejscu katastrofy. Widok szalejącego żywiołu i ogromu strat łamie serce, ale w tych najtrudniejszych chwilach nie jesteście sami. Chcę z całego serca podziękować strażakom z naszych jednostek OSP KSRG Leśniowice, OSP Plisków oraz funkcjonariuszom z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie za ich heroiczną i niezwykle trudną walkę z ogniem. Jako Gmina uruchamiamy natychmiastowe, pełne wsparcie dla poszkodowanych - zarówno materialne, lokalowe, jak i psychologiczne. Nikogo nie zostawimy bez pomocy.

Po pożarze rodzina znalazła schronienie w Domu Przyjęć „Słowianka” w Rakolupach. Dwa dni później, dzięki życzliwości jednego z mieszkańców znalazło się inne lokum – mieszkanie, w którym pogorzelcy mogą bezpłatnie zamieszkać. Lokal ten jednak od kilku lat pozostawał niezamieszkały i brakuje w nim wyposażenia. Potrzebne są m.in. łóżka, w tym piętrowe, pralka, lodówka, kuchenka, meble kuchenne.

Gmina Leśniowice uruchomiła konto bankowe, na które można wpłacać datki na rzecz pogorzelców: „Pomoc poszkodowanym w pożarze” BS w Leśniowicach 59 8195 0009 2001 0000 1876 0016. (mo, fot. UG Leśniowice)

Na stacjach benzynowych ma być trochę taniej, a...

Rolnicy dostaną dodatkowe zwroty za paliwo

Kierowcy od miesięcy zmagają się z wysokimi kosztami tankowania, a drogie paliwo mocno uderza również w rolników. Ci mogą teraz ubiegać się o dodatkowe wsparcie do zakupionego oleju napędowego. Nabór ruszył 1 października. Pierwszego dnia Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaalała fala wniosków.

Nowa pomoc ma związek ze wzrostem kosztów ponoszonych przez gospodarstwa. W przypadku oleju napędowego można otrzymać dodatkowe 52 grosze do litra paliwa kupionego od 1 marca do 31 sierpnia 2026 roku. Trzeba jednak spełnić warunek: w tym roku rolnik musiał już otrzymać zwrot akcyzy za paliwo rolnicze. Do wniosku

należy dołączyć faktury potwierdzające zakupy oraz kopię decyzji o przyznaniu zwrotu akcyzy.

To dodatkowe pieniądze, niezależne od systemu zwrotu akcyzy, z którego rolnicy korzystają od lat. W jego ramach państwo oddaje część podatku zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego w produkcji rolnej. W 2026 roku stawka wynosi 1,48 zł za litr, a podstawowy limit ustalono na 110 litrów paliwa na hektar użytków rolnych. Oznacza to maksymalnie 162,80 zł zwrotu na każdy hektar. W przypadku hodowców limity mogą być dodatkowo zwiększone w zależności od liczby zwierząt.

Wnioski o nowe wsparcie do paliwa można składać do 23 października, wyłącznie przez Portal Rolnika. Osoby ubiegające się jednocześnie o dopłaty

do paliwa i nawozów muszą pamiętać, że są to dwa osobne wnioski.

W przypadku pomocy do nawozów wsparcie dotyczy zakupów dokonanych w tym samym okresie, czyli od marca do końca sierpnia. Jego wysokość zależy od różnicy między ceną zakupu a średnią ceną danego nawozu ogłoszoną przez resort rolnictwa. Obowiązuje również limit pomocy wynoszący 500 zł na hektar, maksymalnie do 300 hektarów.

Duża liczba dokumentów złożonych już pierwszego dnia pokazuje, że rolnicy nie zamierzają zwlekać z ubieganiem się o dodatkowe pieniądze. Na razie nie wiadomo, ile gospodarstw ostatecznie otrzyma wsparcie. Jeśli łączna wartość wnioskowanej pomocy przekroczy dostępne środki, kwoty mogą zostać odpowiednio skorygowane. (reb)

GMINA CHEŁM. Dwie mobilne stacje uzdatniania wody już dostarczone Gotowi na wodny kryzys

Gmina Chełm ma dwie mobilne stacje uzdatniania wody, które mają zapewnić dostęp do wody pitnej w sytuacjach kryzysowych. Urząd właśnie rozliczył ich zakup. Urządzenia kosztowały niespełna 120 tys. zł, choć samorząd pierwotnie zabezpieczył na zamówienie aż 300 tys. zł.

Postępowanie na zakup dwóch fabrycznie nowych mobilnych stacji gmina ogłosiła latem w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026. Do przetargu zgłosiło

się dziewięciu wykonawców. Ceny ofert wahały się od 119 260,80 zł do 218 940 zł.

Najkorzystniejszą ofertę złożyła firma H2Optim z Baranowa. Umowę podpisało 26 sierpnia na kwotę 119 260,80 zł. A przed tygodniem pojawiła się informacja o wykonaniu zamówienia.

Mobilne stacje nie są urządzeniami przeznaczonymi do codziennego zaopatrzenia mieszkańców w wodę. Mają być używane w sytuacjach awaryjnych. Zgodnie z dokumentacją przetargową pozwalają pozyskiwać wodę pitną ze źródeł powierzchniowych oraz uzdatniać

zanieczyszczoną wodę wodociągową, usuwając z niej zanieczyszczenia biologiczne i podstawowe zanieczyszczenia chemiczne.

To sprzęt, który może okazać się potrzebny np. przy większej awarii sieci wodociągowej, skażeniu wody albo innych zdarzeniach kryzysowych, kiedy zwykły system zaopatrzenia mieszkańców w wodę przestaje działać.

Co ciekawe, zakup okazał się znacznie tańszy, niż zakładała gmina. Na sfinansowanie zamówienia przeznaczono 300 tys. zł, tymczasem ostateczna cena dwóch stacji wyniosła niewiele ponad 119 tys. zł.

Mobilne urządzenia są jednym z zakupów realizowanych przez samorządy w ramach wzmocnienia systemu ochrony ludności i przygotowania na sytuacje nadzwyczajne. (reb)

GMINA ŻMUDŹ. Kolejny sukces rolników Gospodarze z Wołkowian ze specjalnym wyróżnieniem

Kazimiera i Leszek Ciupowie z Wołkowian otrzymali specjalne wyróżnienie Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w XXIII Ogólnokrajowym Konkursie „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”. To wielki sukces, bo w konkursie uczestniczyło ponad tysiąc gospodarstw z całej Polski.

Uroczysta gala finałowa XXIII Ogólnokrajowego Konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne” odbyła się 18 września podczas Międzynarodowej Wystawy Rolniczej AGRO SHOW w Bednarach. Konkurs organizowany przez KRUS promuje bezpieczne warunki pracy w rolnictwie, upowszechnia wiedzę na temat ochrony zdrowia i życia rolników oraz pomaga ograniczać ryzyko wypadków w gospodarstwach.

Kazimiera i Leszek Ciupowie z gminy Żmudź otrzymali w tym konkursie specjalne wyróżnienie Prezesa KRUS. To zwieńczenie kolejnych etapów rywalizacji konkursowej oraz potwierdzenie wysokiego poziomu organizacji i dbałości o bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie. W tegorocznej edycji uczestniczyło aż 1 151 gospodarstw z całej Polski, a do finału zakwalifikowało się 16 gospodarstw wyróżnionych na etapie wojewódzkim.

- Serdecznie gratulujemy Państwu Kazimierze i Leszkowi Ciupa tego wspólnego osiągnięcia - mówią żmudzcy urzędnicy. - Życzymy dużo zdrowia, wszelkiej pomyślności oraz dalszych sukcesów w prowadzeniu gospodarstwa. Jesteśmy dumni, że mieszkańcy naszej gminy mogą poszczycić się tak znaczącym wyróżnieniem.

(mo, fot. UG Żmudź)

Dyniowe zagłębienie powiatu włodawskiego

Zbierają pestki, liczą zyski

Pomarańczowe pola widać dziś w wielu gospodarstwach w okolicach Zaświatycz, Lacka czy Różanki. To nie dynie przeznaczone głównie na jesienne dekoracje. Rolnicy uprawiają specjalne odmiany z myślą o pozyskaniu pestek. Właśnie trwa najbardziej pracowity etap sezonu, a gospodarze sprawdzają, czy tegoroczne plony pozwolą dobrze zarobić.

Jesień to czas, gdy na wielu polach w powiecie włodawskim pojawiają się charakterystyczne pomarańczowe owoce. Szczególnie dużo plantacji można spotkać w rejonie Zaświatycz, Lacka i Różanki. Uprawa dyni na pestkę od kilku lat zyskuje tutaj coraz większą popularność. Dla rolników nie jest najważniejszy wygląd samej dyni. Liczy się to, co znajduje się w jej środku. Zebrane nasiona są przeznaczone do dalszej sprzedaży. Trafiają między innymi do zakładów wykorzystujących je w przemyśle spożywczym oraz do produkcji oleju. Dynię przeznaczoną na pestkę uprawia się nieco inaczej niż odmiany przeznaczone na rynek spożywczy. Ważny jest dobór odpowiedniej odmiany, ale także termin zbioru i późniejsze przygotowanie nasion. Po zebraniu owoców pestki trzeba oddzielić od miąższu, oczyścić i wysuszyć. To istotny etap całej produkcji. Odbiorcy zwracają uwagę między innymi na wilgotność, czystość i jakość nasion. Dobrze przygotowany towar może osiągnąć lepszą cenę. W ostatnich latach dynia oleista pojawia się na polach coraz częściej. Dla części gospodarstw jest ciekawą alternatywą dla tradycyjnych zbóż. Jej dodatkową zaletą jest możliwość uprawy także na słabszych stanowiskach. Ostateczna cena pestki zależy od jej jakości, wielkości dostawy oraz sytuacji na rynku. W tym roku ceny suchej pestki wynoszą średnio około 12 do 15 zł za kilogram. Nie oznacza to jednak, że każdy rolnik otrzyma najwyższą stawkę.

Cena ustalana jest indywidualnie i zależy od parametrów dostarczonego towaru. Duże znaczenie ma również wielkość plonu. Przyjmuje się, że w sprzyjających warunkach można uzyskać około 1,2 do 1,4 tony suchej pestki z hektara. W praktyce wynik może być jednak znacznie różny. Wpływ na to mają między innymi odmiana, gleba, nawożenie, pogoda i sposób prowadzenia plantacji.

Czy to się w ogóle opłaca?

Proste wyliczenie pokazuje, skąd zainteresowanie tą uprawą. Przy plonie 800 kilogramów suchej pestki z hektara i cenie 12 zł za kilogram przychód wyniósłby 9600 zł. Przy cenie 15 zł byłoby

to już 12 tys. zł. Jeżeli plantacja da tonę pestki, przy cenie 15 zł za kilogram przychód wzrasta do 15 tys. zł z hektara. To jednak nie jest czysty zarobek. Od przychodu trzeba odjąć koszty produkcji. Rolnik płaci za materiał siewny, nawozy, środki ochrony roślin, paliwo i pracę maszyn. Dochodzą również koszty samego zbioru, czyszczenia oraz suszenia pestek. Według branżowych szacunków koszty prowadzenia hektara dyni na pestkę mogą wynosić około 3 do 5 tys. zł. Przy dobrym plonie i korzystnej cenie sprzedaży uprawa może więc przynieść kilka tysięcy złotych dochodu, a w bardzo dobrym sezonie wynik może być znacznie wyższy.

(bm)

Żubr pojawił się pod Dańcami

Niezwykłe spotkanie na Polesiu

Takie spotkanie nie zdarza się codziennie. W okolicach miejscowości Dańce w gminie Hanna zauważono żubra. Zwierzę miało znajdować się około dwóch kilometrów od miejscowości. Fotografii niezwykłego gościa opublikował starosta włodawski Mariusz Zańko.

Zdjęciem żubra podzieliła się pani Monika, która miała okazję uchwycić potężne zwierzę podczas pobytu w okolicach Dańc. Według przekazanych informacji żubr znajdował się około dwóch kilometrów od miejscowości.

Obecność tak dużego przedstawiciela rodzimej fauny w tej części powiatu włodawskiego jest ciekawostką, ale jednocześnie przypomina, jak wyjątkowe przyrodniczo jest Polesie. Rozle-

głe kompleksy leśne, łąki, torfowiska i tereny podmokłe tworzą mozaikę siedlisk, w których dzikie zwierzęta mogą znaleźć dogodne warunki do życia i przemieszczania się.

Żubr przez lata kojarzony był przede wszystkim z Puszczą Białowieską, jednak jego występowanie w innych częściach Polski nie jest dziś czymś niezwykłym. Pojedyncze osobniki mogą również podejmować dalekie wędrówki w poszukiwaniu pożywienia i nowych terenów.

Spotkanie z żubrem z pewnością było dla fotografującej go osoby wyjątkowym przeżyciem. Zwierzę prezentuje się imponująco, szczególnie na tle charakterystycznego dla Polesia krajobrazu.

- To nie Prima Aprilis ani żaden wygenerowany przez AI obrazek - to prawdziwszy żubr na naszym Polesiu

- napisał w mediach społecznościowych starosta włodawski M. Zańko, publikując fotografię.

Takie obserwacje są także okazją do przypomnienia, że podczas spacerów, wycieczek czy prac w terenie możemy natknąć się na dzikie zwierzęta. W przypadku spotkania z żubrem należy zachować bezpieczny dystans, nie próbować się do niego zbliżyć ani go dokarmiać. To dzikie i bardzo silne zwierzę, któremu najlepiej pozwolić spokojnie kontynuować wędrówkę.

Pojawienie się żubra w okolicach Dańc jest kolejnym dowodem na to, że poleskie tereny wciąż potrafią zaskakiwać. Czasem wystarczy znaleźć się kilka kilometrów od domu, aby zobaczyć zwierzę, którego obecności w tej części powiatu nikt się nie spodziewał.

(pk)

60 lat OSP Urszulin

Świętowali jubileusz, odbierali odznaczenia

Sześć dekad historii, setki akcji i kolejne pokolenia druhów. Ochotnicza Straż Pożarna w Urszulinie obchodziła 60. rocznicę powstania. Jubileusz był okazją do wspomnień, spotkania byłych i obecnych strażaków oraz wyróżnienia tych, którzy przez lata szczególnie angażowali się w działalność jednostki. Swoje święto miała także Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza.

Uroczystości odbyły się w sobotę (26 września). Obchody rozpoczęły się przed

remizą OSP Urszulin. Druhowie, poczty sztandarowe, zaproszeni goście i sympatycy jednostki przemaszerowali do kościoła, gdzie odprawiono mszę świętą w intencji strażaków, ich rodzin oraz osób, które przez lata tworzyły historię jednostki. Po nabożeństwie uczestnicy wrócili do remizy. Tam odbyła się główna część jubileuszu. Podczas uroczystości przypomniano najważniejsze wydarzenia z 60-letniej historii OSP Urszulin. Wspomniano druhow, którzy przez lata angażowali się w działalność jednostki, dbali o jej rozwój i uczestniczyli w akcjach ratowniczych. OSP Urszulin przez sześć

dekad nie ograniczała swojej działalności tylko do działań ratowniczo gaśniczych. Strażacy angażowali się także w wydarzenia społeczne, kulturalne i sportowe. Ważną częścią jednostki jest Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, która w tym roku obchodzi 20 lat działalności.

Jednym z ważniejszych punktów jubileuszowego spotkania było wręczenie odznaczeń. Złotym Znakiem Związku OSP RP odznaczony został **Mariusz Kucharski**, a Medal Honorowy im. Bolesława Chomicza otrzymał **Wiesław Samojło**. Złote Medale za Zasługi dla Pożarnictwa otrzymali **Artur Brodaczewski**, **Piotr Dzierbicki**, **Piotr Kudyba**, **Patryk Romaniuk** oraz **Tomasz Wiczuk**. Srebrnym Medalem za Zasługi dla Pożarnictwa wyróżniony został **Henryk Rutkowski**. Brązowe Medale za Zasługi dla Pożarnictwa otrzymali **Grzegorz Grabowski**, **Marek Postawski**, **Julia Szadkowska** oraz **Rafał Śledziński**. Srebrną Odznaką za Zasługi dla Pożarnictwa Województwa Lubelskiego odznaczony został **Arkadiusz Misztalski**. Brązowe odznaki otrzymali **Michał Brzegowy**, **Dariusz Kozłowski** oraz **Adam Panasiuk**. Odznaką „Strażak Wzorowy” wyróżniono **Krzysztofa Artymiuka**, **Mariusza Głodzika**, **Grzegorza Namielskiego** oraz **Filipa Szadkowskiego**. Podczas jubileuszu uhonorowano również druhów za długoletnią przynależność do OSP. Za 55 lat służby odznaczony został **Ryszard Kiryk**. Za 45 lat wyróżnieni zostali **Stanisław Arciszewski**, **Marek Mazurek** oraz **Ryszard Misztalski**. Za 35 lat działalności odznaczenia otrzymali **Stanisław Artymiuk** oraz **Jan Lewandowski**. Za 30 lat służby wyróżniono **Grzegorza Doszkę**, **Mariana Mendla** oraz **Kazimierza Myszyńskiego**. Za 20 lat działalności odznaczeni zostali **Andrzej Stefanowicz** oraz **Waldemar Abramczuk**.

Swoje święto podczas jubileuszu miała także Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, która działa przy OSP Urszulini już od 20 lat. Złotą Odznaką Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej wyróżnieni zostali **Gabriel Samojło, Aleksandra Dworak, Szymon Nowodziński** oraz **Zuzanna Kulczycka**. Srebrne Odznaki Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej otrzymali **Cezary Brzegowy, Piotr Łapiński, Paweł Jung, Mateusz Ordowski, Tomasz Ordowski, Martyna Choma, Emilia Niedźwiecka, Alicja Latała, Amelia Tyszczyk** oraz **Zofia Grzywaczewska**. Brązowymi Odznakami Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej wyróżniono **Szymona Grabowicza, Alicję Panasiuk, Maję Niedźwiecką, Antoninę Szynkorę, Miłosza Kudybę, Dawida Swata** oraz **Szymona Arciszewskiego**. (bm)

GMINA WŁODAWA

Sobibór najlepszy w turnieju sołectw

Wójt też stanął do walki

Rzut gumofilcem, wyścigi tacek i przeciąganie liny. W Szumince trudno było narzekać na brak emocji. W sobotę (3 października) reprezentacje sołectw gminy Włodawa spotkały się na turnieju, w którym liczyła się nie tylko siła i szybkość, ale także spryt oraz dobra zabawa.

Drużyny zmierzyły się w kilkunastu nietypowych konkurencjach. Było przy tym sporo śmiechu, ale zawodnicy podszli do zmagani całkiem poważnie. Jedną z atrakcji był rzut gumofilcem. Uczestnicy musieli wykazać się nie tylko siłą, ale też odpowiednią techniką. Na zawodników czekały również wyścigi tacek oraz przeciąganie liny. W tych konkurencjach szybko okazywało się, że sama kondycja nie zawsze wystarcza. Potrzebna była także współpraca całej drużyny. Najlepiej poradził sobie Sobibór. To właśnie reprezentanci tej miejscowości okazali się najlepszy w klasyfikacji końcowej. Drugie miejsce zajęła drużyna gospodarzy ze Szuminki, a na trzecim stopniu podium

znalazła się Różanka. Do rywalizacji przystąpiła również reprezentacja Urzędu Gminy Włodawa. Drużynę poprowadził wójt **Dariusz Semeniu**k, który razem z zastępcą **Anną Czajką**, zamiast obserwować zmagania z boku, sam stanął do walki. Urzednicy zakończyli turniej na czwartym miejscu.

Turnieje sołectw gminy Włodawa od lat są okazją do spotkania mieszkańców z różnych miejscowości. Nietypowe konkurencje pozwalają oderwać się od codziennych obowiązków, a przy okazji sprawdzić, która drużyna ma najlepszą kondycję, refleks i współpracę. Zwycięzcy otrzymali nagrodę w wysokości tysiąca złotych. **(pb)**

Nietypowa akcja pod przychodnią

Dziecko zatrzaśnięte w samochodzie

Do nietypowej akcji zadysponowali zostali w ubiegłym tygodniu strażacy z Urszulina. Druhowie, którzy tydzień wcześniej świętowali 60-lecie istnienia jednostki, musieli uwolnić zatrzaśnięte w samochodzie półtorczne dziecko.

Do zdarzenia doszło w sobotę (3 października). Do przychodni zdrowia przyjechała kobieta z półrocznym

dziekiem. Po wycizie włożyła chtëpa w nosidełku na fotelu pasażera po czym na dywaniku położyła torebkę i zamknęła drzwi swojej Skody. Okazało się, że w torebce były kluczyki, a auto od razu się zatrzasnęło. Spanikowana kobieta pobiegła szukać pomocy na pobliski posterunek policji, ale akurat nikogo tam nie zastała, więc zadzwoniła na numer alarmowy, a dyspozytor skierował na miejsce strażaków z OSP. Druhowie po ocenie

sytuacji postanowili dostać się do środka poprzez wybite tylnej szyby w Octavii. Nawet po tym nie dało się otworzyć drzwi klamką od środka, więc do wnętrza przez okno musiał się wślizgnąć jeden ze strażaków, który sięgnął po torebkę i kluczykiem rozryglował drzwi. Dziecku w czasie akcji nie stała się żadna krzywda. Przybyli na miejsce w trakcie akcji policjanci pouczyli kobietę i odstąpili od jej ukarania mandatem. (bm)

PROGRAM ZAWODÓW
Bieg Główny

8.00	- otwarcie Biegu Zawodów
10.00 / 11.00	- wyjazd uczestników do Sobiboru
11.45	- oficjalne otwarcie zawodów w Sobiborze
12.00	- start Biegu głównego
13.30 - 15.40	- zakończenie meczy, dokonywanie wyników i rozdanie nagród i dyplomów

XXV

BIEG

SOBIBORSKI

PÓŁMARATON

*Ocalić od zapomnienia -
użyć dla przyszłości*

11

października

2026 r.

PROGRAM ZAWODÓW
Biegi Szkolne

8.00	- otwarcie Biegu Zawodów
10.15	- oficjalne otwarcie zawodów w Biegach szkolnych
10.30	- starty biegów szkolnych (zakończony biegami 100m, 200m, 400m, 800m, 1600m, 3200m, 6400m, 12800m)
12.40	- zakończenie

Zapisy na stronie mosir.wlodawa.eu oraz zmierzymyczas.pl

CHEŁMSKIE. Uroczystości w 40. rocznicę śmierci kawalera Orderu Virtuti Militari Pamięci płk. Piotra Harcaja – bohatera spod Monte Cassino

W Kumowie Plebańskim i na Górze Kumowskiej odbyły się uroczystości upamiętniające płk. dypl. Piotra Harcaja – oficera 5 Kresowej Dywizji Piechoty, uczestnika kampanii wrześniowej, bohatera spod Monte Cassino, kawalera Orderu Wojennego Virtuti Militari. W 40. rocznicę jego śmierci na mogile pułkownika umieszczono tabliczkę „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski”.

Uroczystości (2 października) rozpoczęły się mszą świętą w kościele w Kumowie Plebańskim (gmina Leśniowice), rodzinnej parafii Piotra Harcaja, oficera Wojska Polskiego, uczestnika kampanii wrześniowej 1939 r. i bitwy

pod Monte Cassino oraz lokalnego bohatera, którego życie oraz działalność stanowią ważny element historii regionu. W uroczystości wzięli w niej udział mieszkańcy, przedstawiciele władz samorządowych, 19. Nadbużańskiej Brygady Obrony Terytorialnej, młodzież oraz zaproszeni goście. Po nabożeństwie uczestnicy przeszli na „Górę Kumowską”, gdzie znajduje się mogiła pułkownika oraz ufundowana przez niego Figura Pamięci Poległych pod Monte Cassino. Przy grobie odbyły się przemówienia i złożono kwiaty. Na mogile umieszczono tabliczkę potwierdzającą status grobu Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski. Uroczystości zakończyły apel pamięci i salwa honorowa.

Inicjatorem obchodów był **Tomasz**

Dubiel z Fundacji im. Pułk. Dypl. Piotra Harcaja. Obchody zorganizowano, by upamiętnić postać P. Harcaja oraz przybliżyć ją mieszkańcom regionu. Uroczystości poprzedziły wizyty T. Dubiela w placówkach oświatowych w Chełmie i powiecie chełmskim, podczas których opowiadał on młodzieży o P. Harcaju.

Żołnierz Andersa i uczestnik bitwy o Monte Cassino

Piotr Harcaj urodził się w 1907 roku w Strachosławiu (gmina Kamień). Wybrał karierę wojskową, zdobywając wykształcenie artyleryjskie i kwalifikacje oficera dyplomowanego. We wrześniu 1939 r. walczył w rejonie Łowicza. Ranny, trafił do niemieckiej niewoli, z której uciekł. Po powrocie do Warszawy zaangażował się w działalność konspiracyjną. W 1940 r. został aresztowany przez Sowieców i trafił do więzienia oraz łagrów. Po ogłoszeniu amnestii w 1941 r. dołączył do Armii Polskiej gen. Władysława Andersa. Wraz z nią opuścił Związek Sowiecki i przez Bliski Wschód dotarł do Włoch. Podczas bitwy o Monte Cassino mjr Piotr Harcaj był szefem oddziału operacyjnego 5 Kresowej Dywizji Piechoty. W trakcie swojej służby otrzymał 21 odznaczeń, w tym Virtuti Militari. Losy rzuciły go do Wielkiej Brytanii, a po sprowadzeniu syna i żony wyjechał wraz z rodziną do Chicago. Tam zmarł 2 października 1986 r. Chciał być pochowany w rodzinnych stronach. Bratanek sprowadził jego prochy ze Stanów Zjednoczonych. Złożono je na „Górze Kumowskiej”, pod ufundowanym przez P. Harcaja upamiętnieniem poległych pod Monte Cassino.

W sierpniu br. Instytut Pamięci Narodowej potwierdził wpisanie mogiły Piotra Harcaja do ewidencji grobów Weteranów Walk o Wolność i Niepodległość

Polski. Podczas piątkowej uroczystości na grobie została umieszczona tabliczka potwierdzająca ten status.

(opr. mo, fot. UG Leśniowice)

CHEŁM. Podsumowanie konkursu fotograficznego Zatrzymani w codzienności

W Młodzieżowym Domu Kultury uroczystie podsumowano Wojewódzki Konkurs Fotograficzny Młodzieży „Zatrzymani w codzienności”.

Konkurs stał się częścią II Małego Festiwalu Fotografii „Światłoczułe opowieści”. Do udziału zgłoszono 63 fotografie ukazujące codzienność z wielu różnych, często bardzo osobistych i nieoczywistych perspektyw. Uroczystość poprowadziła **Łucja Łacińska-Kijana**, przedstawicielka Grupy Paparazzi MDK Chełm oraz **Aleksandra Borysiewicz**, nauczyciel Grupy Paparazzi i Młodego Animatora. Prace oceniało jury reprezentujące środowisko fotografii, kultury, edukacji oraz samorządu. Oto zwycięzcy konkur-

su: 1. **Antonina Fit** - praca pt. „RODO”, 2. **Antonina Pękała** - praca pt. „Między codziennością a lekturą”, 3. **Klaudia Manaj** - praca pt. „Leśne zejście”. Doceniając różnorodność wyborów jury, organizatorzy zdecydowali, że na wystawie pokonkursowej zostaną też zaprezentowane następujące fotografie: „Obserwator” - Antonina Fit, „Ludzie i ich tajemnice” - Łucja Łacińska-Kijana, „Zachód słońca” - **Julia Dąbrowska**, „Miasto w remoncie” - Antonina Pękała, „Zdjęcie 2” - **Antoni Szkodziński**, „Okno 2” - **Igor Grusiewicz**, „Odrobina magii” - **Miłosz Bąk**, „Mewa” - **Mateusz Misiarz**, „Moja wiara” - Łucja Łacińska-Kijana, „Dojrzałość” - **Pola Rybak**, „Przełamać przeszłość” - Pola Rybak, „Ekspresja” - **Jakub Szewczyk**, „Wieczorne spacer”

- **Ester Gil**, „Maleństwo” - **Zuzanna Zaorska**.

Organizatorami wydarzenia byli Młodzieżowy Dom Kultury w Chełmie, Grupa

Paparazzi MDK Chełm, Młody Animator, współorganizatorem - Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Chełmie, a partnerami Galeria Chełm

oraz Chełmski Dom Kultury. Konkurs został zrealizowany pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Chełm **Jakuba Banaszką**. (opr. mo, fot. MDK

CHEŁM. Młoda Krew Ratuje Życie Uczniowie ZST oddali krew

Uczniowie Zespołu Szkół Technicznych w Chełmie po raz kolejny włączyli się w ogólnopolską akcję „Młoda Krew Ratuje Życie”, organizowaną przez Polski Czerwony Krzyż.

W Rejonowym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Chełmie krew oddało 31 uczniów: Patryk Łubkowski, Piotr Błęszyński, Szymon Farfos, Marcel Piotrowski, Andrzej Staszewski, Mateusz Łochnicki, Kacper Łukaszczuk, Jakub Cielieński, Szymon Brzysko, Artur Honor, Dawid Kopeć, Hanna Radziszewska, Maksymilian Szwalikowski, Szymon Skrecz-

ko, Damian Przychodaj, Dawid Wurszt, Sebastian Romaniuk, Marcel Rybołow-ski, Konrad Świeczak, Julia Burszcza, Mateusz Cygan, Filip Dąbrowski, Przemysław Polak, Filip Koziej, Jan Kotowoda, Nikola Przybylska, Bartosz Weremko, Oskar Pióro, Nikodem Suchoń, Jakub Kubacki, Michał Omiełacznyk.

ZST od lat angażuje uczniów w ho-

norowe krwiodawstwo. Szkoła została również wyróżniona za swoją działalność podczas obchodów Dni Honorowego Krwiodawstwa PCK. W etapie okręgowym 22. edycji turnieju zajęła trzecie miejsce w kategoriach: najwyższy wskaźnik aktywności szkoły oraz najciekawsza akcja promująca honorowe krwiodawstwo. (opr. w)

BLISKO KULTURY Z NOWYM TYGODNIEM – Historia zapisana w pieśniach, odc. 19

CudaWianki z Dorohuska. Dziesięć lat z muzyką i tradycją

Historia zespołu wokalo-instrumentalnego CudaWianki z Dorohuska rozpoczęła się w 2016 roku, a kilka dni temu, 26 września br., muzycy uroczystie świętowali 10-lecie działalności. Przez dekadę zespół występował na wielu przeglądach i festiwalach, uświetniał lokalne imprezy, zdobywał nagrody i wyróżnienia, ale przede wszystkim tworzył grupę ludzi, których połączyła muzyka i chęć wspólnego śpiewania.

CudaWianki powstały z potrzeby wspólnego muzykowania i dzielenia się radością, jaką daje śpiew. Założycielami zespołu byli **Marcin Watras**, **Halina Mysakowska**, **Małgorzata Tarasek** i **Jan Papacz**. Pierwsza próba odbyła się w maju 2016 roku. W pierwszych latach kierownikiem zespołu był Marcin Watras, a od 2019 roku funkcję tę pełni Halina Mysakowska.

Sama nazwa dobrze oddaje charakter zespołu. „Cuda i wianki” to mieszanka różnych charakterów, doświadczeń i muzycznych zainteresowań. Na pierwszym miejscu zawsze jest muzyka ludowa, ale zespół nie zamyka się na inne gatunki i chętnie wzbogaca repertuar o własne muzyczne pomysły.

Pierwsze sukcesy przyszły szybko

Już w styczniu 2017 roku CudaWianki reprezentowały gminę Dorohusk podczas VIII Powiatowego Przeglądu Kolęd i Pastorałek w Dubience. Wspólnie z zespołami „Zza rzeki” z Siedliszcza i „Flowers” z Białopola zdobyły I miejsce ex aequo.

Kilka miesięcy później wystąpiły podczas Regionalnego Przeglądu Piosenki i Przyśpiewki Ludowej w Rejowcu, a w listopadzie 2017 roku - w VII Międzypowiatowym Festiwalu Zespołów Śpiewaczych w Werbkowicach. W kategorii zespołów z kapelą ludową CudaWianki zajęły tam I miejsce.

Rok później przyszły kolejne sukcesy.

Podczas XVII Festiwalu Kolęd i Szczodrywek nad Bugiem we Włodawie zespół zdobył II miejsce za wykonanie utworów „Jezus Malusieńki” i „Spy Isuse spy”. CudaWianki wystąpiły też podczas XXIII Międzynarodowego Festiwalu Kolęd Wschodniosłowiańskich.

W 2018 roku **Halina Mysakowska** i **Małgorzata Tarasek**, reprezentujące CudaWianki, zdobyły Grand Prix XV Przeglądu Piosenki Żołnierskiej we Włodawskim Domu Kultury.

„Kultura nie zna granic”

Kolejny ważny sukces przyszedł w styczniu 2019 roku podczas Festiwalu Kolęd i Szczodrywek nad Bugiem we Włodawie. W wydarzeniu uczestniczyło 19 zespołów z powiatu włodawskiego i Lubelszczyzny oraz goście z Ukrainy i Białorusi. W kategorii zespołów wokalo-instrumentalnych I miejsce zdobyły CudaWianki.

Hasło festiwalu - „Kultura nie zna granic” - dobrze pasuje również do samego zespołu. CudaWianki od początku są mocno związane z tradycją regionu, ale nie boją się eksperymentować i wychodzić poza jeden muzyczny schemat.

Koncertują podczas dożynek, jubileuszy, jarmarków, dni miejscowości, festiwali i lokalnych uroczystości. Angażują się też w akcje charytatywne.

Po pandemii znów zaczęli wygrywać

Po przerwie związanej z pandemią zespół wrócił na scenę i ponownie zaczął zdobywać nagrody. W 2022 roku CudaWianki zajęły I miejsce podczas XII Międzypowiatowego Festiwalu Zespołów Śpiewaczych w Werbkowicach. W tym samym roku zwyciężyły również w kategorii kapel w 28. Regionalnym Przeglądzie Piosenki i Przyśpiewki Ludowej organizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury w Rejowcu. Konkurs odbywał się online, a jury oceniało 26 prezentacji.

W 2023 roku CudaWianki zdobyły I miejsce podczas IX Międzynarodowego Festiwalu Ludowego „Łączy Nas Kultura”

w Łopienniku Nadzeczny. W tym samym roku wystąpiły również podczas IV Lubelskich Spotkań z Przyrodą - Pożegnanie Żurawi w Poleskim Parku Narodowym.

W grudniu 2023 roku podczas XIII Powiatowego Przeglądu Kolęd i Pastorałek w Dubience zajęły III miejsce w kategorii zespołów śpiewaczych - dorosłych z akompaniamentem. Otrzymały także nagrodę specjalną radnego Rady Powiatu w Chełmie **Andrzeja Zajęca**.

Na dużej scenie w Będzinie

Jednym z najważniejszych wydarzeń w historii zespołu był udział w 30. Międzynarodowym Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika w Będzinie w styczniu 2024 roku.

CudaWianki reprezentowały tam Gminny Ośrodek Kultury i Turystyki w Dorohusku oraz województwo lubelskie i zdobyły wyróżnienie.

To ważny punkt w historii zespołu, bo dorohuscy artyści mogli zaprezentować się na scenie wydarzenia o ogólnopolskim i międzynarodowym zasięgu.

Nie tylko konkursy

Nagrody są ważne, ale działalność CudaWianków nie ogranicza się do rywalizacji konkursowej.

W 2024 roku zespół wystąpił m.in. podczas VI Powiatowego Święta Konia Zimnokrwistego w Żalinie oraz podczas Bitwy Regionów w Janowie Podlaskim. W styczniu tego samego roku ponownie zagrał podczas finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Chełmie, a w grudniu - podczas Charytatywnego Jarmarku Świątecznego.

Ludzie tworzą CudaWianki

Obecnie zespołem kieruje i śpiewa w nim **Halina Mysakowska**. W skład CudaWianków wchodzi także **Dominika**

Ślęczka - flet i wokal, **Izabela Lenart** - flet i wokal, **Miłosz Lipczuk** - saksofon i wokal, **Małgorzata Dżaman-Szymańska** - wokal, **Ryszard Kończak** - wokal, **Monika Lenart** i **Leszek Prus** - akordeony, **Marcin Lipczuk** - klarnet, **Zbigniew Bielecki** - bębnek, **Andrzej Miłaszkiwicz** - gitara akustyczna, **Michał Dudko** - skrzypce oraz **Krzysztof Kareciński** - gitara basowa.

W poprzednich latach z zespołem związani byli również **Jan Papacz**, **Mateusz Ślęczka**, **Mieczysław Sidoruk**, **Klaudia Krzysztoń**, **Jarek Morhun** i **Piotr Geleta**.

W minioną sobotę, 26 września, CudaWianki uroczystie świętowały 10-lecie działalności. Jubileusz odbył się w Pałacu Suchodolskich w Dorohusku. W wydarzeniu uczestniczyli członkowie zespołu, jego sympatycy oraz liczni zaproszeni goście, wśród nich lokalni parlamentarzyści i samorządowcy. Była to okazja do przypomnienia dziesięciu lat wspólnego grania, koncertów, konkursów i sukcesów zespołu.

Przez dziesięć lat zmieniał się skład, pojawiały się nowe osoby, ale nie zmieniła się najważniejsza rzecz - potrzeba wspólnego grania i śpiewania.

Dziesięciolecie CudaWianków to dziesiątki konkursów i festiwali, wiele nagród, setki godzin prób i ogromna liczba spotkań z publicznością. To także historia ludzi o różnych charakterach i doświadczeniach, którzy na scenie tworzą jeden zespół.

I chyba właśnie dlatego nazwa CudaWianki pasuje do nich tak dobrze. Jest w niej trochę tradycji, trochę muzycznego szaleństwa, ale przede wszystkim dużo pasji. Po dziesięciu latach ta historia wciąż trwa.

BF

Artykuł powstał w ramach cyklu „Blisko Kultury z Nowym Tygodniem - Historia zapisana w pieśniach”, realizowanego w ramach programu „Blisko Kultura”, finansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Zabierz „Nowy Tydzień” na wakacje!

Cieszymy się, że tak licznie wzięliście Państwo udział w naszym konkursie i dziękujemy za wszystkie przesłane zdjęcia. Było ich tak dużo, że niestety nie mogliśmy zakwalifikować wszystkich do finałowego głosowania. Konkurs tradycyjnie zostanie rozstrzygnięty w dwóch kategoriach.

W kategorii „zdjęcie” głos decydujący mają czytelnicy, którzy głosują na kuponach i wybierają te, ich zdaniem, najciekawsze. Ostatni kupon konkursowy ukaże się 3 listopada. Przypominamy, że dla głosujących mamy również przewidziane nagrody. Każda osoba która wysłała zdjęcie (nawet jeśli nie została zakwalifikowana do głosowania finałowego) może się zgłosić do

kategorii „prezentacja”. Czas trwania prezentacji to maksymalnie 10 minut. W tym czasie uczestnicy będą mogli opowiadać o swoich wakacjach oraz pokazywać zdjęcia i filmiki. Prezentacja może zawierać różne wzbogacające

ją elementy, jak np.: stroje, degustację potraw, pokaz pamiątek itp. Sprzęt techniczny (projektor, laptop) zapewnią organizatorzy. Zwycięzców w tej kategorii wyłonią jurorzy oraz przedstawiciele publiczności. Zgłoszenia przyjmowane

są pod numerem telefonu: **502 342 117**. Uroczyste zakończenie konkursu odbędzie się **13 listopada** w Chełmskiej Bibliotece Publicznej. Tam nie zabraknie wielu atrakcyjnych nagród od naszych niezastąpionych partnerów.

Zabierz Nowy Tydzień na wakacje

Kupon do głosowania

Głosuję na zdjęcie nr.....

Noje dane:

imię

nazwisko

nr tel.

DIAGNOMATIC
www.diagnostic.com

G
Ł
O
S
U
J
E
M
Y

1. Antosia na ścieżce rowerowej w Jantarze

2. Nowe zakątki z Nowym Tygodniem

3. Moje wakacje na wsi

4. Kiedy człowiek zejdzie na chwilę z „siodła”

5. W promieniach słońca

6. Z miłością do...

7. Nowy Tydzień w Paryżu

8. Greckie wakacje

9. Kiedy codzienność zostaje na recepcji

10. Akcenty polskie w Pradze

11. Kwiatowy zawrót głowy

12. Szef podwórka wita Nowy Tydzień

13. Nowy Tydzień nad dachami Pragi

14. Nadmorskie klimaty

Wszędzie dobrze,
ale na wakacjach najlepiej!

Oszczędzaj wodę z Nowym Tygodniem Konkurs plastyczny dla najmłodszych!

Skoro nasi dorośli Czytelnicy tak świetnie radzą sobie z oszczędzaniem wody, czas zapytać o to najmłodszych! W ramach naszej akcji „Nie lejemy wody. Oszczędzaj wodę z Nowym Tygodniem” ogłaszamy konkurs plastyczny dla przedszkolaków i uczniów pierwszych klas szkół podstawowych. Startujemy 4 października, a na prace czekamy do 31 października, a na zwycięzców czekają nagrody i upominki!

Konkurs nosi tytuł „Mój przyjaciel Kropielek – jak oszczędzam wodę”.

Zadaniem małych artystów jest przygotowanie pracy plastycznej pokazującej, jak możemy na co dzień dbać o wodę – w domu, przedszkolu, szkole czy ogrodzie. Może to być zakręcanie kranu podczas mycia zębów, zbieranie deszczówki, podlewanie kwiatów wodą, którą udało się wcześniej zgromadzić, albo zupełnie inny pomysł podpatrzony u rodziców czy dziadków.

Technika wykonania pracy i jej format są dowolne – można rysować, malować, wyklejać i łączyć różne techniki. Liczą się przede wszystkim **pomyślność, dziecięca wyobraźnia, samodzielność wykonania oraz sposób pokazania, jak można oszczędzać wodę.**

Gotowe prace, podpisane na odwrocie imieniem i nazwiskiem autora, jego wieku i nazwy przedszkola czy szkoły, do której uczęszcza, można dostarczyć: **osobiście do redakcji „Nowego Tygodnia” przy ul. Lwowskiej 14 w Chełmie**, przesłać pocztą tradycyjną na adres redakcji, ale również, by maksymalnie ułatwić udział w konkursie, dopuszczamy również przysyłanie skanów lub dobrej jakości zdjęcia prac na adres redakcja@nowytydzien.pl. W tytule wiadomości należy wpisać

tytuł konkursu „Mój przyjaciel Kropielek – jak oszczędzam wodę”, a w treści podać imię i nazwisko autora pracy, jego wiek oraz nazwę przedszkola lub szkoły, do którego uczęszcza.

Termin nadsyłania prac upływa 31 października (liczy się data wpływu do redakcji). Wyniki konkursu ogłosimy do 9 listopada.

Na rewersie prac konkursowych dostarczanych do redakcji czy w treści maila w przypadku prac zgłaszanych internetowo możecie wpisać **jedno zdanie autora pracy odpowiadające na pytanie: „Dlaczego trzeba oszczędzać wodę?”**. Najciekawsze odpowiedzi również zostaną nagrodzone!

Na małych artystów czekają **nagrody i upominki**, a najciekawsze prace pokażemy Czytelnikom na łamach „Nowego Tygodnia”, na naszej stronie internetowej oraz na profilu gazety na Facebooku. Konkurs jest częścią prowadzonej przez „Nowy Tydzień” akcji „Nie lejemy wody” poświęconej oszczędzaniu wody, retencjonowaniu deszczówki i budowaniu dobrych nawyków związanych z gospodarowaniem wodą.

Zapraszamy do udziału. Pokażcie nam, jak najmłodszy oszczędza wodę i wygrywacie nagrody.

Drzewa są ważne! Sadźmy je!

10 października obchodzony jest Światowy Dzień Drzewa. Zapoczątkował go w 1872 roku amerykański miłośnik przyrody Juliusz Sterling Morton, a w Chełmie to święto celebrytuje Stowarzyszenie WeRWA. Tego dnia w wielu państwach sadi się drzewa w myśli idei, że „inne święta służą jedynie przypomnieniu, natomiast dzień drzewa wskazuje na przyszłość”. **Dlaczego warto sadić drzewa?**

Drzewa jako największe rośliny i dzięki prowadzonemu na ogromną skalę procesowi fotosyntezy najsukceszniej produkują tlen w atmosferze. Jeden hektar lasu liściastego może wyprodukować około 700 kg tlenu, co stanowi dobowe zapotrzebowanie na tlen ponad 2500 ludzi. Jedno drzewo

wytwarza w ciągu roku tlen wystarczający dla dziesięciu osób.

Drzewa neutralizują z atmosfery dwutlenek węgla, dzięki czemu znacząco łagodzą efekt cieplarniany i stabilizują klimat na Ziemi. Produkują największą spośród wszystkich roślin lądowych ilość substancji organicznych, które są pokarmem dla ludzi i zwierząt oraz głównym budulcem ich ciał. Stanowią najważniejszy składnik lasów, tworząc środowisko życia dla wielu roślin i zwierząt. Ich obecność i stan zdrowia ma wpływ na różnorodność biologiczną środowiska naturalnego. Korzystnie wpływają na nasze samopoczucie oraz zdrowie, działają uspokajająco, łagodzą stres oraz wpływają na zdolność koncentracji. Mają zdolność oczyszczania powietrza z niektórych pyłów, gazów i bakterii. Ich liście zatrzymują m.in. pyły pochodzące ze spalin samochodowych i dym z kominów. Wytwarzają substancje lotne, które pomagają w leczeniu chorób układu oddechowego.

Posadź drzewo z okazji Międzynarodowego Dnia Drzewa

Redakcja Nowego Tygodnia wspólnie ze Stowarzyszeniem WeRWA oraz Nadleśnictwem Chełm zaprasza na kolejną edycję DrzewoDzielnia. To akcja, która ma sprawić, że liczba drzew w naszym otoczeniu będzie się stale zwiększała.

Nasi czytelnicy wypełniając kupon będą mogli bezpłatnie otrzymać do siedmiu sadzonek wybranych przez siebie drzew. Do wyboru będą brzozy, buki, dęby, świerki, modrzewie i sosny. Kupon należy wrzucić do srody do naszych skrzynek lub do czwartku dostarczyć do redakcji. Liczba sadzonek jest ograniczona, a osoby wybrane do otrzymania sadzonek zostaną powiadomione w czwartkowe popołudnie. Odbiór sadzonek nastąpi w piątek 9 października w godz. 13:00-15:00 w Metro Reklamie - ul. Strażacka 4 w Chełmie.

Zamawiam następujące drzewa

(podać liczbę i gatunek, maksymalnie 7 sadzonek)

.....

.....

.....

MOJE DANE:

Imię i nazwisko

Nr telefonu

Sport, tradycja, duża dawka emocji Hubertus w Horodyszczu

Miłośnicy koni, jeździectwa i tradycji spotkali się 3 października przy świetlicy wiejskiej w Horodyszczu (gmina Chełm), by wspólnie świętować Dzień Świętego Huberta. Tegoroczna, czwarta edycja „Hubertusa w Horodyszczu” okazała się bardzo udanym spotkaniem, pełnym sportowych emocji, widowiskowych pokazów i wspaniałej atmosfery. Organizatorem wydarzenia byli **Paulina i Radosław Roguccy**, właściciele Stajni Kucyki Pysi w Horodyszczu Kolonii. Współorganizatorem był Powiat Chełmski, a patronat nad wydarzeniem objęła Gmina Chełm. Program Hubertusa był bardzo różnorodny. Uczestnicy mieli okazję uczestniczyć w wyjeździe w teren, zawodach Hobby Horse oraz amatorskich zawodach zaprzęgowych.

Bardzo efektownym punktem programu był też kadryl konny w wykonaniu uczniów Stajni Kucyki Pysi. Publiczność miała okazję podziwiać pokaz w wykonaniu ułanów. Rozegrano też konkurencje takie jak tradycyjna „gonitwa za lisem” z udziałem jeźdźców w siodle powyżej 15 roku życia, a także pod hasłem „lis szukany dla wszystkich na koniach” oraz „lis szukany dla dzieci”. Zabawa była przednia. Hubertus był nie tylko okazją do sportowej rywalizacji, ale przede wszystkim do wspólnego spotkania osób, które łączy pasja do koni i jeździectwa. Wydarzenie pozwoliło przypomnieć o bogatej tradycji obchodów Dnia Świętego Huberta, będącego świętem myśliwych, jeźdźców i leśników. **(mo)**

Po śmierci uhonorowani tytułem **Zasłużony dla Gminy Żółkiewka**

Podczas ostatniej sesji Rady Gminy Żółkiewka podjęto uchwałę w sprawie nadania tytułu honorowego „Zasłużony dla Gminy Żółkiewka” **Kazimierzowi Krukowi i Bohdanowi Kielbasie**. Obaj otrzymali je pośmiertnie.

Kazimierz Kruk urodził się w 1959 r., a zmarł w 2020 r. Przez wiele lat związany był z gminą jako założyciel i właściciel przedsiębiorstwa produkcyjnego ICAR - Fabryka Ram w Żółkiew-Kolonii. - Zbudował przedsiębiorstwo od podstaw, trwale wpisując się w gospodarczy krajobraz gminy. Działalność firmy przyczyniała się do rozwoju lokalnej gospodarki, tworząc i utrzymując miejsca pracy dla kilkudziesięciu mieszkańców gminy i okolic, umożliwiając im zatrudnienie w pobliżu miejsca zamieszkania i korzystnie wpływając na sytuację ekonomiczną wielu rodzin - informuje **Marcin Zajac**, sekretarz gminy Żółkiewka.

Poza działalnością gospodarczą **Kazimierz Kruk** przez wiele lat angażował się we wspieranie żółkiewskiego sportu, będąc wieloletnim sponsorem i przyjacielem Hetmana Żółkiewka. Dzięki jego pomocy klub mógł uczestniczyć w rozgrywkach III ligi lubelsko-podkarpackiej w sezonie 2014/2015. Obecnie firmę ICAR prowadzi jego syn **Tomasz Kruk**.

Bohdan Kielbasa żył 74 lata, a odszedł w 2018 r. Pracę w gminie Żółkiewka rozpoczął jako nauczyciel w SP w Wierchowinie. W latach 1972-1974 pełnił funkcję gminnego dyrektora szkół w Żółkiewce, a od 1974 do 1981 r.

Bohdan Kielbasa

był naczelnikiem Gminy Żółkiewka. Następnie został przewodniczącym Gminnej Rady Narodowej. Jednocześnie w latach 1981-1991 pełnił funkcję dyrektora Zasadniczej Szkoły Rolniczej w Żółkiewce, kierując jej rozwojem, poprawą warunków lokalowych oraz poszerzeniem bazy dydaktycznej.

- **Bohdan Kielbasa** był wybitnym regionalistą i człowiekiem o ogromnej wiedzy, poświęcającym się swojej Małej Ojczyźnie, Żółkiewce. Był głównym inicjatorem założenia Regionalnego Towarzystwa Przyjaciół Żółkiewki, które powstało 1 marca 2003 roku, i przez 11 lat pełnił funkcję jego prezesa. Napisał dwuczęściową monografię „Dzieje Żółkiewki i okolic”, a także publikację „Mała i duża Żółkiew”, obrazującą historię i współczesność Żółkiewki oraz Żółki na Ukrainie - mówi **Marcin Zajac**.

Pasja Bohdana Kielbasy doprowadzi-

Kazimierz Kruk

ła do wydania książek „Żółkiewscy na ziemi chełmskiej” oraz „Historia Żółki - współczesnej Żółkiewki w powiecie krasnostawskim”, której autorami jest kilka osób. Zorganizował wiele wykładów historycznych skierowanych do młodzieży i osób zainteresowanych losami rodu Żółkiewskich i Sobieskich, docierając ze swoją wiedzą o naszym regionie poza granice Polski. - Był jednym z pomysłodawców budowy pomnika Stanisława Żółkiewskiego w naszej gminie, poświęcającym się upamiętnieniu historycznych korzeni Żółkiewki - podkreśla sekretarz. **Bohdan Kielbasa** był aktywnym człowiekiem, zaangażowanym i pełnym twórczych inicjatyw dotyczących budowy i modernizacji wielu dróg oraz rozbudowy wodociągu na terenie gminy. Był też inicjatorem budowy bloków mieszkalnych w Żółkiewce. (kg)

KRASNYSTAW **Rowerowe kaski dla uczniów Trójki**

Uczniowie Zespołu nr 3 Przedszkola i Szkoły Podstawowej w Krasnymstawie, którzy w ubiegłym roku szkolnym zdobyli kartę rowerową, otrzymali ochronne kaski. Placówka znalazła się w gronie szkół objętych ogólnopolską akcją Ministerstwa Infrastruktury.

Program „Kask dla zwiększenia bezpieczeństwa młodego rowerzysty” jest realizowany we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej i kuratoria-

mi oświaty. W ramach akcji do uczniów klas IV szkół podstawowych, którzy uzyskali kartę rowerową, trafi łącznie 65 tys. kasków.

W Zespole nr 3 Przedszkola i SP w Krasnymstawie kaski wręczyła **Teresa Mościcka**, dyrektor chełmskiej Delegatury Kuratorium Oświaty w Lublinie. W spotkaniu uczestniczyli również **Wojciech Kowalczyk** - wójt gminy Krasnostaw, **Krzysztof Kowalczyk** - dyrektor Zespołu nr 3 oraz funkcjonariusze KPP w Krasnymstawie: starsza posterunkowa **Sylwia**

Skorga, aspirant sztabowy **Paweł Kawerski** i podkomisarz **Anna Chuszcza**. Spotkanie było również okazją do zaprezentowania umiejętności uczniów Trójki przygotowujących się do zawodów Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Podczas wizyty **Teresa Mościcka** odwiedziła także klasę III oraz przedszkolaków. W placówce prowadzone są obecnie działania związane z Tygodniem Przeciwdziałania Przemocy Równościowej oraz Tygodniem Dobrych Relacji w przedszkolu. (kg)

Pod patronatem „Nowego Tygodnia” **Żołnierze rezerwy będą świętować w Krasnymstawie**

Krasnostaw będzie gospodarzem tegorocznych obchodów Święta Żołnierza Rezerwy. 10 października na Placu 3-go Maja odbędą się uroczystości z udziałem wojskowej asysty honorowej, orkiestry wojskowej i przedstawicieli służb mundurowych. Zaplanowano również pokaz sprzętu wojskowego.

Obchody organizuje Związek Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej. Uroczystości rozpoczną się o godz. 10 mszą świętą w kościele pw. św. Franciszka Ksawerego w Krasnymstawie. Po nabożeństwie uczestnicy przejdą na Plac 3-go Maja.

Główna część uroczystości rozpocznie się o godz. 11.15 i potrwa do godz. 13. W programie przewidziano m.in. meldunek dowódcy uroczystości, odegranie hymnu państwowego, Apel Poległych z salwą honorową oraz złożenie kwiatów pod Pomnikiem „Bohaterom Ziemi Krasnostawskiej”. Wojskową asystę honorową wystawi 19 Nadbużańska Brygada Obrony Pogranicza z Chełma, a oprawę muzyczną zapewni Orkiestra Wojskowa z Lublina.

To jednak nie koniec atrakcji. Na Placu 3-go Maja od godz. 10 do 14 będzie można oglądać sprzęt wojskowy oraz wyposażenie innych służb mundurowych.

Święto Żołnierza Rezerwy zostało

ustanowione w 2019 roku. Jego obchody mają być okazją do oddania szacunku żołnierzom rezerwy, którzy na wezwanie stawiają się do służby. Organizatorzy chcą również promować służbę wojskową i obronność państwa

oraz zachęcać młodych ludzi do zainteresowania się różnymi formami służby wojskowej. W 2021, 2023 i 2025 r. obchody odbyły się

w Częstochowie, w 2022 r. w Lublinie, a w roku 2024 w Łodzi.

Tegoroczne obchody w Krasnymstawie odbędą się pod patronatem wiceprezesa Rady Ministrów, ministra obrony narodowej, prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz wojewody lubelskiego. Współorganizatorami wydarzenia są powiat krasnostawski i miasto Krasnostaw. Partnerem głównym jest LOTTO. „Nowy Tydzień” patronuje wydarzeniu. (kg)

KRASNYSTAW. Po deszczach są problemy **Radna zabiega o suche Czuby**

Po większym deszczu ul. Czuby przy skrzyżowaniu ze Stokową zamienia się w miejsce, przez które ciężko się poruszać. Woda spływa na drogę, przynosi ziemię, liście i gałęzie. Radna Emilia Wiśniewska apeluje, aby miasto zamiast reagować, gdy jest naprawdę źle i wówczas sprzątać, rozwiązało problem u jego źródła.

O sprawie radna **Emilia Wiśniewska** napisała w interpelacji skierowanej do burmistrza Krasnegostawu **Daniela Miciuły**. Chodzi o fragment ul. Czuby w rejonie zbiegu z ul. Stokową. - Wskazany fragment drogi od dłuższego czasu sprawia problemy, które szczególnie uciążliwymi są po intensywnych opadach deszczu. Ukształtowanie i spadek terenu powodują, że woda opadowa spływa w ten rejon, niosąc jednocześnie ziemię, liście, gałęzie oraz inne zanieczyszczenia - napisała **Wiśniewska**.

Po większych ulewach na ul. Czuby zalega ziemia, liście i wszelkiego rodzaju śmieci, przez które ciężko się poruszać, a jazda autem staje się niebezpieczna. Jest po prostu ślisko. - Problem ma

charakter powtarzający się, dlatego doraźne oczyszczanie nawierzchni nie rozwiązuje jego przyczyny i generuje też powtarzalne koszty utrzymania drogi - zwraca uwagę radna.

Wiśniewska pyta burmistrza, czy miasto przeanalizuje sposób odprowadzania wód opadowych w tym miejscu. Chce też wiedzieć, czy możliwy jest remont albo odpowiednie wyprofilowanie nawierzchni, które ograniczyłoby gromadzenie się wody, ziemi i gałęzi.

W odpowiedzi burmistrz **Miciuła** zauważa, że wszelkie prace na ul. Czuby muszą być poprzedzone opracowaniem dokumentacji projektowej. - W zleceniu prac projektowych zostanie uwzględniony warunek zaprojektowania odwodnienia powierzchniowego wód opadowych i roztopowych. Przygotowanie zakresu robót koniecznych do opracowania dokumentacji technicznej miasto podejmie jeszcze w bieżącym roku. Wartość samego zadania budowlanego zostanie podana w kosztorysie inwestorskim, który będzie stanowił element gotowej dokumentacji projektowej. Wyżej wymienione zadanie zostanie podane w planie potrzeb do projektu budżetu na rok 2027 - obiecał **Miciuła**. (kg)

KRASNYSTAW

Nestor i wernisaż młodej artystki

W Powiatowej Bibliotece w Krasnymstawie zaprezentowano 77. numer czasopisma artystycznego „Nestor”. Wydarzeniu towarzyszyło otwarcie wystawy prac Kornelii Gajewskiej.

Kornelia Gajewska, rodzinie związana z Krasnymstawem, swoją przygodę ze sztuką rozpoczęła już jako mała dziewczynka. Potem swoje wrodzone umiejętności rozwijała m.in. w pracowni artystycznej „Drukarnia Wyobraźni” w Zamościu, pod kierunkiem **Marii Śliczniak**. Brała udział w konkursach plastycznych i wystawach. Jej talent został doceniony również przez samorząd województwa. Artystka otrzymała aż sześć stypendiów Marszałka Województwa Lubelskiego w dziedzinie artystycznej.

Obecnie Kornelia Gajewska łączy działalność artystyczną ze studiami inżynierskimi na Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Jest studentką VI semestru kierunku inżynieria produkcji

i jakości na Wydziale Metali Nieżelaznych. Na wystawie w Krasnymstawie zaprezentowała kilkanaście prac. Najczęściej tworzy w technice akwareli, ale wykorzystuje także farby olejne i akrylowe, pastele oraz kredki. W imieniu starosty krasnostawskiego **Janusza Szpaka** gratulacje artystce przekazał **Tomasz Nagowski**, kierownik Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego Starostwa Powiatowego w Krasnymstawie. Ekspozycję Kornelii Gajewskiej można oglądać w Powiatowej Bibliotece do 10 października.

Drugą część spotkania poświęcono prezentacji najnowszego, 77. numeru „Nestora”. Wydanie zaprezentował **Andrzej Misiura**, redaktor naczelny czasopisma. O swoich tekstach i zainteresowaniach badawczych opowiedzieli autorzy: **Irena Kulik**, **Dariusz Włodarczyk**, **Jan Henryk Cichosz**, **Tadeusz Kiciński**, **Wiesław Krajewski** oraz **Monika Siemion**. W najnowszym „Nestorze” znalazły się materiały dotyczące historii, kultury i osób związanych z ziemią krasnostawską. (kg)

IZBICA. Nie tylko do kopania

Koparka ma pomagać w kryzysie

Prawie pół miliona złotych kosztowała nowa koparko-ladowarka, która trafiła do gminy Izbica. Maszyna ma służyć nie tylko do prac komunalnych, ale również w sytuacjach wymagających szybkiej reakcji i odpowiedniego zabezpieczenia sprzętowego.

Do gminy Izbica trafiła fabrycznie nowa koparko-ladowarka Caterpillar 428, wyprodukowana w 2026 roku. Wartość zakupionego sprzętu wynosi 469 tys. zł. Symbolicznego odbioru maszyny i kluczy dokonał burmistrz Izbicy **Jerzy Lewczuk**. - Zakup ten stanowi ważne wzmocnienie zaplecza technicznego gminy i jej możliwości działania w sytuacjach wymagających sprawnego zabezpieczenia logistycznego. Nowa maszyna będzie mogła być wykorzystywana m.in. do realizacji zadań związanych z utrzymaniem infrastruktury komunalnej, pracami technicz-

nymi oraz działaniami podejmowanymi w sytuacjach kryzysowych, wymagających szybkiej reakcji - mówi **Lewczuk**.

Koparko-ladowarka Caterpillar 428 spełnia wymagania bezpieczeństwa oraz obowiązujące przepisy i normy techniczne. - To kolejna inwestycja wzmacniająca potencjał naszej gminy oraz jej przygotowanie do sprawnego realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem, ochroną ludności i zapewnieniem ciągłości działania - podsumowuje burmistrz. (kg)

KRASNYSTAW. Jubileusz pracy twórczej Bronisławy Żuk

Pół wieku z pędzlem w ręku

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Krasnymstawie 25 września odbył się wernisaż wystawy Bronisławy Żuk „50 lat Pracy Twórczej”. Artystka z Krasnegostawu i założycielka krasnostawskiego Stowarzyszenia Twórców Kultury „Paleta” ma w swoim dorobku około 1000 obrazów olejnych i akrylowych, grafik - linorytów i rysunków.

Ta wystawa to przekrój całej twórczości artystki. Tematem prac są najczęściej pejzaże, sceny rodzajowe oraz martwa natura. Początkowo jubilatka malowała farbami olejnymi, które z czasem zamieniła na akryl. W rysunkach wykonanych ołówkiem, węglem albo tuszem przewodnim tematem są zabytki architektury drewnianej, kościoły, cerkwie i wiejskie chaty. W jej dorobku są też prace inspirowane tematami zaczerpniętymi z Biblii oraz ikony.

Bronisława Żuk urodziła się 1 marca 1950 roku w Chylinie. Tam ukończyła szkołę podstawową. Dalszą naukę kontynuowała w Lublinie, w Liceum Plastycznym, a następnie ukończyła Instytut Wychowania Plastycznego UMCS w Lublinie. W 1981 roku wraz z rodziną zamieszkała w Krasnymstawie. Od tego czasu na dobre i na złe związała się z tym miastem i jego mieszkańcami. Całe życie pracowała jako pedagog w krasnostawskich placówkach: w Domu Dziecka, Szkole Podstawowej nr 4 i Młodzieżo-

wym Domu Kultury. Uczyla, jak patrzeć na sztukę i jak ją tworzyć. Robi to dalej. Prawie 25 lat temu pani Bronisława założyła grupę plastyczną „Paleta”, która zrzesza wszystkich, których pasją jest malarstwo. Są tu osoby w różnym wieku, przede wszystkim seniorzy, mające podstawy przygotowania artystycznego, ale głównie artyści amatorzy, którzy chcą kształcić swój talent i uczyć się artystycznego rzemiosła. Bronisława Żuk pełni też funkcję prezesa Stowarzyszenia Twórców Kultury „Paleta”. Tu dała się również poznać jako sprawny organizator. Stowarzyszenie „Paleta” organizuje plenery malarskie dla dzieci, młodzieży i dorosłych, warsztaty graficzne i warsztaty z batik. Od 10 lat organizuje plenery rzeźbiarskie. Efektem tych plenerów są między innymi rzeźby przy ulicy Okrzei i przy Krasnostawskim Domu Kultury.

Bronisława Żuk za swoją działalność została uhonorowana krasnostawskimi Złotymi Karpami, Medalem za Zasługi dla Województwa Chełmskiego, Odznaką za Działalność w PCK, Złotą Odznaką ZNP i Medalem Edukacji Narodowej. W 2020 roku otrzymała nagrodę Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Wernisaż przebiegał w iście rodzinnej atmosferze. W uroczystości wzięła udział cała rodzina jubilatki, również ta artystyczna z „Pasji”. Niespodzianką była obecność kolegów ze szkolnej ławy, z Liceum Plastycznego w Lublinie. Tadeusz, szkolny kolega, zauważył: „...my to chodziliśmy do szkoły, ale Bronka naprawdę się uczyła”.

Wystawę Bronisławy Żuk można oglądać w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Krasnymstawie do końca października. **Juliusz Stachira**

KRASNYSTAW. Dzień Patrona i ślubowanie

W Zespole Szkół nr 2 im. **Bartosza Głowackiego** w Krasnymstawie odbyły się obchody Dnia Patrona połączone ze ślubowaniem uczniów klas pierwszych.

wspólnoty.

W uroczystości uczestniczyła także **Aleksandra Stachula**, naczelnik Wydziału Oświaty, Kultury i Promocji Starostwa Powiatowego w Krasnymstawie, która zwróciła uwagę, że ślubowanie jest

początkiem budowania więzi ze szkołą i przyjęciem odpowiedzialności za jej dobre imię. Najważniejszym punktem uroczystości było ślubowanie pierwszoklasistów. Uczniowie oficjalnie zostali przyjęci do społeczności ZS nr 2. (kg)

Dobrze słyszeć - to lepiej żyć!

BEZPŁATNE BADANIA SŁUCHU 60+

Badamy również **DZIECI** - już od najmłodszych lat!

PROFESJONALNE BADANIA SŁUCHU • NIEINWAZYJNE DOBÓR APARATÓW SŁUCHOWYCH • WYKONANIE: IZOLACJA AKUSTYCZNA

Zadzwoń i umów się na badanie: **690 008 929**

AudMed ul. Piłsudskiego 11b 22-100 Chełm

SŁYSZENIE W KAŻDYM WIEKU MA ZNACZENIE!

GABINET ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Lek. med. Piotr Skubis
Specjalista psychiatra
Specjalista terapii środowiskowej
Psychoterapeuta

Chełm, ul. Mickiewicza 41
tel. 606 255 456
przyjmuje w poniedziałki od godz. 15⁰⁰
(także wizyty domowe)

SPECJALISTA CHIRURGII I UROLOGII

lek. med. Lech DZIEDZIC

Przyjmuje: **czwartek od godz. 15:00**
Rejestracja: **82 569 90 11; 661 660 236**

Chełm, ul. Szpitalna 47
- Przychodnia Centrum -

DIAGNOSTYKA laboratorium medyczne
...więcej niż wynik

Największa sieć laboratoriów medycznych w Polsce
...blisko Ciebie

Zapraszamy do Punktu Pobrania: **Chełm, al. 3-go Maja 22 (lok. 3)**
poniedziałek - piątek 7.30-11.00
sobota 8.00-11.00

PROTEZY ZĘBOWE ELASTYCZNE CAŁKOWITE SILIKON

tech. Tomasz JANIĄK
NAPRAWY - WYKONAWSTWO
Chełm, Lutosławskiego 4/16
Demos / obok antyków
czynne: wtorek od 8⁰⁰ do 18⁰⁰
środa - piątek od 11⁰⁰ do 17⁰⁰ protetykachelmi.pl

500 338 200

BADANIA EEG

CHEŁM
ul. REJOWIECKA 119
tel. 502 29 76 39

GABINET ZDROWIA PSYCHICZNEGO
Przychodnia Centrum

Dr n. med. Marek Daniłoso
specjalista psychiatra, psychoterapeuta,
specjalista psychiatra dzieci i młodzieży

22-100 Chełm, ul. Szpitalna 47, tel. 82 569 90 10, 82 569 90 11
www.przychodniacentrum.com

ZDECYDOWAŁEŚ
- uwolnić się z uzależnienia od: **REN**
• alkoholu • nikotyny • narkotyków
- uporać się z otyłością

UMÓW SIĘ NA SPOTKANIE
Z DOŚWIADCZONYM BIOENERGOTERAPEUTĄ
PODARUJ SOBIE NOWĄ JAKOŚĆ ŻYCIA!

Zapisy wyłącznie telefonicznie 601 169 899
Chełm, ul. Lwowska 59
(wejście od dziedzińca z tyłu budynku)

Dlaczego słyszysz, ale nie rozumiesz?

„Słyszę, że ktoś mówi, ale nie potrafię zrozumieć, co powiedział” – to zdanie wypowiada wiele osób, które zaczynają mieć problemy ze słuchem. Często wydaje im się, że inni mówią niewyraźnie, zbyt cicho lub zbyt szybko. Tymczasem przyczyną może być pogarszający się słuch.

Słyszenie to nie to samo co rozumienie

Nasze uszy odbierają dźwięki, ale to mózg pomaga nam rozpoznać i zrozumieć mowę. Aby swobodnie prowadzić rozmowę, musimy usłyszeć wiele drobnych różnic między głoskami.

Przy niedosłuchu niektóre dźwięki mowy mogą być słabiej słyszalne. W efekcie słyszymy głos rozmówcy, ale

gubimy część słów. Szczególnie trudne stają się rozmowy w hałasie, w większym gronie lub przez telefon.

Dlaczego najtrudniej zrozumieć rozmowę w hałasie?

W restauracji, sklepie czy podczas rodzinnego spotkania wokół nas pojawia się wiele dźwięków. Osoba z niedosłuchem może mieć trudności z oddzieleniem głosu rozmówcy od pozostałych odgłosów.

Często pojawiają się wtedy takie sytuacje:

- prosimy innych o powtórzenie zdania,
- rozumiemy tylko część wypowiedzi i próbujemy domyślić się reszty,
- mylimy podobnie brzmiące słowa,
- jesteśmy zmęczeni po dłuższej rozmowie,
- unikamy spotkań, ponieważ trudno nam nadążyć za rozmową.

Z czasem takie trudności mogą powodować frustrację i sprawiać, że coraz rzadziej uczestniczymy w rozmowach z bliskimi.

Czy to już niedosłuch?

Nie zawsze problemy ze zrozumieniem mowy oznaczają niedosłuch. Mogą mieć różne przyczyny, dlatego warto sprawdzić, co się dzieje. Jeśli coraz częściej słyszysz, że telewizor jest za głośno ustawiony, prosisz o powtórzenie lub masz trudności ze zrozumieniem rozmówcy, nie odkładaj badania.

Badanie słuchu pomaga ocenić, czy występuje ubytek słuchu i czy warto rozważyć dalszą diagnostykę lub dobór aparatów słuchowych. Odpowiednio dobrane aparaty mogą ułatwić rozumienie

KANA Katarzyna Kołodyńska
Pobieranie badań laboratoryjnych w domu pacjenta

- podstawowe badania krwi i moczu
- hormony, markery
- autoimmunologia, testy alergiczne

tel. 607 572 909
BADANIA WYKONYWANE W LABORATORIUM LUXMED W LUBLINIE

LEK. TOMASZ WOJEWODA
SPEC. GINEKOLOG - POŁOŻNIK
KOMPLEKSOWA OPIEKA
POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNA
USG, KTG, cytologia

Przyjmuje poniedziałek 16.00-18.00
Chełm, ul. Wołyńska 32
REJESTRACJA
tel. 82 563 13 53, 82 565 13 53
www.nzozlekdent.pl

mowy, choć efekty zależą od rodzaju i stopnia niedosłuchu.

Nie czekaj, aż rozmowy staną się trudnością

Problemy ze słuchem często narastają stopniowo, dlatego nie zawsze łatwo je zauważyć samemu. Niekiedy to rodzina jako pierwsza zwraca uwagę, że coraz częściej prosimy o powtórzenie lub nie odpowiadamy na zadane pytania.

Warto potraktować te sygnały poważnie. Dobra komunikacja z bliskimi ma ogromne znaczenie w codziennym życiu – niezależnie od wieku.

Zapraszamy na badanie słuchu do AudMed w Chełmie!

Gabinet AudMed zaprasza dzieci, dorosłych i seniorów na profesjonalne badania słuchu.

Badanie przeprowadza mgr Kinga Jagła

al. Piłsudskiego 11b, Chełm. tel. 690 008 929

BEZPŁATNE BADANIE SŁUCHU DLA OSÓB 60+!

ZABIEGI PIELĘGNIARSKIE W DOMU

- Iniekcje dożylnie i domięśniowe
- Odrębowanie alkoholowe
- Pobieranie badań laboratoryjnych
- Stawianie baniek
- Zdejmowanie szwów
- Opatrunki **CODZIENNIE - TAKŻE W NIEDZIELE I ŚWIĘTA!**
- Kroplówki
- Lewatywy
- Stomia - opatrunki

B. i K. Zajączkowsky

tel. 503 014 945

ZAPISY na badania laboratoryjne

Zarezerwuj termin
zanim przyjdiesz na pobranie badań

Rezerwacja TELEFONICZNA

Chełm

- ul. Plac Kupiecki 12
- ul. Szymanowskiego 6
- ul. Piłsudskiego 11B

82 592 10 82

Krasnystaw

- ul. Czysta 3

82 592 10 82

Włodawa

- ul. Wojska Polskiego 1

82 592 10 66

Osteopatia w leczeniu bólu kręgosłupa - terapia „szyta na miarę”

Ból kręgosłupa to obecnie jedna z najpopularniejszych dolegliwości. Jest to problem zgłaszany przez większość moich pacjentów. U każdej osoby dolegliwości objawiają się jednak w nieco inny sposób i mają zupełnie odmienne przyczyny. Terapia osteopatyczna to jedyna terapia manualna tak zindywidualizowana i „szyta na miarę”. W pracy z kręgosłupem skupiam się nie tylko na miejscu, które boli, ale także na odległych przyczynach dolegliwości, co pozwala leczyć źródło, a nie walczyć z konsekwencjami wyściowego zaburzenia.

Przyczyny bólu kręgosłupa

W osteopatii pierwszym krokiem każdej terapii jest ustalenie przyczyny dolegliwości. W przypadku bólu kręgosłupa możemy podzielić przyczyny na:

- strukturalne
- neurologiczne
- wisceralne
- psychosomatyczne

Każda z przyczyn ma swoje specyficzne objawy, testy diagnostyczne i odpowiedni sposób leczenia.

Przyczyny bólu kręgosłupa - strukturalne

Obejmują przyczyny typowo mechaniczne np. dyskopatia, napięte mięśnie, uraz, przeciążenie itp. Do tej kategorii zaliczamy także wpływ blizny czy postawy ciała na układ napięciowy kręgosłupa.

Tego typu przyczynę diagnozujemy w toku analizy badań obrazowych i badania manualnego. Terapia skupia się w takim przypadku z reguły na samym kręgosłupie, pracy ze stawami i tkankami miękkimi.

Przyczyny bólu kręgosłupa - neurologiczne

Wynikające z podrażnienia układu nerwowego na drodze np. centralnej sensytyzacji, czyli uogólnionego podwyższenia aktywności układu nerwowego. To wszystkie sytuacje, kiedy dolegliwości mają charakter tzw.

promieniujący - np. ból przenosi się z rejonu kręgosłupa lędźwiowego do pośladka, uda czy kolana.

W takiej sytuacji stosuję najczęściej zarówno terapię manualną tkanek miękkich i stawów jak i neuromobilizację i techniki pracy z autonomicznym układem nerwowym.

Przyczyny bólu kręgosłupa - wisceralne

Do tej kategorii zaliczają się wszystkie dolegliwości, na które masaż czy terapia manualna pomagają „na chwilę” nie dając trwałej poprawy. Narządy wewnętrzne mają powiązanie mechaniczne z kręgosłupem poprzez system wieszadłowy (np. jelito w dużym uproszczeniu jest „zawieszone” na kręgosłupie lędźwiowym) ale także na drodze płynowej, napięciowej czy neurologicznej.

W przypadku kiedy ból kręgosłupa wynika z dysfunkcji w rejonie jamy brzusznej odpowiednią drogą leczenia jest tzw. terapia wisceralna, przypominająca „masaż” brzucha.

Przyczyny bólu kręgosłupa - psychosomatyczne

W tej kategorii mieszczą się wszelkie dolegliwości wynikające z przewlekłego stresu, zablokowanych emocji, traum czy przeciążenia psychicznego. Często są związane z neuroatypowością i/lub przestymulowaniem układu nerwowego.

Jeśli podłoże dolegliwości bólowych jest w sferze psychosomatycznej, stosuję terapię autonomicznego układu nerwowego, stymulację nerwu błędnego, techniki uwolnienia somato-emocjonalnego czy terapię czaszkowo-krzyżową.

Pamiętaj - każdy ból kręgosłupa jest inny i ma odmienną przyczynę. W ramach terapii osteopatycznej dostajesz terapię „szytą na miarę” - dopasowaną do Twojego, wyjątkowego i indywidualnego organizmu w konkretnej sytuacji zdrowotnej. Nie czekaj - umów wizytę lub darmową konsultację pod numerem 798 142 420. Sprawdź, co chce Ci powiedzieć Twoje ciało i jak możesz sobie pomóc w dolegliwościach.

• FIZJOTERAPIA • REHABILITACJA • MASAŻ

mgr Katarzyna Hawryluk
FIZJOTERAPEUTA
w trakcie specjalizacji z osteopatii

tel. 798 142 420
TOP-MED SZAFRANEK
Chełm, ul. Słowackiego 33

NFZ przypomina:

Zadbaj o serce, zanim pojawią się problemy

Nie czekajmy, aż serce zacznie dawać o sobie znać. Warto wcześniej sprawdzić, czy nie pojawiają się czynniki zwiększające ryzyko chorób układu krążenia. NFZ przypomina o działającym programie Profilaktyki Chorób Układu Krążenia (CHUK), w ramach którego można bezpłatnie wykonać badania bez skierowania.

Program jest przeznaczony dla osób w wieku od 35 do 65 lat, które są obciążone czynnikami ryzyka. NFZ wymienia wśród nich m.in. palenie tytoniu, nad-

ciśnienie, niską aktywność ruchową, nadwagę i otyłość, nadmierny stres oraz obciążenia genetyczne.

Badania w ramach programu są bezpłatne i nie wymagają skierowania. Można je wykonać w każdej przychodni podstawowej opieki zdrowotnej. Aby skorzystać z programu, trzeba skontaktować się ze swoją przychodnią POZ.

W województwie lubelskim w 2025 roku z profilaktyki CHUK skorzystało 16 266 osób.

Okazją do przypomnienia o badaniach był Światowy Dzień Serca, który wypadł 29 września

NFZ prowadzi obecnie ogólnopolską kampanię „Profilaktyka – podaj dalej”. Jej założeniem jest nie tylko zachęcanie do badań, ale również przekazywanie informacji o profilaktyce rodzinie, znajomym i współpracownikom.

Na ryzyko chorób układu krążenia wpływają m.in. nadciśnienie tętnicze, nieprawidłowe stężenie cholesterolu, palenie papierosów, nadwaga, otyłość i brak aktywności fizycznej. NFZ przypomina także o znaczeniu codziennego ruchu, ograniczeniu soli i tłuszczów nasyconych oraz kontrolowaniu ciśnienia i masy ciała. **(reb)**

REJOWIEC

Cmentarz, na którym nikt nie chce spocząć

Po osiemnastu latach wciąż tylko jeden grób

Nowy cmentarz miał rozwiązać problem braku miejsc pochówku na wiele lat. Tymczasem od uruchomienia minęło już 18 lat, a nadal znajduje się na nim tylko jeden grób - osoby nieznanej. Mieszkańcy nie chcą chować tam swoich bliskich, a burmistrz Rejowca Tadeusz Górski przyznaje, że budowa cmentarza nie miała sensu.

O osobliwym cmentarzu komunalnym w Rejowcu pisaliśmy już kilka razy na naszych łamach. Powstał w 2008 roku, na uboczu miasteczka przy drodze do Rejowca Fabrycznego, gdy część ówczesnej opozycji alarmowała, że na cmentarzu parafialnym zaczyna brakować miejsc i naciskała na budowę nowej nekropolii. Sprawa budziła wówczas spore emocje, i była nawet jednym z argumentów w referendum za odwołaniem burmistrza.

Samorząd zdecydował się na inwestycję. Wyznaczono duży teren, który

trzeba było wcześniej odrolnić, co okazało się jednym z poważniejszych kosztów całego przedsięwzięcia. Burmistrz Tadeusz Górski przypomina, że z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej gmina przez dziesięć lat ponosiła wysokie opłaty - sięgające w skali roku nawet kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Mijały jednak kolejne lata, a mieszkańcy nadal szukali każdego sposobu, żeby pochować swoich bliskich na cmentarzu parafialnym. I zdaniem burmistrza nic nie wskazuje, aby sytuacja miała się w najbliższych latach zmienić. - Rejowiec, podobnie jak wiele małych miejscowości, traci mieszkańców. Jednocześnie na cmentarzu parafialnym coraz więcej jest starych, zaniedbanych mogił, którymi nikt się już nie opiekuje. Rodziny dochodzą też do wniosku, że można uporządkować czy odnowić istniejący rodzinny grób i dopisać kolejną tabliczkę. Patrząc na cmentarz parafialny, nie widzę przyszłości przed cmentarzem komunalnym. Do dzisiaj jest tam tylko

jeden grób, osoby nieznanej, której szczątki znaleziono podczas prac budowlanych - mówi T. Górski.

Co dalej z cmentarzem?

Pytanie o sens cmentarza powraca w rozmowach mieszkańców. Niektórzy pytają czy nie lepiej poszukać innego przeznaczenia dla tego terenu. Burmistrz nie ukrywa, że decyzja sprzed lat nie była trafiona.

Na razie samorząd nie zamierza podejmować radykalnych kroków. Teren nadal będzie utrzymywany. T. Górski przyznaje jednak, że w przyszłości może pojawić się konieczność poważniejszej dyskusji o dalszym losie nekropolii.

Ewentualna likwidacja cmentarza i zmiana przeznaczenia terenu wymagałyby wcześniejszego przeniesienia szczątków oraz formalnego zamknięcia nekropolii i desakralizacji ziemi poświęconej na cmentarz. Ale burmistrz zaznacza, że na razie żadnych decyzji w tej sprawie nie ma. **(reb)**

KAMIEŃ. Dotacje na przydomowe oczyszczalnie

Dariusz Stocki, wójt gminy Kamień i **Irena Jagiełło**, skarbnik gminy Kamień odebrali w Urzędzie Marszałkowskim w Lublinie umowę o przyznaniu 884 677,50 zł dofinansowania na realizację zadania pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy

Kamień”. Przedsięwzięcie zakłada za-projektowanie i budowę 31 przydomowych oczyszczalni ścieków w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Zadanie obejmuje 30 przydomowych oczyszczalni w gospodarstwach domowych i 1 przy świetlicy wiejskiej w Ignatowie-Kolonii.

Instalacje, o których mowa zostaną wybudowane w miejscowościach: Andrzejów, Czerniejów, Haliczany, Ignatów, Ignatów-Kolonia, Józefin, Kamień, Kamień-Kolonia, Natalin, Pławanie, Pławanie-Kolonia, Wolawce. **(mo)**

ŻMUDŹ. Ponad 280 tysięcy na naukę angielskiego

Gmina Żmudź pozyskała 282,9 tys. zł dofinansowania na dodatkową naukę języka angielskiego dla uczniów Szkoły Podstawowej w Żmudzi. Wartość projektu wynosi 328,5 tys. zł. Umowę na

jego realizację **Edyta Niezgoda**, wójt gminy Żmudź odebrała w Urzędzie Marszałkowskim w Lublinie. Z dodatkowych, bezpłatnych zajęć skorzystają uczniowie klas IV-VIII. Projekt w

żmudzkiej podstawówce potrwa przez dwa lata szkolne. Projekt jest współfinansowany z programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. **(mo)**

CHEŁM. MOPR: opóźnień nie było Świadczenia z poślizgiem?

Opiekunowie korzystający ze świadczeń pielęgnacyjnych na tzw. nowych zasadach pod koniec września zgłaszali, że nie otrzymali wypłat. - Kończy się wrzesień, a my wciąż nie mamy przelewów. To już kolejny miesiąc z rzędu, kiedy musimy czekać - podnosili. MOPR zapewnia, że opóźnień nie było, a świadczenia za wrzesień zostały wypłacone do końca miesiąca.

- Zwracamy się z prośbą o interwencję w sprawie wypłat świadczenia pielęgnacyjnego. Już drugi miesiąc z rzędu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie nie dotrzymuje ustawowego terminu wypłat do 10. dnia każdego miesiąca. Problem dotyczy w szczególności opiekunów pobierających świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach. W grupie informacyjnej MOPR Chełm od 10 września dziesiątki osób pytały, kiedy otrzymają pieniądze. Odpowiedź, jaką otrzymują, to „przelewy w trakcie realizacji” i „dowiadując się po niedzieli”. Nikt nie podaje konkretnej daty - żalą się opiekunowie.

Jak wynika z ich relacji, osoby pobierające świadczenie na tzw. starych zasadach otrzymały pieniądze wcześniej. Ci, którzy otrzymują je w oparciu o nowe, musieli czekać dłużej.

- Jesteśmy opiekunami osób całkowicie niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami. Dla większości z nas to jedyne źródło utrzymania. Nie mamy jak opłacić leków, prywatnych wizyt lekarskich, rehabilitacji, paliwa na dojazdy do szpitali. Żyjemy od 10 do 10, a miasto zostawia nas bez środków do życia. Dzielenie opiekunów na „lepszych i gorszych”, na stare

i nowe zasady, jest niehumanitarne. Choroba i niepełnosprawność naszego dziecka nie dzieli się na zasady. Nasze rachunki też nie - podkreślają opiekunowie.

Zapytaliśmy Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie m.in., czy we wrześniu i sierpniu rzeczywiście występowały opóźnienia w wypłacie świadczenia pielęgnacyjnego, z czego wynikały i ilu osób dotyczyły.

MOPR nie potwierdza, że doszło do opóźnienia w wypłacie świadczeń. Ośrodek powołuje się na art. 26 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym świadczenia rodzinne wypłaca się w okresach miesięcznych.

- Wypłaty świadczeń pielęgnacyjnych nastąpiły zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. do 30.09.2026 r. wypłacono świadczenia przysługujące za wrzesień 2026 r. - informuje MOPR.

Ośrodek tłumaczy, że do realizacji wypłat konieczne jest nie tylko przekazanie pieniędzy, ale również zabezpieczenie odpowiednich środków w jego planie finansowym.

- Aby Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie mógł zrealizować wypłatę świadczeń pielęgnacyjnych, konieczne jest zabezpieczenie w planie finansowym środków w wysokości odpowiadającej kwocie niezbędnej do realizacji wypłat. Samo przekazanie środków finansowych nie jest wystarczające do dokonania wypłaty, jeżeli środki te nie zostały jednocześnie ujęte w odpowiednim planie finansowym - informuje MOPR.

Miasto zapowiada z kolei spotkanie z rodzinami, podczas którego mają zostać ustalone zasady wypłat świadczeń pielęgnacyjnych na nowych zasadach. **(w)**

Pierwsza pula zniknęła w 20 minut Kto zdążył po czek?

Dwie tury Lubelskiego Czeku Turystycznego zanimi. Kto nie zdążył, będzie mógł spróbować jeszcze raz, w listopadzie.

Lubelski Czek Turystyczny działa od początku września. Elektroniczny kod o wartości 300 zł można przeznaczyć na pobyt obejmujący co najmniej dwa następujące po sobie noclegi w jednym z obiektów uczestniczących w programie. W bazie znajduje się już ponad 260 hoteli, pensjonatów, gospodarstw agroturystycznych i innych miejsc noclegowych z województwa lubelskiego.

Pierwsza pula została uruchomiona 2 września o godz. 10.00. Do rozdania było 7 tys. czeków i po około 20 minutach nie było już żadnego.

Co ciekawe, znacznie mniej osób faktycznie wykorzystało otrzymane dofinansowanie. Do końca września zrealizowano około 3,2 tys. czeków, czyli mniej niż połowę. Niewykorzystane około 3,8 tys. wróciło do programu i zasililo kolejną pulę.

Druga tura ruszyła 1 października o godz. 10.00. Łącznie przygotowano ponad 4,7 tys. czeków, z czego około 3,6 tys. prze-

znaczono dla seniorów oraz posiadaczy Karty Dużej Rodziny, a około 1,1 tys. dla pozostałych pełnoletnich obywateli Polski. Czek z drugiej tury można wykorzystać na pobyt do 1 listopada. Zainteresowanie znowu było ogromne. Czeki rozeszły się po kilku minutach. A chętni, którym nie udało się ich zdobyć, nie kryli rozgoryczenia.

Może uda się za trzecim podejściem. Ostatnia w tym roku tura ruszy 2 listopada o godz. 10.00. A same pobyty będzie można realizować do końca miesiąca.

Zasady pozostają takie same. Najpierw trzeba wygenerować czek w internetowym systemie, a następnie bezpośrednio zarezerwować pobyt w obiekcie znajdującym się w bazie programu. Czek jest imienny, nie można go sprzedać ani przekazać innej osobie, nie podlega też wymianie na gotówkę.

Na realizację programu przeznaczono łącznie 3 mln zł - po 1,5 mln zł z Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz samorządu województwa lubelskiego. Ministerialne pieniądze przeznaczone są na czeki dla seniorów i posiadaczy Karty Dużej Rodziny, a ze środków województwa finansowane są dopłaty dla pozostałych dorosłych. **(reb)**

CHEŁM. Pomagają wracać do pracy Centrum Integracji Społecznej ma już 20 lat

Centrum Integracji Społecznej w Chełmie obchodzi 20-lecie działalności. Jubileusz zaplanowano na 16 października, a „Nowy Tydzień” objął wydarzenie patronatem medialnym. Będzie okazja nie tylko do wspomnień, ale też do pokazania, czym na co dzień zajmuje się CIS i dlaczego takie placówki są potrzebne osobom, którym z różnych powodów trudno samodzielnie wrócić na rynek pracy.

Uroczystości odbędą się w Centrum Integracji Społecznej i Szkole Podstawowej nr 8 przy ul. Połanieckiej 10 w Chełmie. Organizatorzy spodziewają się około 250 uczestników - obecnych i byłych uczest-

ników Centrum, mieszkańców Chełma, przedstawiciele samorządu i lokalnych instytucji. Wydarzenie jest oczywiście otwarte dla wszystkich zainteresowanych.

Uczestnicy uroczystości będą mieli okazję zapoznać się z historią i dorobkiem CIS. Zaplanowano także występy artystyczne, odsłonięcie pamiątkowej tablicy oraz wystawę zdjęć. Jednym z celów jubileuszu jest także spotkanie obecnych uczestników z absolwentami Centrum i pokazanie mieszkańcom idei ekonomii społecznej.

Centra Integracji Społecznej działają na podstawie ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Są adresowane m.in. do osób długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, bezdomnych, wychodzących z uzależnień, osób po pobycie

w zakładach karnych czy innych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Chełmski CIS należy do najstarszych tego typu podmiotów zatrudnienia socjalnego w województwie lubelskim. Przez dwie dekady jego zadanie pozostaje podobne: pomóc osobom, które znalazły się poza rynkiem pracy, odzyskać samodzielność i przygotować się do ponownego zatrudnienia.

CIS nie jest przy tym zwykłym zakładem pracy. Uczestnicy uczą się zawodu lub zdobywają nowe kwalifikacje, wracają do regularnego rytmu zajęć, uczą się samodzielności, gospodarowania pieniędzmi i funkcjonowania w grupie. Chodzi o to, by po zakończeniu programu byli lepiej przygotowani do podjęcia pracy lub rozpoczęcia własnej działalności. **(reb)**

BIAŁOPOLE. Projekt dla uczniów Angielski za unijne

Gmina Białopole otrzymała 111 218 zł dofinansowania na realizację projektu „Szkolna Akademia Angielskiego”. Dzięki tym pieniądzom uczniowie klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Białopolu będą mieli dodatkową lekcję języka angielskiego w tygodniu. Dofinansowanie na naukę angielskiego trafi także do gmin Dorohusk, Żmudź, Leśniowice, Wierzbica i Wojsławice.

Przekazanie umów na realizację projektów wspierających naukę języka angielskiego w szkołach podstawowych (Działanie 10.1 Skuteczna edukacja (typ projektu 2) Priorytet X Lepsza edukacja programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027) odbyło się w ubiegłym tygodniu, 28 września. Wręczył je Jarosław Stawiarki, marszałek Województwa Lubelskiego. Łączna wartość tych umów to ponad 22 mln zł, z czego niemal 19 mln zł to dofinansowanie z UE, a 868 tys. zł to wkład Budżetu Państwa. O środki mogły ubiegać się organy prowadzące szkoły podstawowe, które w roku szkolnym 2024/2025 osiągnęły wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego

niższe niż średnia wojewódzka, wynosząca 68,1 proc.

Jednym z beneficjentów projektu jest gmina Białopole, która otrzymała 111 218,75 zł dofinansowania na realizację projektu „Szkolna Akademia Angielskiego”. Całkowita wartość projektu wynosi 123 593,75 zł. W ramach przedsięwzięcia uczniowie klas IV-VIII będą korzystać z bezpłatnych dodatkowych zajęć z języka angielskiego.

- To bardzo cenna inicjatywa. Zajęcia rozpoczniemy jeszcze w październiku. Bardzo się cieszymy, że przez kolejne dwa lata nasi uczniowie będą mieli możliwość korzystania z bezpłatnych zajęć. Zajęcia będą nie tylko uzupełnieniem lekcji, ale także przyczynią się do rozwoju praktycznej znajomości języka, pokonywania bariery językowej i budowania wiary we własne możliwości. Znajomość języka angielskiego to dziś bardzo ważne narzędzie. Otwiera młodym szersze możliwości edukacyjne i zawodowe, pozwala poznawać świat - mówi **Alicja Iłasz**, dyrektor Szkoły Podstawowej w Białopolu.

Wśród beneficjentów znalazły się również inne gminy z naszego regionu. Gmina Dorohusk otrzymała 149 453 zł dofinansowania przy wartości projektu 168 893 zł, Wierzbica - 149 530 zł przy wartości 166 180 zł, Wojsławice - 147 279 zł przy wartości 166 979 zł, a Żmudź - 282 900 zł przy wartości 328 500 zł. Leśniowskie Stowarzyszenie Oświatowo-Samorządowe otrzymało 150 188 zł dofinansowania na projekt o wartości 175 188 zł. **(w)**

GMINA WOJSŁAWICE Problematiczne dojazdy do szkół

Rodzice uczniów z gminy Wojsławice skarżą się na problemy z dojazdem dzieci do szkół w Chełmie. Mówią o przepełnionych i małych autobusach, wątpliwościach dotyczących stanu technicznego pojazdów oraz sytuacjach, w których kierowca rezygnuje z kursu. Gmina przyznaje, że problem istnieje.

- Autobusy są bardzo małe. Czasem dzieci jeżdżą „na szybie”, bo ledwo się mieszczą. Wiele wątpliwości budzi też stan techniczny pojazdów. Słyszałam o sytuacji, że szyba w jednym z busów była uszkodzona i zaklejona folią. Kiedy dochodzi do zgłoszenia i kontroli pojazdu przez policję, kierowca potrafi wycofać kurs, a nowy bus nie jest podstawiany. Wtedy kilka osób musi przyjechać własnymi autami, żeby dzieci dotarły do szkoły albo wróciły do domu - mówią rodzice.

Rodzice wskazują również na problemy z popołudniowymi powrotami.

Dziecko może przyjechać z Chełma do Wojsławic, ale później nie ma już czym dostać się np. do Turowca czy Putnowic. Dla osób pracujących do późnych godzin oznacza to konieczność organizowania dodatkowego transportu.

- Jak mamy prywatne wyjazdy, możemy sobie jakoś zorganizować transport, ewentualnie poprosić sąsiada. Ale z dziećmi do szkoły jest bardzo trudno. Rodzice pracują czasem do 23, dziecko przyjeżdża o 16 do Wojsławic i nie ma czym dostać do domu - zwracają uwagę.

Problemem jest również ograniczona liczba kursów. Do Chełma można dojechać przede wszystkim z Wojsławic, a część wcześniejszych połączeń została zlikwidowana.

Wójt Wojsławic **Bartłomiej Szajner** przyznaje, że problem jest poważny i że najmniejszym miejscowościom zaczyna zagrażać wykluczenie komunikacyjne.

- Niestety jest to przedsiębiorca prywatny, na którego gmina nie ma wpływu. Nie można się do tego pana

dotknąć - mówił wójt podczas ostatniej sesji.

Jak dodaje, samorząd liczy na pojawienie się przewoźnika zainteresowanego obsługą trasy Wojsławice-Chełm.

- Oczekujemy i mamy taką nadzieję, że trafi się przewoźnik, który zechce świadczyć kursy na tym odcinku i to będzie przedsiębiorca, który rzetelnie będzie wykonywał swoją pracę. Ludzi, którzy dojeżdżają do Chełma, czy uczniów, czy z wiosek do Wojsławic, naprawdę jest wiele i jest to problem dla społeczeństwa. Niestety wpływu na tego przedsiębiorcę nie mamy. Liczymy na to, że ktoś inny będzie chętny, żeby świadczyć te usługi - mówi wójt.

Samorząd chce również spróbować skontaktować się z obecnym przewoźnikiem, ale jednocześnie zamierza szukać innego rozwiązania. Jednym z pomysłów jest udostępnienie gminnych autobusów szkolnych także mieszkańcom, tak aby mogli nimi dojeżdżać do Wojsławic.

Do tematu wrócimy.

(w)

5-11 października 2026

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Canal Plus, Polsatu, TVP1, TVP2, TV4, TVN, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

NR 41 NT

Czwartek

20:00

STOP-KLATKA

Miś

Komedia, Polska, 1981

Kultowa komedia Stanisława Barei. Ryszard Ochoński, kręta i kombinator, prezes klubu sportowego, musi dostać się do Londynu i podjąć z konta pieniądze, zanim uczyni to jego była żona. Eks-małżonka utrudnia mu zadanie, niszcząc paszport. Zdobyć nowego, to w realiach Polski Ludowej, wielkie wyzwanie. Nieco zawiązana historia zabiegów Ochońskiego jest pretekstem do satyry na absurd polskiej codzienności przełomu lat 70. i 80.

Poniedziałek

01:25

POLSAT

Bez hamulców

Sensacyjny, USA, 2012

Wilee (Joseph Gordon-Levitt) to pełen brawury kurier rowerowy, który robi wszystko, by klienci otrzymywali przesyłki na czas. Wilee należy do elity rowerowych kurierów w Nowym Jorku. Chłopak całymi dniami zмага się z czasem i na ostrym kole, rowerze bez przerutek i hamulców, dostarcza przesyłki niecierpliwym klientom. Pewnego dnia Wilee otrzymuje bardzo ważne zlecenie. Jego zadaniem jest przekazanie w godzinach szczytu pewnej koperty. Tym razem nie będzie miał lekko: w pościg za nim rusza psychopatyczny policjant...

Wtorek

00:35

TVP 2

Popiełuszko. Wolność jest w nas

Dramat, Polska, 2008

Opowieść o człowieku, który ze skromnego chłopaka z podlaskiej wsi stał się duchowym przewodnikiem swojego pokolenia oraz symbolem wolności i odwagi. Film przedstawia życie księdza Jerzego od lat dzieciństwa na polskiej prowincji, poprzez okres kształtowania się jego powołania w wojsku, a następnie pokazuje proces rodzenia się jego legendy w czasie ciężkiej próby stanu wojennego. Zabójstwo, a także ujawnienie jego okoliczności, wywołało wstrząs i oburzenie społeczne. Do tej chwili istnieją poważne wątpliwości dotyczące tej zbrodni.

Środa

02:35

TVP KULTURA

Zimna wojna

Dramat, Wielka Brytania, Polska, Francja, 2018

Akcja filmu rozpoczyna się w zniszczonej, powojennej Polsce, a potem przenosi do największych europejskich miast. To wpleciona w historyczny kontekst opowieść o trudnej miłości. Trwają przesłuchania do ludowego zespołu „Mazurek”. Jedną z kandydatek jest uroczą Zula o mocnym głosie, która swoim wdziękiem i talentem przykuwa uwagę kompozytora Wiktora. Między młodą, prostolinijną dziewczyną z prowincji a znanym artystą nawiązuje się płomienny romans. Za jego namową Zula decyduje się na wyjazd z komunistycznej Polski.

Piątek

00:05

TV PULS

Koliber

Akcja, USA, Wielka Brytania, 2013

Joey Jones (Jason Statham) jest byłym żołnierzem sił specjalnych i weteranem wojny w Afganistanie. Mężczyzna w celu uniknięcia sądu wojkowego, zaszywa się w ciemnych zaułkach Londynu, gdzie żyjąc jako bezdomny, próbuje zapomnieć o przeszłości i trzymać się z dala od kłopotów. Pewnej nocy zostaje napadnięty i skatowany przez bandziorów, a wtedy nieoczekiwanie pojawia się okazja, która pozwala Jonesowi przybrać zupełnie nową tożsamość. W znalezieniu pracy i wyjściu na prostą pomaga mu siostra Cristina (Agata Buzek). Czy faktycznie Joey już nigdy więcej nie usłyszy echa przeszłości?

Sobota

22:05

TV PULS

Pszczelarz

Akcja, USA, 2024

Adam Clay (Jason Statham) prowadzi spokojne życie na prowincji, opiekując się pszczołami i unikając rozgłosu. Gdy jego przyjaciółka pada ofiarą internetowego oszustwa i odbiera sobie życie, mężczyzna wypowiada wojnę potężnej organizacji przestępczej sięgającej najwyższych szczebli władzy. Uzbrojony w wyjątkowe umiejętności i pozbawiony litości, nie spocznie, dopóki nie dotrze na sam szczyt gangsterskiej piramidy, choć jego powrót niepokoi bardzo ważnych ludzi, którzy gotowi są zrobić wszystko, by raz na zawsze się go pozbyć.

Niedziela

20:00

TVP KULTURA

Misja

Dramat, Wielka Brytania, 1986

Akcja filmu rozpoczyna się w roku 1750. Jezuita Julian zostaje zamordowany przez Indian Guarani zamieszkujących niedostępne tereny. Po jego śmierci brat Gabriel, poczuwający się do odpowiedzialności za tragiczny los zakonnika, wyrusza samotnie w tamte regiony. Udaje mu się zdobyć zaufanie Indian i pozyskać ich dla idei chrystianizmu, co daje początek jezuickiej misji San Carlos. Jej sielski spokój zakłóca polowanie na indiańskich niewolników organizowane przez znanego najemnika kapitana Rodrigo Mendozę.

PONIEDZIAŁEK • 5 października

TVP 1

04:55 Sprawdzamy - magazyn
05:15 Pytanie dnia - rozmowa
05:35 Reportery - magazyn
05:45 Oko na świat - magazyn
06:10 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial
09:00 Ranczo - serial kom., 2007
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie Extra
12:50 BBC w Jedynie - Ssaki - W nowym świecie - dok., Wlk. Bryt., 2024
14:00 Spłątane losy - serial, Turcja, 2024
15:00 Serwis Info
15:10 Reportery - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2025
06:25 Rodzina (nie od) święta - Poranki dla zakochanych. Słyszcie się. O słuchaniu w związku. - magazyn
06:55 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:45 Dla niesłyszanych - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:00 Kolo Fortuny - extra - teleturniej
15:05 La Promesa - serial obycz., 2024

16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:05 Klan - telenowela, Polska
18:40 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Piłka nożna - Bośnia i Hercegowina-Polska
23:15 Świat bez fikcji - Ostatni pojedynek - dok., Hiszp., 2026
00:25 Balans bieli - magazyn
01:05 Ucieczka z Los Angeles - fab., USA, 1996
02:55 Film dokumentalny
03:55 Raport specjalny - magazyn

16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - felieton
20:50 M jak miłość - serial, Polska, 2026
21:50 Na sygnale - serial fabularny
22:20 Berlin Ku'damm 77 - serial, Niemcy, 2025
23:15 Popiełuszko. Wolność jest w nas - dram., Polska, 2008
02:00 Zaskubiona - serial, Włochy, 2022
03:00 Akacja 38 - serial

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - serial obycz.
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - serial obycz.
15:45 Młode gliny - serial krym., Polska
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda - informacje
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Taskmaster - reality show
22:40 Black Adam - SF, USA, Kan., N. Zel., Węgry, 2022.
Prawie 5000 lat po otrzymaniu olbrzymich mocy starożytnych bogów - i prawie równoczesnym uwięzieniu - Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca.
01:10 Back to Black: Historia Amy Winehouse - obycz., Wlk. Bryt., USA, Franc., 2024
03:40 Co za tydzień - program rozrywkowy
04:20 Uwaga! - program interw.
04:40 Nauka Jazdy - reality show
05:10 Zamieszkać na plaży

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
10:05 Wypasiona kuchnia - program rozrywkowy
10:15 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
12:20 Gliniarze - serial paradokumentalny
15:30 Wydarzenia - program informacyjny 24
15:50 Pogoda
15:55 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:10 Wieczór Rymanowskiego
19:35 Wypasiona kuchnia - program rozrywkowy
19:45 Sport
19:55 Milionerzy - teleturniej

20:40 Diabeł - sens., Polska, 2024. Samotny twardziel - Max Achtelik (Eryk Lubos), jego wierny pies, tajemnicza piękność i dziesiątki trupów, czyli pełnokrwista opowieść o zemście, miłości i śmierci.
23:00 Death Race: Wyścig śmierci - sens., USA, Niemcy, Wlk. Bryt., 2008. Jason Statham ściga się w najbardziej brutalnym wyścigu samochodowym - w Wyścigu Śmierci.
01:25 Bez hamulców - sens., USA, 2012
03:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

05:55 Kolekcja - Erna Rosenstein - felieton
06:15 Kulturalni - magazyn
07:10 Cześć, kapitanie! - film TVP, 1967
08:20 Tamte lata, tamte dni - Sława Przybylska - mag.
09:00 Rodzina Połanieckich - serial, 1978
10:35 Jezioro Bodeńskie - dram., Polska, 1985. Akcja filmu rozgrywa się w 1940 r. nad Jeziorem Bodeńskim, gdzie Niemcy założyli oboz dla internowanych.
12:15 Dokument tygodnia - Paul Signac: złoty wiek dopiero nadejdzie - dok., Franc., 2021
13:10 Mąż pod łóżkiem - film TVP, 1967
13:50 Kosmos 1999 - serial, 1977
14:55 Fuks - kom. sens., Polska, 1999
16:35 Rodzina Połanieckich - serial, 1978

18:15 Dobry tytuł - magazyn literacki
18:55 Rawhide - western, USA, 1959
20:00 Filmowa czytelnia - Dama z Szanghaju - fab., USA, 1948
21:40 Fanfan Tulipan - kom., Franc., 2003
23:30 Smak wiśni - fab., Iran, 1997
01:20 Intymność na planie - dok., Australia, 2024
02:15 Dzień z życia artysty - Adam Nowak - magazyn literacki
02:50 Dobry tytuł - magazyn literacki
03:20 Podróże z historią - W świecie Łemków - dok., Polska, 2016
03:55 Spis cudzołóżnic - kom., Polska, 1994

Stopklatka

06:00 Kabaretowe hity - program rozrywk., Polska, 2024
06:50 Wojciech Cejrowski. Boso przez świat - serial podróżniczy, Polska, 2007
07:50 Robert Makłowicz - serial kulinarny, Polska, 2023
09:35 Pyszne Dania w 10 minut z Julią Oleś - serial kulinarny, Polska, 2026
09:45 Górski lekarz - serial dramat, Niem., 2025
11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher - serial krym., Australia, 2015. Tego samego ranka, gdy do Phryne zgłasza się chłopiec, którego brat zaginał, doktor Mac informuje panią detektyw, że niedaleko...
14:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2022
15:00 Zajazd. Będzie się działo - serial obyczajowy, Polska, 2026

17:00 Katastrofy w przestworzach - dokument, Kan.. Kulisy najgroźniejszych katastrof lotniczych ostatnich lat. W każdym odcinku zostanie przedstawiona rekonstrukcja wydarzeń...
20:00 Po śladach mordercy - thriller, USA, 2021
22:05 Ekstradycja - serial akcja, Polska, 1998. Ciężko ranny Halsei trafia do mieszkania tajemniczej Krystyny. Tymczasem Cma stara się odkryć powiązania Fiduka z...
00:35 Naczelny dowódca - akcja, USA, 2018
02:30 Ziarno prawdy - krym., Polska, 2015
04:50 Mity: tajemnice ludzkości - dokument, Niem., 2021

TVN 7

05:20 Ten moment - serial
05:55 Szkoła - program obycz.
08:45 Ukryta prawda - serial
11:50 W-11 Wydział Śledczy - serial kryminalny
13:55 Detektywi - kryminał
15:00 Szpital św. Anny - serial
16:00 Szpital - program obycz.
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
18:00 Rozwód. Walka o wszystko - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - serial
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Notre-Dame płonie - katastrof., Franc., Włochy, Wlk. Bryt., USA, 2022
23:25 Sex Story - kom., USA, 2011
01:35 Mówię Wam - talk-show
02:50 Wrota piekiel - program rozrywkowy
03:50 Fachowcy - paradokument
04:25 Usterka - program poradnikowy

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Policjanci i Policjanci - serial 11:55 Na Ratunek 112 - serial obycz. 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Wypasiona kuchnia 20:05 Uroczysko - serial krym. 20:40 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:40 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:45 Opowieść Ci o zbrodni 23:10 We krwi - sens., Portoryko, Wlk. Bryt., 2014
01:30 Love Island. Wypść miłości - reality show 02:30 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 02:55 Hardkorowy lombard 03:25 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Kotka - serial, Meksyk
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
13:00 Wspaniałe stulecie - serial
14:00 Rodzinny interes - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
17:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Cash Out - akcja, USA, 2023
21:55 21 mostów - akcja, USA, 2019
23:55 Tajna broń - akcja, USA, 1996
02:00 Dzielnica strachu - serial
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:00 Taki jest świat - przegląd
04:35 Menu na miarę
05:00 Dzielnica strachu - serial

07:00 Gdy kwitną kasztany. Nasz Nazaret 07:55 Poczet Wlk. Polaków 08:00 Inf. dnia 08:15 Wieść to też Polska 09:15 Słowo życia 09:20 Mateczniki Polkości 09:30 Baśniowy teatr lalek 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Skazani na Sybir 13:00 20 czerwca, 1941 roku 13:30 Msza św. 14:30 Wykłady z Kongresu „Katolicy a cielosność” 15:00 Koncert Jakuba Tomalaka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkania Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Głos serca

nowy tydzień

Nr 40 (1082) 5 - 11 października 2026 r.

PROGRAM TV

WTOREK • 6 października	
TVP 1	TVP 2
04:55 Wykrywacz kłamstw 05:15 Pytanie dnia - rozmowa 05:35 Reporterzy - magazyn 05:45 Oko na Świat - magazyn 06:10 Akacja 38 - serial, 2018 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Serwis Info; Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial 09:00 Ranczo - serial kom., 2007 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedyńce - Osobliwa planeta - dok., Wlk. Bryt., 2024 14:00 Splątane losy - serial, Turcja, 2024 15:00 Serwis Info 15:10 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:35 M jak miłość - serial, Polska, 2025 06:25 Powrót Łemków do prawosławia - reportaż 06:55 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:45 Rosół polski - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - serial obycz., 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:05 Klan - telenowela, Polska 18:40 Akacja 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Felicity - serial obycz., 2026 21:05 Sekielski wieczorową porą - talk-show 22:10 Kino mocnych wrażeń - Chłopcy z ferajny - dram., USA, 1990 00:45 Vanilla Sky - fab., USA, 2001 03:05 Film dokumentalny 03:55 Sekielski wieczorową porą - talk-show	17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 20:35 Magazyn Ekspresu Reporterów - zapowiedź 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - felieton 20:50 M jak miłość - serial, Polska, 2026 21:50 Na sygnale - serial fabularyzowany 23:00 Tonia - obycz., Polska, 2022 00:35 Popielusko. Wolność jest w nas - dram., Polska, 2008 03:10 Rozbite marzenia, 1918-1939 - dokument fabularyzowany, Austria, Niemcy, 2017

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - serial obycz. 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - serial obycz. 15:45 Młode gliny - serial krym., Polska 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda - informacje 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień 08:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentały 10:05 Wypasiona kuchnia - program rozrywkowy 10:15 Dlaczego ja? - serial paradokumentały 12:20 Gliniarze - serial paradokumentały 15:30 Wydarzenia - program informacyjny 24 15:50 Pogoda 15:55 Gliniarze - serial paradokumentały 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Wypasiona kuchnia - program rozrywkowy 19:35 Sport 19:45 Pogoda
	
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 The Floor - teleturniej 21:30 Kuba Wojewódzki - talk-show 22:45 Kolekcjoner - sens., USA, 1997. W miasteczku uniwersyteckim dochodzi do kilku napadów na młode kobiety. 01:00 Supewizjer - magazyn reporterów 01:40 Uwaga! - program interw. 02:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 03:00 Młode gliny - serial krym. 04:00 Nauka Jazdy - reality show 04:35 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada	19:55 Milionery - teleturniej 20:35 Lucy - sens., Franc., Niemcy, USA, Tajwan, 2014. Lucy (Scarlett Johansson) to studentka, która, przypadkowo złapana w koszmarną pułapkę, przeciwstawia się swoim porwaczom i zmienia się w bezlitosną wojowniczkę... 22:20 Oby: Przemyśle - sens., USA, Wlk. Bryt., 2016 01:00 Detonator - sens., USA, Rum., 2006 03:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:20 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:05 Tygodnik Kulturalny 06:55 Wydarzenie aktualne - program informacyjny 07:20 Rawhide - western, USA, 1959 08:20 Porozmawiajmy szczerze - Olgierd Łukaszewicz 09:00 Rodzina Połanieckich - serial, 1978 10:40 Fuks - kom. sens., Polska, 1999 12:20 Z pamiętnika mej duszy. Marek Grechuta - dok., Polska, 1995 13:20 Gry i zabawy dziecięce - dok., Polska, 2010 13:50 Kosmos 1999 - serial, Wlk. Bryt., 1977 14:55 Ceremonia pogrzebowa - obycz., Polska, 1984 16:40 Rodzina Połanieckich - serial, 1978 18:15 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 18:55 Rawhide - western, USA, 1959

20:00 Teatr Telewizji - Rajski ogródek - szkice z Różewicza - 2003 21:30 Na wschód od Hollywood - Noc 12 października - fabularny, Franc., Belgia, 2022 23:35 Filmowa czytelnia - Dama z Szanghaju - fabularny, USA, 1948 01:05 Oni wszyscy byli w Montreux - serial dokumentalny, Polska, Wlk. Bryt., 2023 02:10 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 02:40 Podróż z historią - Bursztynowym szlakiem - dok., Polska, 2016 03:15 Kratka - film TVP, 1996 04:15 Skok - film TVP, 1999

Stopklatka
06:00 Kabaretowe hity - prog. rozrywk., Polska, 2024 06:50 Wojciech Cejrowski. Boso przez Świat - serial podróżniczy, Polska, 2007 07:50 Robert Makłowicz - serial kulinarny, Polska, 2023 09:35 Pyszne Dania w 10 minut z Julią Oleś - serial kulinarny, Polska, 2026 09:45 Górski lekarz - serial dramat, Niem., 2025 11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher - serial krym., Australia, 2015. Gdy ciotka Phryne Prudence udostępnia swój dom psychiatrze i urodzielielowi Haydenowi Samuelowi, aby zorganizował w nim sanatorium... 14:05 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2022. W The Barrens dochodzi do zaginięcia dziewczyny. Zespół musi odkryć prawdę o jej zniknięciu. Podejrzanie pada...

15:00 Zajazd. Będzie się działo - serial obyczajowy, Polska, 2026 17:00 Katastrofy w przestworzach - dokument, Kan. 20:00 Jennifer 8 - krym., USA, 1992 22:40 Szpica - akcja, Chiny, 2020. Tajna firma ochroniarska jest ostatnią nadzieją na przetrwanie dla księgowego po tym, jak został namierzony przez najbardziej zabójczą... 00:45 Gangsterzy i Filantropi - kom., Polska, 1962 02:45 Żegnaj Ameryko! - kom., Niem., Polska, 1993 04:25 Mity: tajemnice ludzkości - dokument, Niem., 2021

TVN 7
05:20 Ten moment - serial 05:55 Szkoła - program obycz. 08:45 Ukryta prawda - serial 11:50 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 13:55 Detektywi - kryminał 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:00 Szpital - program obycz. 17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 Rozwód. Walka o wszystko - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - serial 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Ścigany - sens., USA, 1993 23:45 Dom w głębi lasu - horror, USA, Kan., 2011 01:50 Hotel Paradise - reality show 02:50 Wrota piekła - program rozrywkowy 03:45 Usterka - program poradnikowy 04:15 Fachowcy - paradokument

06:00 Policjanci z Miami - serial 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Kotka - serial, Meksyk 12:00 Nie igraj z aniołem - serial 13:00 Wspaniałe stulecie - serial 14:00 Rodzinny interes - serial 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 17:00 Rodzinny interes - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Kod 211 - akcja, USA, 2018 21:50 Historia zemsty - akcja, USA, 2017 23:55 Kod zła - horror, Kan., USA, 2024 02:00 Dzielnica strachu - serial 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu 04:35 Menu na miarę 05:00 Dzielnica strachu - serial

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 11:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Wypasiona kuchnia 20:05 Uroczysko - serial krym. 20:40 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:40 Sprawiedliwi. Trójiasto 22:45 Opowieć Ci o zbrodni - serial krym. 23:10 Żle się dzieje w El Royale - sens., USA, 2018 02:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:25 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:45 Słowo życia 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:10 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Głos serca 13:05 Leśni zapylacze 13:30 Msza św. 14:30 Post Scriptum 15:00 Wygrana 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 17:00 Wierze w Boga 17:30 Rajd Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

ŚRODA • 7 października	
TVP 1	TVP 2
04:50 Wykrywacz kłamstw 05:10 Pytanie dnia - rozmowa 05:30 Reporterzy - magazyn 05:45 Oko na Świat - magazyn 06:05 Akacja 38 - serial, 2018 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Rodzina (nie od) święta 08:00 Serwis Info; Pogoda Info 08:25 Zaraz wracam - serial 09:05 Ranczo - serial kom., 2007 10:05 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedyńce - Osobliwa planeta - dok., Wlk. Bryt., 2024 14:00 Splątane losy - serial, 2024 15:00 Serwis Info 15:10 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:35 M jak miłość - serial, Polska, 2025 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:50 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - serial obycz., 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:05 Klan - telenowela, Polska 18:40 Akacja 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Felicity - serial obycz., 2026 21:05 Wieczór z gwiazdami - Rocky - dram., USA, 1976 23:15 CEGA i inne nagrody filmowe. Opowiada Andrzej Wajda - dok., Polska, 2011 00:20 Ukryta sieć - dram., Polska, 2023 02:10 Morderstwa w Chantilly - dram., Franc., 2023 03:50 Film dokumentalny	17:20 Panna młoda - serial 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial 20:40 Przepis dnia 20:50 Na dobre i na złe - Baśń tysiąca nocy - serial, Polska, 2026 21:50 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:20 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:20 Ze wszystkich sił - fab., Belgia, Franc., 2013. Spragniony więzi z ojcem niepełnosprawny Julian zaczyna go namawiać, by wziął z nim udział w zawodach Ironman... 01:00 Peak Blinders - serial, Wlk. Bryt., 2014 02:05 Dzikie - dok., Franc., 2022

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - serial obycz. 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - serial obyczajowy 15:45 Młode gliny - serial krym., Polska 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty - program informacyjny 19:35 Sport 19:45 Pogoda - informacje

19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 The Floor - teleturniej 21:30 Top Model - reality show 23:05 Creed: Narodziny legendy - obycz., USA, 2015 01:40 Nowa Szelągowska - reality show 02:50 Uwaga! - program interwencyjny 03:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 04:10 Nauka Jazdy - reality show 04:45 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT
06:00 Nowy dzień 08:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentały 10:05 Wypasiona kuchnia - program rozrywkowy 10:15 Dlaczego ja? - serial paradokumentały 12:20 Gliniarze - serial paradokumentały 15:30 Wydarzenia - program informacyjny 24 15:50 Pogoda 15:55 Gliniarze - serial paradokumentały 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Wypasiona kuchnia - program rozrywkowy 19:35 Sport 19:45 Pogoda

19:55 Milionery - teleturniej 20:30 Kabaret K2. Jedziemy po bandzie - program rozrywkowy 22:00 Kochaj albo rzuć - kom., Polska, 1977. Ostatnia część komediowej trylogii o dwóch zabuzańskich rodzinach: Pawlaków i Kargulów, które osiadły po wojnie na Ziemiach Odzyskanych zajmując sąsiadujące gospodarstwa. 00:40 Ted - komedia, USA, 2012 02:55 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:00 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:15 Hala odlotów - magazyn kulturalno-społeczny 07:10 Którędy po sztuce 07:20 Rawhide - western, USA, 1959 08:25 Tamte lata, tamte dni - Artur Andrus - magazyn 09:00 Rodzina Połanieckich - serial, 1978 10:35 Ceremonia pogrzebowa - obycz., Polska, 1984 12:20 Oni wszyscy byli w Montreux - serial dok., Polska, Wlk. Bryt., 2023 13:40 Serialowa nostalgia - Nad Niemnem - serial, Polska, 1986 14:50 Złote koło - film kryminalny, 1971 16:40 Dyrektorzy - Śwój chłop - serial, Polska, 1975 18:15 Kolekcja - Jerzy Tchorzewski - felieton 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Rawhide - western, USA, 1959

20:00 Panorama kina polskiego - Filip - fab., Polska, 2021 22:10 Wstęp do Teraz taniec! 22:15 Teraz taniec! - Mourad Merzouki: Mosaik - widowisko, Franc., 2024 23:30 Mel Gibson, portret ekscentryka - dok., Franc., 2021 00:40 Na wschód od Hollywood - Noc 12 października - fab., Franc., Belgia, 2022 02:35 Zimna wojna - dram., Wlk. Bryt., Polska, Franc., 2018 04:10 Porozmawiajmy szczerze 04:40 Informacje kulturalne 05:05 Podróż z historią - Na ratunek w górach - dok., Polska, 2016

Stopklatka
06:00 Kabaretowe hity - prog. rozrywk., Polska, 2024 06:50 Wojciech Cejrowski. Boso przez Świat - serial podróżniczy, Polska, 2007 07:55 Robert Makłowicz - serial kulinarny, Polska, 2023 09:35 Pyszne Dania w 10 minut z Julią Oleś - serial kulinarny, Polska, 2026 09:45 Górski lekarz - serial dramat, Niem., 2025 11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher - serial krym., Australia, 2015. Gdy konserż hotelowy zostaje zepchnięty z dachu wraz z pustą torbą „pożyczoną” z domu Phryne, Jack prosi panią detektyw o pomoc w... 14:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2022. Brat Charliego zostaje oskarżony o spowodowanie śmierci swojego niedawnego bokserkiego przeciwnika...

15:00 Zajazd. Będzie się działo - serial obyczajowy, Polska, 2026 17:00 Katastrofy w przestworzach - dokument, Kan. 20:00 Buntownik z wyboru - dram., USA, 1997 22:45 Ballistic - thriller, USA, 2002 00:40 Dead Trigger - Oddział śmierci - akcja, USA, 2017. Rok 2025. Na świecie szaleje tajemniczy wirus, który zmienia ludzi w wygłodniałe, żądne krwi zombi. Były policjant Kyle Walker (Dolph Lundgren)...

TVN 7
05:20 Ten moment - serial 05:55 Szkoła - program obycz. 08:45 Ukryta prawda - serial 11:50 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 13:55 Detektywi - kryminał 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz. 16:00 Szpital - program obycz. 17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 Rozwód. Walka o wszystko - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - serial 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Wilk z Wall Street - obycz., USA, 2013 00:35 Polowanie na druhny - kom., USA, 2005 03:00 Hotel Paradise - reality show 03:55 Fachowcy - paradokument 04:35 Usterka - program poradnikowy

06:00 Policjanci z Miami - serial 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Kotka - serial, Meksyk 12:00 Nie igraj z aniołem - serial 13:00 Wspaniałe stulecie - serial 14:00 Rodzinny interes - serial 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 17:00 Rodzinny interes - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Dziedzictwo krwi - akcja, USA, Franc. 21:50 Wymierzcy sprawiedliwość - thriller, USA, 2021 23:25 Pomścić córkę - akcja, USA, 2022 01:25 Dzielnica strachu - serial 02:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 03:25 Menu na miarę 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial

TV Puls	TV Trwam
06:00 Policjanci z Miami - serial 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Kotka - serial, Meksyk 12:00 Nie igraj z aniołem - serial 13:00 Wspaniałe stulecie - serial 14:00 Rodzinny interes - serial 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 17:00 Rodzinny interes - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Dziedzictwo krwi - akcja, USA, Franc. 21:50 Wymierzcy sprawiedliwość - thriller, USA, 2021 23:25 Pomścić córkę - akcja, USA, 2022 01:25 Dzielnica strachu - serial 02:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 03:25 Menu na miarę 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial	08:15 Polski Punkt Widzenia 08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Mocni Jego mocą 09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audyencja Generalna 09:50 Św. na każdy dzień 10:10 Leona XIV z Watykanu 11:10 Mateczniki Polskości 11:25 Jestem mamą 11:40 Myśląc Historia 11:50 Odnaleźć siebie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Głos serca 13:05 Kolor Boga 13:30 Msza św. 14:30 Ocalałam z rzezi 15:00 Sambodrom 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Rozmowy o edukacji 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:20 Odnaleźć siebie 19:30 Bóg z nami 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

CZWARTEK • 8 października	
TVP 1	TVP 2
04:55 Wykrywacz kłamstw 05:10 Pytanie dnia - rozmowa 05:35 Reporterzy - magazyn 05:45 Oko na Świat - magazyn 06:10 Akacjowa 38 - serial, 2018 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Serwis Info; Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial, 2026 09:00 Ranczo - serial kom., 2007 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 To się opłaca - magazyn 12:55 Natura w Jedyńce - Mała myszka - opowieść o dzielnej matce - dok., Hiszp., 2025 14:00 Splatane losy - serial, 2024 15:00 Serwis Info 15:10 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2025 06:25 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:45 Jedzenie ma znaczenie 12:25 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - serial obycz. 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
	
16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Telexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:05 Klan - telenowela, Polska 18:40 Akacjowa 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Ojciec Mateusz - serial 21:25 Sprawa dla reportera 22:30 Czas niedokony - serial obycz., Polska, 2024 23:25 Gra z Gieniem - serial, Polska, 2026 00:25 Chłopcy z ferajny - dram., USA, 1990 02:55 Magazyn Ekspresu Reporterów 03:55 Sprawa dla reportera	18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial 20:40 Postaw na milion - teleturniej 21:40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! - program rozrywkowy 22:15 Europa da się lubić - nowe pokolenie 23:15 Dziewczyna z tatuażem - thriller, USA, 2011. Dziennikarz Mikael Blomkvist przyjmuje zlecenie rozwiązania zagadki tajemniczego zniknięcia bratnicy przemysłowca Henrika Vangera... 02:00 Rodzinka.pl - serial kom. 02:35 Peaky Blinders - serial, Wlk. Bryt., 2014 03:40 Rodzinka.pl - serial kom.

PIĄTEK • 9 października	
TVP 1	TVP 2
04:55 Wykrywacz kłamstw 05:15 Pytanie dnia - rozmowa 05:35 Reporterzy - magazyn 05:45 Oko na Świat - magazyn 06:10 Akacjowa 38 - serial, 2018 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Agape Blisko Ciebie 08:00 Serwis Info; Pogoda Info 08:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 09:00 Ranczo - serial kom., 2007 10:05 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Magazyn Rolniczy 12:55 Grenlandzkie olbrzymy. Kraina pismowółów i niedźwiedzi polarnych - dok., Hiszp., 2025 14:00 Splatane losy - serial, Turcja, 2024 15:00 Serwis Info	04:35 Na dobre i na złe - serial obycz. 05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2025 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się 06:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:45 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - serial obycz., 2024
	
15:10 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:00 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Telexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:05 Klan - telenowela, Polska 18:40 Akacjowa 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Konflikt - Ruch oporu - serial, Fin., 2024 21:30 Zemsta - kom., Polska, 2002 23:25 Rocky - dram., USA, 1976 01:30 Ukryta sieć - dram., Polska, 2023 03:20 Komornik - dram., Polska, 2005	16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 20:40 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa 22:15 Gapi Drzewiecka zaprasza - magazyn muzyczny 23:15 To jest grane - magazyn muzyczny 23:50 Przocuony - serial, Wlk. Bryt., 2016 01:50 Ze wszystkich sił - fab., Belgia, Franc., 2013 03:25 Akacjowa 38 - serial 04:15 Rodzinka.pl - serial komediowy

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - serial obycz. 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - serial obycz. 15:45 Młode gliny - serial krym. 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda - informacja 19:55 Uwaga! - program interw. 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska

20:50 The Floor - teleturniej 21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:40 Zatańcz ze mną - kom., USA, 2004. John Clark (Richard Gere), prawnik z Chicago, wiedzie niemal idealne życie. Ma piękną żonę (Susan Sarandon), którą kocha, odniósł sukces zawodowy, wychował dwójkę wspaniałych dzieci. Nie jest jednak szczęśliwy. 00:45 Uwaga! - program interw. 01:05 Kwatery Hitlera - dokument 02:10 Młode gliny - serial krym. 04:15 Nauka Jazdy - reality show 04:50 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - serial obycz. 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - serial obycz. 15:45 Młode gliny - serial krym., Polska 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda - informacja 19:50 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Creed II - obycz., USA, 2018.

22:45 Polityka - kom., Polska, 2019. Film pokazujący środowisko polskich polityków poza kamerami i publicznymi wystąpieniami. Co robią i jak zachowują się najważniejsi ludzie w kraju, kiedy gasną światła kamer i spadają maski? 01:30 Kuba Wojewódzki - talk-show 02:40 Uwaga! - program interwencyjny 02:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 04:00 Nauka Jazdy - reality show 04:35 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień - program śniadaniowy 08:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 10:05 Wypasiona kuchnia - program rozrywkowy 10:15 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 12:20 Gliniarze - serial paradokumentalny 15:30 Wydarzenia - program informacyjny 24 15:50 Pogoda 15:55 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Wypasiona kuchnia - program rozrywkowy 19:35 Sport

19:45 Pogoda 19:55 Milionerzy - teleturniej 20:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:45 Zdrada, serial 22:55 Projektantka - obycz., Australia, 2015. Kate Winslet jako femme fatale, która powraca do rodzinnego miasteczka, aby naprawić zło z przeszłości. 01:20 Downtown Abbey - obycz., Wlk. Bryt., USA, Chiny, 2019. W siedzibie rodu hrabiowskiego Grantham rozpoczynają się przygotowania do wizyty pary królewskiej... 04:05 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017 04:40 Disco Gramy

POLSAT
06:00 Nowy dzień - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:40 Na ratunek - program paradokumentalny 12:20 Gliniarze - serial paradokumentalny 15:30 Wydarzenia - program informacyjny 24 15:50 Pogoda 15:55 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Wypasiona kuchnia - program rozrywkowy 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy

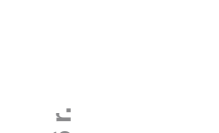
22:05 Kraven Łowca - sens., USA, 2024. Do więzienia na Syberii trafia jako więzień Sergei Kravinoff (Aaron Taylor-Johnson) tylko po to, aby zabić przetrzymywanego tam handlarza narkotyków. 00:50 Jaś i Małgosia: Łowcy czarownic - sens., USA, Niemcy, 2013. Jasia i Małgosia nadal łączy niezwykła misja - na całym świecie nie ma lepszych od nich łowców czarownic. 02:50 8 części prawdy - sens., USA, 2008. Dwaj agenci Służb Specjalnych zostali wyznaczeni do ochrony Prezydenta USA... 04:55 Disco Gramy - program muzyczny 05:40 Telezakupy TV Okazje

TVN 7
05:20 Ten moment - serial paradokumentalny 05:55 Szkoła - program obycz. 08:45 Ukryta prawda - serial 11:50 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 13:55 Detektywi - kryminal 15:00 Szpital św. Anny - serial 16:00 Szpital - program obycz. 17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 Rozwód. Walka o wszystko - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - serial 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Ocean's Eleven: Ryzykowna gra - sens., USA, 2001 23:30 Taskmaster - reality show 00:35 Transformers - przygod., USA, 2007 03:30 Hotel Paradise - reality show 04:20 Fachowcy - program poradnikowy

17:00 Katastrofy w przestworzach - dokument, Kan., Kulisy najgroźniejszych katastrof lotniczych ostatnich lat. W każdym odcinku zostanie przedstawiona... 20:00 Miś - kom., Polska, 1981 22:35 Dziewiąty Legion - przyg., Wlk. Bryt., USA, 2021 00:50 Krzyk 4 - thriller, USA, 2011. Minęło 10 lat od okropnych wydarzeń, jakie spotykały Sidney. Kobieta powraca do swojego rodzinnego miasta podczas swojej trasy... 03:10 Faleńcica Atlantyda - dokument, Polska, 2020 04:20 Mity: tajemnice ludzkości - dokument, Niem., 2021

TVN 7
05:20 Ten moment - serial paradokumentalny 05:55 Żony Podlasia - dokument 06:50 Szkoła - serial obycz. 08:45 Ukryta prawda - serial 11:50 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 13:55 Detektywi - program kryminalny 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:00 Szpital - program obycz. 17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 Rozwód. Walka o wszystko - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - serial 20:00 Jak to robią single - kom., USA, 2016 22:30 Bogowie - obycz., Polska, 2014 00:50 Oszukać przeznaczenie - horror, USA, 2000 03:00 Hotel Paradise - reality show 03:55 Usterka - poradnik 04:25 Dorota was urządzi

17:00 Katastrofy w przestworzach - dok. 18:05 Wojny magazynowe Kanada - reality show 19:10 Aukcja w ciemno - dokument, USA, 2012 20:00 Underworld - akcja, Niem., Wlk. Bryt., HU, USA, 2003 22:40 Nie lubię poniedziałku - kom., Polska, 1971. Rzecz dzieje się pewnego feralnego poniedziałku w Warszawie... 00:50 Ekstradycja - serial akcja, Polska, 1998. Ciężko ranny Halsei trafia do mieszkania tajemniczej Krystyny. Tymczasem Cma stara się odkryć powiązania Fiduka z poszukiwanym przez... 03:10 Wojna polsko-ruska - dramat, Polska, 2009

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 11:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:05 Uroczysko - serial krym. 20:40 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:40 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:45 Opowieść o zbrodni 23:10 W lesie dziś nie zaśnie nikt - cz.2, sens., Polska, 2021 01:20 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:25 Hardkorowy lombard 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysłąc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wykłady naukowe 12:50 Mateczniki 13:00 Poronin - Parafia Św. Marii Magdaleny 13:20 Przegląd Tyg., "Niedziela" 13:30 Msza św. 14:30 Skorpion w stalowej trumnie. Władysław Drelicharz 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Rodzinny Ogród Zoologiczny "Królestwo Stworzenia" 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia

SOBOTA • 10 października	
TVP 1	TVP 2
05:15 Wykrzycząc kłamstw - magazyn 05:30 Pytanie dnia - rozmowa 05:55 Oko na świat - magazyn 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie; Rok w ogrodzie Extra - mag. 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:55 Ranczo - serial kom., 2008 09:50 Felicita - serial obycz. 10:55 Ojciec Mateusz - serial 11:50 Dobre strony - Kasia Sienkiewicz i Daniel Olbrychski - rep. 12:15 Nie do przebaczenia - western, USA, 1960 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:00 Rolnik szuka żony - reality show 16:00 Zaraz wracam - serial, Polska, 2026	05:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:25 Super Gary. Gotuj z Bosacką! - program rozrywkowy 12:05 Program 12:40 Informacje kulturalne - magazyn 13:05 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:00 Familiada - teleturniej 14:25 Koło fortuny - teleturniej 15:00 Szansa na sukces. Opole 2027 - widowisko muzyczne 16:00 Gala wręczenia nagród Totus Tuus - koncert, 2026
	
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Ojciec Mateusz - serial 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19:30 Pytanie dnia - rozmowa 20:00 Ordzież Kard. Grzegorza Rysia z okazji XXVI Dnia Papieskiego, 2026 20:05 Sport 20:15 Pogoda 20:25 Komisarz Alex - serial krym. 21:25 Hit na sobotę - Wykidajło - fab., USA, 2024 23:35 Klasyka kina - Parszywa dwunastka, USA, 1967 02:05 Zemsta - kom., Polska, 2002 03:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	17:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 18:15 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 19:10 Słowo na niedzielę - rozmowa 19:25 Rodzinka.pl - serial kom. 20:30 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 23:00 Program rozrywkowy 23:30 Postaw na milion - telet. 00:30 Gorący pościg - kom., USA, 2015. Policjantka Rose Cooper ma wspierać Jacksona z agencji federalnej podczas eskortowania do sądu w Dallas świadka koronnego Felipe Rive 02:00 Dziewczyna z tatuażem - thriller, USA, 2011

NIEDZIELA • 11 października	
TVP 1	TVP 2
05:00 Sprawdzamy - magazyn 05:25 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko!polski 06:55 Słowo na niedzielę - rozmowa 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00Tydzień - magazyn 08:30 Pociąg do Polski - dok., 2026 09:00 Film dokumentalny 09:30 Msza Święta z Sanktuarium św. Jana Pawła II w łagiewnikach 11:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Taize - Dom serca - rep. 13:05 BBC w Jedyńce - Ssaki - Woda - dok., Wlk. Bryt., 2024 14:10 Rolnik szuka żony. Odwiedziny	04:40 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:00 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyk - magazyn 11:40 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2027 - widowisko muzyczne 16:10 Europa da się lubić - nowe pokolenie
	
14:30 Lalka - serial, 1977 16:00 Zaraz wracam - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:30 „Św. Jan Paweł II - w górę serca” - koncert z okazji XXVI Dnia Papieskiego 18:40 Jaka to melodia? - telet. 19:30 Program inform. 19:30 Pytanie dnia - rozmowa 20:05 Sport; Pogoda 20:25 Gra z Cieniem - serial 21:25 Rolnik szuka żony - reality show 22:20 Rolnik szuka żony. Odwiedziny 22:45 Miłostna rozgrywka - obycz., USA, 1995 00:40 Wykidajło - fab., USA, 2024 02:45 Jaka to melodia? - telet. 03:40 Film dokumentalny	17:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 18:15 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 19:05 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa 20:40 Gwiazdy w akcji - Dzień patriotów - akcja, USA, 2016 23:00 Kwiatki Polskie duże - widowisko publicystyczne, 2026 24:00 Dzień z życia artysty - interwencyjny 00:35 Będziemy mieszkać razem - serial obyczajowy, Polska, 2023 01:30 Porzucony - serial, 2016 03:15 Gorący pościg - komedia sensacyjna, USA, 2015. Policjantka Rose Cooper ma wspierać...

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - serial 06:50 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Bez kompleksów - reality show 12:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska 13:55 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 15:30 Poskromienie złoŹnicy - kom., Polska, 2022. Kiedy naukowcy z łamaniem serca wraca na Podhale, by zacząć od nowa, jej chytry brat usiłuje przekonać ją do sprzedaży ziemi, zatrudniając przystojnego nieznajomego. 17:55 Taskmaster - reality show 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda - informacje	06:00 Nowy dzień 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:30 SuperMarket Chef 12:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 13:25 Być gwiazdą 13:50 Kochaj albo rzuć - kom., Polska, 1977. Ostatnia część komediowej trylogii o dwóch zabużańskich rodzinach: Pawlaków i Kargulów, które osiadły po wojnie na Ziemiach Odzyskanych zajmując sąsiadujące gospodarstwa. 16:30 Awantura o kasę - teleturniej 17:40 Hitster. Muzyczna gra przebojów - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały
	
19:45 Azja Express - reality show 21:30 Czym jest miłość? - kom., USA, 2023. Kom. romant. Czy skrywane rodzinne sekrety zniszczą plany ślubne dwojga zakochanych? 23:30 Oszukań przeznaczenie II - horror, USA, 2003. Katastrofa lotu nr 180 ujawniła prawdę - śmierć nie jest abstrakcyjnym zjawiskiem, ma swoje plany i cele. Clear Rivers (Ali Larter) wie o tym, dlatego... 01:35 Lalka - making of 01:50 Uwaga! - program interw. 02:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 03:15 Młode gliny - serial krym. 04:20 Nauka Jazdy - reality show 04:55 Zamieszkać na plaży	19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Roztańczony PGE Narodowy - telewizyjne widowisko muzyczne 23:40 Diabeł - sens., Polska, 2024. Przez ćwierć wieku armia była jedyną rodziną Maksa (Eryk Lubos). Kiedy opuścił jej szeregi, stracił sens życia. Mężczyzna wraca do rodzinnego miasteczka na Śląsku i trafia w sam środek wojny gangów... 02:00 Lucy - sens., Franc., Niemcy, USA, Tajwan, 2014 03:55 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - serial obycz. 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 12:40 Co za tydzień - program rozrywkowy 13:15 Lalka - making of 13:25 Azja Express - reality show 15:15 Shazam! - przygod., USA, 2019. Każdy z nas ma w sobie superbohatera, wystarczy trochę magii, by go wydobyć. W przypadku Billy'ego Batsona (Asher Angel), będzie to wypowiedzenie jednego słowa - SHAZAM! 17:55 Nowa Szelągowska 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda - informacje 19:45 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 21:20 Poskromienie złoŹnicy II - kom., Polska, 2023. 23:30 Black Adam - SF, USA, Kan., N. Zel., Węgry, 2022. 02:10 Superwizjer - magazyn reporterów 02:50 Uwaga! - program interwencyjny 03:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 04:10 Nauka jazdy - reality show 04:45 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy,	06:00 Nowy dzień 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:20 Ewa gotuje - program kulinarny 11:55 Noc w muzeum - kom., USA, Wlk. Bryt., 2006. Larry Daley (Ben Stiller) desperacko potrzebuje pracy. Zrezygnowany przyjmuje posadę ochroniarza w Amerykańskim Muzeum Historii Naturalnej. 14:15 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 16:30 Awantura o kasę - telet. 17:40 Hitster. Muzyczna gra przebojów - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Być gwiazdą
	
17:55 Nowa Szelągowska 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda - informacje 19:45 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 21:20 Poskromienie złoŹnicy II - kom., Polska, 2023. 23:30 Black Adam - SF, USA, Kan., N. Zel., Węgry, 2022. 02:10 Superwizjer - magazyn reporterów 02:50 Uwaga! - program interwencyjny 03:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 04:10 Nauka jazdy - reality show 04:45 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy,	19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 22:35 Złodziej tożsamości - kom., USA, 2013. Melissa McCarthy gra „królową” handlu detalicznego, która finansuje swoje zakupy za pomocą karty, wystawionej na skradzione dane osobowe, należące do... mężczyzny o kobiecym imieniu, który ma tylko tydzień na odnalezienie tej złodziejki... 00:50 Kryzys - sens., Kan., Belgia, 2021 03:20 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:50 Disco Gramy - program muzyczny 05:40 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	Stopklatka
06:05 Maria Joao Pires gra Mozarta - koncert, Niem. 07:00 Od ucha do ucha - Tajemnica zaginionych skarpetek 07:35 Sportowiec mimo woli - kom., Polska, 1939 09:05 Dziewczyny do wzięcia - film TVP, 1972 10:25 Kosmos 1999 - serial, Wlk. Bryt., 1977 11:25 Wydarzenie aktualne 12:00 Dokument tygodnia - Nazywają mnie Terence Hill - dok., Franc., 2022 13:05 Dzień z życia artysty - Andrzej Fogtt - magazyn 13:40 Dzień wielkiej ryby - obycz., Polska, 1996 15:05 Sherlock Holmes: Mistrz szantazu - fab., Wlk. Bryt., 1992 17:00 Czerdziestolatek - Toast, czyli bliżej niż dalej - serial, Polska, 1974	05:50 Kabaretowe hity - program rozrywk., Polska, 2024. Najzabawniejsze skecze z jesiennego sezonu „Kabaretowych Hitów”, znane i lubiane gwiazdy kabaretu, m.in.: Kabaret Czesuaf... 06:00 Komisarz Rex - serial krym., Austria, Niem., 2002. Przygody tytułowego psa - owczarka niemieckiego o imieniu Reginald von Ravenhorst, znanego wszystkim pod pseudonimem Rex, który pomaga... 10:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2022 12:00 Kryminalne zagadki Mazur - serial dramat, Niem., 2021 14:05 Dzięcioł - kom., Polska, 1971 15:45 Stój, bo mamuśka strzela - kom., USA, 1992
	
18:00 Tamte lata, tamte dni - Anna Seniuk - magazyn 18:40 Pocałunek mordercy - dram., USA, 1955 20:00 Moja zbrodnia - fab., Franc., 2022 21:55 63. KFPP w Opolu - W hołdzie Magdzie Umer i Agnieszce Osieckiej - skrót, 2026 23:00 Zabójstwo Jesse'ego Jamesa przez tchórzliwego Roberta Forda - fab., Kan., Wlk. Bryt., USA, 2007 01:50 Wydarzenie aktualne 02:10 Pitbull - serial policyjny 03:05 Kulturalni - magazyn 03:50 Burzliwe dzieje Kresów - dok., Polska, 2016 04:25 Loie Fuller. Obsesja światła - dok., Franc., 2023	17:25 Czterej pancerni i pies - serial woj., Polska, 1966 20:00 Aniołki Charliego - kom., USA, 2000 22:35 Opór - dramat, USA, 2008 01:25 Juliusz - komedia, Polska, 2018. Czerdziestolatekni Juliusz Chlebowski (Wojciech Meczawaldowski) uczy plastyki w liceum. Wciąż doznaje porażek... 03:15 Nazywam się Paul Walker - dokument, USA, 2018. Biografia Paula Walkera, gwiazdora kina akcji, kierowcy szybkich aut i działacza charytatywnego. 05:35 Te cholerne peonie - dramat, Polska, 2023. Rita ma dwadzieścia cztery lata i nigdy nie przeżyła orgazmu...

TVP Kultura	Stopklatka
06:00 Wszystko już było - śpiewa Magda Umer - widowisko muzyczne 07:10 Rozmowy (nie)wygodne - Anna Dymna - 2026 07:50 Od ucha do ucha - Bajnutki i Niebieski ogon 08:00 Msza Święta Starokatolickiego Kościoła Mariawitów w Woli Cyrusowej 09:05 Ukryta historia. Leśne kościoły - reportaż 09:35 Przystań nad Biblią - program religijny 09:55 Kroniki Sherlocka Holmesa - Przypadek szalonego profesora - serial, Wlk. Bryt., 1991 11:00 Kosmos 1999 - serial, Wlk. Bryt., 1977 12:05 Mieszczanin szlachcicem - spektakl teatralny, 1969 13:35 Szczawno. Uzdrawisko Książące - dok., Polska, 2021	06:00 Komisarz Rex - serial krym., Austria, Niem., 2002. 09:00 Komisarz Rex - serial krym., Wł., Austria, 2003 10:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2022. Charlie i Rex dostają wezwanie do zakładu karnego dla kobiet, z którego uciekły dwie osoby. Podczas śledztwa Sarah odkrywa, że w... 13:00 Detektyw Montalbano - serial thriller, Wł., 1999 15:30 Walkiria - thriller, USA, 2008 17:45 Czterej pancerni i pies - serial wojenny, Polska, 1966 20:00 Adwokat - dramat, USA, 1998. Boston, lata 80. Wzięty adwokat zostaje zaproszony do małego miastka, w którym dzieci chorują i umierają na białaczkę.
	
14:30 Królów Dzikiego Zachodu - western, Franc., 1971 16:15 Czerdziestolatek - serial, 17:15 Niedziela z... Arturem Barsciem 18:05 Niedziela z... Arturem Barsciem - Ranczo - serial 20:00 Misja - dram., Wlk. Bryt., 1986 22:15 Porozmawiajmy szczerze 22:55 Moja metamorfoza Ptaków - dokument, Port., 2020 00:45 Noc krótkich filmów - Mama płacze deszczem 01:25 63. KFPP w Opolu - skrót koncertu, 2026 02:25 Moja zbrodnia - fab., Franc., 2022 04:10 Niedziela z... Arturem Barsciem 05:00 Wśród Huculów - dokument, Polska, 2016	06:00 Komisarz Rex - serial krym., Austria, Niem., 2002. 09:00 Komisarz Rex - serial krym., Wł., Austria, 2003 10:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2022. Charlie i Rex dostają wezwanie do zakładu karnego dla kobiet, z którego uciekły dwie osoby. Podczas śledztwa Sarah odkrywa, że w... 13:00 Detektyw Montalbano - serial thriller, Wł., 1999 15:30 Walkiria - thriller, USA, 2008 17:45 Czterej pancerni i pies - serial wojenny, Polska, 1966 20:00 Adwokat - dramat, USA, 1998. Boston, lata 80. Wzięty adwokat zostaje zaproszony do małego miastka, w którym dzieci chorują i umierają na białaczkę.

TVN 7	TV 4
05:15 Ten moment - serial 05:45 Wiza na miłość - serial 06:40 Bugs Bunny Builders - animacja 06:55 Ostatni władca wiatru - przygod., USA, 2010 09:05 The Floor - teleturniej 10:20 Ukryta prawda - serial 11:25 Mówię Wam - talk-show 12:40 Ukryta prawda - serial 14:35 Szpital św. Anny - serial 16:40 Detektywi - program kryminalny 17:40 Złoty kompas - przygod., USA, Wlk. Bryt., 2007 20:00 Transformers: Zemsta Upadłych - przygod., USA, 2009 23:15 Top Gun: Maverick - przygod., USA, 2022 01:55 Zbliżenie. Mówię Wam - talk-show 02:45 Notre-Dame płonie - katastrof., Franc., Włochy, Wlk. Bryt., USA, 2022 04:50 Usterka - poradnik	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 09:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny 09:30 A na obiad... - program kulinarny 09:35 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 12:40 Mini Galileo - intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 13:05 Święteczna podróż - fab., Kan., 2020 14:55 Policjanci i Policjanci - serial parodokumentalny 20:05 A na deser... - program kulinarny 20:20 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:20 Gwiazdy kabaretu - program rozrywkowy 02:25 STOP Drogowka - serial policyjny 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu 09:25 Boso przez świat - program podróżniczy Wojciecha Cejrowskiego 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Prawo zemsty - akcja, USA, 2009. Clyde Shelton (Gerard Butler) pewnego dnia staje się świadkiem morderstwa swojej ukochanej żony i córki... 22:05 Pszczelarz - akcja, USA, 2024 00:05 Cash Out - akcja, USA, 2023 02:00 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu 03:35 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny	10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Objektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Dziełna niwiasta 15:15 Mateczniki Polskości 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Ukryci w tonie Matki 17:30 Przełamując bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:00 Msza św. 20:50 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Warto być ojcem 22:15 Głos serca

TVN 7	TV 4
05:30 Wiza na miłość - serial 06:35 Bez kompleksów - reality show 07:35 Lassie: Nowe przygody - film, Niemcy, 2023 09:25 The Floor - teleturniej 10:50 Top Model - reality show 12:20 Ukryta prawda - serial 15:15 Szpital św. Anny - serial 17:15 Detektywi - program kryminalny 18:15 Królewskie wakacje - kom., USA, Rum., 2017 20:00 Dungeons & Dragons: Złodziejski honor - przygod., USA, Kan., Wlk. Bryt., Islandia, Australia, 2023 22:55 Na własną rękę - sens., USA, 2002 01:05 Subuk - obycz., Polska, 2022 03:30 Fachowcy - paradokument 04:05 Usterka - poradnik 04:35 Dorota was urządzą - program lifestylowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:00 Wielkie tajemnice historii - serial dok. 08:50 A na deser... - program kulinarny 08:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 10:55 Mini Galileo - intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:10 Ewolucja - kom., USA, 2001 13:00 Hidałgo - ocean ognia - obycz., USA, 2004 16:20 Zabójcze maszyny - sens., USA, N. Zel., Jap., 2018 18:55 Uroczysko - serial krym. 20:05 Sprawiedliwi. Trójjmasto 00:05 STOP Drogowka - serial policyjny 01:05 Wielkie tajemnice historii - serial dokumentalny 03:00 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami Extra 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
06:00 Taki jest świat - przegląd 06:35 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 07:30 Don Matteo: Boski detektyw - serial krym. 09:40 Rodzinny interes - serial 11:40 Król rozrywki - obycz., USA, 2017 13:45 Królowa Śnieżka - obycz., USA, 2012 15:50 Był sobie pies 2 - familijny, Chiny, Indie, Hongkong, USA, 2019 18:00 Zakonnica w przebraniu - kom., USA, 1992 20:00 Mechanik: Prawo zemsty - akcja, USA, 2011 21:55 Dziedzictwo krwi - akcja, USA, Franc. 23:45 Historia zemsty - akcja, USA, 2017 01:50 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd 03:20 Menu na miarę 04:35 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial	09:15 Manna z Nieba 09:25 Przegląd Tyg. „Niedziela” 09:30 Msza św. 10:30 Szkaplerz - znak Maryi 11:00 Głos serca 11:45 Solidarność - narodziny Wolności 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Leonem XIV 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:00 Serce ojca 14:35 Wypryń na głębie 15:00 Wieś to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Mateczniki Polskości 17:00 Egildo Biocca 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Baśniowy teatr lalek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy

TV Puls	TV Trwam
06:00 Taki jest świat - przegląd 06:35 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 07:30 Don Matteo: Boski detektyw - serial krym. 09:40 Rodzinny interes - serial 11:40 Król rozrywki - obycz., USA, 2017 13:45 Królowa Śnieżka - obycz., USA, 2012 15:50 Był sobie pies 2 - familijny, Chiny, Indie, Hongkong, USA, 2019 18:00 Zakonnica w przebraniu - kom., USA, 1992 20:00 Mechanik: Prawo zemsty - akcja, USA, 2011 21:55 Dziedzictwo krwi - akcja, USA, Franc. 23:45 Historia zemsty - akcja, USA, 2017 01:50 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd 03:20 Menu na miarę 04:35 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial	09:15 Manna z Nieba 09:25 Przegląd Tyg. „Niedziela” 09:30 Msza św. 10:30 Szkaplerz - znak Maryi 11:00 Głos serca 11:45 Solidarność - narodziny Wolności 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Leonem XIV 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:00 Serce ojca 14:35 Wypryń na głębie 15:00 Wieś to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Mateczniki Polskości 17:00 Egildo Biocca 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Baśniowy teatr lalek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy

NIERUCHOMOŚCI

Biuro Obsługi Prawnej
„VETO”
ZAUFANIE • WIEDZA • SKUTECZNOŚĆ • 26 LAT DOŚWIADCZENIA
Chelm, ul. Lwowska 59 (obok ChSM)
tel. 82 562 11 46
609 44 70 80
e-mail: nieruchomosci-veto_xl@wp.pl
www.nieruchomosci-veto.gratka.pl
Bezpłatne opinie o wartości nieruchomości • Wyceny • Tłumaczenia przysięgłe (języki świata)

1. Mieszkanie o powierzchni 53m2 w tym dwa odrębne pokoje, kuchnia, łazienka, wc oddzielnie, 3 piętro. Z dużego pokoju wyjście na balkon od strony południowej. Lokal słoneczny – do zamieszkania od zaraz. W okolicy żłobek, przedszkole, szkoła, supermarket, os. XXX-lecia, ul. Grota Roweckiego 2c, cena: 265.000zł – do negocjacji.

2. Budynek mieszkalny parterowy, murowany 70m2 w tym 2 pokoje, kuchnia, łazienka z wc). Ogrzewanie i c.w. z sieci miejskiej. Działka 707m2 ogrodzona, zagospodarowana. Na działce trzy garaże blaszane, budynek gosp. – składzik na narzędzia. Osiedle Dyrekcyjna, cena 350.000zł

3. Działka budowlana o powierzchni 1425m2. Media: gaz ziemny, energia elektryczna na granicy działki. Według Miejscowego Planu Zagospodarowania Przewidzianego dla działki przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne, Chelm, ul. Majdan, cena: 130.000zł

4. Budynek mieszkalny piętrowy 240 m2 częściowo podpiwniczony z garażem 1-stanowiskowym w bryle budynku 24m2. Pełne media. Działka 791 m2, ogrodzona (prześła metalowe), zagospodarowana, liczne nasadzenia drzewek ozdobnych, iglaki: świerki, sosna. Osiedle Działki, c. 725.000zł

Wybrane oferty

- M-2, 37m2, 1 piętro. Lokal kompletnie umeblowany i wyposażony w sprzęt AGD. os. XXX-lecia, c. 289.000zł (cena z wyposażeniem)
- M-3, 39m2, 4 piętro, os. Dyrekcyjna, c. 199.000;
- M-3, 39m2, 4 piętro, po generalnym remoncie, wspólnota mieszkaniowa, os. Dyrekcyjna Dolna, c. 263.000; (pełne umeblowanie i wyposażenie w cenie);
- M-3, 41m2, parter. Odrębne wejście. C.o. własne węglowe. Dwa budynki gosp. o łącznej pow. 40m2, c. 215.000;
- M-3, 45m2, 1 piętro, po generalnym remoncie – do zamieszkania od zaraz. W okolicy przedszkole, szkoła, bazar, dworzec PKP, os. Dyrekcyjna, c. 335.000;
- M-3, 52m2, 3 piętro, do zamieszkania od zaraz, ul. Grota Roweckiego, c. 265.000;
- Rewelacyjne mieszkanie 57m2 w tzw. „bloku kolejowym”, parter. Dwa pokoje, kuchnia, łazienka z oknem, wc oddzielnie, wspólnota mieszkaniowa. Ogrzewanie i c.w.: MPEC. Os. Dyrekcyjna, c. 355.000;
- Mieszkanie o pow. 59m2 w tym 3 odrębne pokoje, kuchnia, łazienka, wc oddzielnie, 4 piętro. Meble + wyposażenie AGD w cenie, os. Słoneczne, c.: 380.000;
- M-4, 58m2, 4 piętro, do zamieszkania od zaraz. W bliskiej odległości szkoła, przedszkole, sklepy, os. Zachód, c. 300.000;
- Mieszkanie 58m2 w tym 2 oddzielne pokoje, kuchnia, łazienka z wc, parter, balkon. Umeblowanie kuchni wraz ze sprzętem AGD i miejsce postojowe w garażu podziemnym w cenie. Wspólnota mieszkaniowa – niskie koszty utrzymania, os. Zielone, c. 495.000;
- Komfortowe mieszkanie 60m2 w tym pokój dzienny połączony z kuchnią, 2 sypialnie, łazienka, wc oddzielnie, 3 piętro. Lokal po kapitalnym remoncie w wysokim standardzie. Kompletnie umeblowany i wyposażony w sprzęt AGD najwyższej jakości. Balkon typu „loggia”, klimatyzacja. Okolice centrum, c. 365.000; (cena z wyposażeniem).
- Dom parterowy murowany 65m2, działka 707m2, os. Dyrekcyjna, c. 350.000;
- Dom piętrowy 140m2, działka 280m2 ogrodzona, osiedle Dyrekcyjna Dolna – ul. Jedność, c. 359.000;
- Dom piętrowy 240 m2 częściowo podpiwniczony z garażem w bryle budynku o pow. 24m2. Centralne ogrzewanie własne gazowe, dodatkowo kominiek w salonie. Pełne media. Działka 791 m2, ogrodzona, zagospodarowana, os. Działki, c. 770.000;
- Dom piętrowy 170m2 z garażem 1 stanowiskowym. Działka o pow. 824m2, ogrodzona (prześła metalo-

we) zagospodarowana – liczne nasadzenia, os. Działki, c. 847.000;

- Budynek użytkowy, parterowy 102m2, możliwość rozbudowy, parking, działka 1605m2, Centrum c. 700.000;
- Budynek murowany parterowy z poddaszem użytkowym 90 m2, podpiwniczony. Działka 180 m2 z bezpośrednim dostępem do jednej z głównych ulic Chelma. Możliwość prowadzenia dział. gosp. os. Ceramiczna, c. 39.000;
- Lokal handlowo – usługowy 23m2, parter. Duże witryny, wejście bezpośrednio z chodnika. Doskonała lokalizacja, os. Śródmieście, c. 170.000;
- Lokal użytkowy 34,50m2, parter w ciągu handlowym, media miejskie, wejście od ulicy, Centrum Chelma, blisko deptak – Lwowska, świetna lokalizacja na usługi kosmetyczne, c. 175.000;
- Lokal handlowo – usługowy 35m2 parter budynku wielorodzinnego, wśród prosperujących lokali użytkowych. Duże witryny, wejście bezpośrednio z chodnika. Opłaty eksploatacyjne ok. 370zł, os. Śródmieście, c. 178.000zł/netto.
- Lokal użytkowy 51m2, 2 piętro, ogrzewanie miejskie, centrum, c. 249.000;
- Lokal użytkowy 53m2, parter, centrum Chelma, c. 285.000;
- Lokal użytkowy po kapitalnym remoncie 73m2, parter, duże okna, pełne media. Lokal użytkowany – do chodowy, ul. Lwowska, c. 430.000;
- Budynek mieszkalno – produkcyjny o łącznej pow. 530m2 w tym część produkcyjna 255m2, część mieszkalna 174m2, garaż 32m2, piwnica 69m2. Działka 2600m2 ogrodzona. Wg MPZP przeznaczona min. pod teren zabudowy wielorodzinnej, usługi handlu, administracji, c. 2.300.000;
- Budynek mieszkalno - usługowy 2-piętrowy wolno stojący 770m2 -7 lokali mieszkalnych od 50m2 objęte wynajmem, 4 lokale użytkowe od 50m2), projekt na rozbudowę, działka 546m2, ogrodzona, parking, c. 2.450.000;
- GRATKA DLA INWESTORÓW: zespół 13 działek budowlanych o łącznej powierzchni 7479m2 położonych bezpośrednio przy wyjeździe z Chelma do Lublina/Krasnystaw. Sprzedaż wyłącznie w całości, cena: 599.000; – do negocjacji
- Działka ogrodnicza „ROD” o pow. 480m2 ogrodzona siatką, Liczne nasadzenia drzew. Budynek drewniany z przyłączem en. elektrycznej, ujęcie wody na działce, os. Wygon, c. 14.000;
- Atrakcyjna działka budowlana 3123m2 , media, okolice ul. Metalowej, c. 350.000;
- Działka gruntu z prawem zabudowy 3016m2, przy drodze asfaltowej, media w pasie drogowym, ul. Poleska, c. 100.000;
- Działka budowlana 2000m2 przy dro-

- dze asfaltowej, Janów, c. 197.000;
- Działka budowlana 1600m2, ul. Metalowa, c. 145.000;
- Działka budowlana 1507m2 (szer. 37m), okolice ul. Budowlanej, c. 99.000;
- Działka budowlana 1425m2. ul. Majdan, c. 130.000;
- Działki budowlane o pow. od 1000m2 pod składy, bazy, Wolwinów, c. 100zł/m2- do neg.

ŚWIADECTWA ENERGETYCZNE LOKALI I BUDYNKÓW

- Działka inwestycyjna 8167m2 położona przy drodze asfaltowej. Przeznaczenie – składy, budownictwo, przemysł, Chelm – dzielnica przemysłowa, c. 1.000.000;
- Działka produkcyjno – usługowa 1,20ha, ul. Hutnicza, c. 40zł/m2
- Działka inwestycyjna 1,30ha ogrodzona. Przeznaczenie – składy, magazyny, produkcja zw. z budownictwem. Media: stacja trafo, gaz ziemny, woda, kanalizacja. Chelm – dzielnica przemysłowa, c. 1.100.000;
- Kompleks nowych garaży przy osiedlu mieszkaniowym (10 sztuk). Całość ogrodzona, monitorowana. Wszystkie garaże pod wynajmem, c. 690.000; – możliwość zakupu pojedynczych garaży w cenie 69.000;
- Gotowy projekt o symbolu „Z64” - pracowni 2500. Dom parterowy 83m2 w tym dwie sypialnie, kuchnia połączona z salonem, spiżarnia, łazienka z wc, pom. gospodarcze, garaż w bryle budynku 28m2, c. 990;

gmina Chelm

- Budynek drewniany 65m2, działka 2,52ha przy drodze asfaltowej, media, c. 280.000;
- Dom parterowy murowany 40m2, c.o. węglowe. Działka o pow. 2800m2 ogrodzona siatką. Liczne nasadzenia drzewek owocowych, 5 km od Chelma, c. 160.000;
- Dom parterowy 50m2, działka o pow. 3200m2, 11km od Chelma, c. 160.000;
- Budynek mieszkalny w bardzo wysokim standardzie o pow. 195m2 na działce 900m2. Parter 117m2 plus poddasze użytkowe. Rok budowy 2016. Kompletnie wyposażony w nowoczesny sprzęt. Fotowoltaika, solary, gaz ziemny. Garaż dwustanowiskowy. Lokalizacja: dzielnica podmiejska w otoczeniu nowoczesnej zabudowy, c. 1.650.000;
- Działka gruntu o pow. 1,70ha pod zabudowę mieszkaniową – zatwierdzony podział na 9 działek. Strupin Duży, c. 27zł/m2 – możliwość sprzedaży pojedynczych działek w cenie 35zł/m2
- Działka gruntu o pow. 9500m2 po-

łożona przy drodze asfaltowej. W MPZP przeznaczona pod teren dla potrzeb przemysłu spożywczego, usług komercyjnych, Janów I, c. 125.000;

- Działka budowlana 5400m2, przy drodze asfaltowej, media, Żółtańce Kolonia, c. 79zł/m2
- Działka budowlana 3656, położona przy głównej drodze Chelm- Włodawa, media, Horodyszcz Kolonia, c. 180.000;
- Działka budowlana 3008m2, trasa Chelm – Włodawa, c. 180.000;
- Wyjątkowa działka 2000m2, blisko las, Janów I, c. 95zł/m2
- Działka budowlana 1788m2, przy drodze asfaltowej, Horodyszcz, c. 100.000;
- Kilkanaście działek budowlanych o pow. od 1500m2 – 1974m2, Depułtycze, c. od 46zł/m2
- Działki budowlane o pow. po 1500m2, dostęp z drogi asfaltowej, Horodyszcz, c. 75zł/m2
- Działki budowlane po 1260m2, Strupin Duży, c. 35zł/m2
- Działki budowlane po 1044m2, Żółtańce Kolonia, c. od 120zł/m2
- Działki budowlane (9 sztuk) w jednym kompleksie o powierzchni po 1030m2, Zawadowka, c. 370.000; (sprzedaż tylko w całości);
- Nowo wydzielone działki budowlane o regularnym kształcie, o pow. 1000-1250 m2. Oksów, c. od 100zł/m2
- Działka budowlana 1000m2, Pokrówka, c. 180.000;
- Działki budowlane od 868m2, Staw, c. 56zł/m2;
- Budynek 2-kondygnacyjny 407m2, działka 2343m2. Przeznaczenie: składy, produkcja, usługi. Możliwość adaptacji na cele mieszkaniowe i realizację kultu religijnego, odległość od Chelma 4km.

gmina Dorohusk

- Działka 2400m2 częściowo ogrodzona, blisko las i zalew Husynne, c. 30.000;
- Działka gruntu z przeznaczeniem pod zabudowę siedliskową pow. 3600m2, Brzeźno, c. 49.500; – do negocjacji;
- Nieruchomość położona nad samą rzeką Bug z przeznaczeniem na zamieszkanie całoroczne lub na cele rekreacji. Dom parterowy o pow. 45m2 wybudowany w technologii szkieletowej, garaż, pom. gospodarcze. Profesjonalny basen rekreacyjny o pow. 35m2 i głębokości 1,5m. Działka gruntu 4300m2 w całości ogrodzona. Całość utrzymana w bardzo dobrym stanie, dużo zieleni i miejsca do aktywnego wypoczynku, c. 499.000;

gmina Dubienka

- Działka gruntu 3600m2, Uchańka, c. 8.500;
- Działka gruntu 4100m2, odległość 400m do rzeki Bug, Starosiele, c. 12.000;
- Działka gruntu - 7500m2, usługi, turystyka, Siedliszcze, c. 60.000;
- GRATKA DLA WĘDKARZY: Działka bu-

dowlana w Uchańce – nad rzeką Bug o pow. 1448m2, położona przy drodze asfaltowej. Czysta, dobry dojazd, sama natura. Doskonała lokalizacja, c. 24.000;

gmina Krasnystaw

- Działka budowlana 4421 m2, położona przy drodze asfaltowej. Media: en. elektryczna na granicy działki, gaz ziemny, wodociąg - przyłącze po drugiej stronie ulicy, Rońsko Kolonia, c. 249.000;

gmina Rejowiec

- Działka budowlana - 2500m2, media, zabudowa jednorodzinna, Wereszcze Duże c. 70zł/m2;
- Działka gruntu z prawem zabudowy 1500m2. Media: en. elektryczna, wodociąg gminny – przy granicy działki, Rejowiec Kolonia, c. 32.000;
- Działka gruntu - 700m2, możliwa zabudowa, Wólka Kańska, c. 19.800;
- M-3, 51m2, 2 piętro. Do dyspozycji szatnia, 2 pomieszczenia gosp., działka ogrodnicza, c. 89.000;
- Budynek mieszkalny drewniany docieplony 70m2. Przydomowa oczyszczalnia ścieków, solary + zasobnik na c.w. Na działce budynki gosp: stodoła murowana, garaż. Działka 2091m2, c. 295.000; – możliwość zakupu dodatkowo działki gruntu pow. 2ha uprawianej, w całości ogrodzonej w cenie 100.000;

gmina Sawin

- Gospodarstwo rolne o pow. 5,35ha: budynek mieszkalny drewniany o pow. 66m2. Na działce stodoła o pow. 104m2, obora murowana z cegły 140m2, c. 180.000;
- Siedlisko na wsi: budynek mieszkalny murowany 100m2. Budynki gosp: stodoła, obora, garaż. Działka 3200m2. Możliwość zakupu dodatkowej działki o pow. 4,47ha w tym las, c. 150.000;

gmina Siedliszcze

- Siedlisko: budynek mieszkalny murowany o pow. 42m2. Działka 2200m2 ogrodzona. Nieruchomość położona przy drodze asfaltowej, w odległości 800m od zalewu. Doskonała lokalizacja na letnisko jak i dom całoroczny, c. 240.000;

Z OSTATNIEJ CHWILI

DO WYNAJĘCIA: Mieszkanie 2- pokojowe o powierzchni 45m2, III piętro, umeblowane i wyposażone w sprzęt AGD. Lokal w zarządzie CHSM (czynsz ok. 500zł). Osiedle Kościuski – ul. Wolności. Czynsz najmu 900zł + + czynsz do spółdzielni + media wg zużycia.

Skup Aut
OSOBOWE - BUSY - całe, jeżdżące,
uszkodzone, bez prawa rejestracji
CAŁE WOJ. LUBELSKIE
TRANSPORT - GOTÓWKA
Włodawa - tel. 727 563 368

SPRZEDAM AUTO-MOTO

- Citroen Berlingo ciężarowy 3-osobowy 202r szary metalik 50000km stan bdb., 39.000zł, tel. 459 001 687
- Dacia Sandero Stepway 2014r. 1,0b biały 115000km stan bdb., 17.300zł, tel. 459 001 687
- Dacia Sandero Stepway 2023r. 1,0b 60000km niebieski metalik stan bdb. ew. zamiana, tel. 459 001 687
- Ford Eskort 1999r., 158000km, idealny, przednia lampa pobita, tel. 504 682 066
- Ford Ka+ 2018r. 1,5d srebrny met. 5d stan bdb., 25.000zł, tel. 459 001 687
- Mazda 3, 1,4b, 2007r., stan dobry, OC, przegląd, 2 kpl. kół., 4.000zł, tel. 606 656 255
- Opel Corsa D, 1,2b, nowy rozrząd, amort., olej i inne, przegląd i OC do XI, opony zim.+ stal. felgi, do popr. lakier., 8.900zł, tel. 607 127 887
- Opel Mokka 2015r., 1,4tb, 90000km, biały, 40.000zł, tel. 502 547 266

zostań kierowcą taxi
Bolt
w Chełmie
elastyczne godziny pracy
jeden chełmski partner
simplydrive.pl
kontakt@simplydrive.pl
praca tyle, ile chcesz - na naszych warunkach

- Opel Signum 1,8b+g, 2006r., lift, opłacony, do poprawek lakierniczych i zawieszenia, stan dobry, 7.500zł, tel. 577 967 757
- Peugeot 206, 1,9hdi, 2002r., stan dobry, przegląd, ubezpieczony, komplet kół zimowych, alufelgi, 2.500zł, tel. 665 674 465
- Peugeot 308, 2012r. kombi czarny metalik 1,6hdi automat stan bdb., 14.800zł, tel. 459 001 687
- Renault Kangoo 1,6, 2009r., 107000km, przystosowany do transportu osoby na wózku inwalidzkim, 20.000zł, tel. 507 028 761
- Renault Kangoo osobowo-ciężarowy, 1,2b, 2002r., 1.500zł, tel. 725 453 489
- Renault Scenic 1,6b+g, 2009r., kolor srebrny, tel. 725 001 780
- Rover 400, 1,6b+g, hak, 1998r., przegląd ubezpieczenie do marca 2027r., tel. 733 571 001
- Seat Ibiza 2011r. 1,2d 5D szary metalik stan bdb. nowy rozrząd, 13.300zł, tel. 459 001 687
- Skoda Citigo 2016r., 1,0b+g, czerwony, 122000km, niskie

- spalanie, 11.000zł, tel. 516 205 155
- Toyota Auris 1,4b, stan bdb., granat, mały przebieg, tel. 510 625 770
 - Toyota RAV4, 1,8b, 125KM, 3 drzwi, 255000km, 2002r., stan dobry, czarny, 11.500zł, tel. 504 232 543
 - Toyota RAV4, 1,8b, 2005r., 189500km, napęd przedni, hak, 21.000zł, tel. 723 790 950
 - Volkswagen Golf VI, kombi, 1,6td, 2010r., 112000km, 1 właściciel, salon, zadbane, 100% sprawny, hak, Krasnystaw, tel. 693 859 445
 - Volkswagen Polo 2007r. 1,2tdi czarny metalik 5D, 3.900zł, tel. 459 001 687
 - Volkswagen Tiguan 2,0tdi, 4motion, sport, dsg, suv, automat, stan bdb., garażowany, 2009r., tel. 516 563 457

AUTO-CZĘŚCI I AKCESORIA

- Alufelgi z oponami letnimi 15" 4szt., 600zł, tel. 574 162 011
- Dwie zimowe opony 175/65/14 na stal. felgach +dwie stalowe felgi rozstaw śrub 4x100 jeździły na Renault, 300zł, tel. 607 127 887
- Felgi stalowe 4szt. typ 5,5Jx14" 4x108 ET37,5 63,3mm, z oponami zimowymi Debica Frigo 175/65/14, 280zł, tel. 602 797 296
- Opony letnie 175/65/14 z felgami do Citroena C-3, 150zł, tel. 664 475 027
- Opony używane samochodowe, bardzo duży wybór, atrakcyjne ceny, Żółtańce-Kolonia ul. Dąbrowskiego, tel. 663 502 292
- Opony zimowe 175/65/14 dwa sezony, tel. 504 913 882
- Opony zimowe używane 4szt. 205/55/16, 200zł, tel. 502 174 036

SPRZEDAM NIERUCHOMOŚCI

- 35m2 lp. kawalerka ul. Młodowskiej, tel. 883 156 315
- 35m2, 2 pokoje ul. Wiejska, do remontu, tel. 507 982 778
- 39m2 parter ul. 11 Listopada, kawalerka, do remontu, niski czynsz, ogrzewanie miejskie, duża piwnica, 220.000zł, tel. 515 473 992
- 45m2 parter 2 pokoje ul. Siedlecka, do remontu, 183.000zł, tel. 515 959 229
- 47m2 IIIp. 3 pokoje Al. Żołnierzy

Nieruchomość wraz z 0,61 ha po byłej makaroniarni w Rożdżałowie sprzedam, tel. 530 511 323

- rzy I AWP, tel. 507 982 778
- 51,8m2, 2 pokoje ul. Grota-Roweckiego, tel. 515 959 229
 - 52m2 parter 2 pokoje ul. Obłoińska, po remoncie, tel. 883 156 315
 - Dom mur. part. z użyt. podd., obora mur., budynki do remontu, ziemia 11ha w tym orna, spok. okolica, gm. Chełm, tel. 605 490 938
 - Dom murowany parterowy, budynki gospodarcze, działka 68a, Kumów Plebański, tel. 506 231 354
 - Dom połowa bliźniaka 200m2 na osiedlu, działka 4a, ocieplony, okna plastikowe, Krasnystaw, 520.000zł, tel. 781 301 620
 - DOM ul. Dembowskiego, pilnie, tel. 883 156 315
 - Dz. 0,053 utw. z wagą 20t i budynkiem, dz. 0,15 utwardzona +magazyny, razem lub osobno, Wierzbica, tel. 500 101 015
 - Działka 0,74ha w tym budowlana 0,2ha i rolna 0,54ha (grunty orne 0,3ha, pastwisko stałe 0,11ha, las 0,13ha), przy szosie, dostępne wszystkie media oprócz kanalizacji, Strupin Duży gm. Chełm, tel. 510 122 377
 - Działka budowlana 1500m2 przy drodze, Zawadówka ul. Tęczowa, gm. Chełm, niska cena, pilnie, tel. 517 740 079
 - Działka budowlana 15a, Wermowice, 6.000zł/ar, tel. 507 581 360
 - Działka budowlana 25a Wereszczę Duże k. Chełma, nr 195/3, dojazd drogą gminną, blisko lasu, media w drodze, tel. 508 380 810
 - Działka nr 140/4 szer. 31m pow. od 16a do 25a, Żółtańce-Kolonia od strony ul. Dąbrowskiego, media w drodze, tel. 508 380 810
 - Działka pow. 28a nr 140/4, szer. 39,25m, Żółtańce-Kolonia od ul. Pstrągowej, media w drodze, tel. 508 380 810
 - Działki bud. 10a, Żółtańce-Kol., media, blisko szkoła, urocz. miejsce, niska cena, tel. 501 404 781
 - Działki rolno-budowlane w Stołpiu dwie po 23a pod zabudowę zagrodową, 48zł/m2, tel. 603 528 889
 - Grunt rolny 1ha, Jagodne gm. Sawin, tel. 507 183 122
 - Kawalerka 36,65m2 IIp. Chełm ul. Połaniecka, środkowe, meble +zabud. kuch. +AGD +TV w cenie mieszk., tel. 606 401

- 549 (po godz. 16)
- Krasnystaw - mieszkanie 2 pokoje lp. 52m2, do odświeżenia, os. Serbinów, z księgą wieczystą, 410.000zł, tel. 609 532 142
 - Las 1,3ha i działka rolna 19a, Puszcza gm. Żmudź, tel. 609 941 329
 - Las 1ha 35a w Jazikowie gm. Ruda-Huta, 50.000zł, tel. 500 680 186
 - Łąka 1,87ha, dz. nr 203, Macoszyn Mały gm. Hańsk, 26.000zł/ha, tel. 790 505 943

Mieszkanie 39,5m2 lp. 2 pokoje os. XXX-lecia, tel. 519 729 867

- M-3, 53m2, IIIp., lokal słoneczny wolny - do zamieszkania od zaraz os. XXX-lecia ul. Grota Roweckiego, 265.000zł, tel. 605 963 913
- M-4, 49m2 lp. w bardzo dobrej lokalizacji na os. XXX-lecia w Chełmie, 318.000zł, tel. 508 358 051
- M-4, 55m2 lp., słoneczne, ściśle centrum ul. Siedlecka, do lekkiego remontu, 325.000zł, tel. 602 657 599
- M-4, IIIp., 64m2, z możliwością wynajmu, po remoncie, wyposażone, do wprowadzenia, Chełm ul. Połaniecka, tel. 510 331 741
- Mieszkanie 44m2, 2 pokoje IIp. puste do własnej aranżacji os. Dyrekcja Dolna, 269.000zł, tel. 786 611 747
- Mieszkanie 61,9m2, parter, Chełm ul. Droga Męczenników, tel. 692 437 480
- Mieszkanie w kamienicy 49m2, 2 pok. lp. po remoncie z wyposażeniem garderoba ul. Mickiewicza, 349.000zł, tel. 786 611 746
- Przytulne M-3 w kamienicy beczynszowej 42m2, oficyna, ogródek, piwnica, komórka, c.o. własne, kanalizacja, 215.000zł, tel. 607 127 887

Remont bez stresu!
Kompleksowe usługi remontowo-wykończeniowe,
doświadczenie,
dokładność, terminowość,
tel. 506 549 198

Willi w lesie 9km od Chełma,
doskonały dojazd - sprzedam lub zamienię na mieszkanie: parter w Chełmie ok. 60m2 z dopłatą,
tel. 606 538 523

- Ziemia i działka w Janowie, tel. 888 935 550

USŁUGI

- Pozycjonowanie w Google - www.neo-seo.pl tel. 512 392 940

MAŁOWANIE DACHÓW
tel. 516 964 592

BHP Ppoż. SZKOLENIA
USŁUGI, tel. 603 120 075

WYWÓZ ZŁOMU
sprzętu AGD, RTV, gruzu,
mebli, ubrań, sprzętanie
piwnic, strychów, garaży,
domów po lokatorach
i zmarłych i inne

WYCINKA DRZEW
podcinanie, karczowanie,
koszenie i sprzątanie
działek, wywóz lub
zrębkowanie gałęzi

PRACE ROZBIÓRKOWE
(stare domy, stodoły,
komórki, szklarnie itp.)

MYCIE
malowanie elewacji,
dachów itp.

**CAŁE
WOJEWÓDZTWO**

od 8 do 21

514-299-106

Organizacja eventów, imprez
integracyjnych, przejażdżki
quadem. NST Sp. z o.o.,
tel. 691 170 170

TYNKI MASZYNOWE - gipsowe,
cementowo-wapienne,
elewacje, wykończenia
wnętrz, posadzki mixokretem,
tel. 506 396 999

BUDOWA I NAPRAWA

- 2 zlewozmywaki, naczynie przeponowe w dobrym stanie, tel. 725 001 780
- Belki stalowe 16-20-22 od 2,5m do 7m, szkielet wiaty 18x5m do budynku, betoniarka 250l, kontener stalowy, wagi 0,5t, tel. 500 101 015
- Betoniarka 1 właściciel, drzwi zewnętrzne prawe 90 klepkowe z okuciami, tel. 510 287 137
- Drzwi zewnętrzne metalowe szer. 100cm, wys. 200cm, nowe, kolor szary, 350zł, tel. 515 472 877
- Grzejniki Purmo używane stan dobry 4szt. wielkość 1,2m i 1,6m, tel. 725 001 780
- Heblarka metalowa, tel. 514 455 619
- Koła pasowe, szczęki do uchwytów, zabieraki 120, 160, 200, 250, obudowy łożysk, wałek do łuparki z kołem pasowym, tel. 609 153 721
- Kształtki hydrauliczne - stal, miedź, plastik - po likwidacji zakładu, wyprzedaż, duży wybór, tel. 601 804 855
- Motoreduktor do pieca na ekogroszek, miał, pellet (reduktor +silnik), tel. 604 114 871
- Piecyk żeliwny „Bartek” b. mało używany, Krasnystaw, 250zł, tel. 693 859 445
- Płytki PCV 30x30, 15m2, Chełm, 300zł, tel. 601 754 005

SPÓŁEM CHEŁM Sp. z o.o. OFERUJE

do wynajęcia lokale:

- ul. Hrubieszowska 67 - lokal użytkowy o powierzchni 86 mkw.
- al. M.J. Piłsudskiego 26 - boks handlowy o powierzchni 14 mkw.
- al. M.J. Piłsudskiego 28 - usługi handlowe o powierzchni 40 mkw.
- al. M.J. Piłsudskiego 28 - boks handlowy o powierzchni (1x21,8mkw).
- al. M.J. Piłsudskiego 28 - usługi handlowe o powierzchni 215,5 mkw.
- al. M.J. Piłsudskiego 28 - usługi handlowe o powierzchni 107 mkw.
- ul. Rejowiecka 181 - 2 pokoje biurowe o łącznej powierzchni 51,5 mkw.
- ul. Rejowiecka 181 - pokój biurowy o powierzchni 12 mkw.

do sprzedaży:

- nieruchomość przy ul. Rejowieckiej 66, budynek 202 m kw, działka gruntu 790 mkw.
- nieruchomość przy ul. Rejtana 8, budynek 197 m kw, działka gruntu 637 mkw.

do wynajęcia lub sprzedaży:

- działka o powierzchni ok. 1600 m kw, w Rejowcu, ul. Słoneczna 8 A (przy sklepie Gama).

Więcej informacji - tel. 660 547 809

Wynajmę lokal handlowo-usługowy o pow. 122 m², 20 zł/m² przy ul. Krzywej 37 w Chełmie,
położony na parterze budynku, złożony z dużej sali głównej, 4 mniejszych pomieszczeń i wc.

Media rozliczane na podstawie indywidualnych liczników. Ogrzewanie gazowe.

Tel. kontaktowy: **604 770 223**

KUPIĘ MIESZKANIE ZA GOTÓWKĘ
DO REMONTU
BEZ DODATKOWYCH KOSZTÓW
SZYBKA I PEWNA TRANSAKCYJA
ZA GOTÓWKĘ
tel. **512 392 940**

• Przewód 4żył., sprężarka do ciągnika, wałek krajczy, blat heblarki z regulacją, lemiesz do kopaczki, imadło do rur, tel. 694 521 003

• Reduktor, wałek heblarki, imadło ślusarskie, kowalskie, silnik 380V 4kW, 230V 1,5kW, pompa do wody grudz., motoreduktor, tel. 694 521 003

• Rury 10, ceownik 24, cegła pełna palona, tokarka, koparka 406 Waryński na gąsienicach, przyczepa sztywna 3,5t bez rej., tel. 533 336 700

• Słupki na ogrodzenie 2,2m 20szt., tel. 724 544 289

• Sprężarka 50l nowa, wiertarka elektr. polska Celma, nożyce do blachy, rębak gałęzi, imadło ślusarskie, kowalskie, tel. 694 521 003

• Wanna 170cm, 100zł, tel. 503 312 326

MEBLE, AGD, RTV

• 2 fotele kolor beżowy mało używane stan bdb., 150zł/2szt.; telewizor Panasonic +dekoder, tel. 665 963 316

• Grzejnik oliwiak, piekarnik, prodiz, pralka wirnikowa, tel. 798 020 263

• Huftawka ogrodowa, stół ogrodowy, tel. 510 287 137

• Kredens pokojowy szer.280, 4 krzesła miękkie +stół 950zł, radio Philips stereo z CD 150zł, 2 głośniki kolumny 120-200W, tel. 503 312 326

• Kuchnia gaz. 4pal. 400zł, pralka aut. 150zł, lodówka zamr. 50zł, zmywarka 50zł, tel. 503 312 326

• Oddam za darmo wersalkę stan dobry, tel. 511 273 401

• Piekarnik elektryczny, odkurzaczy, pianino Smoleńsk sł. 145cm wys. 120cm, wiertarka elektryczna Celma, tel. 694 521 003

• Pralka Frania stan bdb., tel. 724 544 289

• Pralka wirnikowa Światowid stan bdb., Chełm, 250zł, tel. 505 996 061

• Słupki szafa i półka czarna dwupoziomowa wisząca, tel. 667 111 197

• Stół drewniany okrągły - dzielony na dwie części w komplecie 6 krzeseł nie wymaga renowacji stan idealny, 550zł, tel. 601 169 899

• Lodówka, pralka, kuchnia - stan bdb., tanio sprzedam, tel. 667 996 661

• Wersalka Meblotap - oddam za darmo (transport własny), tel. 693 141 521

• Wypoczynkowy zestaw ogrodowy: stół +6 krzeseł, pralka, zamrażarka, lodówka, kuchnia gazowa, TV Tetriz, pralka Frania, tel. 504 904 809

• Zegar wiszący nakręcany klu-

zostań kierowcą taxi

Bolt

w Chełmie

elastyczne godziny pracy

jedyny chełmski partner

simplydrive.pl

kontakt@simplydrive.pl

praca tyle, ile chcesz - na uczciwych warunkach

czem Marri Gustaw Becker, do naprawy, Krasnystaw, 500zł, tel. 723 792 136

SPORT, ZDROWIE I URODA

• Łódka rybacka płaskoden-na dwuosobowa +2 silniki elektryczny i spalinowy 2kM, 2.100zł, tel. 606 898 018

• Masz problem z alkoholem? Chcesz przestać pić? Zadzwoń. Czekamy codziennie w godz. 18-21, tel. 518 757 967

• Orbitrek sprzedam, tel. 723 914 353

• Rower elektr. +kask Fat-Bike, 2.500zł, tel. 883 634 400

• Rower z Niemiec, męski, przerzutki w piaście, mało używany, dynamo w torpedzie oraz stepper treningowy na płozie, tel. 518 935 177

• Spotkania Dorosłych Dzieci Alkoholików, poniedziałek godz. 18:00, ul. Reformacka 24, Chełm. Zapraszamy, tel. 606 588 208

• Tanie sprzedam - pampersy i pieluchomajtki rozmiar L, tel. 603 627 866

• Toaleta przenośna nowa, turystyczna - sprzedam b. tanio, tel. 505 509 790

• Wózek inwalidzki elektryczny bardzo mało używany jak nowy, 1.850zł, tel. 503 464 904

ODZIEŻ I OBUWIE

• 2 kurtki d. XXL, suknia z narzutką wizytowa XXL, komplet 3-częściowy wizytowy L, tel. 798 020 263

• Skarpety wełniane, 15zł, tel. 780 436 355

SPRZEDAM INNE

• Akordeon Hohner 120b., keyboard V oktaw, tel. 504 904 809

• Antyki, zabytkowe monety, guziki, denary rzymskie, łuski, 500zł, tel. 514 136 710

• Barakowóz 3szt w tym 1 metalowy, wóz metalowy bez gum, szlifierka stołowa, waga sam. elektryczna 20t płytka, tel. 500 101 015

• Butla z gazem do baru piwnego, tel. 502 174 036

• Drewno rozpałkowe sosnowe worki korzenne kawałki do pieca kawałki do kominka drewno na wędzenie leśne, tel. 662 208 232

SPRZEDAŻ

• piasek płukany do mixokreta

• piasek budowlany, podsypkowy

• kruszywa drogowe

• żwir płukany, pospółka

• ziemia czarna ogrodowa

AS-TRANS
Chełm
ul. Zielna 14
tel. 782 748 918
509 727 383

• Koła pasowe, szczęki do uchwytów, zabieraki 120, 160, 200, 250, obudowy łożysk, wałek do łuparki z kołem pasowym, tel. 609 153 721

Dąb, grab, olcha - suche, łupane, układane, tel. 609 088 450

Drewno opałowe, cena od 150zł, tel. 664 847 474

• Krajczaga z silnikiem 1,1 230V stan bdb. sprężarka do ciągnika, wałek przekładnika mocy, tel. 504 913 882

• Kryształ z czasów PRL-u szeroki wybór, tel. 696 443 822

• Kufer drewniany, stan bdb., 400zł, tel. 721 936 485

• Kupony materiałów wełnianych różne kolory 50% taniej niż w sklepie, tel. 504 377 961

• Łódka rybacka płaskoden-na dwuosobowa +2 silniki elektryczny i spalinowy 2kM, 2.100zł, tel. 606 898 018

• Skóry baranie ciemne i jasne, tel. 504 377 961

• Skóry licowe i zamśzowe ciemne i jasne, tel. 504 377 961

• Traktorki kosiarki piły spalin. elektr. podkaszarki myjki ukoń-nice dmuchawy liści spawarki inwerter. elektronarzędzia, tel. 721 536 080

• Walizki tekturowe z lat 40/50 ubiegłego wieku, tel. 504 377 961

• Zegar wiszący nakręcany klu-

czem Marri Gustaw Becker, do naprawy, Krasnystaw, 500zł, tel. 723 792 136

• Zegarki damskie na rękę stare, tel. 504 377 961

• Żelazka el. stare, tel. 504 377 961

KUPIĘ

• Antyki, monety, militaria, zegarki, kryształ, płyty, medale, tel. 605 541 416

• Antyki, monety, odznaki, obraz, figury, zdjęcia, widokówki, inne starocia, tel. 781 943 519

• Aparaty foto, bagnet, monety

Kupię stare MONETY MEDALE, SZABLE i inne STAROCIA
tel. 606 945 577

• Kupię mieszkanie - zadłużone, z problemami, udział, spadek, tel. 735 381 877

• Mieszkanie kupię za gotówkę bez pośredników - może być do remontu/zadłużone, tel. 503 100 162

• Skupujemy motocykle, antyki, starocie, pamiątki z PRL, tel. 698 693 846

WYNAJME

• 2 pokoje 38m2 IVp., umeblowane, wspólnota ul. Kolejowa, 850zł (odstępne) +czynsz +media wg zużycia, tel. 696 443 822

• 40m2 ul. Paderewskiego, w. media (gabinet, magazyn, mieszkanie), tel. 504 377 961

• 49m2 IVp. os. Słoneczne nieumeblowane, odstępne +liczniki, tel. 697 729 882

• Lokal 13,5m2 na gabinet

PRZEPROWADZKI TRANSPORT

PK.TRANS TEL: 500-152-192

lekarski w budynku Przychodni Lekarskiej, Chełm ul. Mickiewicza 41, tel. 825 656 270

• Lokal ok. 100m2, Al. Żołnierzy I AWP naprzeciw baru Miś obok Żabki i Biomleku, tel. 508 380 810

• Lokal użytkowy 60m2 parter, duże witryny, miejsce parkingowe, możl. adaptacji wg potrzeb, c. Chełma, 1.200zł +media, tel. 601 169 899

• M-3 IVp. 49m2 os. Słoneczne, nieumeblowane, odstępne +liczniki, tel. 780 024 853

• Mieszkanie 2 pokoje 38m2 Chełm ul. Kolejowa, umeblowane, tel. 794 051 632

• Nowoczesny, klimatyzowany w pełni wyposażony gabinet stomatologiczny z wieloletnią tradycją, 60m2 parter c. Chełma, tel. 601 169 899

• Pokój ul. Wieniawskiego, 550zł, tel. 796 394 173

• Pokój wynajmę, Chełm, tel. 515 959 229

• Stacja kawalerka dla 1 osoby pracującej, tel. 724 544 289

ZAMIENIĘ

• Mieszkanie komunalne 41m2 lp. c.o. własne, czynsz 300zł - na większe, przyjmę mieszkanie zadłużone, tel. 507 852 340

• Poznam sympatyczną panią do

• Oddam makulaturę, tel. 601 801 165

• Oddam za darmo wersalkę stan dobry, tel. 511 273 401

• Przewiozę różne rzeczy własnym transportem, tel. 509 063 790

• Wersalka Meblotap - oddam za darmo (transport własny), tel. 693 141 521

• Kupię ciągniki, przyczepy, mogą być do remontu, rejestrowane bądź nie, kombajny zbożowe, tel. 669 681 711

• Oddam za darmo wersalkę stan dobry, tel. 511 273 401

• Przewiozę różne rzeczy własnym transportem, tel. 509 063 790

• Wersalka Meblotap - oddam za darmo (transport własny), tel. 693 141 521

• Kupię ciągniki, przyczepy, mogą być do remontu, rejestrowane bądź nie, kombajny zbożowe, tel. 669 681 711

• Oddam za darmo wersalkę stan dobry, tel. 511 273 401

• Przewiozę różne rzeczy własnym transportem, tel. 509 063 790

• Wersalka Meblotap - oddam za darmo (transport własny), tel. 693 141 521

• Kupię ciągniki, przyczepy, mogą być do remontu, rejestrowane bądź nie, kombajny zbożowe, tel. 669 681 711

• Oddam za darmo wersalkę stan dobry, tel. 511 273 401

• Przewiozę różne rzeczy własnym transportem, tel. 509 063 790

• Wersalka Meblotap - oddam za darmo (transport własny), tel. 693 141 521

• Kupię ciągniki, przyczepy, mogą być do remontu, rejestrowane bądź nie, kombajny zbożowe, tel. 669 681 711

• Oddam za darmo wersalkę stan dobry, tel. 511 273 401

• Przewiozę różne rzeczy własnym transportem, tel. 509 063 790

• Wersalka Meblotap - oddam za darmo (transport własny), tel. 693 141 521

• Kupię ciągniki, przyczepy, mogą być do remontu, rejestrowane bądź nie, kombajny zbożowe, tel. 669 681 711

• Oddam za darmo wersalkę stan dobry, tel. 511 273 401

• Przewiozę różne rzeczy własnym transportem, tel. 509 063 790

• Wersalka Meblotap - oddam za darmo (transport własny), tel. 693 141 521

• Kupię ciągniki, przyczepy, mogą być do remontu, rejestrowane bądź nie, kombajny zbożowe, tel. 669 681 711

• Oddam za darmo wersalkę stan dobry, tel. 511 273 401

• Przewiozę różne rzeczy własnym transportem, tel. 509 063 790

• Wersalka Meblotap - oddam za darmo (transport własny), tel. 693 141 521

SPRZEDAM

ALFA ROMEO 159
1.9 110 kW
rok 2006
436 106 km
8000 zł
tel. 721 285 611

Chelmskie Centrum KOMINIARSTWA

ul. Zielna 10
22-100 Chełm
e-mail: chck@wp.pl

tel. 82 565 37 18
kom. 887 883 555
www.kominiarze-chelm.pl

- Czyszczenie przewodów kominowych tradycyjne i mechaniczne.
- Przegląd instalacji gazowych i wentylacyjnych.
- Montaż i sprzedaż wkładów kwasoodpornych, żaroodpornych i izolowanych. – GRATIS
- PROTOKÓŁ KOMINIARSKI
- Wydawanie Protokołów, opinii, odbiory - kominiarskie, gazowe i wentylacji mechanicznej.
- Montaż i sprzedaż kotłów c.o. pellet, ekogroszek, węgiel – drewno. Największy wybór w Lubelskim GRATIS PROTOKÓŁ KOMINIARSKI, GAZOWY, OPINIA CZYSTE POWIETRZE
- Montaż nasad kominowych, drzwiczek i kratki wentylacyjnych.

Zamawiając czyszczenie przewodów kominowych, otrzymujesz PRZEGŁĄD INSTALACJI GAZOWEJ GRATIS!

Dwa protokoły w cenie jednego — pełne bezpieczeństwo bez dodatkowych kosztów.

Od rodzinnej limuzyny do technologicznej wizytówki marki

Superb ma już 25 lat

Prawie 1,8 miliona sprzedanych samochodów, cztery generacje i ogromna zmiana technologiczna. Škoda Superb obchodzi 25. urodziny. Auto, które przed laty miało przekonać klientów, że czeska marka może rywalizować w klasie większych samochodów, dziś oferowane jest także jako hybryda plug-in z możliwością przejechania na prądzie nawet 140 kilometrów.

Kiedy we wrześniu 2001 roku Škoda pokazała we Frankfurcie nowego Superba, dla czeskiej marki był to ważny krok. Producent chciał wejść mocniej do segmentu dużych samochodów i zaoferować klientom coś więcej niż tylko praktyczne auto w rozsądnej cenie. Superb miał przede wszystkim imponować przestronnością. Szczególnie dużo miejsca otrzymali pasażerowie tylnej kanapy. Samochód szybko zaczął być kojarzony z komfortem i dużym bagażnikiem, a z czasem także z bogatym wyposażeniem. Dziś trudno mówić o Superb jako o modelu niszowym. Przez cztery generacje do klientów trafiło prawie 1,8 miliona egzemplarzy. Co ważne, ponad połowa obecnie sprzedawanych samochodów tego modelu trafia do firm i jest wykorzystywana jako auta służbowe.

Nazwa z przedwojenną historią

Historia Superba nie zaczęła się jednak w 2001 roku. Nazwa pojawiła się w ofercie Škody już w 1934 roku. Otrzymała ją zmodernizowana Škoda 640. Był to wówczas jeden z najbardziej reprezentacyjnych samochodów czeskiego

producenta. Samochody z nazwą Superb produkowano do 1949 roku. Potem określenie zniknęło z rynku na ponad pół wieku. Do historii marki powróciło dopiero na początku XXI wieku. Pierwsza współczesna generacja została pokazana podczas targów we Frankfurcie 11 września 2001 roku. Samochód miał blisko 4,8 metra długości i oferował poziom przestronności, który wyróżniał go na tle wielu konkurentów. Pod maską można było znaleźć między innymi benzynowe silniki 1.8 Turbo i 2.8 V6 oraz jednostki wysokoprężne. Najmocniejszy silnik osiągał 193 KM. Druga generacja pojawiła się w 2008 roku. To właśnie wtedy Škoda zastosowała rozwiązanie Twin-Door. Kierowca mógł zdecydować, czy chce otworzyć samą klapę bagażnika, czy razem z nią unieść całą tylną szybę. Pomysł był prosty, ale bardzo praktyczny. Niedługo później do gamy dołączył Superb Combi. Dla klientów potrzebujących dużego samochodu rodzinnego była to bardzo ważna wersja. Pojawił się również napęd na cztery koła. Trzecia generacja, zaprezentowana w 2015 roku, przyniosła kolejną dużą zmianę. Superb stał się bardziej nowoczesny zarówno pod względem wyglądu, jak i wyposażenia. Na pokładzie pojawiły się kolejne systemy bezpieczeństwa, rozbudowane multimedia i rozwiązania zwiększające komfort podróżowania. Cztery lata później model zrobił następny krok. W 2019 roku Superb został pierwszą seryjnie produkowaną Škodą wyposażoną w napęd hybrydowy typu plug-in.

Dziś można jeździć nim także na prądzie

Obecna generacja zadebiutowała w 2023 roku. Samochód nadal wy-

stępuje jako liftback i kombi, ale pod względem technologicznym niewiele przypomina pierwszą generację. Wnętrze otrzymało między innymi duży ekran systemu multimedialnego oraz cyfrowe pokręta Smart Dials. Lista systemów wspomagających kierowcę jest znacznie dłuższa niż przed laty. Największą zmianę widać jednak pod maską. Klienci mogą wybierać między silnikami benzynowymi, dieslami, układami mild hybrid oraz napędem plug-in hybrid. W przypadku hybryd plug-in zasięg elektryczny może wynosić nawet około 140 kilometrów według procedury WLTP. Dla kierowcy korzystającego z samochodu głównie w mieście oznacza to możliwość wykonywania wielu codziennych przejazdów bez uruchamiania silnika spalinowego. Przez 25 lat Superb zmienił się niemal pod każdym względem. Pierwsze egzemplarze miały przede wszystkim zapewniać dużo miejsca i komfort. Dziś dochodzą do tego elektryfikacja, rozbudowana elektronika, systemy bezpieczeństwa oraz coraz bardziej zaawansowane rozwiązania wspierające kierowcę. Nie zmieniło się natomiast przeznaczenie samochodu. Superb nadal jest autem dla tych, którzy spędzają za kierownicą sporo czasu. Z tego powodu szczególnie dobrze zdomowił się we flotach firmowych. Model znalazł również odbiorców wśród instytucji publicznych, administracji oraz służb. Duże wnętrze, wygodne fotele i możliwość wyboru różnych napędów sprawiają, że łatwo dopasować go do różnych zastosowań.

Prawie 1,8 miliona sprzedanych egzemplarzy pokazuje skalę sukcesu modelu. Superb stał się jednym z naj-

ważniejszych samochodów w historii współczesnej Škody i pomógł marce mocniej zaistnieć na wielu zagranicznych rynkach. Przez cztery generacje zmieniły się silniki, nadwozia i wyposażenie. Zmieniły się również oczekiwania kierowców. Superb za każdym razem

próbował za nimi nadążyć. Dzisiaj robi to już nie tylko za pomocą dużej przestronności i komfortu. W jego przypadku coraz większą rolę odgrywa również napęd elektryczny. I właśnie w tym najlepiej widać, jak bardzo zmieniła się motoryzacja przez ostatnie 25 lat.

WĘDKARSKI KOŁOWROTEK

PZW Włodawa wyłoniło Mistrza

Piętnaście osób stanęło na starcie drugiej rundy Grand Prix Koła PZW Włodawa w wędkarstwie spławikowym. Zawody rozegrano w sobotę (26 września) nad Jeziorem Glinki. O zwycięstwie decydowała nie tylko znajomość łowiska, ale również cierpliwość i umiejętność wykorzystania każdego brania. Ostatecznie najlepszy okazał się **Henryk Kobus**. Drugie miejsce zajął **Marek Jaworski**, natomiast na trzeciej pozycji zawody zakończył **Marcin Wojtiuk**. Zawody nad Glinkami były drugim etapem tegorocznego Grand Prix Koła PZW Włodawa. Końcowe wyniki Mistrzostw Koła w kategorii Spławik po rozegraniu 2 tur Grand Prix wyglądają identycznie. Mistrzem został Kobus, przed Jaworskim i Wojtiukiem.

Spinningowe mistrzostwa w Komunalniku

W niedzielę (27 września) na przepięknym odcinku rzeki Bug w miejscowościach Hnizów i Świerże odbyły się zawody wędkarskie Koła PZW Komunalnik o tytuł Spinningowego Mistrza Koła. Na zbiórce stawiło się dziewięciu członków koła. Zawody były rozgrywane na żywej rybie. Pogoda tego dnia dopisała, chwilami było nawet upalnie. Niestety, przemierzane kilometry nie dawały żadnych rezultatów. Jednym słowem ryb nie było. Bardzo niski stan rzeki odsłonił za to zwalone drzewa oraz miejscami piaszczyste, suche dno, sięgające na drugą stronę. Nie lada wyczynu, łowiąc popularnym bocznym trokiem, dokonał **Artur Siatka** wyciągając na brzeg bołenia 67 cm. Była to jedyna klasyfikowana ryba dająca tytuł Mistrza Koła PZW Komunalnik 2026. **Jacek Prokopowicz**, łowiąc tego dnia towarzysko fedderem, na białe robaki przyłowił ładnego szczupaka. Ryby po sesji zdjęciowej w dobrej kondycji wróciły do wody. Dla Mistrza Koła **Sklep Wędkarski Spławik - Paweł Kalinka** ufundował nagrodę niespodziankę. Zarząd koła składa podziękowania dla organizatorów oraz dla niezłomnego gospodarza koła, **Piotra Radzięciaka**. (bm)

OPON SERWIS
Baza
OPONY
CAŁOROCZNE
82/565-18-95
Dembowskiego 1/2

CHEŁMSKI AFISZ KULTURALNY

REPERTUAR

CHF „Zorza” w Chełmie

5 października, poniedziałek

13:00 Zapomniana wyspa
15:00 Zapomniana wyspa
17:00 Lalka
20:15 Lalka

6 października, wtorek

13:00 Zapomniana wyspa
15:00 Zapomniana wyspa
17:00 Lalka
20:15 Lalka

7 października, środa

13:00 Zapomniana wyspa
15:00 Zapomniana wyspa
17:00 Lalka
20:15 Lalka

8 października, czwartek

13:00 Zapomniana wyspa
15:00 Zapomniana wyspa
17:00 Lalka
20:15 Lalka

9 października, piątek

13:00 Zapomniana wyspa
15:00 Zapomniana wyspa
17:00 Lalka
20:15 Lalka

10 października, sobota

12:00 Zapomniana wyspa
14:00 Zapomniana wyspa
16:00 Lalka
19:15 Lalka

11 października, niedziela

12:00 Zapomniana wyspa
14:00 Zapomniana wyspa
16:00 Lalka
19:15 Lalka

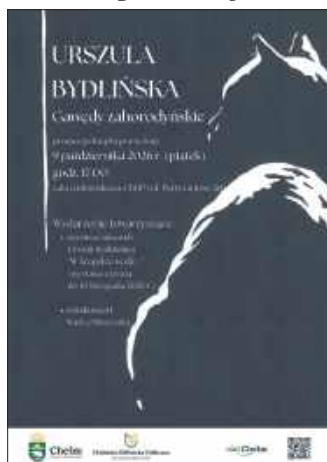
Chełmski Tydzień Seniora

W dniach **5-14 października** w Chełmie zaplanowano kolejną edycję Chełmskiego Tygodnia Seniora. W programie wydarzenia: bezpłatne badania, warsztaty, wykłady, zajęcia sportowe i rekreacyjne, spektakle, koncerty, spotkania autorskie oraz zwiedzanie chełmskich instytucji i atrakcji. Szereg inicjatyw z tej okazji przygotowały m.in. Muzeum Ziemi Chełmskiej, Chełmska Biblioteka Publiczna, Młodzieżowy Dom Kultury, Chełmskie Podziemia Kredowe, Chełmski Park Wodny, Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie, Szkoła Policealna Medyczne Studium Zawodowe, Chełmski Dom Kultury, Zespół Szkół Technicznych w Chełmie.

ski Park Wodny, Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie, Szkoła Policealna Medyczne Studium Zawodowe, Chełmski Dom Kultury, Zespół Szkół Technicznych w Chełmie.

Z okazji Chełmskiego Tygodnia Seniora ChDK oferuje specjalne zniżki dla seniorów na seanse kinowe.

Promocja książki poetyckiej i wernisaż akwareli Urszuli Bydlińskiej

Chełmska Biblioteka Publiczna zaprasza 9 października br. o godz. 17.00 na promocję książki poetyckiej pt. „Gawędy zahorodryńskie” Urszuli Bydlińskiej oraz wernisaż akwareli „W kropelce wody...” tej samej autorki. W programie spotkania zaplanowano minikoncert **Marka Miszczuka**, który zaśpiewa piosenki do tekstów z „Gawęd zahorodryńskich”. „Gawędy zahorodryńskie” zawierają wierszowane legendy, zasłyszane od rodziny i znajomych.

Urszula Bydlińska jest absolwentką historii (UMCS). Mieszka i tworzy w Majdanie Zahorodryńskim. Hobbystycznie zajmuje się malarstwem olejnym, akwarelą oraz fotografią. Poza nielicznymi publikacjami większość wierszy ukrywała w domowych szufladach, by wreszcie zadebiutować tomem „Otułam się Tobą...” (2022). Urszula Bydlińska brała udział w wielu wystawach indywidualnych i zbiorowych, jest laureatką kilkunastu nagród i wyróżnień artystycznych.

Podczas wydarzenia będzie można zakupić „Gawędy zahorodryńskie” i uzyskać dedykację z autografem autorki.

Spotkanie z Adamem Woronowiczem

Chełmska Biblioteka Publiczna zaprasza 8 października br. o godz. 17.00 na spotkanie z **Adamem Woronowiczem**. Będzie to rozmowa o teatrze, filmie, rolach, pracy na planie i kulisach aktorskiego zawodu.

Adam Woronowicz to aktor teatralny, filmowy i serialowy. Podczas spotkania będzie można poznać aktora nie tylko od strony jego najbardziej znanych ról, ale także posłuchać historii i ciekawostek związanych z jego pracą artystyczną, a przede wszystkim poznać jego drugą komediową naturę.

Wiolka Walaszczyk - standup

7 października br. o godz. 18.00 w Chełmskim Domu Kultury wystąpi **Wioletta Walaszczyk** w standupie pt. „Kompromitacja”. Wstęp dla widza powyżej 16 roku życia. Podczas wydarzenia obowiązuje zakaz nagrywania występu (audio i wideo). Bilety po 95 zł.

Teatr Polska 2026 - spektakl „The Chairs”

10 października o godz. 19.00 w Chełmskim Domu Kultury zaplanowano spektakl „The chairs” w ramach programu „Teatr Polska 2026” (spektakl ten planowany był pierwotnie na 22 września, wszystkie

dotychczas zakupione bilety zachowują sważność). „The Chairs” to duet **Adama Kuzy** i **Sary Kozłowskiej**, którzy stają się przekazicielami historii o relacjach, związkach, spotkaniach i rozstaniach innych osób, jednocześnie odnajdując w nich siebie i wpłatając w nie własne doświadczenia oraz wrażliwość. Spektakl w reżyserii **Joanny Wolańskiej**. Bilety po 20 zł.

Damski biznes - spektakl komediowy w gwiazdorskiej obsadzie

11 października br. o godz. 15.30 i 18.30 w Chełmskim Domu Kultury zaplanowano spektakl „Damski biznes”. To jedna z najzabawniejszych komedii w historii teatru. Sybil i Jane to przyjaciółki i obrotne kobiety. Poznajemy je w wynajętym pokoju hotelowym, gdy są o krok od zrobienia interesu życia. W spektaklu występują zamiennie: **Dominika Gwił**, **Katarzyna Misiewicz-Żurek**, **Sylvia Gliwa**, **Joanna Kupińska**, **Piotr Ligienza**, **Mariusz Zaniewski**, **Andrzej Popiel**, **Maciej Wilewski**, **Tomasz Dedek**, **Jakub Wieczorek**, **Paweł Góral**, **Tomasz Ciachorowski**, **Michał Piróg**, **Rafał Cieszyński**. Bilety po 140 zł.

Zajrzyj do Izby Tradycji Ziemi Wojsławickiej

Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Wojsławicach zachęca do odwiedzania Izby Tradycji Ziemi Wojsławickiej, gdzie wystawa stała została wzbogacona o nową ekspozycję pt. „Z albumów rodzinnych”. Jej premiera miała miejsce podczas tegorocznego XVII Spotkania Trzech Kultur. Wystawa prezentuje fotografie pochodzące z rodzinnych albumów mieszkańców Wojsławic i okolic, pozwalając spojrzeć na historię małej ojczyzny przez pryzmat codziennego życia, ludzi i zachowanych rodzinnych wspomnień. Do końca października w Galerii „Na Piętrze” można natomiast oglądać prawdziwą perełkę - „Ksawera Grocholska (1807-1872). Portrety z Wojsławic”,

wyjątkową wystawę poświęconą postaci **Ksawery Grocholskiej** i portretem związanym z Wojsławicami.

Konkurs Pięknego Czytania „Opowieści Niedźwiedziego Grodu”

Chełmska Biblioteka Publiczna zaprasza uczniów szkół podstawowych z Chełma oraz powiatu chełmskiego do udziału w Konkursie Pięknego Czytania „Opowieści Niedźwiedziego Grodu” **Longina Jana Okonia**. Konkurs odbędzie się 19 października br. o godz. 10:00. Zgłoszenia przyjmowane są do 10 października br. drogą elektroniczną pod adresem tcees@chbpchełm.pl, telefonicznie pod numerem 82 564 26 55 lub osobiście w siedzibie Biblioteki. Konkurs odbędzie się w dwóch kategoriach wiekowych: dla uczniów klas I-III oraz klas IV-VIII szkół podstawowych. Uczestnicy będą losować i prezentować przed publicznością oraz jury fragment książki Longina Jana Okonia, dostosowany do ich kategorii wiekowej.

„Pajaki nieoczywiste” - wystawa w Muzeum Ziemi Chełmskiej

Muzeum Ziemi Chełmskiej zaprasza na wystawę „Pajaki nieoczywiste. Mało znane formy pajaków z obszaru Lubelszczyzny”, poświęconą niezwyklej tradycji ludowych pajaków - dekoracyjnych konstrukcji wykonywanych ze słomy, papieru, bibuły, tkanin i innych, często zaskakujących materiałów. Wystawa w budynku Muzeum Ziemi Chełmskiej przy ul. Lubelskiej 56A będzie czynna do 31 października br., a w czasie jej trwania towarzyszyć jej będą kolejne bezpłatne warsztaty związane z tradycją tworzenia pajaków. Projekt „Pajaki nieoczywiste” realizowany jest dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Instytutu Dziedzictwa - „Niematerialne - przekaz dalej”. (**opr. mo**)

Rozstrzygnięcie konkursu z numeru 38/2026.

Zestaw książek „Jezioro Trumien” i „Strzępki sumień”, której autorką jest Urszula Kusz Neumann, otrzymuje **Zbigniew Danieluk**. Zapraszamy do redakcji.

KONKURS. Do wygrania książki „Echa przeklętych” oraz „Głosy zapomnianych”, których autorką jest Sandra Nikoniuk. Aby je zdobyć, wystarczy do 14 października 2026 r. dostarczyć do naszej redakcji wypełniony kupon konkursowy (osobiście, pocztą lub wrzucić do skrzynki ogłoszeniowej) i trzymać kciuki. Wyniki podamy 19 października 2026 r.

KUPON KONKURSOWY

nr 40/2026

TAK,
chcę wygrać książki Sandry Nikonium
„Echa przeklętych” i „Głosy zapomnianych”

Moje dane:
.....
.....
/imię, nazwisko, nr tel/

PÓŁKA Z KSIĄŻKAMI

Nie każda tajemnica chce pozostać tajemnicą

Łódź początku XX wieku nie była miastem, które łatwo dawało się poznać. Tętniące życiem fabryki, eleganckie hotele, wielojęzyczne ulice, bieda, przemoc i tajemnice skrywane za drzwiami kamienic – właśnie w takiej scenerii rozgrywały się historie przedstawione w dwóch książkach, które możecie zdobyć w naszym konkursie.

Pierwsza z nich to „**Echa przeklętych**” – opowieść rozpoczynająca się w 1914 roku, gdy do drzwi Łucji, stępczej matki i babki, pewnej

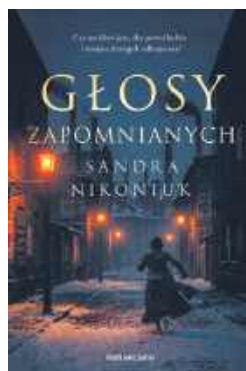

mroźnej nocy puka tajemnicza dziewczyna. Twierdzi, że przysłała ją umierająca matka. Jej pojawienie się sprawia, że do życia Łucji powraca przeszłość,

o której kobieta przez lata próbowała zapomnieć. W tle mamy mroczną Łódź schyłku belle époque, Hotel Grand, fabryki, prorocze sny, tajemnice sprzed lat oraz uczucie, które będzie musiało zmierzyć się z wojenną zawieruchą.

Druga książka przenosi nas do Łodzi roku 1916, znajdującej się pod niemiecką okupacją. Wojna zbiera krwawe żniwo, a po mieście grasuje nieuchwytny morderca dziewcząt madame Lavelle. Kobieta wraz z inspektorem Liebediewem i Franciszkiem rozpoczyna walkę z przeciwnikiem, który zawsze wydaje się być o krok przed nimi. Jednocześnie Eliza

i Gerard próbują odnaleźć odpowiedź na pytanie, czy ich uczucie jest na tyle silne, by przetrwać wojnę, zazdrość, intrygi i bolesne tajemnice.

Kuczka wróci do Izbicy

Żydowska kuczka, czyli drewniana konstrukcja, w której ortodoksyjni Żydzi obchodzili święto Sukkot, ma wrócić do Izbicy. Ma być nie tylko zabytkiem, ale także miejscem pamięci i edukacji o żydowskiej historii miasta.

To jeden z elementów drugiej edycji Projektu Kuczka - „Historie mówione Izbicy”, realizowanego z inicjatywy artystki **Magdaleny Ciemierkiewicz** we współpracy z Fundacją Zapomniane, Fundacją Formy Wspólne, SOKiS i Gminną Biblioteką Publiczną w Izbicy. Podczas spotkania, które odbyło się przed tygodniem w Izbicy, podsumowano dotychczasowe wydarzenia projektowe i omówiono za-

planowane jeszcze działania. W ramach Projektu Kuczka zorganizowano już m.in. warsztaty plastyczne dla dzieci i młodzieży. Prowadziły je **Magdalena Ciemierkiewicz** i **Aleksandra Rejent**. Uczestnicy tworzyli symboliczne namioty inspirowane tradycją żydowskich kuczek. Przy okazji poznawali elementy kultury i historii społeczności żydowskiej, która przez dziesięciolecia była ważną częścią Izbicy. Odbyły się również warsztaty historii mówionej dla dorosłych, prowadzone przez **Patrycję Dołowy** i **Agnieszkę Nieradko**. Ich uczestnicy rozmawiali o lokalnej historii, rodzinnych przekazach, wspomnieniach i pamięci mieszkańców. Zebrane historie mają trafić do lokalnego zbioru historii mówionej Gminnej Biblioteki Publicznej.

Najważniejszym tematem spotkania była jednak żydowska kuczka z Izbicy. To unikatowy zabytek i świadek wielokulturowej historii miejscowości. Ostatni taki obiekt w Izbicy, przypominający zabudowany balkon wiszący na wysokości I piętra kamienicy przy ul. Lubelskiej, został zdemontowany w 2022 roku. Teraz ma zostać poddany specjalistycznej konserwacji, a następnie ustawiony w nowej lokalizacji - na gminnej działce, naprzeciwko domu, z którego pochodzi, w sąsiedztwie miejsca upamiętniającego żydowskich mieszkańców Izbicy. Po rekonstrukcji kuczka ma służyć jako miejsce pamięci, edukacji i spotkań. Ma przypominać o żydowskiej społeczności Izbicy i jej miejscu w historii miasta. (kg)

Chełmski słownik biograficzny (410)

- Zbigniew Lubaszewski -

Biskup Michał de la Mars

Kolejnym sufraganiem rzymskokatolickiej diecezji chełmskiej (biskupem pomocniczym), którego chciałbym Państwu przedstawić, jest noszący egzotyczne nazwisko **Michał de la Mars**, który wprawdzie tylko dwa miesiące posiadał godność (dosyć szybko zmarł), jednak jako duchowny zajmuje ważne miejsce w dziejach Lublina, sprawując przez blisko ćwierćwiecze funkcję archidjakona i oficjała lubelskiego. Jest również jedynym biskupem chełmskim pochowanym w Lublinie, dokładnie w ówczesnym kościele jezuitów, obecnej archikatedrze lubelskiej.

Michał de la Mars (nazwisko często zapisywano w formie Delamars lub Dellamars) pochodził z rodziny o korzeniach francuskich. W zestawieniach duchownych (między innymi <https://www.catholic-hierarchy.org>) jako miejsce urodzenia wymieniany jest Kraków oraz data urodzenia 9 lipca 1668 roku. Natomiast ksiądz Jerzy Paszcenda w artykule *Lubelska rodzina Delamars*, zamieszczonym w IV tomie wydawanego w Lublinie

(przez Towarzystwo Naukowe KUL) periodyku „Studia nad sztuką renesansu i baroku” (z 2000 roku) ustalił, że przyszły sufragan chełmski urodził się w Lublinie jako syn pochodzącego z Lotaryngii ludwisarza (i rajcy lubelskiego) Mikołaja Delamarsa (w 1662 roku odlał zniszczony dzwon do kolegiaty zamojskiej jako „Nicolaus de la Marche”) i mieszcarki Wiktorii Mężykówny. Miał dwóch starszych braci, Jana i Adama Mikołaja. Po śmierci męża Wiktorii Delamars została żoną kupca i rajcy lubelskiego Antoniego Nosadiniego. Wszyscy synowie Mikołaja zdecydowali się na karierę duchowną, wstępując do zakonu jezuitów. Jan (używający jeszcze imienia Ignacy) po studiach w Kaliszu i w Poznaniu został kaznodzieją w Krakowie, a następnie w Krasnymstawie. Dzięki zdolnościom artystycznym z czasem stał się wybitnym architektem. Jego głównym dziełem był projekt (budowniczym był Jan Hus) jezuickiego kościoła pw. św. Franciszka Ksawerego w Krasnymstawie (z czasem świątynia stała się katedrą biskupów chełmskich). Adam Mikołaj podstawy wiedzy zdobywał w Kaliszu i Poznaniu. Następnie uczył w szkołach w Poznaniu, Jarosławiu, Sandomierzu, Brześciu i Krośnie. Był

związany z rodem Sapiehów. Między innymi był misjonarzem w Kodniu.

Michał, posiadający drugie imię Stanisław (w niektórych publikacjach jako Jan Michał) wstąpił do zakonu w Krakowie dokładnie 14 września 1685 roku. W Krakowie odbył również nowicjat. Następnie studiował filozofię w Kaliszu. Po studiach przez cztery lata pracował jako nauczyciel w Toruniu. W 1694 roku rozpoczął studia teologiczne w Poznaniu. W trakcie nauki wystąpił z zakonu i powrócił do Krakowa, gdzie 4 lutego 1699 roku otrzymał święcenia kapłańskie. Kontynuował również naukę, uzyskując 21 lutego 1702 roku tytuł doktora obojga praw (w Akademii Zamojskiej). Od 1700 roku piastował szereg funkcji kościelnych. Według ustaleń księdza Jarosława Marczewskiego (autora artykułu *Działalność Michała Delmarsa (1668-1725) w łacińskiej kapitule chełmskiej*, zamieszczonego w publikacji *Petunia servire debet sed non regere. Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Stanisławowi Dubielowi*, wydanej w 2017 roku w Lublinie) w wymienionym 1700 roku został archidjakonem lubelskim, a rok później oficjałem lubelskim. Otrzymał również kanonię kapituły katedralnej w Kamieńcu Podolskim. W 1706 roku uzyskał probostwo w Bełżycach, a w 1711 roku probostwo w Turobinie. W tym samym roku na synodzie diecezji krakowskiej został ustanowiony sędzią i egzami-

80 lat od rozbicia PUBP we Włodawie

„Echa Wolności” przypomną historię brawurowej akcji

22 października we Włodawie odbędą się uroczystości związane z 80. rocznicą rozbicia Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego przez oddział partyzancki włodawskiego obwodu Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” pod dowództwem ppor. Leona Taraszkiewicza „Jastrzębia”. Rocznicą będzie okazją nie tylko do oddania hołdu uczestnikom wydarzeń z 1946 r., ale także do przypomnienia jednej z najbardziej spektakularnych akcji polskiego podziemia niepodległościowego na Lubelszczyźnie.

Organizatorami obchodów są starosta włodawski Mariusz Zańko, Stowarzyszenie Koalicja Kulturalna oraz Stowarzyszenie Polesie Włodawskie.

22 października 1946 r. ponad 70 partyzantów oddziału Obwodu WiN Włodawa dowodzonych przez ppor. „Jastrzębia”, wspartych grupą por. Józefa Struga „Ordona”, przeprowadziło atak na włodawski PUBP. Akcja była odpowiedzią na nasilające się represje aparatu bezpieczeństwa wobec żołnierzy podziemia i osób podejrzewanych o działalność konspiracyjną. Partyzanci

opanowali kluczowe punkty w mieście i zdobyli budynek urzędu, uwalniając 81 więźniów. Dziś pamięć o uczestnikach akcji jest częścią lokalnej historii i tożsamości. O wydarzeniu przypomina m.in. upamiętnienie znajdujące się przy obecnej Komendzie Powiatowej Policji, w miejscu dawnego PUBP. Napis „WŁODAWA 22 X 1946” został również umieszczony na filarze Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

Obchody 80. rocznicy rozpoczną się 22 października o godz. 16.00 od odsłonięcia tablicy upamiętniającej wydarzenie sprzed 80 lat. Uroczystość odbędzie się pod budynkiem Komendy Policji we Włodawie. O godz. 16.30 uczestnicy złożą kwiaty pod pomnikiem żołnierzy Armii Krajowej i Zrzeszenia „WiN”. Kulminacją obchodów będzie koncert „Echa Wolności – w 80. rocznicę rozbicia PUBP we Włodawie”, który rozpocznie się o godz. 17.00 w sali kina WDK.

Na scenie wystąpi m.in. Norbert „Smoła” Smoliński oraz włodawska młodzież.

Organizatorzy zapraszają mieszkańców Włodawy i powiatu do udziału w obchodach 80. rocznicy wydarzenia, które stało się jednym z ważnych symboli oporu przeciwko komunistycznemu aparatowi represji. (pk)

natem diecezjalnym. W 1715 roku został prepozytem i oficjałem w kapitule kolegiackiej w Tarnowie, a w 1721 roku kanonikiem w kapitule katedralnej w Krakowie. W działalności Michała de la Marsa pojawiała się również diecezja chełmska. Według księdza Marczewskiego w orbie zainteresowań kapituły chełmskiej znalazł się w 1706 roku, kiedy ówczesny biskup chełmski Kazimierz Łubieński zaproponował go do godności kanonika. Uroczyste objęcie funkcji nastąpiło 23 lipca 1706 roku w Zamościu. Po czterech latach został kantorem kapituły (dokładnie 27 sierpnia 1710 roku).

Po licznych godnościach na niższych szczeblach hierarchii kościelnej, Michał de la Mars pojawił się jako kandydat do godności biskupich. 20 grudnia 1723 roku został mianowany biskupem sufraganiem diecezji kamienieckiej oraz pierwszym tytularnym biskupem trikomińskim (od Tricomii w Palestynie, obecnie Tarqumiyah nieopodal Hebronu). Przed objęciem funkcji (i przyjęciem sakry biskupiej) został z dniem 27 września 1724 roku przeniesiony na sufraganię chełmską. Według księdza Marczewskiego zdecydowały o tym związki z Janem Feliksem Szaniawskim, biskupem pomocniczym lwowskim, nominowanym 7 grudnia 1724 roku na biskupa chełmskiego (po przeniesieniu do Przemyśla Aleksandra Antonim Fredrę). Święcenia biskupie Michał de la Mars przyjął

w Kielcach 28 stycznia 1725 roku (dzień później sakrę biskupią otrzymał Jan Feliks Szaniawski) z rąk biskupa krakowskiego Konstantego Felicjana Szaniawskiego, z udziałem Jana Feliksa Szaniawskiego oraz sufragana poznańskiego Bernarda Gozdzińskiego. Niestety funkcję sprawował dosyć krótko. Z biogramów nie wynika czy dotarł w roli biskupa do Krasnostawu (siedziby biskupów chełmskich) lub Chełma (sufragani często przebywali w Chełmie). Akt zgonu zachował się w księgach filii parafii bełżyckiej w Wojciechowie, dostępnych na stronie „Księgi metrykalne w badaniach demograficzno-historycznych i genealogicznych Lubelszczyzny w latach 1582-1900” (<https://ksiegi-metrykalne.pl/zrodla>). Pochowany został (jak wspominałem na wstępie) w Lublinie, w kryptach dzisiejszej archikatedry lubelskiej. W 2013 roku w trakcie badań archeologicznych w kryptach odkryto jego pochówek z zachowanymi elementami stroju (badania przyniosły jeden z największych zbiorów dawnych tekstyliów). Obok wymienionych w tekście materiałów biogramy biskupa zamieszczono w krasnostawskim „Nestorze” (Kazimierza Stołeckiego, nr 4 z 2011 roku) oraz w *Encyklopedii Chełma. Ludzie* (wydanej w 2011 roku) i *Poczcie biskupów chełmskich obrządku łacińskiego* (Chełm 2012), w obu przypadkach autorstwa Piotra Mazura.

Chełm Biega na trasach w Warszawie i Gdańsku

27 września był bardzo pracowitym dniem dla biegaczy. Tego samego dnia reprezentanci Chełm Biega wystartowali w dwóch dużych imprezach – 13. Półmaratonie Gdańskim oraz 48. Maratonie Warszawskim.

W Gdańsku na trasę o długości 21,0975 km ruszyło blisko 13 tysięcy zawodników. Jarosław Ciach pokonał dystans w czasie 1:34:33, zajmując 704. miejsce w klasyfikacji open i 107. w kategorii M40. Dla Daniela Kowalskiego był to debiut w półmaratonie. Uzyskał czas

1:35:17, co dało mu 800. miejsce open oraz 148. miejsce w kategorii M35.

Tego samego dnia odbył się 48. Maraton Warszawski. Na mecie zameldowało się prawie 11 tysięcy uczestników z całego świata. Wśród nich znaleźli się biegacze z Chełma i okolic. Najlepszy wynik z chełmskiej ekipy uzyskał Tomasz Lipiński – 2:55:35. Dało mu to 247. miejsce w klasyfikacji open. Krzysztof Mazurek pokonał trasę w 3:26:21, zajmując 1551. miejsce. Kolejni zawodnicy kończyli maraton

z następującymi wynikami: Mateusz Huk – 4:21:47 (6192. miejsce open), Kamila Wyrostek – 4:40:43 (7761. miejsce open), Krzysztof Wyrostek – 4:40:43 (7761. miejsce open, 1340. miejsce wśród kobiet), Ryszard Stawiński – 5:10:22 (7. miejsce w Maraton-Wózki), Iwona Baluk – 5:18:16 (9700. miejsce open, 1910. miejsce wśród kobiet), Marek Baluk – 5:48:07 (10458. miejsce open) oraz Patrycja Pilipczuk-Oliwiak – 6:10:49 (10725. miejsce open, 2220. miejsce wśród kobiet). (kg)

Pobiegli do źródeł

Dwoje reprezentantów Chełm Biega wzięło udział w 8. Leśnym Biegu do Źródeł, który odbył się w Nowinach Horynieckich.

Zawody rozegrano na malowniczych, ale jednocześnie wymagających trasach prowadzących przez tereny leśne gminy Horyniec-Zdrój. Uczestnicy mogli wybrać bieg lub marsz nordic walking. Na starcie nie zabrakło reprezentantów Chełm Biega. W biegu na 10 km wystar-

tował Grzegorz Szczurek. Z czasem 43:18 zajął 4. miejsce w klasyfikacji open, a jednocześnie okazał się najlepszy w swojej kategorii wiekowej. Powody do zadowolenia miała również Monika Klimkowska. W marszu nordic walking na dystansie 6 km uzyskała czas 44:04, co dało jej 21. miejsce open i 3. miejsce w kategorii wiekowej. W zawodach uczestniczyło ponad 100 osób. (kg)

Dwa udane turnieje Satori

W miniony weekend reprezentacje Chełmskiej Szkoły Karate Kyokushin Satori uczestniczyły w dwóch turniejach: w fińskim Turku oraz mistrzostwach Podkarpacia w Jarosławiu.

Czterooosobowa drużyna Satori udała się do fińskiego Turku, gdzie pod przewodnictwem sensei Bartłomieja Zakrzewskiego wzięła udział w kolejnej edycji Iko Nordic Cup. Satorianie zdobyli tam cztery puchary. Sensei Zakrzewski tradycyjnie wystartował w konkurencji kata zajmując drugie miejsce, pozostali zawodnicy wystartowali w kumite zdobywając odpowiednio: Szymon Grabowski - 1. miejsce, Adam Wójtowicz i Michał Łatka - 2. miejsce. Dodatkowym elementem tego wyjazdu było seminarium poprowadzone przez Shihan Katsuhito Gorai, w którym również sensei Bartłomiej Zakrzewski wzięł udział.

Satori wzięło też udział w mistrzostwach Podkarpacia w Jarosławiu. Tam również czteroosobowa reprezentacja klubu pod wodzą sensei Wojciecha Kłodnickiego

stała na wysokości zadania i zdobyła 6 medali z czego 3 złote, 1 srebrny i 2 brązowe. Artur Hodała zdeklasował swoich rywali z kategorii i zdobył dwa złota, zarówno w kata jak i w kumite. Kacper Krukowski również wygrał swoją kategorię w kata, a w kumite uplasował się na 3. miejscu. Franciszek Dobrowolski w finale spotkał się ze swoim kolegą klubowym Arturem musząc uznać jego wyższość. Henryk Woźniak ostatecznie zajmuje 3.

miejsce w swojej kategorii.

- Był to bardzo owocny weekend zarówno w Polsce jak i w Finlandii. Zawodnicy Satori jak widać cały czas są w czołówce europejskiego Kyokushin, co jest bardzo pocieszające i dające nadzieję na co raz to lepsze miejsca na turniejach wysokiej rangi. Przed nami kolejne wyzwania o których na bieżąco będziemy informowali - mówi Bartłomiej Zakrzewski, prezes Satori. (kg)

Kolejny niesamowity wyczyn pana Marka

Nie zwalnia tempa. Marek Lik po raz kolejny udowodnił, że dla niego granice wytrzymałości są bardzo daleko. Tym razem wystartował w 9. Ultramaratonie Leśna Doba w Róży w województwie łódzkim. W ciągu niespełna 24 godzin pokonał aż 129 km!

Zawody rozegrano 26 i 27 września. Zadanie było proste tylko z pozoru. Uczestnicy mieli przez 24

godziny pokonać jak największy dystans. Trasa prowadziła leśno-pólną pętlą o długości ponad 12,5 km. Marek Lik z Chełm Biega spędził na trasie 21 godzin, 19 minut i 22 sekundy. W tym czasie pokonał 129 km. Taki wynik dał mu 15. miejsce w klasyfikacji open oraz znakomite 2. miejsce w kategorii M60. W ultramaratonie wystartowało prawie 120 osób. (kg)

Rolniczak z Siennicy Różanej na podium

Reprezentanci Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Siennicy Różanej wywalczyli trzecie miejsce w eliminacjach Pierwszych Ogólnopolskich Igrzysk Szkół Rolniczych w piłce nożnej o Puchar Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zawody odbyły się 25 i 26 wrześ-

nia w Hańczowej. W rywalizacji wzięli udział uczniowie szkół rolniczych, a Siennicę Różaną reprezentowały zarówno dziewczęta, jak i chłopcy. Młodzi piłkarze i piłkarki pokazali się z dobrej strony, walcząc o każdy punkt i do ostatniego gwizdka. Ich wysiłek przyniósł efekt w postaci trzeciego miejsca na po-

diu. Do sukcesu drużyn przyczynili się także opiekunowie – Dawid Jaruga i Jacek Radelczuk. Brązowy medal to powód do dumy dla całej szkolnej społeczności. Uczniowie ZSCKR w Siennicy Różanej pokazali, że potrafią skutecznie rywalizować również na ogólnopolskim poziomie. (kg)

Pięć medali Kanku

W Jarosławiu odbyły się 3. Otwarte Mistrzostwa Podkarpacia Karate Kyokushin, na których doskonale zaprezentowali się zawodnicy Klubu Karate Kyokushin Kanku w Chełmie.

W tym prestiżowym turnieju rywalizowało 164 karateków z 13 klu-

bów. Klub Karate Kyokushin Kanku z Chełma zdobył pięć medali. Na najwyższym stopniu podium stanęli Paweł Podgórski w kat. chłopcy 8-9 lat + 35 kg i Andrzej Podgórski w kat. mężczyźni + 35 lat do 85 kg. Srebro zdobyli: Lena Kulbicka w kat. dziewczęta 14-15 lat do 50 kg

i Szymon Woźniak w kat. 10-11 lat powyżej 50 kg. Na trzecim stopniu podium stanął Jakub Kulbicki kat. 12-13 lat do 45 kg. Mistrzostwa rozegrano na dwóch matach, a jednym z sędziów był sensei Waldemar Kozioł z Kanku (4 Dan). (kg)

60 lat Cementu Gryf Chełm

Były wspomnienia, podziękowania i wyróżnienia. W czwartek, 1 października, w Chełmskim Domu Kultury odbyła się uroczysta gala z okazji 60-lecia Miejskiego Klubu Sportowego Cement-Gryf Chełm.

Świętowanie 60-lecia Cementu Gryf Chełm rozpoczęło się w niedzielę, 27 września, od poświęcenia sztandaru klubu w Bazylice Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Chełmie. Ślubowanie na nowy sztandar odbyło się już w czwartek, 1 października, w ChDK, a złożyli je: zapasnik Szymon Szymonowicz oraz zapasniczki Olga Padoshyk i Alicja Wojewódzka.

Wydarzenie rozpoczęło się jednak od zaprezentowania filmu opowiadającego bogatą historię Cementu Gryfa Chełm i najważniejsze sukcesy jego zawodników i zawodniczek, jak np. srebro olimpijskie Andrzeja Głaba z igrzysk w Seulu w 1988 r. czy mistrzostwo świata Dariusza Jabłońskiego. Nie sposób nie wspomnieć o wielu medalach Katarzyny Krawczyk czy Anheliny Pacurkowskiej, a także Piotra Jabłońskiego czy Radosława Truskowskiego.

Najważniejszym elementem gali było wręczenie medali i odznaczeń. Roman Czwalinski odebrał Srebrną Odznakę „Za Zasługi dla Sportu”, przyznaną przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Medale Wojewody Lubelskiego trafiły do: Dariusza Kucharskiego, Igora Lobasa, Stanisława Adamiaka, Tadeusza Radzięciaka, Krzysztofa Kupracza, Katarzyny Krawczyk i Mieczysława

Czwalinkiego. Wyróżnienia Marszałka Województwa Lubelskiego odebrali: Andrzej Głab, Dariusz Jabłoński, Katarzyna Krawczyk i Anhelina Pacurkowska. Odznaki honorowe „Zasłużony dla Województwa Lubelskiego” odebrali: Andrzej Głab i Dariusz Jabłoński. Medale Pamiątkowe Województwa Lubelskiego przyznano z kolei Anhelinie Pacurkowskiej i Katarzynie Krawczyk. Odznaczenia Prezidenta Miasta Chełm trafiły do: Tadeusza Radzięciaka, Andrzeja Głaba, Dariusza Jabłońskiego, Piotra Jabłońskiego, Radosława Truskowskiego, Katarzyny Krawczyk, Anheliny Pacurkowskiej, Zdzisława Białego, Mieczysława Czwalinkiego i Katarzyny Krystynek. Przyznano też odznaczenia Polskiego Związku Zapasniczego. Złoty Medal za Wybitne Zasługi dla Polskich Zapasów otrzymał Mieczysław Czwalinski, a Brązowy Medal za Wybitne Zasługi dla Polskich Zapasów – Katarzyna Krawczyk. Swoje nagrody przyznał też sam MKS Cement-Gryf Chełm. Medal sześćdziesięciolecia „Zasłużony dla chełmskich zapasów” otrzymali olimpijczycy: Andrzej Głab (srebrny medalista igrzysk olimpijskich w Seulu), Dariusz Jabłoński (mistrz świata i Europy, trzykrotny olimpijczyk), Piotr Jabłoński (mistrz świata kadetów i olimpijczyk z Atlanty), Radosław Truskowski (srebrny medalista akademickich mistrzostw świata i olimpijczyk z Aten), Katarzyna Krawczyk (medalistka mistrzostw świata i Europy,

wicemistrzyni igrzysk europejskich i olimpijka z Rio de Janeiro) oraz Anhelina Pacurkowska (medalistka mistrzostw świata i Europy, olimpijka z Paryża). Za osiągnięcia sportowe wyróżnienia otrzymali: Mirosław Żukowski, Stanisław Barej, Angelika Głab-Kunysz, Karolina Czerniewicz, Weronika Michalska, Patryk Kamiński, Olga Padoshyk, Alicja Wojewódzka, Daniela Yavorshchuk i Szymon Szymonowicz.

Nagrodzono też trenerów Cementu-Gryfa: Janusza Golika, Jana Potockiego, Krzysztofa Grabczuka, Romana Czwalinkiego, Dariusza Kucharskiego, Igora Lobasa, Bernarda Cyfrę i Kazimierza Prościńskiego. Wyróżnienia dla działaczy odebrali: Tadeusz Radzięciak, Sławomir Padowski, Ryszard Sudół, Krzysztof Kupracz, Mieczysław Czwalinski, Zbigniew Radziejczuk, Stanisław Adamiak

i Ryszard Masiewicz. Doceniono sponsorów i partnerów Cementu-Gryfa Chełm: miasto Chełm, Cemex Polska, Kozak S.C. – Jacek Kozak i Mirosław Kozak, Recykl Organizacja Odzysku S.A. oraz PANS Chełm. Podziękowania skierowano też do osób wyróżniających się wieloletnią

współpracą z klubem: Stanisława Mościckiego, Wiesława Kociuby, Jarosława Walczuka, Jacka Kozry, Adama Marszałuka, Ewy Gruszy, Mirosława Koniecznego, Lucyny Jędrzejewskiej, Sylwestra Janika, Andrzeja Suprona, Jana Godlewskiego, Janusza Najdy

i Marka Wałachowskiego. Na koniec wręczono medale z okazji 80-lecia Ludowych Zespołów Sportowych. Otrzymał je: Marcin Sadowski, Alicja Piersa, Krzysztof Gajek, Dariusz Kucharski i Mieczysław Czwalinski. Gwiazdą wieczoru była Katarzyna Moś. (kg)

Siódemka najlepsza

Zakończyła się XXXII edycja „Czwartków Lekkoatletycznych” organizowanych przez Chełmskie TKKF. Podczas ostatnich jesiennych zawodów podsumowano również klasyfikację szkół i klubów oraz nauczycieli i trenerów.

W klasyfikacji szkół i klubów zwyciężyła SP nr 7 w Chełmie. Drugie miejsce zajęła SP nr 5 w Chełmie, a trzecie SP w Rejowcu. Kolejne lokaty przypadły SP w Okszowie, SP w Urszulinie oraz Niepublicznej Szkole Arka Chełm. Na miejscach 7-12 uplasowały się: MKS AGROS Chełm, SP nr 8 w Chełmie, SP w Lisznie, SP w Pawłowie, ZS w Woli Uhruskiej i MKL Chełm.

Wśród nauczycieli i trenerów najlepsza okazała się Agnieszka Kusiak z SP nr 5. Drugie miejsce zajęła Beata

Werner-Kość z SP w Rejowcu, a trzecie Jolanta Kyrk z SP nr 7. Kolejne miejsca zajęli: 4. Agnieszka Madeja-Dyńska (SP Okszów), 5. Mirosław Chudzik (SP Urszulin) i 6. Kaja Kiermacz (SP nr 7). Lokaty 7-14 przypadły: Małgorzacie Misztal (Arka Chełm), Izabeli Jastrzab (Agros Chełm), Izabelli Luszawskiej-Wilk

(SP Liszno), Piotrowi Turewiczowi (SP nr 8), Kamilowi Górze (SP Pawłów), Wioletcie Hołomiej (ZS Wola Uhruska), Piotrowi Szkodzie (MKL) i Krzysztofowi Szyszkowskiemu (SP Okszów). Wszystkie uczestniczące szkoły i kluby otrzymały puchary oraz pamiątkowe dyplomy. Dyplomy przygotowano również dla nauczycieli i trenerów, a trzy najlepsze osoby w tej klasyfikacji otrzymały nagrody rzeczowe. (kg, fot. SP nr 7 Chełm)

Dobre starty biegaczy z Izbicy

Reprezentanci Sekcji Biegowej Ruch Izbica mocno rozpoczęli kalendarzową jesień. 27 września startowali w zawodach w Adamowie i Gdańsku, osiągając dobre wyniki i sięgając po miejsca na podium.

W Adamowie rozegrano Mistrzostwa Polski w Duathlonie, będące jednocześnie finałem tegorocznego cyklu Grochowski Legend Series. Duathlon to wymagająca rywalizacja łącząca bieganie i jazdę na rowerze. Na starcie nie zabrakło zawodników z Izbicy. Andrzej Łoiński ukończył zawody z czasem 2:01:55, co dało mu 28. miejsce w klasyfikacji open. Piotr

Czemerys uzyskał 2:13:06 i zajął 63. miejsce open.

Jeszcze lepiej przedstawiają się ich wyniki w klasyfikacji całego cyklu Grochowski Legend Series. Łoiński zwyciężył w kategorii wiekowej M45, a Czemerys zajął 2. miejsce w kategorii M40.

Tego samego dnia w Gdańsku odbył się XIII Półmaraton Gdańsk. W liczny gronie uczestników wystartowało małżeństwo reprezentujące Sekcję Biegową Ruch Izbica. Małgorzata Smyk i Łukasz Smyk pokonali dystans 21,0975 km w identycznym czasie – 1:33:34. (kg)

Lekkoatletyczne zmagania szkół średnich

W czwartek, 1 października, na stadionie przy II LO w Chełmie odbyły się rejonowe zawody drużynowej ligi lekkoatletycznej dziewcząt i chłopców ze szkół średnich. W klasyfikacji drużynowej triumfowały II LO z Chełma (dziewczęta) oraz ZSEIM z Chełma (chłopcy).

Wyniki rywalizacji: kat. dziewczęta: 100 m - 1. Hanna Stachniuk (II LO Chełm), 2. Monika Poszytek (ZSEIM), 3. Julia Janysz (IV LO Chełm), 200 m - 1. Martyna Wawryniuk (II LO Chełm), 2. Amelia Kogut (ZSEIM), 3. Maja Niemiec (II LO Chełm), 400 m - 1. Zofia Gębicka (I LO Chełm), 2. Laura Stempkowska (II LO Chełm), 3. Nikola Kucharska (II LO Chełm), 800 m - 1. Wiktoria Nadolska (II LO Chełm), 2. Lena Pilipczuk (ZSEIM), 3. Nikola Korkosz (ZSEIM), 1500 m - 1. Karolina Sidoruk (I LO Włodawa), 2. Alicja Gonerska (I LO Włodawa), 3. Weronika Pawelec (I LO Włodawa), skok w dal - 1. Wiktoria Hryszko (II LO Chełm), 2. Zuzanna Daniluk (ZSEIM), 3. Kaja Borzecka (I LO Włodawa), skok wzwyż - 1. Natalia Jagiello (II LO Chełm), rzut oszczepem - 1. Maja Krzywicka (ZSEIM), pchnięcie kulą 3 kg - 1. Gabriela Guz (IV LO Chełm), 2. Oliwia Najdek (ZSEIM), 3. Wiktoria Walczuk (I LO Chełm), pchnięcie kulą 4 kg - 1. Karina Korowajska (I LO Włodawa), 2. Julia Goryn (IV LO Chełm), sztafeta 4x100 m - 1. II LO Chełm,

2. I LO Włodawa, 3. ZSEIM. Dziewczęta drużynowo: 1. II LO Chełm, 2. ZSEIM Chełm, 3. I LO Chełm, 4. IV LO Chełm, 5. I LO Włodawa.

Kat. chłopcy: 100 m - 1. Dorian Mataczyński (II LO Chełm), 2. Michał Kosiniec (ZSEIM), 3. Olaf Mróz (ZSZ Nr 1 i II LO Włodawa), 200 m - 1. Jakub Orzędowski (ZST), 2. Kacper Suszcz (I LO Chełm), 3. Alan Sielaszuk (ZSZ Nr 1 i II LO Włodawa), 400 m - 1. Miłosz Zazula (ZSGIB), 2. Szymon Januszani (ZSEIM), 3. Igor Marczyk (I LO Chełm), 800 m - 1. Kacper Ambrozik (I LO Włodawa), 2. Cyryl Bliźniuk (I LO Włodawa), 3. Hubert Rejmak (ZSEIM), 1500 m - 1. Franciszek Józefczak (ZSEIM), 2. Szymon Pietrykowski (ZST), 3. Maciej Witkowski (ZSZ Nr 1 i II LO Włodawa), skok w dal - 1. Alan Malinowski (ZSEIM),

2. Mateusz Ceglowski (ZSZ Nr 1 i II LO Włodawa), 3. Mikołaj Józewczuk (ZSZ Nr 1 i II LO Włodawa), skok wzwyż - 1. Michał Mądzelewski (ZSEIM), 2. Jakub Olasek (ZST), 3. Jakub Krukowski (ZST), rzut oszczepem - 1. Oliwier Mazurek (ZSGIB), 2. Mateusz Tulikowski (II LO Chełm), 3. Jakub Świdroń (ZSEIM), pchnięcie kulą 5 kg - 1. Mikołaj Wojewódzki (IV Chełm), 2. Bartosz Hołub Vel Gołab (IV Chełm), 3. Hubert Błaszczuk (ZSZ Nr 1 i II LO Włodawa), pchnięcie kulą 6 kg - 1. Paweł Seniuk (ZSEIM), 2. Jakub Kazak (ZSEIM), 3. Ignacy Sieciechowicz (ZST), sztafeta 4x100 m - 1. ZSEIM, 2. ZSZ Nr 1 i II LO Włodawa, 3. ZST. Chłopcy drużynowo: 1. ZSEIM Chełm, 2. ZSZ Nr 1 i II LO Włodawa, 3. ZST Chełm, 4. II LO Chełm, 5. ZSGIB Chełm. (kg)

Hat-trick grającego trenera

RUCH IZBICA - VITRUM WOLA UHRUSKA 2:4 (1:2)

0:1 - **Drzewicki** (10), 1:1 - **Woje-woda** (33), 1:2 - **D. Dąbrowski** (42), 2:2 - **Babiarz** (61), 2:3 - **Drzewicki** (65), 2:4 - **Drzewicki** (75).

RUCH: Wójtowicz - Buk, Woje-woda, Zaprawa, Knap (40 Babiarz), Jasiński (84 Wlizio), Jaremek, Gałka, G. Lewandowski, P. Lewandowski, Melnychuk (46 Jakóbczak). Trener - **Roman Blonka**.

VITRUM: Dadas - Walczyk, Wyros-tek, Roczon, Zbarachewicz, Leśniak, Barczuk, Krawiec, D. Dąbrowski, Drzewicki, Bryk (73 K. Dąbrowski). Trener - **Łukasz Drzewicki**.

Zawodnicy Ruchu chcieli podtrzy-mać dobrą passę, dwóch zwycięstw z rzędu, i byli faworytem. W końcu do Izbicy przyjechał Vitrum, które

ostatnio przegrał 0:5 z Granicą Do-rohusk i 1:2 z Orłem Srebrzyszcze. Tymczasem od początku meczu goście byli wyjątkowo aktywni i już w 10 minucie wyszli na prowadze-nie. Na listę strzelców po raz pierw-szy wpisał się grający trener ekipy z Woli Uhruskiej **Łukasz Drzewicki**, który wykorzystał sytuację „sam na sam” z **Janem Wójtowiczem**. Nieco zaskoczeniu gospodarze wy-równali dopiero 23 minuty później, po składnej akcji **Szymona Dadasa** pokonał **Jakub Wojewoda**, ale tuż przed przerwą **Dominik Dąbrowski** wyprowadził Vitrum ponownie na prowadzenie. Ruch jeszcze raz się podniósł i wyrównał w 61 minucie. Goście mieli jednak w swoich szere-gach bardzo dobrze dysponowanego Drzewickiego. Trener Vitrum naj-

pierw huknął z 11 metrów, a potem ponownie wykorzystał sytuację „sam na sam” z Wójtowiczem i trzy punkty pojechały do Woli Uhruskiej. **(kg)**

V LIGA			
TABELA			
1. Ogniwo	8	19	27-7
2. Różanka	8	17	24-12
3. Granica	8	17	24-14
4. Chelmianka II	8	14	17-10
5. Włodawianka	8	13	24-15
6. Ruch	8	13	19-15
7. Frassati	8	12	21-16
8. Brat	8	10	17-20
9. Orzeł	8	10	13-26
10. Vitrum	8	8	13-20
11. Hetman	8	7	12-30
12. Unia R.	8	6	12-20
13. Łopiennik	8	6	16-25
14. Kłos	8	4	13-22

nie udaną akcją popisał się **Oskar Dzida** i było 1:1. Zespół z Różanki nie odpuszczał, nadal grał swoje i w 37. minucie znów prowadził. Piłkę w pole karne wrzucił **Timur Vaitsekhovich**, a **Paweł Perdun** nie zwykł marnować takich sytu-acji. Podopieczni Rafała Robaka także nie zamierzali składać broni i jeszcze przed przerwą do remisu doprowadził niezawodny ostatnio **Piotr Kowalczuk**. W drugiej po-łowie, mimo szans z obu stron, wynik już się nie zmienił. Frassati kontynuuje dobrą passę. Zespół z Fajslawic jest niepokonany od sześciu spotkań. **(kg)**

Antoniak.

- Kłos próbował grać piłką i mieć inicjatywę, a my nastawiliśmy się na grę z kontry i to się nam dziś udało - powiedział po ostatnim gwizdku **Kazimierz Bala**, trener Orła. Hat-tricka po szybkich wypadach zali-czył **Andrzej Olender**. To już szósta porażka podopiecznych trenera **Michała Antonia**ka w ośmiu spot-kania

Po dość słabym początku se-zonu rośnie forma Brata. Piłkarze z Siennicy Nadolnej pewnie pokonali Unię Rejowiec. Gospodarze wyszli na prowadzenie w 23 minucie, gdy **Bzówka** dobił strzał jednego z kole-gów. W drugiej połowie kapitalną ak-cją skrzydłem popisał się **Sąsiadek**, a **Suduł** dopełnił formalności. Wynik, po solowym rajdzie, ustalił Aleksan-der Urbański. **(kg)**

Kapłon.

Hetman prowadził do przerwy ze słabo grającą Granicą, ale gospodarze mieli w swoich szeregach nieza-wodnego **Jacka Ziarkowskiego**. Były piłkarz m.in. Odry Wodzisław, zdobył dwie bramki w końcówce meczu i gdy już wydawało się, że trzy punkty zosta-ną w Dorohusku, w doliczonym czasie gry wyrównał **Maciej Zając**. **(kg)**

wat (67 Kłos), Jusiuk (67 Siwek), Damian Orłowski, Bobrzyński (84 Macioszek). Trener - **Karol Bujak**.

Ogniwo wykorzystało potknięcie Eko Różanki, pewnie pokonało we Włodawie Włodawiankę i jest no-wym lidrem chełmskiej okręgówki. Bohaterem ekipy z Wierzbicy był m.in. **Szymon Sitarczuk**, zdobywca trzech bramek. **(kg)**

Trener - **Paweł Matycz**.

CHEŁMIANKA II: Wereszczyński - Bis, Grabowski, Grzywaczewski, Kuś, Lipski, Mataczyński, Tywo-niuk, Urbański, Wronka, Zhadan. Trener - **Paweł Fornal**. **(kg)**

Różanka znów gubi punkty

FRASSATI FAJSŁAWICE - SPS EKO RÓŻANKA 2:2 (2:2)

0:1 - **Bliźniuk** (14), 1:1 - **Dzida** (18), 1:2 - **Perdun** (37), 2:2 - **Ko-walczuk** (45).

FRASSATI: Kulesza - Leszczyń-ski, Dzida (56 Dunda), Żmuda, Mołodecki, Chruściel (73 Oroni), Kurkiewicz, Kowalczuk, Wawrzusi-szyn, Korchut, Gajek (81 Suszek). Trener - **Rafał Robak**.

RÓŻANKA: Naumiuk, Szejno, Piotrowski (46 Kawiak), Kwiatkow-ski, Bliźniuk (46 Gołąb), Staszczak,

Błaszczuk, Perdun, Jankowski (33 Vaitsekhovich, 72 Lejko), Knap. Trener - **Kamil Karwatiuk**.

Po porażce na własnym boisku z Bratem Siennica Nadolna, do-tychczasowy lider chełmskiej ligi okręgowej, SPS Eko, znów zgubił punkty i tylko zremisował na wyjeź-dzie z Frassati Fajslawice. Goście co prawda zaczęli bardzo dobrze, bo już w 14. minucie **Cyril Bliźniuk** po solowej akcji zaskoczył obronę gospodarzy oraz **Adriana Kulesz**ę, ale już cztery minuty później rów-

Orzeł odleciał Kłosowi

ORZEŁ SREBRZYSZCZE - KŁOS GMINA CHEŁM 4:2 (2:2)

1:0 - **A. Olender** (15), 1:1 - **Żwir-bła** (20 karny), 2:1 - **Rzeszut** (38), 2:2 - **Żwirbła** (44), 3:2 - **A. Olender** (60), 4:2 - **A. Olender** (73).

ORZEŁ: Bożek - Bala, Bureć, Do-liński (60 Hawryluk), Halchun, Ma-

linowski (45 M. Olender), A. Olen-der, Rzeszut, Sawa (60 Bazela), Sieniawski (77 Kościuk), Trusiuk. Trener - **Kazimierz Bala**.

KŁOS: Pawlak - Dyński, Flis, Gorzałą, Marczuk, Mazur, E. Po-znański, P. Poznański, K. Rak, Rut-kowski, Żwirbła. Trener - **Michał**

Rośnie forma Brata

BRAT CUKROWNIK KGS SIENNI-CA NADOLNA - UNIA REJOWIEC 3:0 (1:0)

1:0 - **Bzówka** (23), 2:0 - **Suduł** (73), 3:0 - **Aleksander Urbański** (90+1).

BRAT: Mróz - Bzówka (55 Typiak), Dubaj, Ignaciuk, Arnold Kister (80

Moniakowski), Kniażuk, Płatek (75 Wilkiński), Sąsiadek, Suduł (81 Mali-nowski), Szostak, Aleksander Urbań-ski. Trener - **Andrzej Ignaciuk**.

UNIA: Pastuszak - Kloc, A. Czer-wiński, Mazurek, Huk, Głowacki, Gór-ny, Paśnik, Szajduk, Karaś, J. Czer-wiński. Trener - **Tomasz Hawryluk**.

Emocje w końcówce

GRANICA DOROHUSK - HETMAN ŻÓŁKIEWKA 2:2 (0:1)

0:1 - **Sawicki** (39), 1:1 - **Ziarkow-ski** (90), 2:1 - **Ziarkowski** (90+2), 2:2 - **Zajac** (90+4).

GRANICA: Bielecki - Jarosz, Kamo-la, Kogut, Kulbicki, Luchowski, Mar-

tyn, Mazurek, Rossa, Ruszkiewicz, Ziarkowski. Trener - **Jacek Ziarkow-ski**.

HETMAN: Rogala - Małek, Wilki-ra, Kalman, K. Prus. Miedźwiedz, D. Więczkowski, K. Więczkowski, Pu-chala, Amerla, Sawicki. Trener - **Piotr**

Ogniwo nowym liderem

WŁODAWIANKA WŁODAWA - OGNIWO WIERZBICA 0:4 (0:2)

0:1 - **Sitarczuk** (15 karny), 0:2 - **Sitarczuk** (18), 0:3 - **Gębicki** (65), 0:4 - **Sitarczuk** (75).

WŁODAWIANKA: Polak - Sta-szewski, Latała, Andrusenko, Nieli-

piuk, Bartnik, Węgliński, Pogonow-ski, Hernas, Witkowski, Ambrozik. Trener - **Artur Nielipiuk**.

OGNIWO: Zagaba - K. Klimo-wicz (84 Orysz), Pilipczuk (46 Bąk), Pawlak, Knot (70 Mileszczyk), Gę-bicki, Sitarczuk (75 Zygmunt), Kar-

Remis w Olszance

GKS ŁOPIENNIK - CHEŁMIANKA II CHEŁM 2:2 (2:0)

ŁOPIENNIK: Olejarczyk - Kubrak,

Suszek, Dworucha, Dudek, Wójto-wicz, Matycz, Sysa, M. Korzeniow-ski, P. Korzeniowski, Mazurkiewicz.

ZAPISY DROGĄ MAILOWĄ (IMPREZY@MOSIR.CHELM.PL)
LUB TELEFONICZNIE (62 563 00 03) DO DNIA 15 PAŹDZIERNIKA

AKTYWNY ORLIK

TURNIEJ PIŁKI NOŻNEJ

17 PAŹDZIERNIKA, GODZINA 10⁰⁰, ORLIK PRZY UL. SIENKIEWICZA 22

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

tworzymy
polski sport

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Chełmie
realizuje projekt Aktywny Orlik współfinansowany
ze środków Programu Ministerstwa Sportu i Turystyki.

KLASA A.

Sparta i Tatran nie zwalniają tempa

W meczu dwóch drużyn z czołówki tabeli, Sparta pokonała w Rejowcu Fabrycznym Sawenę Sawin 2:0. Pewne trzy punkty w starciu z MKS Siedliska zanotował wicelider - **Tatran Krasnystaw**. Rośnie forma Startu Krasnystaw, który rozbił Pławanice 6:3. Wyniki 7. kolejki „A” klasy”:

SPARTA REJOWIEC FABRYCZNY - SAWENA SAWIN 2:0 (1:0)
1:0 - **Kozioł** (26), 2:0 - **Barabasz** (87).

MKS SIEDLISKA - TATRAN KRAŚ-NICZYN 0:4 (0:2)
0:1 - **Kukulski** (18), 0:2 - **Chwasz** (44), 0:3 - **Kędziera** (50), 0:4 - **Chwaszcz** (57).

ASTRA LEŚNIEWICE - SPÓŁ-

DZIELCA SIEDLISZCZE 1:2 (0:0)
1:0 - **Barzał** (50), 1:1 - **Dominik Orłowski** (55), 1:2 - **Mazurek** (75 karny).

START KRASNYSTAW - PŁAWA-NICE KAMIEŃ 6:3 (3:1)
1:0 - **Palonka** (1), 2:0 - **Wójcik** (13), 2:1 - **Petruk** (36), 3:1 - **Szponar** (45), 4:1 - **Lupa** (47), 5:1 - **Chariasz** (60), 6:1 - **Kacper Wojciechowski** (84), 6:2 - **Fijoł** (85 karny), 6:3 - **Kle-kotiuk** (90+2).

ZNICZ SIENNICZA RÓŻANA - UNIA BIAŁOPOLE 2:2 (0:1)
0:1 - **Zdybel** (34), 0:2 - **Lewkowicz** (47), 1:2 - **P. Mazurek** (70), 2:2 - **Oi-szyna** (80).

VICTORIA ŻMUDŹ - START RE-

GENT PAWŁÓW 2:0 (1:0)
1:0 - **Olejniczak** (32), 2:0 - **Kamil Fronc** (68).

RUCH II IZBICA - pauza. **(kg)**

TABELA			
1. Sparta	7	19	23-3
2. Tatran	7	19	26-8
3. Victoria	6	16	14-5
4. Sawena	7	13	11-5
5. Start K.	6	13	22-13
6. Znicz	7	11	18-20
7. Spółdzielca	6	6	12-15
8. Pławanice	7	6	16-25
9. Astra	6	5	8-10
10. Ruch II	6	4	10-18
11. Siedliska	7	4	5-20
12. Unia B.	6	2	9-17
13. Start P.	6	1	6-21

KLASA B. Bezek na fali

Wyniki 6. kolejki „B klasy”:
BUG II HANNA - KS BEZEK 1:5 (0:2)

0:1 - **Kociuba** (25), 0:2 - **Kociu-ba** (28), 0:3 - **Mróz** (75), 0:4 - **Mróz** (77), 1:4 - **Fajks** (83), 1:5 - **Kociuba** (90).

WOJSŁAWIA WOJSŁAWICE - AGROS SUCHAWA 1:2 (1:1)
0:1 - **Humeniuk** (35), 1:1 - **Jasiuk** (38), 1:2 - **Humeniuk** (48).

VITRUM II WOLA UHRUSKA -

ORZEŁ II SREBRZYSZCZE 1:2 (1:1)
1:0 - **Papielarz** (2), 1:1 - **Miste-rek** (4), 1:2 - **Matecki** (86).

FRASSATI II FAJSŁAWICE - HUTNIK DUBECZNO 3:1 (0:1)
0:1 - **Giangreco** (22), 1:1 - **Ada-miec** (50), 2:1 - **Suszek** (56), 3:1 - **Suszek** (71).

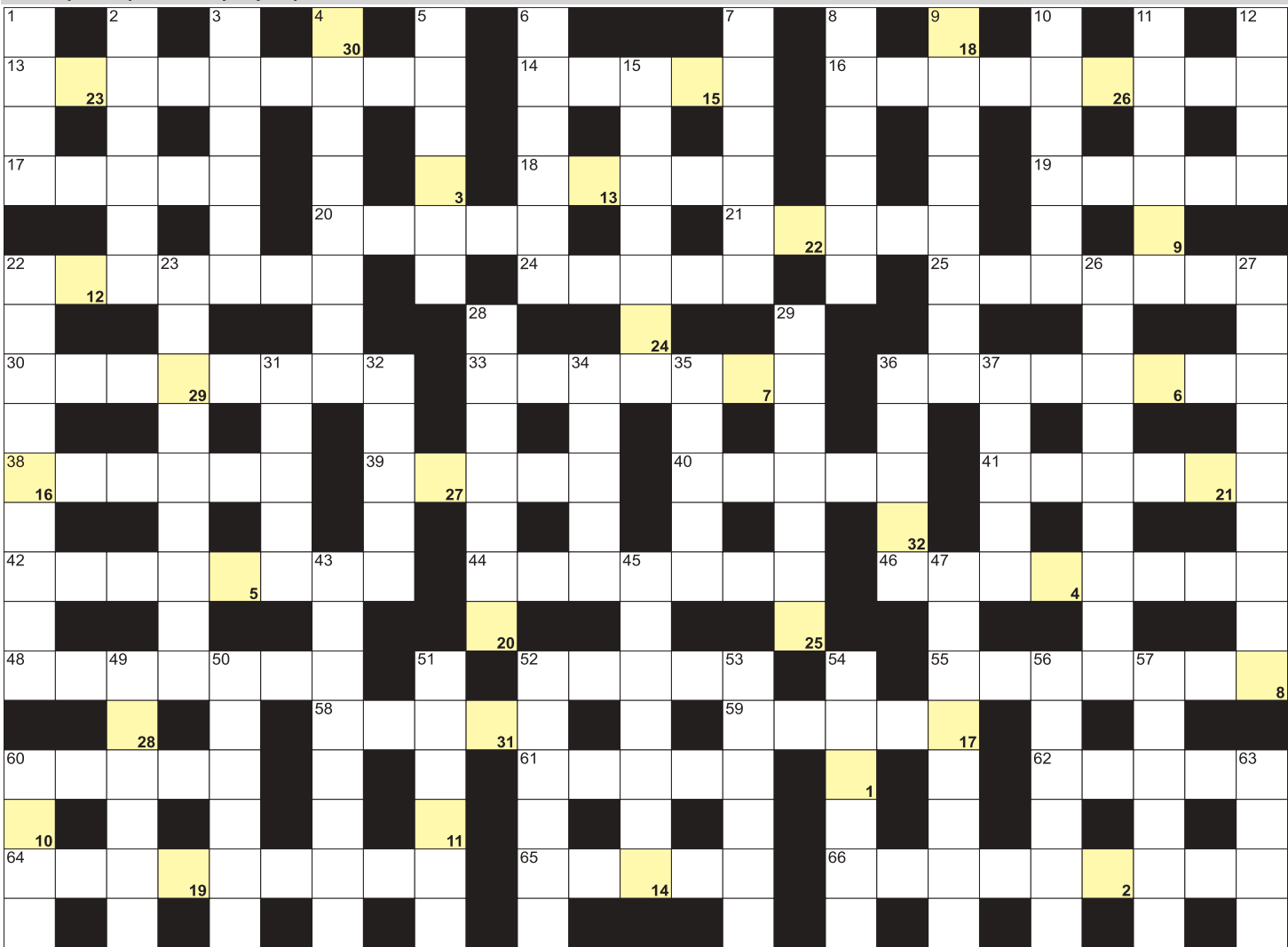
SAWENA II SAWIN - HUTNIK RUDA HUTA 3:2 (2:1)
0:1 - **Baranowski** (19), 1:1 - **Pytel** (34), 2:1 - **Dudzie** (40), 3:1 - **Piech**

(58), 3:2 - **Bulwan** (65). **(kg)**

TABELA			
1. KS Bezek	6	16	31-8
2. Agros	6	12	18-13
3. Wojsławia	6	11	15-9
4. Hutnik D.	6	10	17-12
5. Frassati II	6	9	13-15
6. Sawena II	6	9	12-12
7. Hutnik RH	6	7	14-16
8. Orzeł II	6	7	11-15
9. Bug II	6	3	15-28
10. Vitrum II	6	3	6-24

KRZYŻÓWKA z HASŁEM NR 40 (2026)

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 32 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 13) walka dwóch rycerzy; 14) drewniana część gitary; 16) więcej niż bliźnięta; 17) sztuka jazdy w kontrolowanym poślizgu; 18) kamienia łupanego to paleolit; 19) roślina na sizal; 20) wielkanocna zupa; 21) Niemcy, Niger i Honduras; 22) wystawiane przez lekarzy; 24) stolica państwa Niue; 25) konwersacja inaczej; 30) stolica włoskiej Lombardii; 33) naczynie do podlewania; 36) niejedna kręci się w lunaparku; 38) rzymski bóg wody; 39) popularne pieczywo; 40) jest nim kompost; 41) waluta Panamy; 42) na niej wałkuje się ciasto; 44) miękkości, ptak wodny; 46) stolica Nepalu; 48) wyraz po przedstawieniu głosek; 52) K dla chemika; 55) smaczny owoc z sadu; 58) droga w mieście; 59) angielskie wśród przypraw; 60) bardzo cicha mowa; 61) inaczej słomka do picia; 62) siedziba kantonu Argowia w Szwajcarii; 64) siostra z klasztoru; 65) Santor, polska piosenkarka; 66) Arek urzędowo. **PIONOWO:** 1) deszcz lub śnieg; 2) tytułowy Goriot z powieści Balzaka; 3) przerwa między wyrazami; 4) burza śnieżna; 5) skąpiec, dusigrosz; 6) realizuje recepty; 7) buty na zimę; 8) krzyżak pod choinką; 9) mięsna lub rybna w puszcze; 10) artysta przy sztaludze; 11) obsługiwane przez artylerzystów; 12) popularna śpiewaczka operowa, primadonna; 15) światła i znaki; 22) filolog francuski inaczej; 23) badacz hieroglifów i piramid; 26) ślub z osobą niższego stanu; 27) zespół urządzeń pomiarowych; 28) nóż chirurgiczny; 29) lepiące śnieżne figury w garnkach; 31) odsyłacze internetowe; 32) trzecia zmiana; 34) rekrutacja uczniów; 35) pierwiastek V; 36) Kazimierz dla bliskich; 37) maszyna na wzór człowieka; 43) inaczej Płanetnik, postać z wierzeń słowiańskich; 45) grecka muza poezji lirycznej; 47) Jakubowska, Miss Polonia 2008; 49) dróżki parkowe; 50) malajski rotan, rattan; 51) waga ciała lub bagażu; 52) niejedna w Sejmie; 53) sobota dla żydów; 54) rzeka w Heidelbergu; 56) jej stolicą Kampala; 57) stawiany oskarżonemu; 60) delfin gangesowy krócej; 63) narządy słuchu.

nowy tydzień

imię i nazwisko

adres

KUPON

krzyżówka 40/2026

Rozwiązanie krzyżówek wraz z wyciętym kuponem należy nadesłać pocztą, wrzucić do naszej skrzynki ogłoszeniowej lub przynieść do redakcji w ciągu 10 dni od daty ukazania się tego numeru. Wśród nadawców rozlosujemy 100 zł oraz dwie nagrody-niespodzianki.

100 zł

za rozwiązanie krzyżówek z numeru 38/2026

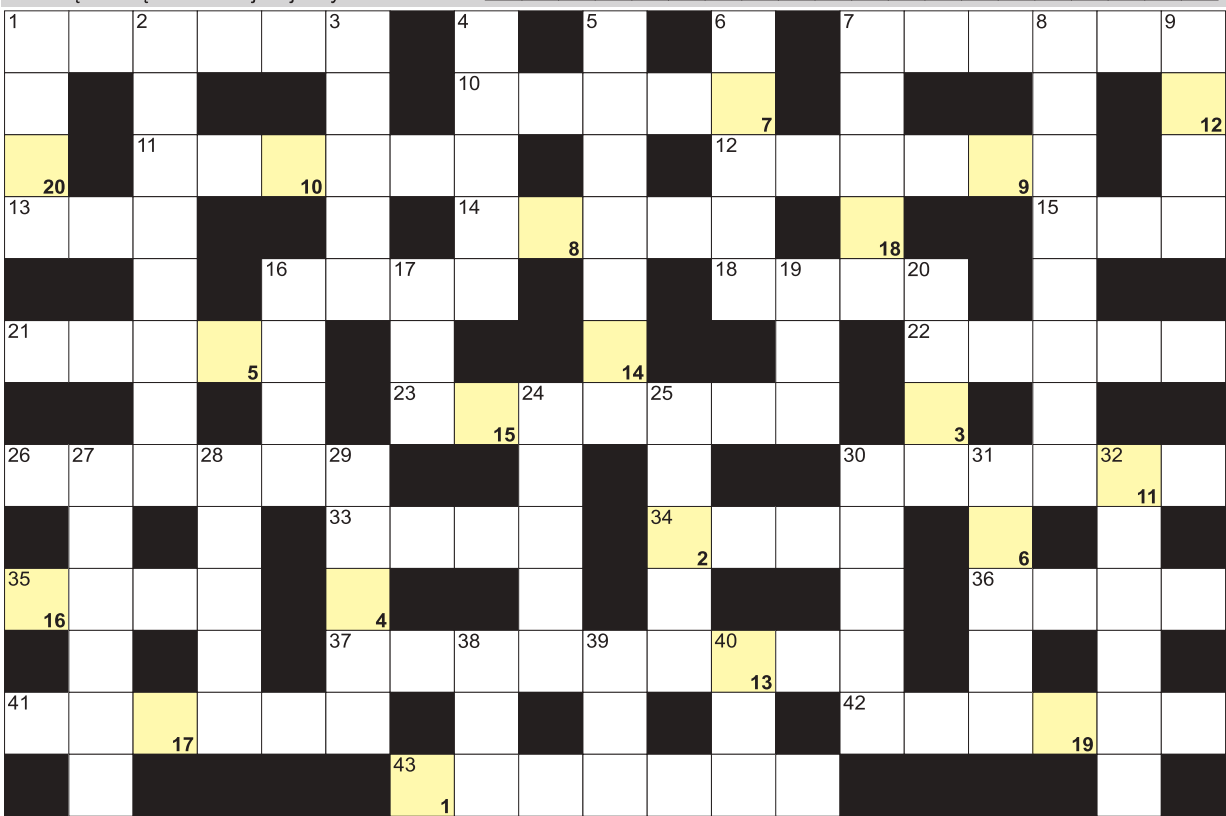
otrzymuje **Stawomir Łatka** (Chełm),

a nagrody-niespodzianki: **Elżbieta Kulik** (Chełm)

i **Piotr Baranowski** (Chełm).

KRZYŻÓWKA z HASŁEM NR 40 (2026)

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

AGFA Agfa

Image Center

wywołanie zdjęć cyfrowych
zdjęcia do dokumentów
zdjęcia ze slajdów
zdjęcia ze zdjęć
skanowanie negatywów
fotogadżety

Chełm, Lwowska 8
tel. (082) 565-66-16
fototam.pl
agfachelm@fototam.pl

POZIOMO: 1) żydowskie Święto Szałasów; 7) polny to mazurek, ptak; 10) wiolinowy dla muzyka; 11) w parze z Hercegowiną; 12) wynajmowane w hotelu; 13) dwudziesta trzecia litera alfabetu greckiego; 14) nie brutto; 15) de Maupassant, francuski pisarz; 16) wypłata dla żołnierza; 18) malowane szminka; 21) na głowach żołnierzy; 22) dawna stolica Litwy; 23) cienka, sucha kielbasa; 26) Masterton, brytyjski pisarz; 30) boże drzewko lub draganek; 33) inaczej smród, fetor; 34) rzeka w Newcastle; 35) antonim poziomemu; 36) dziewiąta litera alfabetu greckiego; 37) miasto św. Mikołaja; 41) ze stolicą w Belmopan; 42) inaczej o katarze; 43) najwyższy szczyt Walii. **PIONOWO:** 1) najwolniejszy chód konia; 2) koszyk z truskawkami; 3) argentyński taniec; 4) pierwiastek Sc; 5) kotara, zasłona w teatrze; 6) ostry pazur ptaka; 7) wolne miejsce pracy; 8) narty nie do zjazdów; 9) cumy i bresty; 16) płynnie nią krew; 17) Triumfalny w Paryżu; 19) pieczeniowy do obiadu; 20) mniejsze od hektarów; 24) bok statku; 25) cienki makaron; 27) ... Maria Rilke, austriacki poeta; 28) stolica Wietnamu; 29) Roger, grał Jamesa Bondy; 30) kraj z Porto-Novo; 31) wodze, cugle w ręku woźnicy; 32) kwarc żółty krócej; 38) numer nadwozia samochodu; 39) jedna z faz Księżyca; 40) Tokyo dawniej.